

TILINPÄÄTÖS 2023

BOKSLUT 2023

KAUNIAISTEN KAUPUNKI   **GRANKULLA STAD**

KV – STF 17.6.2024

SISÄLLYS

1. TOIMINTAKERTOMUS VERKSAMHETSBE-RÄTTELSE	1
1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	3
1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.1.3. Yleinen taloudellinen kehitys.....	7
1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	7
1.1.5. Kauniaisten kaupungin henkilöstö.....	9
1.1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	10
1.1.7. Ympäristö ja kestävä kehitys	11
1.2. VÄSENTLIGA HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN	16
1.2.1. Stadsdirektörens översikt	16
1.2.2. Stadens förvaltning och förändringar i denna	17
1.2.3. Den allmänna ekonomiska utvecklingen.....	18
1.2.4. Väsentliga förändringar i stadens verksamhet och ekonomi	18
1.2.5. Grankulla stads personal	20
1.2.6. Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på utvecklandet av verksamheten	20
1.2.7. Miljö och hållbar utveckling	22
1.3. KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	27
1.4. REDOGÖRELSE FÖR HUR STADENS INTERNA TILLSYN HAR ORDNATS	30
1.5. TILIKAUDEN TULOSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS - RÄKENSKAPSÅRETS RESULTAT OCH FINANSIERING AV VERKSAMHETEN	35
1.5.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen - Räkenskapsårets resultat	36
1.5.2. Toiminnan rahoitus - Finansiering av verksamheten	43
1.5.3. Rahoitusasema ja sen muutokset - Den finansiella ställningen och förändringar i den	44
1.5.4. Kokonaistulot ja -menot - Totala inkomster och utgifter	46
1.6. KONSERNITARKASTELU - KOMMUNKONCERNEN	47
1.6.1. Konsernivalvonta - Koncerntillsyn	47
1.6.2. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut - Koncernresultatsräkning och nyckeltal	49
1.7. KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN KÄSITTELYSTÄ - STADSSTYRELSENS FÖRSLAG TILL BEHANDLING AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	53

2.	TOTEUMISVERTAILUT UTFALLSJÄMFÖRELSE	54
2.1.	KAUNIAISTEN STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2023	55
2.2.	GRANKULLAS STRATEGISKA MÅL – MÅLUPPFYLLELSE 2023	83
2.3.	Käyttötalouden toteutuminen – Driftsbudgetens utfall	106
2.3.1.	YLEISHALLINTO ALLMÄN FÖRVALTNING	107
2.3.2.	YHDYSKUNTATOIMI SAMHÄLLSTEKNIK	122
2.3.3.	SIVISTYSTOIMI BILDNING.....	149
2.4.	TULOSLASKELMANOSAN TOTEUTUMINEN – RESULTATSRÄKNINGSDELENS UTFALL	181
2.5.	INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN – INVESTERINGARNAS UTFALL	182
2.6.	RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN – FINANSIERINGSDELENS UTFALL	203
2.7.	YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIE MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA – SAMMANDRAG AV UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER SOM FULLMÄKTIGE GODKÄNT.....	204
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT BOKSLUTSKALKYDER	206
3.1.	TULOSLASKELMA – RESULTATRÄKNING	208
3.2.	RAHOITUSLASKELMA – FINANSIERINGSANALYS	209
3.3.	TASE – BALANSRÄKNING	210
3.4.	KONSERNITILINPÄÄTÖS - KONCERNBOKSLUT	212
4.	LIITETIEDOT NOTER TILL BOKSLUTET	216
4.1.	KAUPUNGIN JA KONSERNIN LIITETIEDOT – NOTER TILL STADENS OCH KONCERNENS BOKSLUT	217
5.	ERILLISTILINPÄÄTÖKSET SEPARATA BOKSLUT	228
6.	LUETTELOT JA SELVITYKSET FÖRTECKNINGAR OCH UTREDNINGAR	231
7.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT UNDERSKRIFTER OCH ANTECKNINGAR	238

1. TOIMINTAKERTOMUS VERKSAMHETSBE- RÄTTELSE

1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2023 oli ensimmäinen sote-uudistuksen jälkeinen vuosi. Tällä oli laaja vaikutus sekä kaupungin toimintaan että talouteen. Yhteensä noin 170 henkilöä siirtyi vuodenvaihteessa 2022/2023 kaupungin palveluksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelukseen. Vaikka uutta todellisuutta on nyt jo takana yli vuosi, hakee kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyö vielä muotojaan ja kaikki yhdys- ja rajapinnat eivät ole vielä aivan selkeitä.

Talouden osalta sote-uudistus keikautti kerralla Kauniaisten kaupungin Suomen vähiten valtionosuuksista riippuvaisemmasta kunnasta lähes toiseen ääripäähän. Tämä aiheutti osaltaan myös sen, että kaupungin tulonkasvupotentiaali on radikaalisti leikkaantunut entisestä. Tämä johtuu siitä, koska verotulot muodostavan jatkossa paljon aikaisempaa pienemmän osuuden verorahoituksesta ja valtionosuudet eivät kehity samalla tavalla kuin verotulot. Toinen selittävä tekijä on se, että valtionosuuksien merkittävä uusi elementti, eli nk. sote-erät eivät ole inflaatio suojaattuja, eli ne menettävät ajan mittaan reaaliarvoonsa.

Kauniaisten väestö saavutti tähänastisen ennätyksen vuoden 2021 lopussa, väkiluvun ollessa 10 401. Vuonna 2022 väkiluku laski noin 1,1 % 10 285. Väkiluku jatkoi ennakkotietojen mukaan myös pientä laskua vielä vuonna 2023, väkiluvun ollessa vuoden lopussa 10 277. Positiivinen merkki oli sen sijaan joulukuun kehitys, jolloin väkiluku kasvoi 96 asukkaalla. Ilman joulukuun käännettä, koko vuoden väkiluvun kehitys olisi ollut huomattavasti synkempi.

Kauniaisten väkiluvun kehitys on väestöanalyysin perusteella hyvin riippuvainen uusien asuntojen valmistumisesta ja suurin selittäjä vuosien 2022 ja 2023 negatiiviselle väestönkehitykselle on vähäinen määrä uusia asuntoja. Asuntoja valmistui vuonna 2020 yhteensä 289 ja vuonna 2021 vielä 121, kun vuonna 2022 valmistui enää 16 pientaloa ja vuonna 2023 yhteensä 23 pientaloa. Kaupunkistrategian mukainen kasvutavoite on 0,75 %/v, viiden vuoden keskiarvon perusteella laskien. Viiden vuoden aikajakson kolmen ensimmäisen vuoden nopean väestökasvun takia keskimääräinen kasvutavoite täyttyy vielä, kahdesta negatiivisesta väestönkasvuvuodesta huolimatta, mutta tilanne on nopeasti muuttumassa, ellei kaavatuotantoa saada edistettyä ja sitä kautta myös uutta asuinrakentamista edistettyä.

Vuosi 2023 oli, kuten aikaisemmin totesin, ensimmäinen sote-uudistuksen jälkeinen vuosi, joka näkyy radikaalina pudotuksena verotuloissa. Kokonaisverotulot tippuivat vuoden 2022 noin 87,6 miljoonasta vuoden 2023 noin 31,9 miljoonaan. Pudotus oli prosentuaalisesti lähes 64 %, mutta verotulot toteutuivat kuitenkin hieman yli miljoonan talousarviota korkeampana. Samaan aikaan tulee muistaa, että vuoden 2023 verotulot vielä sisältävät ns. verohännän, eli se perustuu osittain vielä vuoden 2022 korkeampaan kunnallisveroasteeseen. Kunnallisverotulot tulevat toisin sanoen vuonna 2024 vielä selvästi tippumaan vuoden 2023 tasosta, ja vuoden 2024 kunnallisverojen taso kuvastaa vasta todellista sote-uudistuksen jälkeistä verotulokertymää.

Kauniaisten kaupungin lopullinen tilikauden 2023 ylijäämä on noin 2,6 miljoonaa ja rakenteellinen tulos noin 870 000 euroa plussalla. Tulos on hyvä suhteessa talousarvioon ja ennakko-odotuksiin, mutta ei verohännästä johtuen anna oikeaa kuvaa kaupungin taloustilanteesta. Valtionosuudet toteutuivat hieman talousarviota paremmin, ollen noin 18 miljoonaa euroa. Noin 9 miljoonan euron poistotaso alitti talousarvion noin 700 000 eurolla ja oli noin reilut 500 000 euroa yli vuoden 2022 poistotason.

Vuoden 2023 toimintakulut olivat noin 52,7 miljoona. Luku ei ole vertailukelpoinen vuoden 2022 noin 87,9 miljoonan toimintakuluun, koska se sisälsi vielä sote-toimialan ja muut siirtyneet toiminnot. Lisäkuluja suhteessa talousarvioon ovat aiheuttaneet mm. se, että alkuperäiseen talousarvioon ei sisällynyt kunnan osuutta työmarkkinatuesta, hieman yli 550 000 euroa, joka ei

siirtynyt sosiaalitoimen mukana hyvinvointialueelle, vaan jäi kuntaan. Muita lisäkulojen aiheuttajia olivat mm. sosiaali- ja terveystoimen ennakoiduttomia kustannuksia ja tuottojen palautuksia, jotka kuuluvat kaupungin eivätkä hyvinvointialueen maksettaviksi vielä vuodenvaihteen 2023 jälkeenkin, kokonaisuudessaan lähes 180 000 euroa sekä mm. tietohallintopanostukset ja HR-järjestelmään liittyvät lisäkustannukset. Säästöjä suhteessa talousarvioon syntyi sen sijaan mm. opetustoimessa.

Iso kiitos kaupungin henkilöstölle sekä päättäjille hyvästä yhteistyöstä! Tulevat vuodet eivät tule olemaan taloudellisesti helppoja, mutta vuoden 2023 suhteellisen hyvä tulos kasvattaa puskuria, jolla selviämme tulevien huonompien vuosien yli.

1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuuston poliittiset voimasuhteet 31.12.2023 olivat seuraavat:

Ruotsalainen kansanpuolue (RKP)	15
Kansallinen Kokoomus (Kok.)	12
Vihreä liitto (Vihr.)	4
Perussuomalaiset (PS)	2
Kristillisdemokraatit (KD)	1
Sosiaalidemokraatit (SDP)	1

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimi Tapani Ala-Reinikka (Kok.), Stefan Stenberg (RKP) ensimmäisenä varapuheenjohtajana ja toisena varapuheenjohtajana Juha Pesonen (Vihr.).

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi Veronica Rehn-Kivi (RKP) ja varapuheenjohtajana Lauri Ant-Wuorinen (Kok.). Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja.

Kaupungin toiminta jakautuu hyvinvointialueudistuksen jälkeen 1.1.2023 alkaen kolmeen toimialaan: yleishallintoon, yhdyskuntatoimeen ja sivistystoimeen.

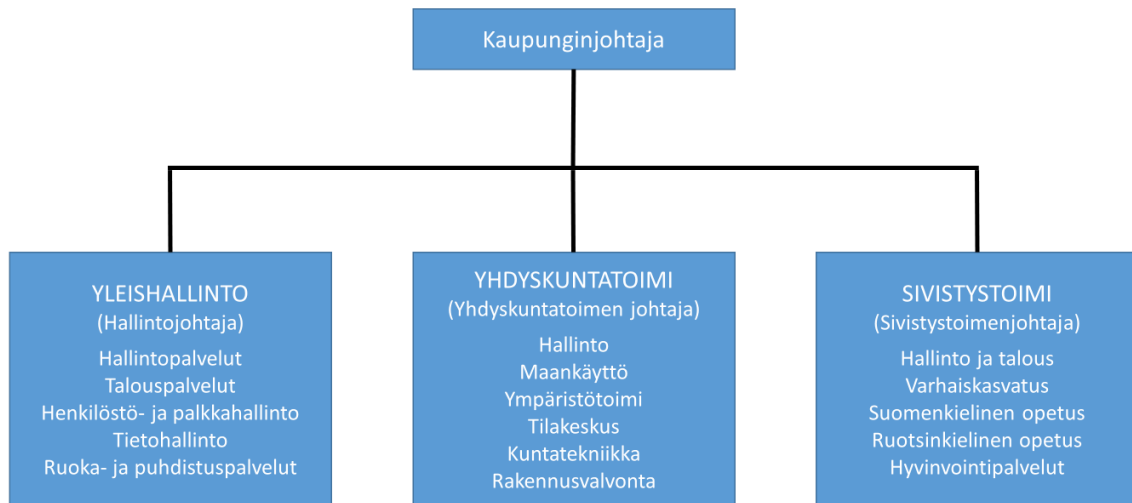
Kaupungin johtoryhmän kokoonpano 31.12.2023

Christoffer Masar	kaupunginjohtaja
Mikael Flemmich	sivistystoimen johtaja
Marianna Harju	yhdyskuntatoimen johtaja
Hanna Ormio	hallintojohtaja 4.5.2023-
Andergård-Stenstrand	vt. hallintojohtaja 1.1.- 3.5.2023
Lilian	
Mikael Boström	talousjohtaja
Maari Valli	henkilöstöjohtaja 27.2.2023-

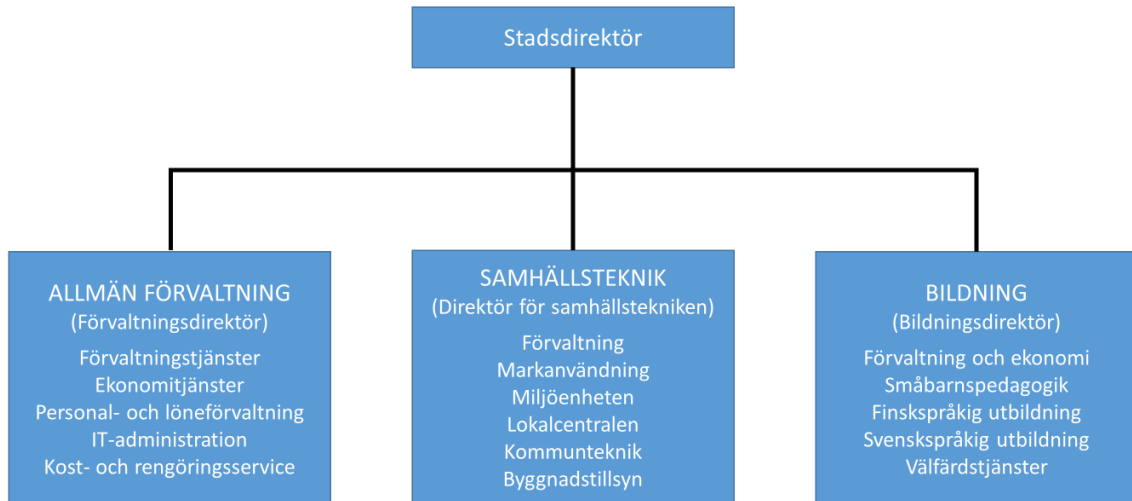
Kauniaisten kaupungin organisaatio

(1.1.–31.12.2023)

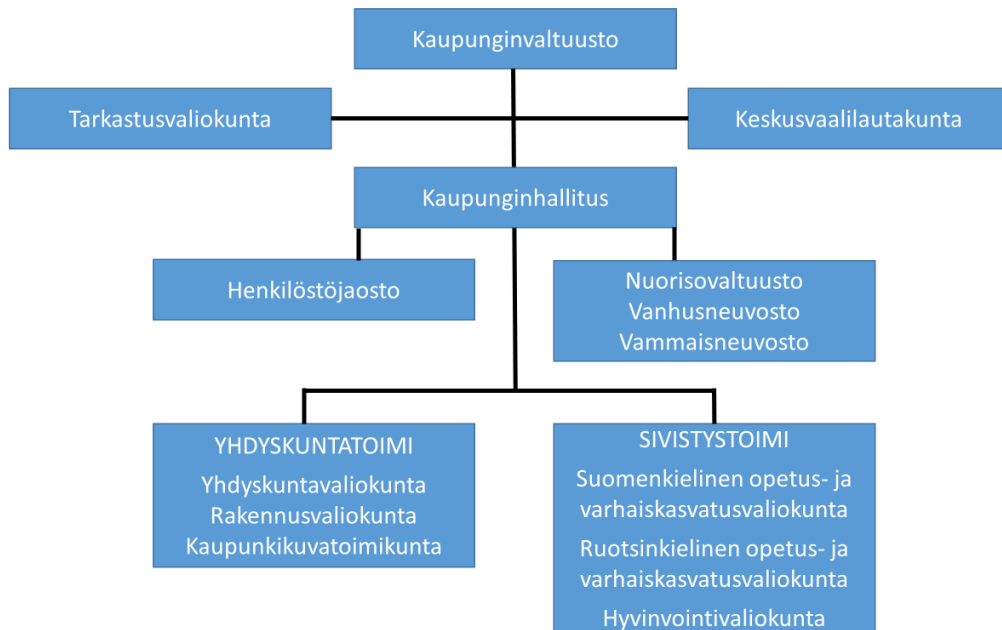
Grankulla stads organisation

(1.1.–31.12.2023)

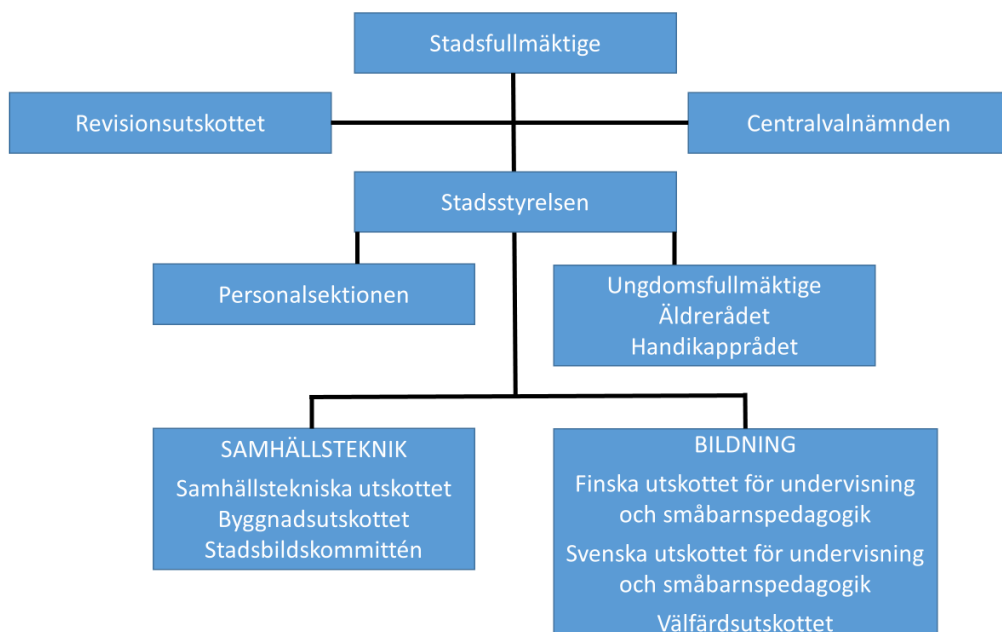
Kauniaisten kaupungin toimielimet

(1.1.2023 alkaen)

Grankulla stads förtroendeorgan

(från och med 1.1.2023)

1.1.3. Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntatalous asettui tasapainoon vuonna 2023 ja taloutta avittivat huomattavat poikkeuserät. Vaikka kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon. Sitä aikaisemmin kuntatalous oli tasapainossa vuonna 2006. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa arvioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä vuodelta 2023.

Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämistä vastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille.

Kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Euromääräisesti suurin poikkeuserä oli vuodelle 2023 kertyneet vanhempien verovuosien kunnallis- ja yhteisöverotulot, jotka maksuunpantiin korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla. Nämä niin sanotut sote-uudistuksen verohännät jäävät kertaluonteiseksi.

Kunnille maksettiin ennakollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia, jotka ovat määrä periä takaisin valtiolle lähivuosina. Tuloksia varjostaa se, että ilman poikkeuserien tuntuvaa apua kuntatalouden tila olisi ollut raskaasti alijäämäinen.

Tilikauden tulos oli paras yli 100 000 asukkaan ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi. Aivan pienimmissä, alle 5 000 asukkaan, kunnissa tilikauden tulos jopa heikkeni vuodesta 2022. Näin tapahtui vuoteen 2023 kohdistuneesta poikkeuksellisen suuresta verohännästä huolimatta.

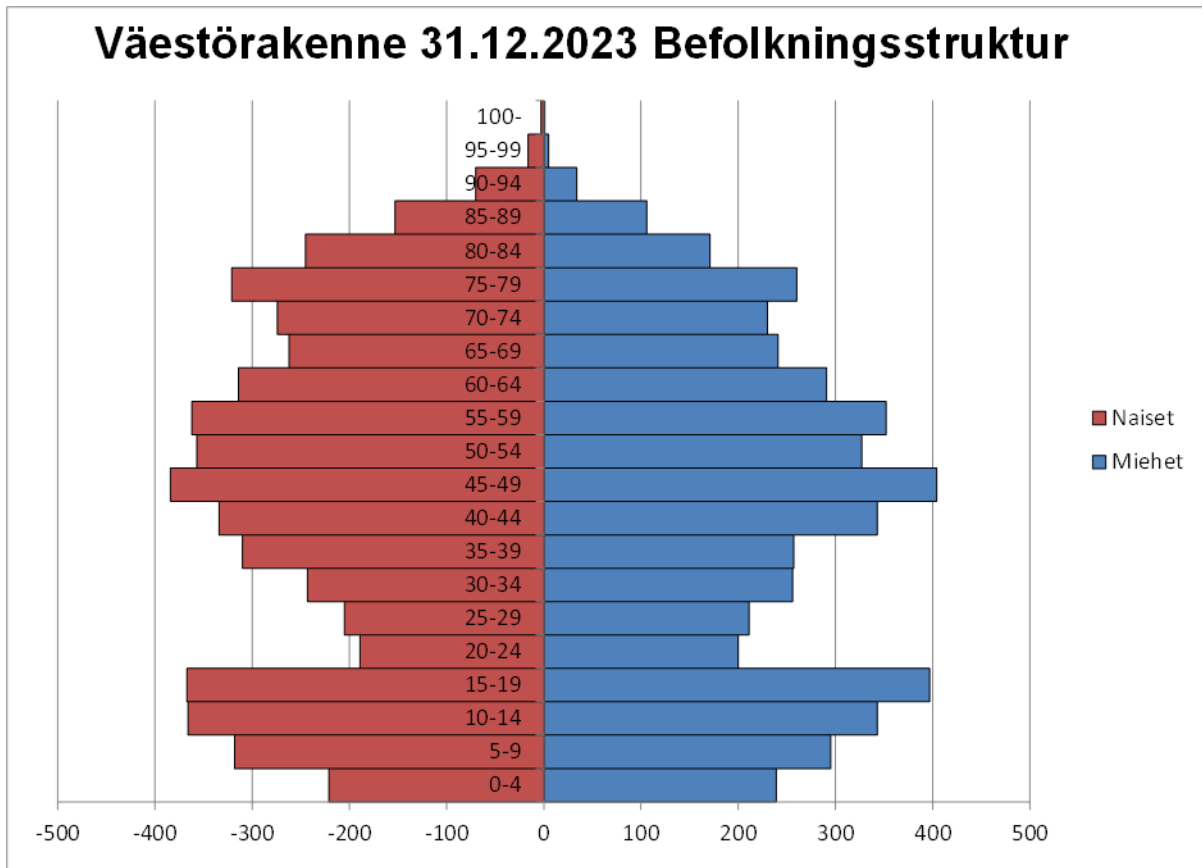
Maakunnista vahvimpaan tulokseen ylsivät Uusimaa ja Lappi, kun taas heikoimpana näyttäytyy Kainuu. Yksittäisen vuoden taloutta voi maakuntatasollakin heiluttaa yhden kunnan kertaluonteinen omaisuuden myynti tai alaskirjaus. Lisäksi sote-uudistuksen jälkeen samankin maakunnan sisällä talous voi näyttäytyä dramaattisesti erilaisena.

1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Väestökehitys Kauniaisissa

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Kauniaisten väestömäärä per 31.12.2023 oli 10 277 asukasta. Asukasmäärä pieneni 8 henkilöllä edellisestä vuodesta (-0,1 %).

Vuonna 2023 Kauniaisissa syntyi 76 lasta ja kuoli 79 henkilöä. Kokonaisnettomuutto vuoden aikana oli -5 henkilöä. Nettomaahanmuutto oli 97 henkilöä.

Työllisyys ja työttömyys

Työttömyysaste oli Uudenmaan ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan Kauniaisissa marraskuussa 2023 5,3 %, kun se vastaavana aikana edellisvuonna oli 5,5 %. Kauniaisten kaupungin työttömien työhakijoiden osuus työvoimasta oli matalin koko Uudenmaan alueella. Tarkastelu ajankohdassa pitkäaikaistyöttömiä oli 255 henkilöä (vuosi 2022: 240 henkilö). Työttömistä työhakijoista eniten oli miehiä ja ikäluokasta yli 50-vuotiaat. Alle 20-vuotiaita työttömiä ei esiintynyt Kauniaisissa. Avoimien työpaikkojen määrä väheni Uudellamaalla -40 % ja Kauniaisissa -55 %.

Asunto – ja rakennustuotanto

Kauniaisissa valmistui vuonna 2023 yhteensä 23 pientaloasuntoa. Kerrostaloasuntoja ei vuoden 2022 aikana valmistunut, ei näin ollen myöskään ARA-tuotantoa.

Rakennuslupia myönnettiin 5 pientalolle ja yhdelle kerrostalohankkeelle osoitteessa Helsingintie 5b. Purkulupia myönnettiin 6 kpl.

Muu rakentaminen

Vuoden 2023 kaupungin talonrakennushankkeista merkittävimmät olivat Tammikummun päiväkodin rakennushanke ja ruotsinkielisen koulukeskuksen julkisivuremontti. Lisäksi valmistelussa ja toteutuksessa oli lukuisia pienempiä saneeraus- ja energiatehokkuushankkeita.

Kaupunkiratahankkeen ensimmäiset urakkatarjoukset hyväksyttiin. Kaupunkiradan rakentamistyöt käynnistyivät loppuvuodesta 2023 Leppävaaran ja Keran alueella. Kaupungin erillishankkeina toteutettavien Postitorin ja Baanan yhteensovittusta ratasuunnitelmiin jatkettiin. Baanan rakentamissuunnittelu saatiin vähäisiä tarkennuksia vaille valmiiksi loppuvuodesta 2023 ja

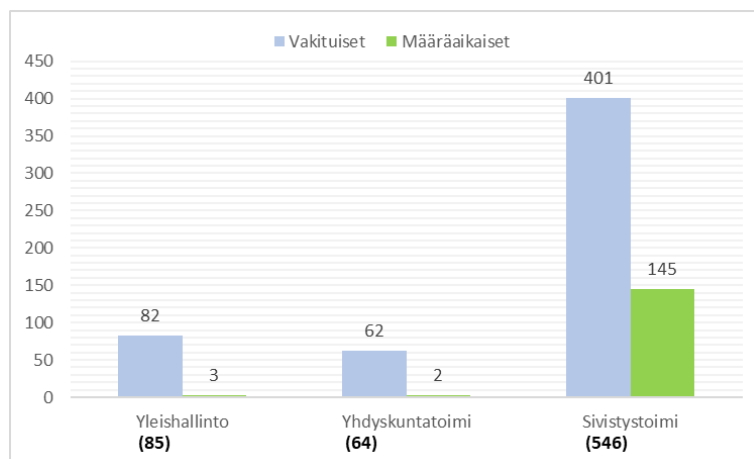
rakennesuunnitelmat toimitettiin tarkastettavaksi. Kaupunkiradan rakentamisesta johtuvien väliaikaisjärjestelyjen osana kunnostettiin Gresantien pohjoisosa.

Tarkempi selvitys kaupungin rakentamisesta on esitetty investointihankkeiden toteumaseurannan yhteydessä.

1.1.5. Kauniaisten kaupungin henkilöstö

Kaupungin strategisena linjauksena on edistää henkilöstön hyvinvointia ja osaamista. Tavoitteeksi on asetettu veto- ja pitovoimainen työpaikka sekä pääkaupunkiseudun osaavin henkilökunta. Kauniainen työnantajana tukee tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäisee syrjintää. Tavoitteena on myös kannustavan, arvostavan ja erilaisuutta hyväksyvän työkuiltuurin kehittäminen. Kaupunkistrategian mukaisesti Kauniaisten kaupungin tavoitteena on olla joustava organisaatio ja työntekijöille houkutteleva työnantaja, joka kannustaa henkilöstöä uuden kokeiluun sekä jatkuvaan arviointiin ja oppimiseen.

Tilinpäätöksen osaksi laaditussa erillisessä henkilöstökertomuksessa kuvataan yksityiskohtaisesti kaupungin henkilöstövuoden 2023 keskeiset tunnusluvut. Henkilöstöä Kauniaisten kaupungin palveluksessa oli vuoden 2023 lopussa kaikkiaan 695 henkeä.

Kuvio 1: Henkilökunnan määrä sekä vakituisten ja määräaikaisten palvelusuhteiden osuudet henkilökunnasta toimialoittain vuonna 2023

Vuonna 2023 henkilöstöstä miesten osuus oli 29 % ja naisten osuus 71 %. Henkilöstön keski-ikä oli 46,4 vuotta. Ikäryhmien 30–39, 40–49 ja 50–59 osuudet henkilöstöstä ovat melkein yhtä suuria (24–26 %). Vuoden 2023 lopulla vakituksessa palvelussuhteessa olevasta henkilöstöstä äidinkieleltään oli suomenkielisiä 64,79 %, ruotsinkielisiä 32,86 % ja muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä oli 2,35 %. Lähtövaihtuvuus vuonna 2023 oli 11,4 % (2022:15,4 %).

1.1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Riskejä on monenlaisia: strategisia, toiminnallisia ja taloudellisia riskejä sekä vahinkoriskejä, niin ulkoisia kuin ja sisäisiä riskejä.

Strategisiin riskeihin kuuluvat paitsi maailmantalouden heilahtelut ja Suomen heikkenevä taloustilanne, myös kunnan talouteen ja toimintaa vaikuttavat lainsäädäntömuutokset. Lähitulevaisuudessa erityisesti valtionosuusjärjestelmän muutos voi sisältää kaupungille suuria riskejä.

Väestömuutokset, maahanmuutto ja väestönkasvu yleensä vaikuttavat oleellisella tavalla varsinkin sivistystoimen toimialan palvelutarpeeseen.

Yhä kiristynyt maailmanpoliittinen tilanne ja nopea teknologinen kehitys heijastuvat kyberturvallisuuteen. Kyberhyökkäykset, palvelunestohyökkäykset, hakkerointi ja kiristysahtaatohjelmat yleistyvät. Erilaiset kalasteluviestit ovat erittäin yleisiä. Nopeasti kehittyvän tekoälyn mahdollistamien aivan uudenlaisten huijausten uhka kasvaa koko ajan.

Yhdyskuntatoimen alalla taloudellista riskiä kaupungille saattaa aiheutua pilaantuneiden maainesten poistamisesta rakennushankkeiden yhteydessä tai ympäristövahinkojen seurauksena. Omat riskinsä liittyvät vanhenevan kiinteistökannan ylläpitoon ja korjausvajeen aiheuttamaan kiinteistövaurioiden riskien kasvuun.

Vahinkoriskeihin sisältyvät aina myös tulipalot ja mahdolliset ulkoisista olosuhteista, kuten myrskyistä, aiheutuvat vauriot. Myös rakennustyömailla on omat vahinkoriskinsä.

Kuten kiinteistöissä, myös katuverkoston korjausvelan kasvamisen riskiä pyritään hallitsemaan teettämällä katuverkoston nykytilasta kuntoarvio ja sen perusteella suorittamaan toimenpiteitä oikea-aikaisesti ennen vaurioiden kasvamista liian suureksi. Vaihtelevat talviajan sääolosuhteet edellyttävät katujen ja yleisten alueiden huolellista ja jatkuvaa kunnossapitoa.

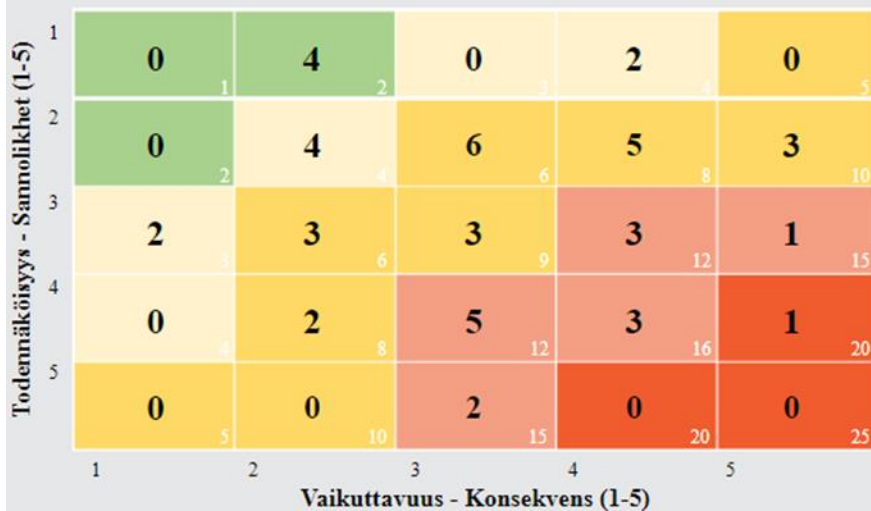
Pienelle organisaatiolle tyypillisiä toimintaan vaikuttavia riskitekijöitä ovat osaavan henkilöstön saatavuus erityisesti henkilöstövaihdoksien yhteydessä. Kunnallinen palkkataso on alhainen, ja kilpailua hyvistä ammattitaitoisista työntekijöistä on ympäristökuntien ja hyvinvointialueiden kanssa. Viime vuoden aikana saatavuus on ollut hyvä, mutta säilyykö jatkossa Kauniaisten pito- ja vetovoimaisuus?

Henkilövaihdokset toisaalta osaltaan mahdollistavat myös toiminnan kehittämistä, mutta siirtymävaiheet ovat usein kuormittavia muulle henkilöstölle. Haasteena ovat myös pienen organisaation henkilöresurssien rajallisuus ja laajat tehtäväkuvat. Henkilöstön mahdolliset poissaolot (sairaustapaukset, työtapaturmat) ovat riskitekijä.

Pienessä organisaatiossa on varmistettava osaamisen jatkuva ylläpito sekä sijaisen tai toisen henkilön ammattitaito riskien minimoimiseksi. Henkilövaihdokset pienessä organisaatiossa sisältävät toiminnallisten riskien lisäksi myös taloudellisen riskitekijän osaamiskadon ja tietokatkojen kautta jopa kustannusten hallintaan vaikuttaen.

Vuoden 2023 aikana laadittiin kaupunkitasoinen riskienhallintasuunnitelma. Alla riskimatriisi ja sen alapuolella olevasta taulukosta näkyvät merkittävimmät riskit.

Riskin vaikuttavuus/todennäköisyys - Konsekvensen av risken/sannolikhet

Riskit yhteensä -
Risker totalt:
49 kpl - st.

Riskipisteet -
Riskpoäng

- = 1-2 (mitätön - obetydlig)
- = yli 3 (pieni - liten)
yli 5 (kohtalainen - måttlig)
- = yli 12 (merkittävä - avsevärd)
yli 20 (kriittinen - kritisk)

Riski - Risk	Riskipisteet - Riskpoäng	Todennäköisyys - Sannolikhet (1-5)	Vaikuttavuus - Konsekvens (1-5)	Vastuutahot - Ansvariga personer	Ehkäisemisen keinot - Förebyggande metoder
Taloudelliset riskit (menojen kasvaminen) - Ekonomiska risker (ökade utgifter)	●	16	4	4 Kaupungin johtoryhmä, toimialojen johtoryhmät ja poliittiset päättäjät - Stadens ledningsgrupp, sektoremas ledningsgrupper och de politiska beslutsfattarna	Talous-, toiminta- ja henkilöstösuunnittelu - Ekonomi-, verksamhets- och personalplanering Priorisointi - Prioritering Seuranta ja ennakointi - Uppföljning och framförhållning
Tietojärjestelmien väliset rajapintaongelmat (useat palveluntuottajat) - Problem med gränssnitten i datasystemen (flera serviceproducenter)	●	16	4	4 IT-päällikkö - It-chefen	Tietohallinnon kokonaisarkkitehtuurityö tehty - Verkställd helhetsstruktur inom dataadministrationen
Avainhenkilörisiko (pieni organisaatio) - Risken med nyckelpersoner (liten organisation)	●	15	3	5 Henkilöstöjohtaja ja toimialajohto - Personaldirektören och sektoremas ledning	Varahenkilöjärjestelmä suunnittelu - System med ersättare planering Pääprosessien kuvaus - Beskrivning av huvudprocesserna Tehtävien priorisointi - Prioritering av uppgifter Erinomainen työilmapiiri - Utmärkt arbetsmiljö
HR-järjestelmien ja sähköisen arkistoinnin yhteyden puuttuminen (lainsäädännön ja käytännön vaatimukset) - Avsaknad av kontakt mellan hr-systemen och elektronisk arkivering (juridiska och praktiska krav)	●	15	5	3 IT-päällikkö ja henkilöstöjohtaja - It-chefen och personaldirektören	Tekniset edellytykset kuntoon - Iståndsättning av tekniska förutsättningar Taloudellinen panostaminen - Ekonomisk satsning
Taloudelliset riskit (ilmastonmuutos, vahingot) - Ekonomiska risker (klimatförändring, skador)	●	15	5	3 Kaupungin- ja yhdyskuntatoimen johtoryhmä - Stadens och samhällstekniska sektors ledningsgrupp	Varautuminen tulviin ja myrskyihin (kunnallistekniikka) - Beredskap mot översvinnningar och stormar (kommuntekniken) Viheralueiden hoito - Skötsel av grönområden Tulva-altaat - Fördröjningsmagasin
Henkilöstön riittävyys (pitovoima, vetovoima) - Tillräcklig mängd personal (attrahera och behålla)	●	12	4	3 Kaupunginjohtaja, henkilöstöjohtaja ja toimialajohto - Kaupunginjohtaja, henkilöstöjohtaja ja toimialajohto	Henkilöstösuunnittelu - Personalplanering Työn muotoilu ja työtehtävien tarkastelu - Omformning av arbetet och granskning av arbetsuppgifterna Erinomainen työilmapiiri - Utmärkt arbetsmiljö Työnantajakuva - Arbetsgivarvarumärke
Henkilöstön ylikuormittavuusriskit (jaksaminen, terveys) - Risker med överbelastning hos personalen (kapacitet, hälsa)	●	12	4	3 Henkilöstöjohtaja, toimialojen johtoryhmät ja esihenkilöt - Personaldirektören, sektoremas ledningsgrupper samt cheferna	Henkilöstösuunnittelu - Personalplanering Tehtäväkuvat - Befättningsbeskrivningar Priorisointi - Prioritering
Palvelujen saatavuuden ylläpitäminen (laatu, taso) - Upprätthållande av tillgången till tjänster (kvalitet, nivå)	●	12	3	4 Kaupungin johtoryhmä, toimialojen johtoryhmät ja poliittiset päättäjät - Stadens ledningsgrupp, sektoremas ledningsgrupper och de politiska beslutsfattarna	Priorisointia - Prioritering Palvelumuotoilu ja palvelujen tuottamistapa - Tjänstedesign och produktions sätt
Sisäiset tietoturva-vauheet (osaaminen, tekniset) - Interna brister inom dataskyddet (kompetens, teknik)	●	12	4	3 IT-päällikkö ja esihenkilöt - It-chefen och övriga chefer	Ajantasaiset tietoturvaohjeet ja prosessit - Aktuella dataskyddsanvisningar och processer Henkilöstön koulutus - Utbildning av personalen Stressitestit (järjestelmät ja henkilöstö) - Stresstester (system och personal)
Tietohallinnollisten järjestelmien toimimattomuus (vrikatilanne) - Datasystem som fungerar dåligt (systemfel)	●	12	4	3 IT-päällikkö - It-chefen	Päivitysten automatisointi - Automatisering av uppdateringar Tunnistetaan kriittisimmät ohjelmistot ja mitä koskevat riskit - Identifiering av de mest kritiska programmen och deras risker Riittävä resursointi - Tillräckliga resurser Dokumentointi - Dokumentation

1.1.7. Ympäristö ja kestävä kehitys

Luonnonsuojelu

Gallträsk

Gallträskin ruoppaushankkeeseen liittyvän viranomaistarkkailun loputtua vuonna 2014, järveä on tarkkailtu ja hoidettu yhdyskuntavaliokunnan ja sittemmin yhdyskuntavaliokunnan hyväksymän Gallträskin seuranta- ja hoito-ohjelman 2021–2030 mukaisesti. Tarkkailu on vapaaehtoista ja vesistö tarkkailun ja kasvillisuusseurannan lisäksi seuranta- ja hoito-ohjelmassa on esitetty mm.

koe- ja hoitokalastusta ja vesikasvillisuuden poistoa.

Vuonna 2023 ohjelman mukaisesti vuorossa oli ainoastaan vesikasvillisuuden poisto järvestä. Järveen levinneen haitalliseksi luokitellun vieraslajin vesiruton takia kasvillisuutta oli tällä kertaa tarkoitus poistaa raivausnuottaamalla. Tämä, koska laji leviää herkästi kasvinosien avulla, ja niitto voi hyödyttää vesiruton leviämistä järvestä. Kyseistä palvelua kaudelle 2023 tarjoavia toimijoita ei kuitenkaan löytynyt laajasta selvitystyöstä huolimatta. Selvitysten pohjalta löytyi yksi tarjoaja, joka suoritti raivausnuottausta yhdistettynä vesikasvillisuuden niittoon. Jotta vesikasvillisuutta tuli saada poistettua järvestä myös kaudella 2023, kokeiltiin kyseistä kombinaatiota vaihtoehtona. Tämä menetelmää oli myös ehdotettu yhtenä vaihtoehtoisena poistotapana edellisen, vuonna 2022 tehdyn vesikasvillisuuskartoituksen yhteydessä.

Kauniaisten lepakkoselvitys

Vuonna 2006 valmistunut kaupungin lepakkoselvitys päivitettiin kesällä 2023. Työn tarkoituksena oli selvittää Kauniaisten kaupungin alueella esiintyvät lepakkolajit ja saada tietoja edellisen selvitystyön jälkeen mahdollisesti tapahtuneista muutoksista lepakoiden esiintymisessä. Selvityksessä painotettiin kaupungin omistamia metsä- ja puistoalueita, rakentamattomia tontteja sekä kaupungin erityisiä ympäristöarvoja sisältäviä kohteita. Tämän lisäksi selvitystyö kattoi kaupungin päätiet ja kadut sekä kevyen liikenteen väylät.

Selvitysalueella havaittiin kahdeksan lepakkolajia: pohjanlepakko, vesisiippa, viiksi- ja isoviiksi-siippa, korvayökkö, pikkulepakko, isolepakko ja kimolepakko. Lepakoille tärkeät alueet (ravintoa tarjoava alue, mahdollinen tai todettu tärkeä siirtymäreitti tai näiden yhdistelmä) Kauniaisissa ovat Gallträskin alue rantametsineen, Stockmannin rauniot, Lippajärven ranta sekä Thurmanin puisto. Muut lepakoiden käyttämät alueet ovat mm. Kasavuoren-Stormossenin alue, Kiikarivuori, Vesitornimäki ja Bensowin lampi ja puisto.

Kauniaisiin uusi luonnonsuojelualue

Kasavuoren metsään perustettiin kesällä jo toinen yksityinen luonnonsuojelualue (Dalängsbranten) vapaaehtoisen METSO-ohjelman kautta. Tämä 1,1 ha suuruinen lehtoalue rajoittuu vuonna 2022 perustettuun 2,5 ha luonnonsuojelualueeseen. Molemmat alueet ovat luonteva jatke Kasavuoren luonnonsuojelualueelle, joka perustettiin jo 1990-luvulla. Noin 19 ha Kasavuoren metsästä on nyt suojeltua aluetta. Kasavuoren metsästä noin 2/3 on kaupungin omistuksessa.

Ympäristötietoisuus

Luontoretket

Kauniaisissa järjestettiin vuoden aikana 10 eri luontoretkeä. Retket suuntautuivat eri puolelle kaupunkia, pääkohteina kuitenkin Gallträskin sekä Kasavuoren alueet. Retkiin osallistui yhteensä 126 henkilöä. Pääkaupunkiseudulla järjestettiin viime vuonna 140 erityyppistä luontoretkeä ja kaikki retket koottiin taas yhteen pääkaupunkiseudun retkikalenteriin. Retket ovat ilmaisia ja avoimia kaikille.

Luontokoulupäivät

Ympäristötoimi tarjosi taas viime vuonna Kauniaisten 2 ja 5 luokille luontokoulupäiviä, joiden kautta oppilaat pääsivät tutustumaan kaupungin lähiluontoon. Vetäjänä toimi Natur ja Miljö ry:n Naturskolan Uttern ja kohdealueina olivat Gallträskin alue sekä Kasavuoren metsä. Syksyllä luontokoulupäiviä järjestettiin viidelle eri luokkaryhmälle. Luontokoulupäiviä on suunniteltu siten, että ne tukevat koulun toimintaa ja opetussuunnitelmaa ja oppilaat ja opettajat pääsevät tutustumaan lähiluontoon erinäisten tutkimustehtävien, liikkumisen sekä taiteen kautta. Luontokoulupäiviä järjestetään taas keväällä 2024.

Pääkaupunkiseudun ympäristöasennetutkimus

Syksyllä 2022 toteutettu pääkaupunkiseudun ympäristöasennetutkimuksen raportti valmistui kesällä 2023. Kyselyssä kartoitettiin yleisiä ympäristöasenteita, kuten ilmastonmuutosta koskevia asenteita, näkemyksiä kaupunkikehityksestä ja liikennepolitiikan keinoista, ympäristökäyttäytymisestä ja luonnossa liikkumisesta sekä arvioita lähiympäristön tilasta ja omista

vaikutusmahdollisuuksista ympäristöön.

Kauniainen osallistui ensimmäistä kertaa tutkimukseen, edellisen kerran vastaava tutkimus toteutettiin Helsingissä ja Vantaalla vuonna 2017. Kysely lähetettiin 8 100 hengen suuruiselle satunnaisotokselle pääkaupunkiseudun 18–79-vuotiaille asukkaille, näistä 600 oli kauniailaisia. Vastausosuus koko seudulla oli 25 %, Kauniaisten vastausprosentti oli kaikista kaupungeista korkein eli 36 % (217 henkilöä).

[PKS Ympäristöasennetutkimuksen tuloksiin voi tutustua Hiilineutraaligrani.fi-sivuilta.](#)

Ilmastotyö, energiatehokkuusasiat

Ympäristötoimi on vuoden aikana jatkanut kaupungin ilmastotyön koordinoitua ja kehittämistä (Hiilineutraali Grani) yhdessä kaupungin eri toimialojen kanssa. Toimialojen päästövähennysohjelmien toimenpiteiden kautta resurssiviisauden tiekartan tavoitteet muutetaan konkreettisiksi tehtäviksi kattaen kaupungin kaikki toiminnot.

Ympäristöjohtoryhmä

Ympäristöjohtoryhmässä ovat edustettuina kaupungin kaikki toimialat. Ryhmä kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Ympäristöjohtoryhmän tehtävänä on ohjata kaupungin strategiaan sisältyvän, vuoteen 2030 tähtäävän hiilineutraaliustavoitteen tiekartan ja toimenpideohjelman valmistelua sekä edistää toimenpiteiden toteutusta toimialojen toiminnassa.

Ilmastovahti

Päästövähennystoimenpiteiden toteutuksen sisäinen seuranta ja raportointi tehdään vuodesta 2023 lähtien kaupungille kehitetyn strategiatyökalun ns. Ilmastovahti-osion kautta osavuositarkastusten sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Ilmastovahdin ulkoinen osio tullaan keväällä 2024 liittämään Hiilineutraaligrani.fi-sivustolle, jolloin päättäjillä ja asukkailla on helpompi seurata kaupungin ilmastotyön edistymistä.

[Raportti toimialojen päästövähennystoimenpiteiden vuoden 2023 toteutuksesta löytyy Hiilineutraaligrani.fi-sivuilta.](#)

Ilmastoviestintä

Vuoden aikana perustettiin poikkihallinnollinen ilmasto- ja ympäristöviestinnän ryhmä, jonka tehtävä on viestiä resurssiviisauden teemoista ja tavoitteista yhä enemmän asukkaille. Tästä hyvänä esimerkkinä toimii vuoden 2023 joulukuussa toteutettu ilmastokalenteri. Syksystä lähtien on myös noin kerran kuukaudessa järjestetty henkilökunnalle Teamsin kautta ns. Ympäristötoimen aamukahveja, eli ilmasto- ja ympäristöaiheisia tiedotus- ja koulutustilaisuuksia. Kauniainen teki myös seudullista yhteistyötä viestinnän keinoin mm. HSY:n Ilmastoinfon kanssa. Ilmastoinfo tarjoaa mm. erilaisten kampanjoiden lisäksi asukkaille ja taloyhtiöille suunnattuja energiakoulutuksia, tietoa ns. energiaremonteista sekä erilaisista lämmitysratkaisuista.

Resurssiviisaat Granin lukiot ja Granin Resurssimarta grundskolor -hankkeet.

Hankkeille, joille myönnettiin syksyllä 2022 Opetushallituksen ilmasto- ja kestävyyskasvatusrahoitusta, palkattiin keväällä omat koordinaattorit. Koordinaattorit ovat vuoden aikana tehneet tiivistä yhteistyötä mm. opettajien, koulujen oppilaiden, lukioden opiskelijoiden sekä ympäristötoimen kanssa kestävä kehityksen teemojen ympärillä.

Osana hankkeita vietettiin Kauniaisten kaikissa kouluissa marraskuussa Kestävä Grani -teemapäivää. Peruskouluilla pidettiin mm. kestävään kehitykseen liittyviä luentoja, järjestettiin kestävä kehityksen pakohuonepelejä sekä erinäisiä työpajoja kuten esim. kierrätysmateriaali- ja kengänhuoltotyöpajoja. Lukioissa järjestettiin vierailijaluentoja, erilaisia työpajoja sekä ns. KEKE teemainen suunnistus opiskelijoille. Molemmilla lukioilla päivä päätettiin keskustelupaneeliin. Hankkeiden kautta kootaan myös Kauniailaiselle ns. kestävyyskasvatuksen pedagogista mallia. Hankkeet päättyivät toukokuussa 2024.

Kaupungintalon kirppis -tapahtumat

Kaupunki järjesti syksyllä kaupungintalolla kaksi kirppistapahtumaa. Kirppistapahtumien

tavoitteena oli edistää asukkaiden kestäviä elämäntapoja ja kannustaa kierrätykseen. Tavarankäytön kierrätettynä ja sen kiertoon laittaminen voi vähentää omaa kulutuksen hiilijalanjälkeä huomattavasti. Syksyn tapahtumista saatu palaute oli erittäin positiivista, joten kirppistapahtumia on päätetty järjestää myös keväällä 2024. Jokaisessa kirppiksessä on varattavissa noin 30 maksutonta myyntipöytää, ja kaupunki markkinoi tapahtumia verkkosivujen lisäksi kaupungin sosiaalisen median kanavissa.

[Lisätietoa kaupungintalon kirppistapahtumista löydät kaupungin verkkosivuilta.](#)

Kevyen liikenteen ja jalankulun edistäminen

Vuoden aikana on sivistystoimen ja yhdyskuntatoimen yhteistyönä suunniteltu lasten- ja nuorten monitoimikenttää nuorisotalon ja Svenska skolcentrumin väliselle parkkialueelle. Projektin yhteydessä koulukeskuksen sisäänkäyntien lähetyville sekä muille pihan keskeisille paikoille on tarkoitettu hankkia runkolukittavia telineitä sekä katoksellisia telineitä noin 80 pyörälle. Traficom myönsi marraskuussa em. osiolla 15 000 € kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman valtionavustusta.

Pyöräbaanan rakentamissuunnitelmat valmistuivat ja sisältyivät kaupunkiradan alueurakoiden kilpailutuksiin. Kun Baana aikoinaan valmistuu, kaupungin pyöräilyn ja kävelyn poikkiliikenteeseen tulee huomattava parannus.

Kuntien energiatehokkuussopimus (KETS)

Kauniainen osallistuu kuntien energiatehokkuussopimukseen myös kaudella 2017–2025. Sopimuksen ensisijaisena tavoitteena on parantaa energiatehokkuutta sekä edistää uusiutuvan energian tuottamista ja käyttöä kaupungin toiminnoissa. Tavoitteena on vähentää 7,5 % kaupungin energiankulutuksesta vuoteen 2025 mennessä (vertailuvuosi 2016). KETS-toimenpiteitä on osittain sisälletty myös resurssiviisauden tiekartan *Kiinteistöjen energiankäyttö ja vähähiilinen energiantuotanto* -tiekaistaan.

Suurin tähän liittyvä toimenpidekokonaisuus on tilakeskuksen ohjelmoima ja toteutusvastuulla oleva kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuushankkeiden pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS). Erillisinä energiatehokkuushankkeita toteutettiin vuoden aikana 7 kiinteistössä. Lisäksi useampien hankkeiden suunnittelu on aloitettu ja niiden toteutus ajoittuu vuodelle 2024.

Astetta alemmas -kampanja

Jo vuoden 2022 puolella aloitettu kaupungin kiinteistöjen `Astetta alemmas` -energiansäästökampanja jatkettiin vuonna 2023. Toimenpiteiden yhteisvaikutuksena onnistuttiin vähentämään sähkönkulutusta n. 10 % ja kaukolämmön sääkorjattua kulutusta n. 11 % koko kiinteistökannassa vuoteen 2022 verrattuna.

Aurinkopaneelit -pieni suunnitteluopas

Keväällä rakennusarkkitehtipiskelijat kehittivät aurinkopaneelien suunnitteluoppaan kaupungille innovaatioprojektissa, joka tehtiin yhteistyössä kaupungin ja Metropolian Ammattikorkeakoulun kanssa. *Aurinkopaneelit -pieni suunnitteluopas*, sisältää yleistä tietoa aurinkopaneeleista ja niiden sijoittelusta. Oppaassa on myös pohdittu sekä luonnosteltu erilaisia sijoitusvaihtoehtoja eri rakennusosiin, kuten esim. julkisivuihin ja markiiseihin. Aurinkopaneelien sijoitusvaihtoehtoja on havainnollistettu käyttämällä viitteellisenä esimerkikohteena Kasavuoren koulukeskusta.

Kaupungin sähkön-, lämmön- ja vedenkulutus vuonna 2023

Kauniaisten kaupungin kiinteistöjen* ja liikunnan kohteiden mitattu sähkönkulutus oli vuonna 2023 6 439 MWh (- 11,2 % vrt. vuoteen 2022, - 12,6 % vrt. vuoteen 2021).

Kaupungin kiinteistöjen* ja liikunnan kohteiden kaukolämmön normitettu kokonaiskulutus oli vuonna 2023 10 160 MWh (- 13,7 % vrt. vuoteen 2022, - 19,2 % vrt. vuoteen 2021).

Katu- ja liikennevalojen mitattu sähkönkulutus vuodelle 2023 oli X MWh (X % vrt. vuoteen 2022, - X % vrt. vuoteen 2021).

Kaupungin kiinteistöjen* ja liikunnan kohteiden vedenkulutus vuodelle 2023 oli 52 581 m³ (+11,6 % vrt. vuoteen 2022, -3,8 % vrt. vuoteen 2021). Suuret vuosittaiset kulutusvaihtelut riippuvat pujottelumäen lumetuskauden aloitusajankohdasta.

*vertailuun ei sisälly Villa Breda tai Terveyskeskus
(Lähde: Energianhallintajärjestelmä Enerkey)

Kauniaisten kasvihuonepäästöt vuonna 2023

Vuoden 2023 alueellisia kasvihuonepäästötietoja julkaistaan HSY:n toimesta vasta touko-kesäkuussa. Pääkaupunkiseudun laskusuunnassa olleet kasvihuonekaasupäästöt kasvoivat kuitenkin vuonna 2022 11 prosenttia ja Kauniaisten 10 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Syynä tähän oli kaukolämmön tuotannon päästöjen lisääntyminen, kun maakaasun käyttöä korvattiin kivihiihellä ja öljyllä, kun Venäjä keväällä 2022 aloitti hyökkäyssodan Ukrainaan. Kauniaisten kaupungin alueella syntyvät kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2022 olivat 33 200 tonnia hiilidioksidiekvivalenttia (CO₂-ekv). Tulos vastaa -25 prosentin päästövähennystä verrattuna vuoteen 1990.

[Kauniaisten ja pääkaupunkiseudun edellisten vuosien kasvihuonepäästöihin voi tutustua HSY:n verkkosivuilta.](#)

Kauniaislaisten kulutuksesta aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt (KULMA-hanke)

Kauniainen on selvittänyt kauniaislaisten kulutuksesta aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt. Laskenta toteutettiin osana KULMA-hanketta, jossa kulutusperusteiset kasvihuonekaasupäästöt laskettiin vuodelta 2022. Kauniaisten lisäksi hankkeeseen osallistui 19 muuta kuntaa. Raportti valmistui keväällä 2023.

Kauniaisten kulutuksen kasvihuonekaasupäästöt olivat vuonna 2022 yhteensä 8,49 tonnia CO₂-ekv asukasta kohden. Sitran selvityksen mukaan, globaalisti kestävä tavoitetaso tulisi olla noin 2,5 tonnia CO₂-ekv henkeä kohden vuoteen 2030 mennessä ja 2050 mennessä vain noin 0,7 tonnia. Kulutuksen hiilijalanjälki koostuu energiankulutuksesta, rakentamisesta, liikkumisesta, ruuasta sekä tavaroiden ja palveluiden hankinnasta. Erityisesti tavaroiden ja palveluiden hankinnat olivat Kauniaisissa vertailukuntien korkeimmat.

[Lue lisää KULMA-hankkeesta Hiilineutraalgrani.fi-sivustolta.](#)

Ilmanlaatu

Kauniaisten keskustan HSY:n siirrettävällä mittausasemalla mitattiin vuonna 2023 hengitettävien hiukkasten (PM₁₀), pienhiukkasten (PM_{2,5}) ja typenoksidien (NO_x) pitoisuuksia. Mittausasema sijaitsi Kauniaistentien etelälaidalla, Tunnelitien risteyksen kohdalla, kaupungintalon läheisyydessä. Samassa paikassa on ollut mittausasema vuonna 2018. Mitattuihin pitoisuuksiin vaikuttivat pääasiassa liikenteen päästöt ja katupöly. Ilmanlaatuindeksin perusteella arvioituna ilmanlaatu oli Kauniaisten mittauspisteessä pääasiassa hyvä.

Vuonna 2023 Kauniaisten mittausaseman typpidioksidin eli pakokaasujen vuosipitoisuus oli 9,3 µg/m³. HSY:n mittausten mukaan viimeisen 15 vuoden aikana Kauniaisissa typpidioksidin pitoisuudet ovat puolittuneet. Viime vuonna typpidioksidin vuosipitoisuus oli selvästi raja- ja ohjearvojen alapuolella. Hengitettävien hiukkasten eli katupölyn vuosikeskiarvo oli Kauniaisissa 12,5 µg/m³, pitoisuus oli hieman matalampi mitä Espoossa Leppävaaran vilkasliikenteisellä mittausasemalla. Kauniaisissa hengitettävien hiukkasten pitoisuudet eivät ylittäneet raja-arvoja. Syksyllä Kauniainen osallistui kitkarengaskampanjaan yhdessä muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Ympäristöministeriön kanssa. Katupölyn pääasiallinen aiheuttaja kaupungissa ovat hiekotus sekä nastarenkaat – jopa puolet katupölystä on peräisin nastarenkaiden rouhimasta tienpinnasta.

[Pääkaupunkiseudun tarkempiin ilmanlaadun mittaustuloksiin voi tutustua HSY:n ilmanlaatusivuilta.](#)

Meluasiat

EU-ympäristömeludirektiivin mukaisen Espoon ja Kauniaisten yhteisen meluntorjunnan toimintasuunnitelman (2024–2028) kokoamistyö aloitettiin alkusyksystä. Joulukuussa toteutettiin asukaskyselyä, jonka kautta kauniaislaiset pääsivät kertomaan mielipiteensä mm. eri tyyppisistä meluntorjuntatoimenpiteistä. Uusi meluntorjunnan toimintasuunnitelma valmistuu ensi kesänä.

Lupa-asiat

Kunnossapito- ja kaupunginpuutarhurit ovat vuoden aikana tehneet yhteensä 50

puustokatselmusta (-33 kpl).

Vuoden aikana ympäristötoimi myönsi 9 kpl (- 6 kpl) maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaista maisematyölupaa puunkadoille sekä rakentamista valmisteleville toimenpiteille.

Ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisia ilmoituksia koskien erityisen häiritsevää melua ja tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta käsiteltiin vuoden aikana 2 kappaletta (- 0 kpl).

Ympäristönsuojelumääräysten 3 § mukaisia poikkeuksia öljysäiliön jättämiselle maahan myönnettiin 0 kpl (- 2 kpl)

Yhdyskuntalautakunta ei vuoden aikana käsitellyt yhtään (- 2 kpl) vesihuoltolain 17 § c:n mukaista vapautusta hulevesiviemäriin liittymisvelvollisuudesta.

(Suluissa muutos edelliseen vuoteen.)

1.2. VÄSENTLIGA HÄNDELSE I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN

1.2.1. Stadsdirektörens översikt

År 2023 var det första året efter social- och hälsovårdsreformen. Reformen hade en omfattande inverkan både på stadens verksamhet och ekonomin. Totalt cirka 170 personer övergick vid årsskiftet 2022/2023 från att vara anställda hos staden till att vara anställda hos Västra Nylands välfärdsområde. Även om vi nu levit i den nya verkligheten i över ett år, söker samarbetet mellan kommunerna och välfärdsområdet ännu sina former och alla kontakt- och gränssytor är fortfarande inte alldeles klara.

Social- och hälsovårdsreformen stjälpde på en gång Grankulla stad från att vara den kommun i Finland som är minst beroende av statsandelar nästan till den andra ytterligheten. Det här orsakade även att stadens tillväxtpotential i fråga om intäkter radikalt har skurits jämfört med tidigare. Det här beror på att skatteintäkterna i fortsättningen skapar en mycket mindre andel av skattefinansieringen och på att statsandelarna inte utvecklas på samma sätt som skatteintäkterna. En annan förklarande faktor är att det nya betydande elementet i statsandelarna, nämligen de så kallade social- och hälsovårdsposterna, inte är inflationsskyddade, vilket innebär att de förlorar sitt realvärde över tid.

Invånarantalet i Grankulla nådde sitt hittillsvarande rekord i slutet av år 2021, då folkmängden var 10 401. År 2022 sjönk folkmängden med cirka 1,1 % till 10 285. Enligt prelimära uppgifter fortsatte invånarantalet att sjunka en aning ännu år 2023, då siffran var 10 277. Ett positivt tecken var däremot utvecklingen i december då folkmängden växte med 96 invånare. Utan förändringen i december skulle befolkningstillväxten varit anmärkningsvärt dystrare.

Utgående från befolkningsanalys är invånarantalet i Grankulla mycket beroende av att nya bostäder färdigställs. Den viktigaste förklaringen till den negativa befolkningsutvecklingen år 2022 och 2023 är det låga antalet nya bostäder. År 2020 färdigställdes totalt 289 bostäder, år 2021 ännu 121 bostäder, men år 2022 färdigställdes endast 16 småhus och år 2023 totalt 23 småhus. Tillväxtmålet i stadens strategi är 0,75 procent/år, utgående från ett fem års medeltal. Tack vare den snabba befolkningstillväxten under de tre första åren av femårsperioden uppfylls tillväxtmålet fortfarande, trots två år med befolkningsminskning. Däremot kommer situationen snabbt att ändras om inte den detaljplansenliga produktionen förs framåt och genom det även bostadsbyggandet.

År 2023 var, som jag tidigare konstaterade, det första året efter social- och hälsovårdsreformen och det syns som en radikal sänkning av skatteintäkterna. De totala skatteintäkterna sjönk från 87,6 miljoner år 2022 till cirka 31,9 miljoner euro år 2023. Procentuellt var sänkningen nästan 64 %, men skatteintäkterna realiserades ändå nästan en miljon högre än budgeterat. Samtidigt ska vi komma ihåg att skatteintäkterna år 2023 ännu innehåller en så kallad skatteeftersläpning. Skatteintäkterna baserar sig alltså ännu delvis på den högre kommunala skattesatsen år 2022. År 2024 kommer alltså de kommunala skatteintäkterna ännu tydligt att sjunka från nivån år 2023 och först år 2024 kommer nivån på den kommunala beskattningen att återspegla det verkliga skatteinflödet efter social- och hälsovårdsreformen.

Grankulla stads bokslut för 2023 uppvisar slutligen ett överskott på cirka 2,6 miljoner euro och det

strukturella resultatet ligger 870 000 euro på plus. Resultatet är bra i jämförelse med budgeten och förhandsuppfattningen, men på grund av skatteeftersläpningen ger det inte en riktig bild av stadens ekonomiska situation. Statsandelarna var en aning större än budgeterat, cirka 18 miljoner euro. Avskrivningsnivån på cirka 9 miljoner euro underskred budgeten med cirka 700 000 euro och låg drygt 500 000 euro över avskrivningsnivån år 2022.

Verksamhetsutgifterna år 2023 var cirka 52,7 miljoner euro. Summan är inte jämförbar med verksamhetsutgifterna på cirka 87,9 miljoner euro år 2022 eftersom den siffran ännu omfattar social- och hälsovården och annan verksamhet som överförts till välfärdsområdet. Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet överfördes inte tillsammans med den sociala sektorn till välfärdsområdet. Andelen på lite över 550 000 euro ingick inte i den ursprungliga budgeten och är en av orsakerna till extra utgifter i relation till budgeten. Övriga extra utgifter var bland annat oförutsedda kostnader och överföring av intäkter från social- och hälsovården som staden och inte välfärdsområdet ska stå för, även efter årsskiftet 2022/2023. Totalt uppgick dessa till nästan 180 000 euro. Därtill skapade satsningar inom dataadministrationen och merkostnader för HR-systemet extra utgifter. Däremot gjorde bland annat utbildningsväsendet inbesparingar i relation till budgeten.

Ett stort tack till stadens personal och beslutsfattare för ett gott samarbete! De kommande åren kommer inte att vara ekonomiskt lätta, men det relativt goda resultatet år 2023 ökar bufferten som hjälper oss att klara de följande sämre åren.

1.2.2. Stadens förvaltning och förändringar i denna

Styrkeförhållandena i fullmäktige 31.12.2023:

Svenska folkpartiet (SFP)	15
Samlingspartiet (Saml)	12
Gröna förbundet (Gröna)	4
Sannfinländarna (Sannf)	2
Kristdemokraterna (KD)	1
Socialdemokraterna (SDP)	1

Stadsfullmäktiges ordförande var Tapani Ala-Reinikka (Saml), första vice ordförande Stefan Stenberg (SFP) och andra vice ordförande Juha Pesonen (Gröna).

Stadsstyrelsens ordförande var Veronica Rehn-Kivi (SFP) och vice ordförande Lauri Ant-Wuorinen (Saml). Stadsdirektören var föredragande i stadsstyrelsen.

Från och med social- och hälsovårdsreformen 1.1.2023 delas stadens verksamhet in i tre sektorer: allmän förvaltning, samhällsteknik och bildning.

Sammansättning av stadens ledningsgrupp 31.12.2023

Christoffer Masar	stadsdirektör
Mikael Flemmich	bildningsdirektör
Marianna Harju	direktör för samhällstekniken
Hanna Ormio	förvaltningsdirektör 4.5.2023–
Andergård-Stenstrand	tf. förvaltningsdirektör 1.1–3.5.2023
Lilian	
Mikael Boström	ekonomidirektör
Maari Valli	personaldirektör 27.2.2023–

1.2.3. Den allmänna ekonomiska utvecklingen

Kommunekonomin uppnådde balans år 2023 och exceptionella poster hade avgörande roll. Trots att kommunernas och samkommunernas bokslutsuppgifter för 2023 inte helt uppfyllde förväntningarna, kan nyckeltalen i den kommunala ekonomin ändå betraktas som starka. Efter en paus på fem år uppnådde den kommunala ekonomin balans. Senaste gång balans uppnåddes var år 2006. Också räkenskapsperiodens resultat blev ovanligt bra. Uppgifterna framgår av Kommunförbundets bokslutsanalys för 2023, som bedömer kommunernas ekonomiska läge.

Kommunernas kassaflöden förändrades markant år 2023 när organiseringsansvaret för social- och hälsovården och räddningsväsendet överfördes till välfärdsområdena. I och med överföringen överfördes också motsvarande nettokostnader, skatteinkomster och investeringsansvar samt en del av lånestocken.

De starka nyckeltalen i kommunekonomin uppnåddes med hjälp av exceptionella engångsposter som har samband med vårdreformen. Den största exceptionella posten räknat i euro var de kommunal- och samfundsskatteinkomster från tidigare skatteår som inflöt år 2023 och som debiterades enligt de högsta inkomstskattesatserna och samfundsskatteandelarna. Dessa så kallade skatteeftersläpningen i social- och hälsovårdsreformen var dock en engångsföreteelse.

Enligt den preliminära överföringskalkylen för vårdreformen fick kommunerna också cirka 500 miljoner euro för mycket i statsandelar, och dessa pengar tänker staten återkräva under de närmaste åren. Resultaten överskuggas av att kommunekonomin utan betydande hjälp av de exceptionella posterna skulle ha uppvisat ett stort underskott.

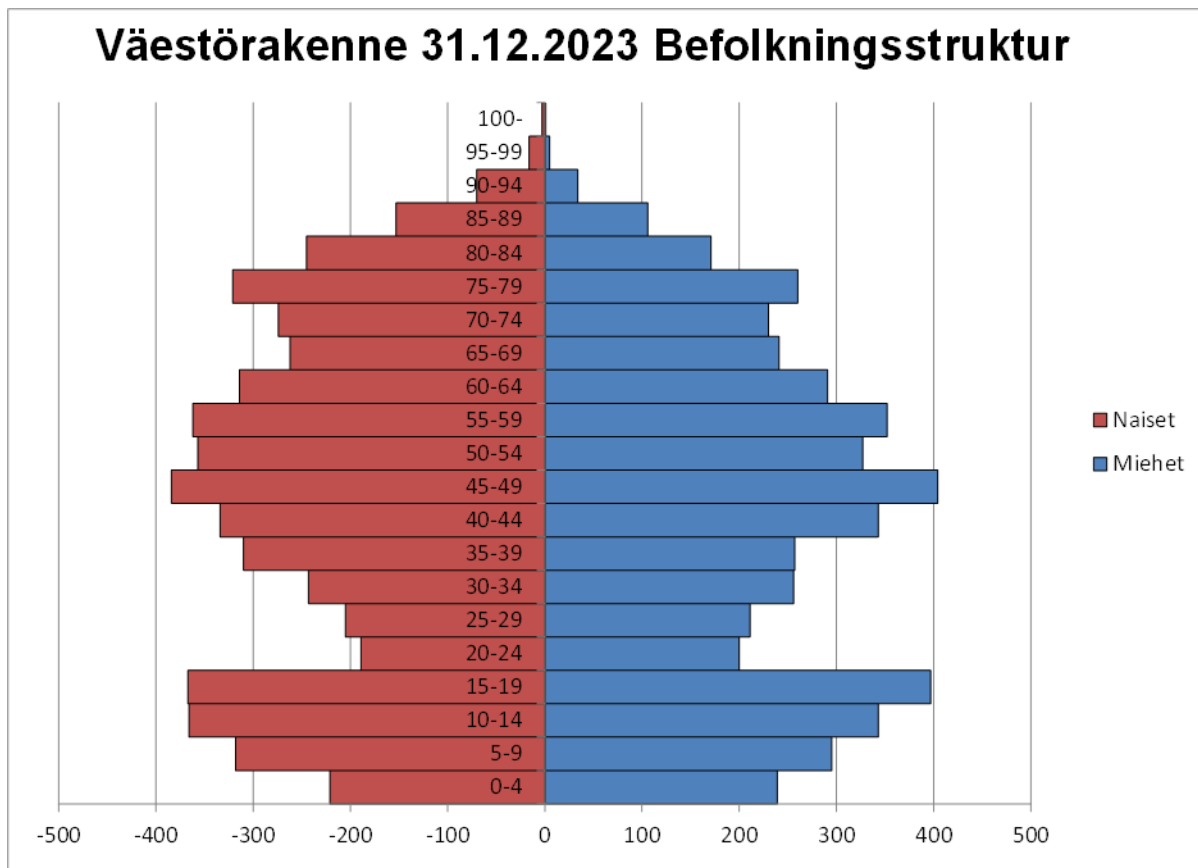
Räkenskapsperiodens resultat var bäst i kommuner med över 100 000 invånare och 20 000-100 000 invånare, medan resultatet i mindre kommuner var klart svagare. I de allra minsta kommunerna med färre än 5 000 invånare blev räkenskapsperiodens resultat rentav sämre än år 2022. Så var fallet trots den exceptionellt stora skatteeftersläpningen år 2023.

Av landskapen hade Nyland och Lappland de bästa resultaten, medan Kajanaland hade sämst resultat. Också på landskapsnivå kan ekonomin under ett enskilt år rubbas till följd av försäljning eller nedskrivning av en kommuns egendom. Efter vårdreformen kan ekonomin se helt olika ut till och med inom samma landskap

1.2.4. Väsentliga förändringar i stadens verksamhet och ekonomi

Befolkningsutvecklingen i Grankulla

Enligt Statistikcentralens förhandsbesked hade Grankulla 10 277 invånare 31.12.2023. Minskningen jämfört med föregående år var 8 personer (-0,1 %). År 2023 föddes 76 barn i Grankulla, och antalet personer som dog var 79. Den totala nettomigrationen under året var -5 personer. Nettoinvandringen var 97 personer.

Sysselsättning och arbetslöshet

Arbetslöshetsgraden i Grankulla var enligt sysselsättningsöversikten från NTM-centralen i Nyland 5,3 procent i november 2023, jämfört med 5,5 procent vid samma tid föregående år. Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften i Grankulla stad var den lägsta i hela Nyland. Vid tidpunkten för undersökningen fanns det 255 långtidsarbetslösa (240 personer år 2022). De största grupperna arbetslösa arbetssökande var män och personer i åldern över 50 år. Det fanns inga arbetslösa under 20 år i Grankulla. Antalet lediga arbetsplatser minskade i Nyland med 40 procent och i Grankulla med 55 procent.

Bostads- och byggproduktion

Under 2023 färdigställdes sammanlagt 23 småhus i Grankulla. Inga höghusbostäder har färdigställts under år 2022, därmed heller inga ARA-bostäder. Staden beviljade byggnadstillstånd för 5 småhus och ett höghusprojekt på adressen Helsingforsvägen 5b. Staden beviljade 6 rivningslov.

Övrigt byggande

Under år 2023 utgjorde bygget av Ekkulla daghem och renoveringen av fasaden i Svenska skolcentrum de största husbyggnadsprojekten inom staden. Dessutom beredde och genomförde staden många mindre sanerings- och energieffektivitetsprojekt.

De första anbuden för stadsbaneprojektet godkändes. Bygget av stadsbanan inleds i slutet av år 2023 i Alberga och Kera. Staden fortsatte att samordna bygget av Posttorgets cirkulationsplats och cykelbanan med järnvägsplanerna. De här två verkställs som separata projekt. I slutet av år 2023 stod byggplanerna för cykelbanan klara så när som på några mindre preciseringar och

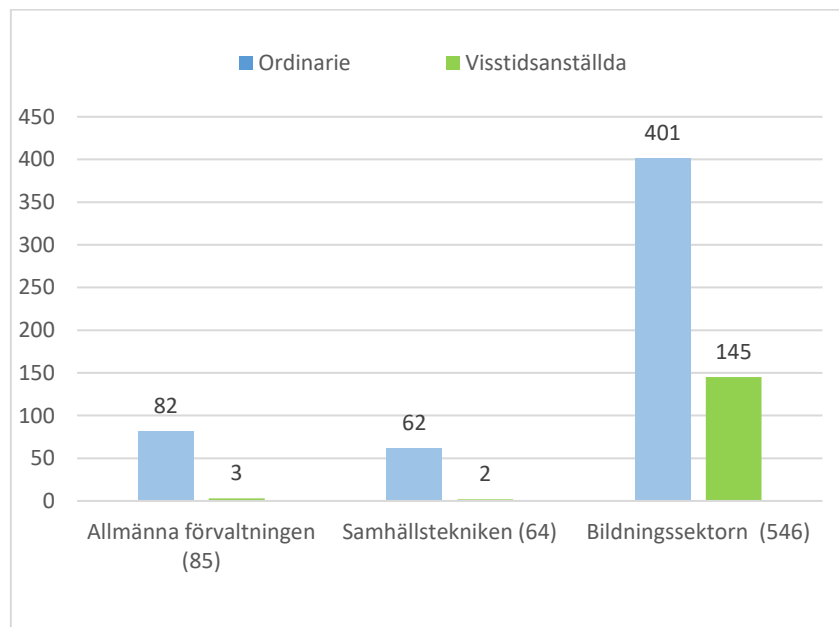
strukturplanen fördes till granskning. Staden iståndsatte norra delen av Gräsavägen som en del av de tillfälliga arrangemangen som bygget av stadsbanan orsakar.

Närmare information om stadens byggverksamhet under året finns i anslutning till uppföljningen av utfallet i investeringsdelen.

1.2.5. Grankulla stads personal

Stadens strategiska linje är att främja personalens välmående och kompetens. Målet är att vara en tilldragande arbetsplats där folk väljer att stanna och även att ha den kunnigaste personalen i huvudstadsregionen. Grankulla som arbetsgivare stöder jämställdhet och likabehandling samt förebygger diskriminering. Vi har också som mål att utveckla en arbetskultur som präglas av uppmuntran och uppskattning samt acceptans för olikheter. Enligt strategin ingår det i Grankulla stads mål att vara en flexibel organisation och attraktiv arbetsgivare, som uppmuntrar personalen att experimentera, utvärdera och lära sig något nytt kontinuerligt.

I den separata personalberättelsen, som upprättats som en del av bokslutet, beskriver vi i detalj stadens personalpolitiska nyckeltal år 2023. Vid utgången av år 2023 hade Grankulla stad en personal på sammanlagt 695 personer.

Figur 2: Antalet anställda och andelen ordinarie och visstidsanställda av personalen enligt sektor år 2023

År 2023 var 29 procent av de anställda män och 71 procent kvinnor. Personalens medelålder var 46,4 år. I personalen är åldersgrupperna 30–39 år, 40–49 år och 50–59 år nästan lika stora (24–26 procent). I slutet av år 2023 hade 64,79 procent av den ordinarie personalen finska som modersmål, 32,86 procent svenska och 2,35 procent något annat språk som modersmål. Avgångsomsättningen var 11,4 procent år 2023 (2022: 15,4 procent).

1.2.6. Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på utvecklandet av verksamheten

Det finns olika slags risker: strategiska, verksamhetsbaserade, ekonomiska och skaderelaterade risker. Riskerna är både externa och interna.

I de strategiska riskerna ingår förutom fluktuationer i världsekonomin och den försämrade ekonomiska situationen i Finland även lagändringar som påverkar kommunens ekonomi och verksamhet. I den närmaste framtiden kan särskilt ändringar i statsandelssystemet utgöra stora risker för staden.

Befolkningsändringar, invandring och befolkningsökning inverkar i allmänhet helt konkret på servicebehovet, särskilt inom bildningssektorn.

Den allt stramare världspolitiska situationen och den snabba teknologiska utvecklingen avspeglas i datasäkerheten. Cyberattacker, överbelastningsattacker, dataintrång och utpressningsprogram blir vanligare. Olika former av nätfiske är mycket vanligt. Hotet om alldeles nya former av bedrägerier växer hela tiden i och med att den artificiella intelligensen utvecklas snabbt.

Inom den samhällstekniska sektorn kan saneringen av förorenad mark orsaka en ekonomisk risk för staden i samband med byggprojekt eller till följd av miljöskador. Underhållet av det allt äldre byggnadsbeståndet och de ökade riskerna för fastighetsskador på grund av eftersatt underhåll utgör en egen riskkategori.

I skaderiskerna ingår även alltid eldsvådor och eventuella skador som orsakas av yttre omständigheter såsom stormar. Även på byggarbetsplatserna finns egna risker för skador.

Genom bedömningar av gatunätets nuvarande tillstånd försöker vi hantera risken med en växande renoveringsskuld, precis som för fastigheter. Utgående från bedömningarna kan vi vidta åtgärder i rätt tid innan skadorna blir för stora. Den varierande väderleken under vintern kräver omsorgsfullt och kontinuerligt underhåll av stadens gator och allmänna platser.

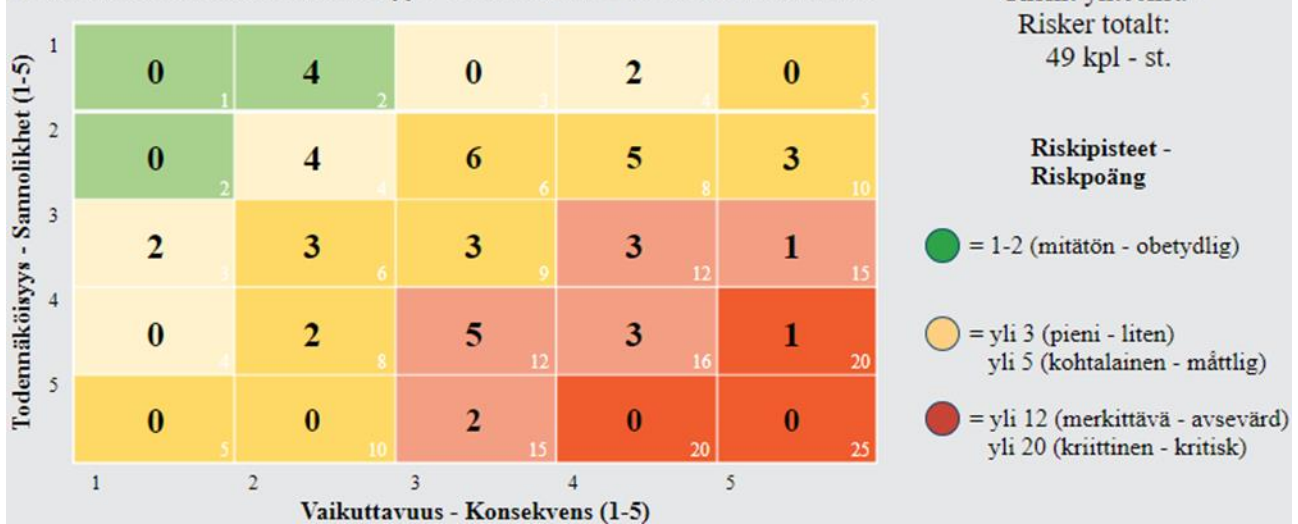
Typiska riskfaktorer för verksamheten i en liten organisation är tillgången på kompetent personal särskilt i samband med personbyten. Den kommunala lönenivån är låg och leder till konkurrens med de omkringliggande kommunerna och välfärdsområdena om bra och yrkeskunnig personal. Förra året var tillgången på personal god, men kommer Grankulla även i fortsättningen att lyckas med att attrahera och behålla arbetskraft?

Personbyten kan å andra sidan också möjliggöra utveckling av verksamheten, men övergångsfaserna är ofta mycket belastande för den övriga personalen. En utmaning är också de begränsade personalresurserna i en liten organisation och omfattande arbetsuppgifter. Eventuell frånvaro bland personalen (sjukdomsfall, olycksfall i arbetet) är en riskfaktor.

I en liten organisation måste man se till att det inte uppstår avbrott i kunnandet och att vikarien eller en annan person har den yrkeskunskap som krävs för att minimera riskerna. Personalbyten i en liten organisation kan utöver verksamhetsbaserade risker medföra också en ekonomisk riskfaktor, då kompetensbortfall och avbrott i informationsgången i värsta fall kan påverka kostnadskontrollen.

Under år 2023 uppgjorde staden ett program för riskhantering som omfattar hela staden. Riskmatrisen är här under och nedanför den tabellen över de mest betydande riskerna.

Risken vaikuttavuus/todennäköisyys - Konsekvensen av risken/sannolikhet

Riski - Risk	Riskipisteet - Riskpoäng	Todennäköisyys - Sannolikhet (1-5)	Vaikuttavuus - Konsekvens (1-5)	Vastuutahot - Ansvariga personer	Ehkäisemisen keinot - Förebyggande metoder
Taloudelliset riskit (menojen kasvaminen) - Ekonomiska risker (ökade utgifter)	●	16	4	4 Kaupungin johtoryhmä, toimialojen johtoryhmät ja poliittiset päättäjät - Stadens ledningsgrupp, sektoremas ledningsgrupper och de politiska beslutsfattarna	Talous-, toiminta- ja henkilöstösuunnittelu - Ekonomi-, verksamhets- och personalplanering Päätöksentekijät - Prioritering Seuranta ja ennakointi - Uppföljning och framförhållning
Tietojärjestelmien väliset rajapintaongelmat (useat palveluntuottajat) - Problem med gränssnitten i datasystemen (flera serviceproducenter)	●	16	4	4 IT-päällikkö - It-chefen	Tietohallinnon kokonaisarkkitehtuurityö tehty - Verkställd helhetsstruktur inom dataadministrationen
Avainhenkilörisikki (pieni organisaatio) - Risken med nyckelpersoner (liten organisation)	●	15	3	5 Henkilöstöjohtaja ja toimialajohto - Personaldirektören och sektoremas ledning	Varaehenkilöjärjestelmä suunnittelu - System med ersättare planering Pääprosessien kuvaus - Beskrivning av huvudprocesserna Tehtävien priorisointi - Prioritering av uppgifter Erinomainen työilmapiiri - Utmärkt arbetsklimat
HR-järjestelmien ja sähköisen arkistoinnin yhteyden puuttuminen (lainsäädännön ja käytännön vaatimukset) - Avsaknad av kontakt mellan hr-systemen och elektronisk arkivering (juridiska och praktiska krav)	●	15	5	3 IT-päällikkö ja henkilöstöjohtaja - It-chefen och personaldirektören	Tekniset edellytykset kuntoon - Iståndsättning av tekniska förutsättningar Taloudellinen panostaminen - Ekonomisk satsning
Taloudelliset riskit (ilmastonmuutos, vahingot) - Ekonomiska risker (klimatförändring, skador)	●	15	5	3 Kaupungin- ja yhdyskuntatoimen johtoryhmä - Stadens och samhällstekniska sektors ledningsgrupp	Varautuminen tulviin ja myrskyihin (kunnallistekniikka) - Beredskap mot översvämningar och stormar (kommuntekniken) Vierhaleiden hoito - Skötsel av grönområden Tulva-altaat - Fördröjningsmagasin
Henkilöstön riittävyys (pivovoima, vetovoima) - Tillräcklig mängd personal (attrahera och behålla)	●	12	4	3 Kaupunginjohtaja, henkilöstöjohtaja ja toimialajohto - Kaupunginjohtaja, henkilöstöjohtaja ja toimialajohto	Henkilöstösuunnittelu - Personalplanering Työn muotoilu ja työtehtävien tarkastelu - Omformning av arbetet och granskning av arbetsuppgifterna Erinomainen työilmapiiri - Utmärkt arbetsklimat Työnantajakuva - Arbetsgivarvarumärke
Henkilöstön ylikuormittuvuusriskit (jaksaminen, terveys) - Risker med överbelastning hos personalen (kapacitet, hälsa)	●	12	4	3 Henkilöstöjohtaja, toimialojen johtoryhmät ja esihenkilöt - Personaldirektören, sektoremas ledningsgrupper samt cheferna	Henkilöstösuunnittelu - Personalplanering Tehtävänkuvat - Befattningsbeskrivningar Priorisointi - Prioritering
Palvelujen saatavuuden ylläpitäminen (laatu, taso) - Upprätthållande av tillgången till tjänster (kvalitet, nivå)	●	12	3	4 Kaupungin johtoryhmä, toimialojen johtoryhmät ja poliittiset päättäjät - Stadens ledningsgrupp, sektoremas ledningsgrupper och de politiska beslutsfattarna	Priorisointia - Prioritering Palvelumuotoilu ja palvelujen tuottamistapa - Tjänstedesign och produktions sätt
Sisäiset tietoturvaluuotukset (osaaminen, tekniset) - Interna brister inom dataskyddet (kompetens, teknik)	●	12	4	3 IT-päällikkö ja esihenkilöt - It-chefen och övriga chefer	Ajantasaiset tietoturvaluuotukset ja prosessit - Aktuella dataskyddsanvisningar och processer Henkilöstön koulutus - Utbildning av personalen Stressitestit (järjestelmät ja henkilöstö) - Stress tester (system och personal)
Tietohallinnollisten järjestelmien toimimattomuus (vikatilanne) - Datasystem som fungerar dåligt (systemfel)	●	12	4	3 IT-päällikkö - It-chefen	Päivitysten automatisointi - Automatisering av uppdateringar Tunnistetaan kriittisimmät ohjelmit ja niitä koskevat riskit - Identifiering av de mest kritiska programmen och deras risker Riittävä resursointi - Tillräckliga resurser Dokumentointi - Dokumentation

1.2.7. Miljö och hållbar utveckling

Naturskydd

Gallträsk

Efter att myndighetsövervakningen relaterade till muddringsprojektet i Gallträsk avslutades 2014 har sjöns tillstånd följts upp och sjön sköts enligt en uppföljnings- och skötselplan för Gallträsk för åren 2021–2030 som godkänts av samhällstekniska utskottet. Uppföljningen är frivillig och förutom uppföljningen av vattendraget och vattenväxter har i uppföljnings- och skötselplanen föreslagits bl.a. test- och sköselfiske och borttagning av vattenväxter.

År 2023 utfördes endast borttagning av vattenväxter i enlighet med planen. På grund av vattenpesten som spridit sig i sjön och som har klassificerats som en skadlig invandrad art var avsikten att ta vattenväxter bort genom notdragning år 2023. Notdragning föredrar man över skörd eftersom vattenpesten lätt sprider sig med hjälp av växtbitar, vilket betyder att skörden kan främja spridningen av arten i sjön. Trots omfattande utredningsarbete kunde staden inte hitta en

tjänsteleverantör som erbjuder notdragning för 2023. På basis av utredningarna hittade staden dock en tjänsteleverantör som erbjuder notdragning i kombination med skörden av vattenväxter. Staden prövade kombinationstjänsten för att kunna avlägsna vattenväxtlighet från sjön även år 2023. Denna metod föreslogs också som ett alternativ i samband med den tidigare kartläggningen av vattenväxtlighet som genomfördes 2022.

Grankulla stads fladdermusutredning

Stadens fladdermusutredning 2006 uppdaterades sommaren 2023. Syftet med arbetet var att utreda vilka arter av fladdermöss förekommer i Grankulla och att få information om eventuella förändringar i förekomsten sedan 2006. I utredningen betonades skogs- och parkområden som ägs av staden, obebyggda tomter och platser med stadens särskilda miljövärden. Därtill omfattade utredningsarbetet stadens huvudvägar och -gator samt gång-, cykel- och mopedvägar. Åtta arter av fladdermöss observerades i utredningsområdet: nordfladdermus, vattenfladdermus, mustaschfladdermus, taigafladdermus, långörad fladdermus, trollfladdermus, stor fladdermus och gråskimlig fladdermus. Viktiga områden för fladdermöss (ett födoområde, en viktig eller sannolik förflyttningsrutt eller en kombination av dessa) i Grankulla är Gallträskområdet med dess strandnära skogar, Stockmanns ruiner, Klappträskes strandområde och Thurmansparken. Andra områden som används av fladdermöss är bl.a. Kasabergets- och Stormossens område, Kikarberget, Vattentornsbacken och Bensowsdammen och -parken.

Ett nytt naturskyddsområde i Grankulla

Ett annat privat naturskyddsområde (Dalängsbranten) etablerades redan i Kasabergsskogen på sommaren genom det frivilliga METSO-programmet. Området är ett 1,1 hektar stort lundområde som gränsar till det 2,5 hektar stora naturskyddsområdet som grundades år 2022. Båda områdena är en naturlig förlängning av Kasabergets naturskyddsområde som etablerades redan på 1990-talet. Av Kasabergsskogens areal är cirka 19 hektar nu naturskyddsområde. Staden äger cirka 2/3 av Kasabergsskogen.

Miljömedvetenhet

Naturutflykter

I Grankulla ordnades under året tio olika naturutflykter. Utflykterna gjordes till olika delar av staden men de flesta utflykterna gjordes till Gallträskområdet och Kasabergets område. Sammanlagt 126 personer deltog i utflykterna. I huvudstadsregionen ordnades sammanlagt 140 olika naturutflykter. Alla utflykter sammanställdes igen i huvudstadsregionens gemensamma utflyktskalender. Utflykterna är gratis och öppna för alla.

Naturskoldagar

Miljöenheten erbjöd igen år 2023 årskurserna 2 och 5 i Grankulla naturskoldagar då eleverna lärde känna naturen i staden. Natur och Miljö rf:s Naturskolan Uttern höll dagarna och målområdena var Gallträskområdet och Kasabergsskogen. På hösten anordnades naturskoldagar för fem olika klassgrupper. Naturskoldagarna har planerats så att de stöder skolans verksamhet och läroplan. Dessutom får elever och lärare lära känna naturen i staden genom olika forskningsuppgifter, motion och konst. Naturskoldagar anordnas igen på våren 2024.

Enkäten om miljöattityder i huvudstadsregionen

Enkäten om miljöattityder i huvudstadsregionen genomfördes hösten 2022. Rapporten om enkäten blev i sin tur klar på sommaren 2023. I enkäten kartlades allmänna miljöattityder såsom attityder till klimatförändringar, synpunkter på stadsutveckling och trafikpolitiska åtgärder, miljöbeteende och naturaktiviteter, samt bedömningar av närmiljöns tillstånd och egna möjligheter att påverka miljön. Grankulla deltog i enkäten för första gången, senast en liknande undersökning genomfördes var i Helsingfors och Vanda 2017. Enkäten skickades till ett slumpmässigt urval av 8 100 invånare i åldern 18–79 i huvudstadsregionen, varav 600 var Grankullabor. Svarsfrekvensen i hela regionen var 25 procent medan Grankulla stads svarsfrekvens låg på 36 procent (217 personer) som var den högsta av alla städer.

[Rapporten om enkäten \(endast på finska\) finns på webbplatsen Klimatneutralagrani.fi](#)

Klimatarbete, energieffektivitetsfrågor

Miljöenheten har under året fortsatt att koordinera och följa upp stadens arbete för klimatneutralitet (Ett klimatneutralt Grani) i samarbete med stadens olika sektorer. På basis av sektorernas utsläppsminskande program kan målen i den resurssmarta färdplanen omvandlas till konkreta uppgifter som omfattar alla stadens verksamheter.

Miljöledningsgruppen

Stadens alla sektorer är företrädare i miljöledningsgruppen. Gruppen sammanträdde fem gånger under året.

Miljöledningsgruppens uppgift är att leda beredningen av färdplanen med åtgärdsprogram, som ingår i stadens strategi inom målet om klimatneutralitet 2030, samt att driva genomförandet av åtgärderna inom sektorerna.

Klimatvakten

Staden följer upp och rapporterar internt om genomförandet av utsläppsminskande åtgärder med hjälp av den så kallade Klimatvakt-delen i det strategiverktyget som utvecklats för staden. Staden gör rapporteringen och uppföljningen i strategiverktyget från och med 2023, i samband med delårsrapporter och bokslut. Våren 2024 kopplas den externa delen av Klimatvakten till webbplatsen Klimatneutralagrani.fi, vilket gör det lättare för beslutsfattare och invånare att följa utvecklingen av stadens klimatarbete.

[Rapporten om genomförande av sektorernas utsläppsminskande program 2023 \(endast på finska\) finns på webbplatsen Klimatneutralagrani.fi.](#)

Klimatkommunikation

Under året har en tväradministrativ klimat- och miljökommunikationsgrupp etablerats. Gruppens uppgift är att kommunicera om teman och mål i den resurssmarta färdplanen allt mer till invånare. Ett bra exempel på detta är klimatkalendern som genomfördes i december 2023. Sedan hösten har miljöenheten också ordnat så kallade miljöenhetens morgonkaffe för personalen i Teams, dvs. tillfällen med klimat- och miljörelaterad information och utbildning.

Grankulla gjorde också regionalt samarbete för kommunikation, bl.a. med HRM:s Klimatinfo. Klimatinfo erbjuder förutom olika kampanjer bl.a. energiutbildningar för invånare och bostadsaktiebolag samt information om energireovering och olika värmelösningar.

Projektet resurssmarta gymnasier och grundskolor i Grani

Utbildningsstyrelsen beviljade på hösten 2022 finansiering för projektet inom ramen för utvecklingsprojekt kring klimat- och hållbarhetsfostran. Staden anställde en koordinator för vardera projektet på våren 2023. Under året har koordinatörerna haft ett nära samarbete, bl.a. med lärare, elever, gymnasister och miljöenheten kring hållbar utveckling.

Som en del av projektet firade alla skolor i Grankulla i november temadagen Hållbart Grani. I grundskolorna ordnades bl.a. föreläsningar om hållbar utveckling, ett flyktspel för hållbar utveckling och olika verkstäder såsom en verkstad om återvinningsmaterial och skovård. I gymnasierna hölls gästföreläsningar, olika verkstäder och orientering med teman hållbar utveckling för studerande. I båda gymnasierna avslutades dagen med en diskussionspanel.

Genom projektet sammanställs en så kallad pedagogisk modell för hållbarhetsfostran också för Grankulla. Projektet tar slut i maj 2024.

Loppis i stadshuset

Staden ordnade två loppisar i stadshuset under hösten. Målet med loppisarna var att främja invånarnas hållbara livsstil och uppmuntra till återvinning. Genom att köpa återvunna varor i stället för nya och sätta gamla varor i omlopp kan man minska konsumtionens koldioxidavtryck avsevärt. Responsen från höstens evenemang var mycket positiv, därför har staden beslutat att ordna loppisar även på våren 2024. På varje loppis finns cirka 30 gratis försäljningsbord, och staden marknadsför evenemangen på stadens webbplats och sociala medier.

[Mer information om loppisar i stadshuset finns på stadens webbplats.](#)

Åtgärder för att öka andelen gång och cykelåkning

Bildningen och samhällstekniken har under året planerat tillsammans en multifunktionell plan för barn och ungdomar till parkeringsplatsen mellan ungdomsgården och Svenska skolcentrum. I samband med projektet ska staden anskaffa cykelställningar med tak och ramlås för cirka 80 cyklar. Ställningarna placeras nära skolcentrumets ingångar och på andra centrala platser på gården. Traficom beviljade i november statsunderstöd på 15 000 euro från investeringsprogrammet för gång och cykling för cykelställningarna.

Byggplanerna för cykelbanan blev klara och ingick i konkurrensutsättningen av regionala entreprenader för stadsbanan. När banan blir klar förbättras tvärtrafiken för cykling och gång avsevärt i staden.

Kommunernas energieffektivitetsavtal (KETS)

Grankulla stad deltar i kommunernas energieffektiviseringsavtal även under perioden 2017–2025. Det primära målet med avtalet är att förbättra energieffektiviteten och främja produktion och användning av förnybar energi i stadens verksamhet. Målet är att minska 7,5 procent av stadens energiförbrukning till 2025 (jämförelseåret 2016). Åtgärderna i energieffektiviseringsavtalet ingår också i den resurssmarta färdplanen, under vägfilen *Energiförbrukning i fastigheter och klimatsmart energiproduktion*.

Den största uppsättningen åtgärder relaterade till vägfilen är det långsiktiga energieffektiviseringsprogrammet för stadens fastigheter som lokalcentralen ansvarar för. Separata energieffektiviseringsprojekt genomfördes i 7 fastigheter under året. Dessutom har planeringen av flera projekt påbörjats och deras genomförande är planerat till 2024.

Kampanjen Snäppet svalare

Energisparkampanjen *Snäppet svalare* i stadens fastigheter, som startades redan 2022, fortsatte 2023. Som sammantagna resultat av åtgärderna lyckades staden minska på elförbrukningen med cirka 10 procent och förbrukningen av väderkorrigerad fjärrvärme med cirka 11 procent i hela fastighetsbeståndet jämfört med år 2022.

Solpaneler – en liten planeringsguide

Under våren utvecklade byggnadsarkitektstudenter en planeringsguide för solpaneler för staden i ett innovationsprojekt som gjordes i samarbete med staden och Yrkeshögskolan Metropolia. Planeringsguiden innehåller allmän information om solpaneler och deras placering. Guiden innehåller även övervägningar och skisser på olika placeringmöjligheter för olika byggnadsdelar, såsom fasader och markiser. Placeringsalternativen för solpaneler har illustrerats med Kasavuoren koulukeskus som referensexempel.

Stadens el-, värme- och vattenförbrukning 2023

Stadens fastigheter* och idrottsanläggningar hade under 2023 en uppmätt elförbrukning på 6 439 MWh (-11,2 % jämfört med 2022, -12,6 % jämfört med 2021).

Den standardiserade helhetsförbrukningen av fjärrvärme för stadens fastigheter* och idrottsanläggningar var 10 160 MWh år 2023 (-13,7 % jämfört med 2022, -19,2 % jämfört med 2021).

Den uppmätta elförbrukningen för gatubelysning och trafikljus 2023 var X MWh (X % jämfört med 2022, X % jämfört med 2021).

Vattenförbrukningen för stadens fastigheter* och idrottsanläggningar 2023 var 52 581 m³ (+11,6 % jämfört med 2022, -3,8 % jämfört med 2021). De stora årliga fluktuationerna i förbrukningen beror på starttiden för snötillverkning i slalombacken.

*i jämförelsen ingår inte Villa Breda eller hälsocentralen
(Källa: energihanteringssystemet Enerkey)

Utsläpp av växthusgaser i Grankulla 2023

HRM publicerar uppgifter om regionala utsläpp av växthusgaser för 2023 först i maj–juni 2024. Utsläppen av växthusgaser, som var i nedåtgående riktning, ökade dock 2022 med 11 procent i

huvudstadsregionen och med 10 procent i Grankulla jämfört med året innan. Orsaken till ökningen var de ökade utsläppen från produktionen av fjärrvärme, då användningen av naturgas ersattes med kol och olja. Bytet berodde på Rysslands anfallskrig mot Ukraina, som startade på våren 2022. Växthusgasutsläppen som uppkom inom Grankulla stads område uppgick till 33 200 ton koldioxidekvivalent (CO₂-ekv) 2022. Resultatet motsvarar en minskning av utsläppen med 25 procent jämfört med 1990.

[Mer information om tidigare års växthusgasutsläpp i Grankulla och huvudstadsregionen finns på HRM:s webbplats.](#)

Utsläpp av växthusgaser orsakade av Grankullabornas konsumtion (KULMA-projektet)

Grankulla stad har undersökt de utsläpp av växthusgaser som Grankullabornas konsumtion orsakar. Beräkningen gjordes som en del av KULMA-projektet. I projektet beräknades konsumtionsbaserade växthusgasutsläpp för år 2022. Förutom Grankulla deltog 19 andra kommuner i projektet. Rapporten blev klar våren 2023.

År 2022 uppgick de utsläpp av växthusgaser som Grankullabornas konsumtion orsakar till 8,49 ton CO₂-ekv per invånare. Enligt Sitras rapport bör den globalt hållbara målnivån vara cirka 2,5 ton CO₂-ekv per person år 2030 och endast cirka 0,7 ton år 2050. Konsumtionens koldioxidavtryck består av energiförbrukning, byggande, mobilitet, mat och köp av varor och tjänster. I synnerhet var köpen av varor och tjänster högst i Grankulla bland jämförelsekommunerna.

[Mer information om KULMA-projektet \(endast på finska\) finns på webbplatsen Klimatneutralgrani.fi](#)

Luftkvalitet

År 2023 mättes koncentrationer av inandningsbara partiklar (PM₁₀), finpartiklar (PM_{2,5}) och kväveoxider (NO_x) med HRM:s flyttbara mätstation i Grankulla centrum. Mätstationen låg på södra sidan av Grankullavägen, i korsningen av Tunnelvägen, nära stadshuset. Mätstationen låg på samma plats år 2018. De uppmätta koncentrationerna påverkades främst av trafikutsläpp och gatudamm. Enligt luftkvalitetsindexet var luftkvaliteten vid mätpunkten i Grankulla i huvudsak god. År 2023 var den årliga koncentrationen av kvävedioxid (dvs. avgaser) vid Grankullas mätstation 9,3 µg/m³. Enligt HRM:s mätningar har koncentrationerna av kvävedioxid halverats i Grankulla under de senaste 15 åren. Förra året låg den årliga koncentrationen av kvävedioxid klart under gräns- och riktvärdena. Årsmedelvärdet av inandningsbara partiklar (dvs. gatudamm) var 12,5 µg/m³ i Grankulla. Koncentrationen var således något lägre än i Esbo vid den starkt trafikerade mätstationen Alberga. Koncentrationerna av inandningsbara partiklar i Grankulla överskred inte gränsvärdena.

Grankulla stad deltog på hösten 2023 i friktionsdäckskampanjen tillsammans med andra städer i huvudstadsregionen och miljöministeriet. Den främsta orsaken till gatudamm i staden är sandning och dubbdäck - upp till hälften av gatudammet kommer från vägytan som ruggas upp av dubbdäck. [Mer detaljerade mättningsresultat för luftkvaliteten i huvudstadsregionen finns på HRM:s webbsidor för luftkvalitet.](#)

Buller

Esbo och Grankulla började sammanställningen av den gemensamma handlingsplanen för bullerbekämpning i (2024–2028) i enlighet med EU:s bullerdirektiv i början av hösten 2023. I december genomfördes en invånarenkät, genom vilken Grankullaborna fick dela med sig av sina åsikter bl.a. om olika typer av bullerbekämpande åtgärder. Den nya handlingsplanen för bullerbekämpning blir klar nästa sommar.

Tillståndsärenden

Under 2023 har underhålls- och stadsträdgårdsmästarna gjort totalt 50 trädbesiktningar (-33 st.). Miljöenheten beviljade under året 9 tillstånd (-6 st.) för miljöåtgärder, som gällde trädfällning och förberedelser för byggarbeten, enligt 128 § i markanvändnings- och bygglagen.

Under året behandlades 2 anmälningar (-0 st.) enligt 118 § i miljöskyddslagen om tillfällig verksamhet som orsakar speciellt störande buller och skakningar.

Under året beviljades 0 undantag (-2 st.) för att lämna en oljecistern i marken, i enlighet med 3 § i stadens miljöskyddsföreskrifter.

Samhällstekniska utskottet behandlade under året inga befrielser (-2 st.) från skyldigheten att ansluta sig till dagvattenavloppet enligt 17 § i lagen om vattentjänster. (Ändringen jämfört med föregående år visas i parentes.)

1.3. KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat. Kaupunginhallitus myös valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Valiokunnat vastaavat toimialoillaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta vastuualueellaan, ohjeistavat alaisiaan tulosalueita sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Tulosaluepäälliköt vastaavat alaiensa tulosityksiköiden riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Sisäisen valvonnan ohjeessa annetaan ohjeet sisäisen valvonnan järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Kauniaisten voimassa olevan sisäisen valvonnan ohjeen mukaan sisäisen valvonnan toteuttamisvastuu on esihenkilöillä. Ohjeistus on tarkoitettu ensisijaisesti valvontavastuussa olevien esihenkilöiden käyttöön. Tavoitteena on auttaa esihenkilöitä ja luottamushenkilöitä ymmärtämään johtamista, hyvää hallintotapaa ja sisäistä valvontaa ja sen liittymistä heidän tehtäviinsä.

Sisäinen valvonta on kaupungin toimintaan liittyvien työvaiheiden tai erillisten toimenpiteiden ja varojen käytön valvontaa. Sitä eivät suorita erilliset valvontaelimet vaan se on olennainen osa johtamista ja sen toimivuus on yksikön johdon vastuulla. Sisäinen valvonta liittyy yksikön työprosesseihin, joilla pyritään toimintaohjeiden noudattamiseen, kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden lisäämiseen, taloudellisuuden edistämiseen, omaisuuden turvaamiseen sekä virheiden ehkäisemiseen. Valvonta luodaan tehtävien eriyttämisellä, valtuuksien ja vastuun jakamisella, prosessi- ja menetelmäkuvausten laatimisella, rekisteritietojen ja ohjelmistojen suojaamisella ja vastaavilla keinoilla.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Kaupungin toiminnassa noudatetaan voimassa olevaa yleis- ja erityislainsäädäntöä sekä kaupungin hallintosääntöä, toimialojen tietosuojaohjeistuksia ja rekisterinpitoon liittyviä säädöksiä ja määräyksiä sekä muita kaupungin ja toimialoihin toimintaa ohjaavia ja sääteleviä normistoja.

Sääntöjen, määräysten ja päätösten tiedottamisesta huolehditaan ja uudet henkilöt perehdytetään kaupungin toimintatapoihin. Tärkeimmistä toiminnoista on laadittu yhteisiin tiedostoihin prosessikuvaukset, joita käytetään aktiivisesti toimintaohjeina.

Toiminnan oikeellisuutta valvotaan mm. sisäisen valvonnan keinoin, mahdollisen otto-oikeusmenettelyn ja viranhaltijapäätöksiin liittyvän muutoksenhakuohjeistuksen avulla. Esimiesten tehtävä on seurata toiminnan oikeellisuutta ja heidän tulee puuttua virheellisiin menettelytapoihin ja poikkeamiin ja korjata ne välittömästi, kun virhe on havaittu.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kaupungin tärkeimmät tavoitteet on kirjattu kaupungin strategiaan sekä vuosittain laadittaviin strategiasta johdettuihin toiminnallisiin vuositavoitteisiin ja mittareihin sekä työohjelmiin. Vuonna 2023 strategiatyötä uudistettiin koko kaupungin tasolla tavoitteita priorisoimalla ja mittaristoa uudistamalla. Vuodesta 2019 lähtien on ollut myös kaupungin hiilineutraaliutta edistävien toimenpiteiden työohjelma.

Toiminnan, tavoitteiden ja talouden toteutumista arvioidaan kaupungissa strategian toteutumisen seurannassa, osavuosikatsauksissa ja toiminta- ja henkilöstökertomuksissa.

Tavoitteiden toteutumista, varojen käytön valvontaa ja tuloksellisuuden arviointia edistetään strategisten ohjelmien, täydennyskoulutuksen, säännöllisen seurannan ja hyvän johtamisen avulla.

Kaupungin ja toimialojen johtoryhmät seuraavat tavoitteiden toteutumista ja talouteen, kiinteistöihin ja henkilökuntaan liittyviä asioita säännöllisissä kokouksissa. Näin pystytään havaitsemaan vuosittaisista eri syistä johtuvia poikkeamia ja tarvittaessa ennakoimaan hyvissä ajoin vaikutuksia koko vuoden talousarvioon.

Valiokunnat, kaupunginhallitus ja -valtuusto saavat tietoa talouden ja toiminnan poikkeamista osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä sekä tarvittaessa useammin. Lisämäärärahaa anotaan vain, kun on selkeä tarve.

Toiminnan tuloksellisuutta arvioidaan osallistumalla erilaisiin verkostoihin ja tekemällä vertailua muiden kanssa. Käydään myös läpi edellisen vuoden tuloksia ja tilinpäätös sekä arvioidaan niitä.

Toimialat tekevät tarpeen vaatiessa resurssitarkasteluja ja laatii vaihtoehtoisia ratkaisuja sekä parantaa suunnitelmallisuutta kaikessa toiminnassaan.

Vastuut ja tehtävät organisaation eri tasoilla on määritetty niin, että ne ovat selkeät, tukevat toimintaa ja strategian toteuttamista. Kukin tulosaluepäällikkö vastaa oman käyttötalousosuutensa seurannasta jatkuvana toimintana. Investointihankkeille on nimetyt vastuuhenkilöt, jotka raportoivat hankkeiden etenemisestä aikataulun ja myönnettyjen määrärahojen mukaisesti.

Toimivallan delegoinnit, laskujen tarkastajat ja hyväksyjät sekä johtavien viranhaltijoiden sijaisuudet vahvistetaan vuosittain. Tavoitteena on, että löytyy sijaistustilanteissa varahenkilöt omalta tulosalueelta.

Laskujen tarkastaminen ja tiliointi sekä niiden hyväksyminen on annettu eri henkilöiden tehtäväksi. Laskut hyväksyy se henkilö, joka vastaa hankinnasta ja pystyy vahvistamaan laskun maksukelpoisuuden.

Arviointia, palautejärjestelmää, mittareita ja seurantaa kehitetään jatkuvasti. Arviointi- ja kehittämistoiminnassa hyödynnetään pääkaupunkiseudun yhteisiä arviointihankkeita ja muuta ulkoista arviointia. Ennakoivaa arviointia käytetään suurten selvitysten laatimisessa.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kaupungin riskit liittyvät erityisesti pienen organisaation haavoittuvaisuuteen ja osaavan, ammattitaitoisen sekä koulutetun henkilöstön saatavuuteen. Henkilökunnan ja etenkin esimiesten vaihtuvuus on riski sekä toiminnan että sisäisen valvonnan sujuvuudelle ja jatkuvuudelle. Prosessien ohjausta ja valvontaa on kehitettävä erityisesti muutostilanteissa varmistuen jatkuvuus ja tehtävien oikea ja vastuullinen suorittaminen.

Vaihdokset toki osaltaan mahdollistavat myös toiminnan kehittämisen, mutta siirtymävaiheet ovat usein erittäin kuormittavia muulle henkilökunnalle. Sama koskee sairauslomaa ja muita sijaistustilanteita, joissa useinkaan ei sijaisten palkkaaminen ole käytännössä edes mahdollista. Pienessä organisaatiossa on varmistettava osaamisen jatkuva ylläpito sekä sijaisen tai varahenkilön ammattitaito.

Vuonna 2020 käynnistynyt globaali koronaviruspandemia vaikutti vielä toimintaan vuoden 2022 aikana. Erityisesti henkilöstöä kuormitti koronapandemian muuttuneet reunaehdot toiminnalle.

Henkilökunnan työkykyisyyden seuranta ja ylläpito koko kaupungin tasolla työsuojelun, työterveyshuollon ja työhyvinvoinnin edistämisen keinoin on tärkeä tekijä mm. sairaudesta johtuvien poissaolojen ja työtapaturmien minimoimiseksi. Väkivallan uhka ja työn henkinen

kuormittavuus on lisääntynyt.

Kaupungin riskit liittyvät myös kaupungin yleisessä valmiussuunnitelmassa mainittuihin toimialan piiriin kuuluvien elintärkeiden toimintojen varmistamiseen. Näitä ovat esim. sähkön-, lämmön- ja vedenjakelu. Kaupunki ei tuota näitä palveluita itse, joten riskien hallinta edellyttää tuottajien ja jakelusta vastaavien tahojen valmiussuunnittelua sekä hyvää tiedonkulkua ja yhteistyötä mahdollisissa poikkeustilanteissa.

Omat riskinsä liittyvät vanhenevan kiinteistökannan ylläpitoon ja korjausvajeeen aiheuttamaan kiinteistövuurioiden riskien kasvuun. Riskejä pyritään hallitsemaan huolehtimalla kiinteistöjen kuntoarvioiden ajantasaisuudesta ja kuntoarvioiden perusteella suoritettavien toimenpiteiden suorittamisesta ennen vaurioiden syntymistä.

Katuverkoston korjausvelan kasvamisen riskiä pyritään hallitsemaan teettämällä katuverkoston nykytilasta kuntoarvio ja sen perusteella suorittamaan toimenpiteitä oikea-aikaisesti ennen vaurioiden kasvamista liian suureksi.

Hankinnoissa pyydetään tilaajavastuulain mukaiset selvitykset tarjouspyyntöjen yhteydessä. Vastaavasti valittavien urakoitsijoiden riskiluokka sekä mahdolliset maksuhäiriöt tarkistetaan ennen päätöksentekoa. Urakoiden maksuerätaulukot laaditaan siten, ettei maksuja suoriteta etupainotteisesti, vaan ainoastaan hyväksytyjä työsuorituksia vastaten. Toimialan tiedonhallintaa oikeellisen tiedon löydettävyyden parantamiseksi on kehitetty.

Kiristynyt maailmanpoliittinen tilanne ja nopea teknologinen kehitys heijastuvat myös kyberturvallisuuteen. Kauniaisten ICT-infrastruktuuriin kohdistuvat kyberhyökkäykset ovat mahdollisia sekä valtiollisten toimijoiden että rikollisten taholta. Suojelupoliisin mukaan Suomen kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuva tiedustelun ja vaikuttamisen uhka on kohonnut Venäjän hyökkäyssodan sekä Suomen Nato-jäsenyyssprosessin myötä.

Merkittäväksi uhkaksi ovat muodostuneet myös kiristyshaittaohjelmat, joiden määrä kasvaa jatkuvasti. Näiden ohella tehdään edelleen palvelunestohyökkäyksiä. Kokonaisuudessaan erilaisten tietomurtojen mahdollisuus on lisääntynyt.

Tekoälyn mahdollistamien kyberhyökkäysten uhka tulee lähitulevaisuudessa kasvamaan, ja niiden tunnistaminen on entistä vaikeampaa. Kyberturvallisuuskeskuksen arvion mukaan uhka on tällä hetkellä matala, mutta tekoälyteknologia kehittyy nopeasti ja tämä tulee muuttamaan merkittävästi kyberhyökkääjien toimintaa tulevaisuudessa.

Kaikessa toiminnassa pyritään välittömästi tunnistamaan mahdolliset riskitekijät ja välttämään epätarkoituksenmukainen, virheellinen tai ei toivottu toiminta. Toiminnan riskien arviointia toteutetaan esimiestötoiminnan ja asiantuntijatehtävien yhteydessä tapahtuvan jatkuvan seurannan lisäksi muun muassa oman toiminnan arvioinnissa, johtoryhmätyöskentelyssä, kehityskeskusteluissa ja henkilöstön säännöllisissä yhteispalavereissa.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Toimialat noudattavat kaupungin hankintasääntöä ja julkista hankintalakia. Hankinnoista tehdään viranhaltijapäätökset, jotka saatetaan valiokunnalle tai kaupunginhallitukselle tiedoksi ja mahdollista otto-oikeuden käyttämistä varten. Viranhaltijoiden hankintarajat ylittävät hankinnat päättää valiokunta tai kaupunginhallitus.

Hankinnoissa hyödynnetään kuntahankintaa, puitesopimuksia, pääkaupunkiseudun yhteishankintoja ja muita kuntia sekä HUS:ia vielä vuonna 2022. Näin menettelemällä saadaan aikaan mittakaavaetuja ja voidaan hyödyntää isompien toimijoiden hankinta- ja sopimusosaamista.

Myös mahdollista tarpeettomaksi jäänyttä hankittua irtaimistoa käytöstä poistettaessa noudatetaan kaupungin ohjeistusta.

Sisäinen laskenta (sisäiset vuokrat) ja kiinteistöjen käyttöomaisuuden poistot tuotetaan ohjeiden mukaisesti. Kaupungin hallinnassa oleva kiinteistöomaisuus on vakuutettu sekä luetteloitu.

Vuokrauskäytäntöä on jatkuvasti kehitetty ja vuokrauseriaatteet hyväksytyt, jotta asiakkaiden saama palvelu olisi korkealaatuista ja toteutuisi yhden luukun periaatteen mukaisesti. Tavoitteena on myös tehokkaampi tilankäyttö. Tilojen vapaa-aikavuokraus on keskitetty liikuntapalveluille. Toiminnan tulee olla aika- ja kustannustehokasta sekä turvallista.

Sopimushallinta

Toimialojen vastuulla olevien sopimusten ehtoja on noudatettu. Sopimuksia viedään sähköiseen arkistoon, jonka avulla seurataan sopimusten voimassaoloa ja vanhentumisaikoja. Sopimukset päivitetään ja kilpailutuksia tehdään säännöllisesti.

Hankinnoissa hyödynnetään isompia kokonaisuuksia ja saadaan aikaan mittakaavaetuja ja voidaan hyödyntää isompien toimijoiden hankinta- ja sopimusosaamista. Sopimusten toteutumisen valvonnassa hyödynnetään isommissa palveluhankinnoissa hankintarenkaan kanssa tehdyn yhteistyön tuomia mahdollisuuksia. Sopimuskumppanien kanssa pidetään säännöllisin väliajoin seurantalavereja. Laskujen käsittelyssä ja puitesopimuksen sisäisiä tilauksia tehtäessä pidetään huolta sopimusehtojen toteutumisesta.

Kaupungin työn alla on sopimus- ja hankintaohje, joka viedään kaupunginhallituksen käsittelyyn sen valmistuttua. Sopimusohje noudattaa Kuntaliiton sopimussuosituksen linjauksia mm. sopimusprosessien kulusta, sopimusten laadinnasta ja niiden valvonnasta. Sopimusten vastuuhenkilöt raportoivat johdolle sopimusten toimivuudesta riskienhallinnan kannalta merkittävässä sopimuksissa. Kunnanhallituksella ja kaupunginjohtajalla on vastuu sopimushallinnan operatiivisesta järjestämisestä. Toimialajohtajat vastaavat toimialaansa koskevista sopimuksista kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla ja tarkastuksella tarkoitetaan menettely- ja toimintatapoja, joilla johto varmistaa toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden. Riskien hallinta on toimintaan liittyvien uhkien hallintaa. Toiminnan kehittämisessä ja taloussuunnittelussa on tunnistettu ja otetaan huomioon toimintaympäristön muutokset. Toimialojen sisäinen organisaatio, vastuut ja eri johtamistasojen tehtävät on määritetty niin, että ne tukevat toimintaa ja strategian toteuttamista. Tavoitteiden toteutumisen seuranta ja raportointi ovat systemaattista ja toimintaa arvioidaan suunnitelmallisesti.

Organisaatiossa on toteutettu tehtävien eriyttäminen; laskujen tarkastus- ja hyväksymisvastuut on määritetty sisäisen valvonnan ohjeen edellyttämällä tavalla.

Poikkeamista raportoidaan valiokunnille ja kaupunginhallitukselle vähintään osavuosikatsausten yhteydessä, suuremmista poikkeamista heti kun ne on havaittu.

Sisäisen valvonnan tavoitteiden toteutumisen edellytyksiä kehitetään jatkuvasti sisäisen toimivan informaation ja koulutuksen myötä.

Kokonaisarviona kaupungilla ja kuntakonsernilla on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

1.4. REDOGÖRELSE FÖR HUR STADENS INTERNA TILLSYN HAR ORDNATS

Enligt stadens förvaltningsstadga ansvarar stadsstyrelsen för organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen samt godkänner anvisningar och tillvägagångssätt för den interna kontrollen och riskhanteringen. Stadsstyrelsen övervakar också att den interna kontrollen och riskhanteringen verkställs enligt anvisningarna och med ett gott resultat samt lämnar i verksamhetsberättelsen upplysningar om hur den interna kontrollen och riskhanteringen ordnats och om de viktigaste

slutsatserna samt ger en utredning om koncernövervakningen och de största riskerna och osäkerhetsfaktorerna.

Utskotten ansvarar inom sina sektorer för organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen, övervakar verkställigheten och ser till att den är resultatbringande samt rapporterar till styrelsen om organiseringen av den interna kontrollen och riskhanteringen samt de centrala slutsatserna.

Stadsdirektören och sektorcheferna svarar för att den interna kontrollen och riskhanteringen inom det egna ansvarsområdet verkställs och ger resultat samt ger anvisningar till medarbetarna och resultatområdena och rapporterar enligt stadsstyrelsens anvisningar. Resultatområdescheferna svarar för att riskerna vid de underställda resultatenheterna identifieras och bedöms och för att riskhanteringsåtgärderna genomförs och fungerar. De ger också rapporter enligt stadsstyrelsens anvisningar. Koncernledningen svarar för styrningen av koncernsammanslutningarna och för tillsynen över hur sammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering är ordnade och huruvida de ger resultat.

I anvisningarna för intern kontroll föreskrivs för hur kontrollen ska ordnas och utvecklas. Enligt Grankullas anvisningar för intern kontroll ansvarar cheferna för genomförandet av den interna kontrollen. Anvisningarna är i första hand avsedda för de chefer som bär ansvaret för övervakningen. Syftet är att hjälpa cheferna och de förtroendevalda att förstå vad ledarskap, god förvaltningssed och intern kontroll går ut på och vilken anknytning dessa har till deras uppgifter.

Intern övervakning består i övervakning av de arbetsskeden eller enskilda åtgärder och den medelshantering som ingår i stadens verksamhet. Den utförs inte av separata tillsynsorgan utan utgör en väsentlig del av ledarskapet, och respektive enhets ledning ansvarar för att den fungerar. Intern övervakning har att göra med enhetens arbetsprocesser, i vilka man strävar efter att iakttå förhållningsreglerna, höja bokföringens och de övriga informationssystemens tillförlitlighet, främja en god resurshushållning, trygga stadens egendom och förebygga fel. Övervakningen sker genom att vi separerar uppgifter, delar befogenheter och ansvar mellan flera personer, utarbetar processbeskrivningar, skyddar registeruppgifterna och programvaran med mera.

laktagande av bestämmelser, förordnanden och beslut

Inom stadens verksamhet tillämpas den gällande allmänna lagstiftningen och speciallagstiftningen, samt stadens förvaltningsstadga, sektorernas anvisningar om dataskydd och bestämmelser och anvisningar om register, samt andra bestämmelser som styr och reglerar stadens och sektorernas verksamhet.

Staden informerar allmänheten om regler, bestämmelser och beslut och nyanställda sätts in i stadens verksamhetssätt. De viktigaste funktionerna har processbeskrivningar i de gemensamma filerna och beskrivningarna används aktivt som anvisningar.

Stadens interna övervakning säkrar att verksamheten är korrekt, och utöver det utnyttjas också rätten att ta över ärenden och anvisningar om sökande av ändring i tjänsteinnehavarbeslut. Det ankommer på cheferna att kontrollera att allt går rätt till och ingripa i felaktiga förfaranden och avvikelser samt rätta till dem omedelbart då felet har uppdagats.

Måluppfyllelse, övervakning av medelsanvändningen samt resultatbedömningens giltighet och tillförlitlighet

Stadens viktigaste mål finns upptagna i stadens strategi samt i de mätare och mål samt arbetsprogram på årsnivå som fastställs årligen med utgångspunkt i strategin. Staden förnyade strategiarbete år 2023 på stadsnivån genom att prioritera mål och förnya indikatorer. År 2019 infördes ett arbetsprogram med åtgärder för att främja stadens klimatneutralitetsarbete.

Staden utvärderar utfallet av verksamheten, målen och ekonomin vid strategiuppföljningen, i delårsrapporterna samt i verksamhets- och personalberättelserna.

Vi främjar måluppfyllelsen, övervakning av medelsanvändningen samt resultatbedömningens giltighet och tillförlitlighet med hjälp av strategiska program, fortbildning, regelbunden uppföljning och gott ledarskap.

Stadens och sektorernas ledningsgrupper iakttar hur målen nås samt följer upp ärenden som hänför sig till ekonomin, fastigheter och personal på regelbundna sammanträden. På det här sättet kan vi upptäcka avvikelser beroende på olika omständigheter från år till år och vid behov förutse konsekvenserna för hela årets budget i god tid.

Utskotten, stadsstyrelsen och stadsfullmäktige får information om avvikelser i ekonomin och verksamheten i samband med delårsrapporterna och bokslutet samt oftare vid behov. Sektorerna anholder endast då om tilläggsanslag när det finns ett entydigt behov.

För att bedöma hur resultatbringande verksamheten är deltar vi i olika nätverk och gör jämförelser med andra. I arbetet ingår genomgång av föregående års resultat och bokslut samt bedömning av dem.

Vid behov granskar sektorerna resurserna, upprättar alternativa lösningar och förbättrar planligheten i all sin verksamhet.

Staden har definierat ansvarsfördelningen och uppgifterna på olika organisationsnivåer så att de är tydliga, stöder verksamheten och implementeringen av strategin. Varje resultatområdeschef ansvarar fortlöpande för uppföljningen av sin egen andel av driftsekonomin. Alla investeringsprojekt har egna ansvarspersoner som rapporterar huruvida projekten avancerar enligt tidtabellen och enligt beviljade anslag.

Vi fastställer årligen delegeringar av beslutanderätt, granskare och godkännare av fakturor samt ställföreträdare för ledande tjänsteinnehavare. Målet är att det ska finnas en ersättare inom det egna resultatområdet när vikariat blir aktuella.

Flera olika personer har fått i uppdrag att granska och kontera fakturor samt godkänna dem. Varje faktura godkänns av den person som ansvarar för anskaffningen och kan bekräfta fakturans betalbarhet.

Staden utvecklar kontinuerligt bedömningen, återkopplingsystemet, mätarna och uppföljningen. I verksamheten för utvärdering och utveckling utnyttjar vi också huvudstadsregionens gemensamma utvärderingsprojekt och annan extern utvärdering. Proaktiv utvärdering görs vid större undersökningar.

Riskhantering och hur den ordnats

Riskerna inom staden anknyter särskilt till sårbarheten hos en liten organisation och tillgången på utbildad och yrkeskunnig personal. Personalomsättning – främst i fråga om chefer – utgör en risk för verksamheten och den interna kontrollens funktion och kontinuitet. Därför bör staden utveckla styrningen och övervakningen av processerna särskilt vid omställningar för att garantera kontinuiteten samt korrekt och ansvarsfullt utförande av uppgifterna.

Personbyten kan förvisso också möjliggöra utveckling av verksamheten, men övergångsfaserna är ofta mycket belastande för den övriga personalen. Detsamma gäller sjukledigheter och andra situationer då vikarier skulle behövas men då det i praktiken inte ens är möjligt att anställa vikarier. I en liten organisation måste man se till att det inte uppstår avbrott i kunnandet och att vikarien eller ställföreträdaren har den yrkeskunskap som krävs.

Den globala coronapandemin som började år 2020 påverkade fortfarande verksamheten under år 2022. Särskilt personalen belastades av coronapandemin och de ändrade ramarna för verksamheten.

Staden följer och främjar personalens arbetsförmåga inom hela organisationen med hjälp av

företagshälsovården och genom hälsofrämjande arbete. Detta är viktigt för att minimera bland annat sjukfrånvaro och olycksfall i arbetet. Hot om våld och arbetets psykiska belastning har ökat.

Riskerna inom staden anknyter även till att säkra kritiska funktioner inom sektorerna enligt det som bestäms i stadens allmänna beredskapsplan. Här ingår bland annat el-, värme- och vattenförsörjning. Staden producerar inte de tjänsterna själv, så riskhanteringen förutsätter att producenterna och distributörerna har beredskapsplanering samt god kommunikation och gott samarbete under eventuella undantagsförhållanden.

Underhållet av det allt äldre byggnadsbeståndet och de ökade riskerna för fastighetsskador på grund av eftersatt underhåll utgör en egen riskkategori. Ambitionen är att kunna kontrollera riskerna genom att hålla de hustekniska bedömningarna av stadens fastigheter uppdaterade och att vidta behövliga åtgärder innan skador uppstår.

För att hantera risken med en växande renoveringsskuld beträffande gatunätet försöker vi göra en bedömning av gatunätets nuvarande tillstånd så att åtgärder kan vidtas utgående från bedömningen och i rätt tid innan skadorna blir för stora.

Vid upphandling ber vi i samband med anbuderna om utredningar i enlighet med beställaransvarslagen. På motsvarande sätt granskar vi de valda entreprenörernas riskklass och eventuella betalningsanmärkningar före beslutsfattandet. Delbetalningstabellerna i entreprenaderna utarbetas så att betalningarna inte sker på förhand utan endast mot godkända arbetsprestationer. Vi har gjort förbättringar i informationshanteringen inom sektorn för att det ska vara lättare att hitta rätt information.

Den stramare världspolitiska situationen och den snabba teknologiska utvecklingen syns även i datasäkerheten. Det är möjligt att Grankulla stads IKT-infrastruktur drabbas av cyberattacker både från statliga aktörers och kriminellt håll. Enligt skyddspolisen är hotet om underrättelseverksamhet som riktas mot kritisk infrastruktur i Finland och risken för påverkan högre i och med Rysslands invasion av Ukraina och Finlands Natomedlemskap.

Ett betydande hot utgör också utpressningsvirus, vars antal ständigt stiger. Utöver detta utförs fortfarande överbelastningsattacker. Möjligheten för olika dataintrång har ökat i sin helhet.

Hotet om cyberattacker som artificiell intelligens (AI) möjliggör kommer att växa inom en snar framtid, och det kommer att bli ännu svårare att identifiera dem. Enligt Cybersäkerhetscentrets uppskattning är risken för tillfället låg, men AI-teknologin utvecklas snabbt och kommer att ändra cyberattackerna i framtiden.

I all verksamhet försöker vi omedelbart identifiera eventuella riskfaktorer och undvika oändamålsenligt, felaktigt och oönskat handlande. Vi bedömer verksamhetsriskerna genom fortlöpande uppföljning i samband med chefskap och sakkunniguppgifter samt dessutom bland annat vid utvärderingen av den egna verksamheten, i ledningsgruppens arbete, i utvecklingssamtal och på regelbundna personalmöten.

Övervakning av anskaffning, överlåtelse och skötsel av egendom

Sektorerna följer stadens upphandlingsanvisningar och lagen om offentlig upphandling. Vi fattar tjänsteinnehavarbeslut om anskaffningar. Besluten delges respektive utskott eller stadsstyrelsen för kännedom och för eventuellt nyttjande av rätten att ta över ärendet. Utskottet eller stadsstyrelsen beslutar om upphandling som överstiger gränsbeloppet för tjänsteinnehavare.

I anskaffningarna utnyttjar vi Kuntahankinnat och ramavtal samt gemensam upphandling inom huvudstadsregionen och med andra kommuner, samt ännu år 2022 med HUS. Då kan staden uppnå stordriftsfördelar och komma i åtnjutande av de större aktörernas sakkunskap inom upphandling och avtalsrätt.

Stadens anvisningar följs också då vi tar ur bruk sådant lösöre som eventuellt har blivit överflödigt.

Den interna redovisningen (interna hyror) och avskrivningarna från anläggningstillgångar i fastigheterna följer anvisningarna. Stadens fastighetsinnehav är försäkrat och katalogiserat.

Staden har fortgående utvecklat uthyrningsverksamheten och uthyrningsprinciperna har godkänts för att ge klienterna en god servicenivå enligt principen med alla tjänster över en disk. I målen ingår också effektivare användning av lokalerna. Vi har centraliserat uthyrningen av stadens lokaler för fritidsbruk till idrottstjänsterna. Verksamheten ska vara tids- och kostnadseffektiv och säker.

Avtalshantering

Villkoren i de avtal som sektorerna ansvarar för har iakttagits. Arbetet med att föra in avtal i ett e-arkiv pågår; med hjälp av arkivet följer vi avtalens giltighet och kan se när de föråldras. Avtalen uppdateras vid behov och konkurrensutsätts regelbundet.

Inom anskaffningarna utnyttjar vi större helheter, och då uppnår staden stordriftsfördelar och kommer i åtnjutande av de större aktörernas sakkunskap inom upphandling och avtalsrätt. För övervakningen av avtal i anslutning till anskaffningen av större servicehelheter utnyttjar vi möjligheterna som samarbetet med upphandlingspoolen medför. Vi håller regelbundna uppföljningsmöten med avtalsparterna. Vi sköter hanteringen av fakturor och beställningar inom ramavtal på ett sätt som följer avtalsvillkoren.

Staden håller på att utarbeta en anvisning om avtal och anskaffning som förs till behandling i stadsstyrelsen då den är klar. Anvisningen om avtal följer riktlinjerna i Kommunförbundets avtalsrekommendation i fråga om bland annat avtalsprocesser samt beredningen och övervakningen av avtal. Ansvarspersonerna för avtalen rapporterar till ledningen om hur de avtal som är viktiga med tanke på riskhanteringen fungerar. Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar för den operativa organiseringen av avtalshanteringen. Sektordirektörerna ansvarar för de avtal som berör sektorn enligt anvisningar som stadsstyrelsen gett.

Bedömning av hur den interna kontrollen ordnats

Villkoren i de avtal som sektorerna ansvarar för har iakttagits. Arbetet med att föra in avtal i ett e-arkiv pågår; med hjälp av arkivet följer vi avtalens giltighet och kan se när de föråldras. Avtalen uppdateras vid behov och konkurrensutsätts regelbundet.

Inom anskaffningarna utnyttjar vi större helheter, och då uppnår staden stordriftsfördelar och kommer i åtnjutande av de större aktörernas sakkunskap inom upphandling och avtalsrätt. För övervakningen av avtal i anslutning till anskaffningen av större servicehelheter utnyttjar vi möjligheterna som samarbetet med upphandlingspoolen medför. Vi håller regelbundna uppföljningsmöten med avtalsparterna. Vi sköter hanteringen av fakturor och beställningar inom ramavtal på ett sätt som följer avtalsvillkoren.

Staden håller på att utarbeta en anvisning om avtal och anskaffning som förs till behandling i stadsstyrelsen då den är klar. Anvisningen om avtal följer riktlinjerna i Kommunförbundets avtalsrekommendation i fråga om bland annat avtalsprocesser samt beredningen och övervakningen av avtal. Ansvarspersonerna för avtalen rapporterar till ledningen om hur de avtal som är viktiga med tanke på riskhanteringen fungerar. Stadsstyrelsen och stadsdirektören ansvarar för den operativa organiseringen av avtalshanteringen. Sektordirektörerna ansvarar för de avtal som berör sektorn enligt anvisningar som stadsstyrelsen gett.

1.5. TILIKAUDEN TULOSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS - RÄKENSKAPSÅRETS RESULTAT OCH FINANSIERING AV VERKSAMHETEN

TULOSLASKELMA RESULTATRÄKNING (1 000 €)	31.12.2023	31.12.2022
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	4 150	6 352
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	3 003	4 813
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 437	2 078
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	5 003	3 310
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	13 593	16 553
Henkilöstömenot - Personalutgifter	32 482	38 875
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	9 572	36 454
Aineet ja tarvikkeet - Material och varor	5 723	6 903
Avustukset - Understöd	3 713	4 474
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	1 226	1 153
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	52 716	87 860
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-39 122	-71 307
Verotulot - Skatteinkomster	31 904	87 636
Kunnallisvero ansiotulo - Kommunal inkomstskatt	25 326	80 269
Yhteisövero - Samfundsskatt	1 695	2 501
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	4 882	4 867
Valtionosuudet - Statsandelar	18 007	3 926
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	780	373
Korkotulot - Ränteintäkter	664	227
Muut rahoitustuotot- Övriga finansiella intäkter	123	182
Korkokulut- Räntekostnader	0	27
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	7	9
VUOSIKATE - ÅRS BIDRAG	11 569	20 629
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	8 981	8 469
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 588	12 159
Tilinpäätössiirrot - Bokslutsdispositioner		
Varausten lisäys - Ökning av reserver		-10 000
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	2 588	2 159
TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL	31.12.2023	31.12.2022
Toimintatulot/toimintamenot - Verksamhetsink./verksamhetsutgifter	26 %	19 %
Vuosikate/poistot - Årsbidrag/Avskrivningar	129 %	244 %
Vuosikate euroa/asukas - Årsbidrag, euro/invånare	1 126	2 006
Asukasmäärä - Invånarantal	10 277	10 285

1.5.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen - Räkenskapsårets resultat

Toimintakate

Sote-uudistuksen takia vuodet 2023 ja 2022 eivät ole vertailukelpoisia keskenään. Kaupungin toimintatuotot pienenevät melkein 3 miljoonalla eurolla verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintatuotot olivat melkein 0,5 miljoonaa euroa pienemmät kuin talousarviossa. Osa talousarvion mukaisista maaomaisuuden luovutuksista ja maankäyttösopimuskorvauksista siirtyy vuodelle 2024.

Kaupungin toimintakulut pienenevät yli 35 miljoonalla euroa verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintakulut olivat melkein 0,7 miljoonaa euroa suuremmat kuin alkuperäisessä talousarviossa ja melkein 0,8 miljoonaa euroa pienemmät kuin muutetussa talousarviossa. Toimintakate - toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus – pieniä yli 32 miljoonaa euroa verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuosikate ja tilikauden tulos

Verotulojen kokonaiskertymä oli melkein 56 miljoonaa euroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Kunnallisveroa kertyi melkein 55 miljoonaa euroa ja yhteisöveroa yli 800 000 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kiinteistöveroa kertyi saman verran kuin edellisenä vuonna.

Valtionosuuksia tuli yli 14 miljoonaa euroa enemmän verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuosikate oli yli 9 miljoonaa euroa pienempi kuin edellisenä vuonna.

Tilikauden tulos oli melkein 2,6 miljoonaa euroa mutta se oli melkein 9,6 miljoonaa euroa heikompi kuin vuosi sitten.

Tilikauden ylijäämä oli myös melkein 2,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 tehtiin 10 miljoonan euron investointivaraus Suomenkielinen koulukeskus-hanketta varten ja sen takia ylijäämä oli vuonna 2023 yli 0,4 miljoonaa euroa parempi kuin vuosi sitten.

Verksamhetsbidrag

På grund av vårdreformer är inte åren 2023 och 2022 jämförbara med varandra. Stadens verksamhetsintäkter minskade med nästan 3 miljoner euro jämfört med året innan.

Verksamhetsintäkterna var nästan 0,5 miljoner euro lägre än i budgeten. En del av budgetens överlåtelse av markegendom och ersättning från markanvändningsavtal överfördes till kommande år.

Stadens verksamhetskostnader minskade med över 35 miljoner euro mot året innan.

Verksamhetskostnaderna var nästan 0,7 miljoner euro större än i den ursprungliga budgeten och nästan 0,8 miljoner mindre än i den ändrade budgeten.

Verksamhetsbidraget – skillnaden mellan verksamhetsintäkterna och verksamhetskostnaderna – minskade med över 32 miljoner euro mot året innan.

Årsbidrag och räkenskapsperiodens resultat

Det totala inflödet av skatteinkomster var nästan 56 miljoner euro lägre än året innan. I kommunalskatt inflöt nästan 55 miljoner euro och i samfundsskatt över 800 000 euro mindre än föregående räkenskapsår. I fastighetsskatt inflöt lika mycket som året innan.

Statsandelar kom det över 14 miljoner euro mer än jämfört med året innan.

Årsbidraget var över 9 miljoner euro lägre än föregående räkenskapsår.

Räkenskapsperiodens resultat var nästan 2,6 miljoner euro men det var nästan 9,6 miljoner euro sämre än året innan.

Räkenskapsperiodens överskott var också nästan 2,6 miljoner euro. År 2022 gjordes en investeringsreserv på 10 miljoner euro för projektet Finskspråkigt skolcentrum och därför var överskottet år 2023 över 0,4 miljoner euro bättre än året innan.

Verotulot – Skatteinkomster

Maksuunpannut verot vuodelta 2022

Kaupungin maksuun pantavan kunnallisveron määrä oli 75,4 miljoonaa euroa. Muutos edelliseen

vuoteen verrattuna oli +3,2 prosenttia. Kaupungin osuus yhteisöverosta oli sama kuin edellisenä vuonna eli 2,3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 maksuunpantu kiinteistöveron määrä oli melkein 4,9 milj. euroa. Muutos edelliseen vuoteen verrattuna oli +3,0 prosenttia.

Debiterad skatt för år 2022

Den kommunalskatt som debiterades staden till godo uppgick till 75,4 miljoner euro. Förändringen jämfört med föregående år var +3,2 procent. Stadens andel av samfundsskatten var lika stor som föregående år dvs 2,3 miljoner euro.

Den fastighetsskatt som debiterades 2023 uppgick till nästan 4,9 miljoner euro. Förändringen jämfört med föregående år var +3,0 procent.

KAUNIAINEN - GRANKULLA Valmistunut verotus - Slutlig beskattning, 1000 €

	2022	2021	Muutos %	koko maa
KUNNALLISVERO - KOMMUNALSKATT				
ANSIOTULOT - FÖRVÄRVSINKOMSTER			Förändr.	Hela landet
Palkkatulot - Löner	366 917	357 041	2,8 %	6,4 %
Eläketulot - Pensioner	113 381	107 331	5,6 %	3,2 %
Työttömyysturva - Arbetslöshetsskydd	4 424	6 082	-27,3 %	-20,6 %
Muut sos.turvaetuudet - Övr. soc.förmåner	4 850	4 481	8,2 %	6,8 %
Elinkeinoiminta + muut - Näringsverks. + övr.	27 632	24 677	12,0 %	4,8 %
ANSIOTULOT YHTEENSÄ - FÖRVÄRVSINK. TOT	517 204	499 611	3,5 %	4,7 %
VAHENNYKSET - AVDRAG				
Palkansaaajan vakuutusmaksut - Lönebundna avg.	31 725	29 443	7,7 %	5,4 %
Vähennetyt matkakustannukset - Resekostnader	1 283	1 033	24,2 %	26,5 %
Muut tulonhankk.vähenn. - Övr.avdrag för ink.förvärv	6 342	6 536	-3,0 %	1,6 %
Eläketulovähennys - Pensionsinkomstavdrag	5 530	5 138	7,6 %	5,8 %
Ansiotulovähennys - Förvärvsinkomstavdrag	8 229	7 958	3,4 %	2,3 %
Perusvähennys - Grundavdrag	5 169	4 718	9,6 %	4,0 %
Muut vähennykset - Övriga avdrag	604	566	6,7 %	0,9 %
VAHENNYKSET YHTEENSÄ - AVDRAG TOT.	58 882	55 393	6,3 %	5,2 %
<i>VAHENNYSASTE - AVDRAGSGRAD %</i>	11,38	11,09		
<i>VAHENNYSASTE KOKO MAA - HELA LANDET</i>	21,53	21,44		
ANSIOTULOT - VAHENNYKSET /INK. -AVDRAG	458 322	444 217	3,2 %	4,6 %
<i>Tuloveroprosentti - Inkomstskattesats</i>	17,00	17,00		
VERO (Tulon perust.) - SKATT (enl.inkomst)	77 915	75 517		
Työtulovähennys - Arbetsinkomstavdrag	1 737	1 521	14,2 %	11,3 %
Muut vähenn. Verosta - Övr. avdrag från skatten	762	884	-13,8 %	8,7 %
Vähennykset verosta yhteensä - Från skatt tot.	2 499	2 405	3,9 %	11,0 %
MAKSUUNPANTU VERO - DEBITERAD SKATT	75 416	73 112	3,2 %	4,0 %
Verotettava tulo €/asukas - Beskattn.bar ink/inv.	43 133	41 349	4,3 %	3,8 %
YHTEISÖVERO - SAMFUNDSSKATT	2022	2021	Muutos	koko maa
			Förändr.	Hela landet
MAKSUUNPANTU YHTEISÖVERO - DEBITERAD	2 328	2 328	0,0 %	-16,2 %
<i>Kauniaisten jako-osuus - Grankullas andel</i>	0,0008603	0,0007218	19,2 %	

KIINTEISTÖVERO - FASTIGHETSSKATT	2023	2022	Muutos %	
			Muutos %	koko maa Förändr. Hela landet
MAKSUUNPANTU KIINTEISTÖVERO - DEB. SKATT	4 880	4 738	3,0	7,9
Laskennallinen vero yht.- Kalkylerad skatt smlg.	4 885	4 743	3,0	7,9
Verotusarvot, veroaste, vero				
Beskattningsvärden, skattesatser, skatt				
Yleinen maa-alueet - Allmän markområden	343 337	339 103	1,2	1,7
Yleinen rakennukset - Allmän byggnader	17 740	15 837	12,0	9,8
Veroaste- Skattesats	0,93	0,93	0,0	
Vakituiset asuinrakennukset - Stadigvar. bostad	326 930	300 448	8,8	9,9
Veroaste- Skattesats	0,41	0,41	0,0	
Rakentamaton rakennuspaikka - Obebyggd byggpl.	2 476	3 204	-22,7	-5,3
Veroaste- Skattesats	3,93	3,93	0,0	
Muut asuinrak. + yleishyöd. yhteisöt				
Övriga bostadsbyggn. + allmännyttiga samfund	9 563	9 115	4,9	-8,1
Veroaste- Skattesats	0,93	0,93	0,0	

Verontilitykset

Tilivuoden aikana kertyy veroja usealta verovuodelta ennakoina ja jälkilityksinä. Työnantajien ennakonpidätykset ja muut suoritukset tilitetään kuukausittain veronsaajille arvioituilla jakosuuksilla. Täten kaupungille talousarviovuoden aikana tilitetty määrä voi poiketa merkittävästi saman vuoden maksuunpanosta.

Skatteredovisingar

Under räkenskapsåret inflyter skatter för flera olika skatteår som förskott och tillägg. Arbetsgivarnas förskotts innehållningar och övriga rater fördelas månatligen till skattetagarna med hjälp av uppskattade andelar. Därför kan de belopp som utbetalas till staden under ett budgetår avsevärt avvika från det belopp som debiteras för samma skatteår.

Verontilitykset - Skatteredovisingar, 1000 €

	2023	2022	Muutos %
			Förändr.
Kunnallisvero - Kommunalskatt	25 326	80 269	-68,4
talousarviovuodelta - för budgetåret	19 622	70 589	-72,2
muilta vuosilta - för övriga år	5 704	9 680	-41,1
Yhteisövero - Samfundsskatt	1 695	2 501	-32,2
talousarviovuodelta - för budgetåret	977	1 590	-38,5
muilta vuosilta - för övriga år	718	911	-21,2
Kiinteistövero	4 882	4 867	0,3
talousarviovuodelta - för budgetåret	4 587	4 421	3,8
aikaisemmilta vuosilta - för tidigare år	295	446	-33,7
YHTEENSÄ - SAMMANLAGT	31 904	87 636	-63,6

Vuoden 2023 talousarvion verotulojen vertailu toteutuneeseen

Vuoden 2023 toteutunut verotulojen kokonaistuotto ylitti alkuperäisen talousarvion tuottoarvion melkein 1,1 miljoonalla eurolla eli 3,4 prosenttia.

Kunnallisveron tilitykset ylittävät talousarvion 0,9 miljoonalla eurolla.

Jämförelse mellan budgeterade och influtna skatter år 2023

De totala skatteinkomsterna överstiger den ursprungliga budgeten 2023 med nästan 1,1 miljoner euro eller 3,4 procent.

Redovisningarna av kommunalskatt översteg budgeten med 0,9 miljoner euro.

Talousarvion verotulojen toteutuminen Influtna skatter jämfört med budgeten

1 000 €	TA 2023	TP 2023	Poikkeama	Poikk. %
Tilitetty - Redovisat	Budget	Bokslut	Avvikelse	Avvik.%
Kunnallisvero - Kommunalskatt	24 414	25 326	912	3,7
Yhteisövero - Samfundsskatt	1 740	1 695	-45	-2,6
Kiinteistövero - Fastighetskatt	4 689	4 882	193	4,1
Yhteensä - Sammanlagt	30 843	31 904	1 061	3,4

VALTIONOSUUDET

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuudet ovat merkittävin osa kuntiin kohdistuvaa valtionapujärjestelmää. Valtionosuudet määräytyvät laskennallisesti perusteiden ja maksetaan kunnalle automaattisesti ilman erillistä hakemusta. Lisäksi kunnille voidaan myöntää hakemuksesta valtionavustuksia.

Kuntien palvelutuotannon kustannukset ja verotulot poikkeavat paljon toisistaan muun muassa väestön ikärakenteen ja olosuhteiden takia. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella.

Järjestelmää täydentää tilapäisissä taloudellisissa vaikeuksissa oleville kunnille myönnettävä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus.

Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen. Kunta päättää itse valtionosuuksiensa kuten verotulojensakin käytöstä ja hyötyy taloudellisesti, jos järjestää palvelunsa kustannustehokkaasti.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

2. kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, jota hallinnoi valtiovarainministeriö, ja
3. opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtiovarainministeriön hallinnoima peruspalvelujen valtionosuus on näistä taloudellisesti merkittävämpi.

Vaikka hallinnollisen jaon perusteella voisi päätellä toisinkin, niin valtaosa kuntien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen valtionosuusrahoituksesta määräytyy valtiovarainministeriön hallinnoiman peruspalvelujen valtionosuuden laskentatekijöiden kautta.

Peruspalvelujen valtionosuus koostuu kuntien kustannuserojen sekä tulopohjan tasauksesta. Kustannuserojen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Tulopohjaa tasataan kunnan verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen kautta.

Varsinaisesta peruspalvelujen valtionosuudesta eriyttynä osana kunnille maksetaan myös veromenetysten korvausta.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirretään yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus.

Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. Koko maan tasolla vaikutus kuntiin on kustannusneutraali, mutta yksittäisellä kunnalla nämä sote-erät voivat olla tärkeimmässä roolissa valtionosuuksien tason kannalta.

STATSANDELAR

Staten deltar via statsandelssystemet i finansieringen av den lagstadgade basservice som kommunerna tillhandahåller. Statsandelarna utgör den viktigaste delen av det statsbidragssystem som riktar sig till kommunerna. Statsandelarna bestäms på kalkylerade grunder och de betalas automatiskt till kommunerna utan några särskilda ansökningar. Dessutom kan kommunerna beviljas statsunderstöd på ansökan.

Skillnaden mellan kostnaderna för serviceproduktionen och skatteinkomsterna kan variera en hel del från kommun till kommun bland annat till följd av olikheter i befolkningens åldersstruktur och omständigheterna. Statsandelssystemets syfte är att i hela landet trygga en jämn tillgång på den offentliga service som kommunerna ansvarar för så att medborgarna oberoende av var de bor kan få basservice på en viss nivå mot en rimlig skattebörd.

Systemet kompletteras av en behovsprövad höjning av statsandelen för kommuner med tillfälliga ekonomiska svårigheter.

Statsandelen är en generell inkomstpost som inte har öronmärkts för någon viss service. Varje kommun beslutar självständigt om hur den använder sina statsandelar och sina skatteinkomster. Den ekonomiska nyttan blir därmed större ju kostnadseffektivare kommunen kan ordna verksamheten.

Statsandelsfinansieringen till kommunerna består administrativt av två delar:

4. statsandelen för kommunal basservice, som administreras av Finansministeriet, och
5. statsandelen för undervisnings- och kulturverksamhet, som administreras av Undervisnings- och kulturministeriet.

Av dessa har statsandelen för basservice, som administreras av Finansministeriet, större ekonomisk betydelse.

Även om den administrativa indelningen verkar antyda något annat, bestäms merparten av

statsandelsfinansieringen för kommunernas småbarnspedagogik och grundläggande utbildning på basis av kalkyleringsfaktorerna för statsandelen för basservice, som administreras av Finansministeriet.

Statsandelen för basservice består av utjämning av skillnaderna i kostnader mellan kommunerna och en utjämning av inkomstbasen. Grunden för beräkningen av skillnaderna i kostnader är invånarantalet, åldersstrukturen och olika särförhållanden. Inkomstbasen jämnas ut genom utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomsterna.

Som en separat del av den egentliga statsandelen för basservice betalas också ersättning för skatteförluster till kommunerna.

Vid början av 2023 överfördes social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningsväsendet till välfärdsområdena. Reformen finansieras genom att det belopp som motsvarar kommunernas kostnader för de överförda tjänsterna före reformen överförs till välfärdsområdena. Kommunernas statsandelar skars ned med två tredjedelar för att finansiera reformen, men den enskilda kommunens andel av nedskärningen varierar.

Till statsandelssystemet fogades en permanent förändringsbegränsning och en utjämning av systemändringen. Avsikten med dem är begränsa de förändringar i balansen i kommunekonomin som förorsakas av överföringen av kostnaderna och inkomsterna för social- och hälsovården samt räddningsväsendet.

Dessa poster räknas ut som en del av statsandelen för basservice. På riksnivå är konsekvenserna för kommunerna kostnadsneutrala, men för en enskild kommun kan posterna spela en viktig roll med tanke på statsandelnivån.

Valtionosuudet - Statsandelar, 1000 €

	TP-Bokslut 2023	TP-Bokslut 2022	Muutos % Förändring
Peruspalvelut (VM) - Basservice (FM)			
Laskennalliset kustannukset - Kalkylerade kostnader			
Ikärakenne - Åldersstruktur	18 036	44 375	-59,4
Sairastavuus - Sjukfrekvens	0	9 353	-100,0
Muut laskennalliset kustannukset - Övriga kalkylerade kostn.	3 438	4 130	-16,7
Laskenn. kustannukset yhteensä - Kalkylerde kostn. tot.	21 474	57 858	-62,9
<i>Omarahoitusosuus €/as - Självfinansieringsandel €/inv.</i>	<i>-1 360</i>	<i>-4 291</i>	<i>-68,3</i>
Omarahoitusosuus - Självfinansieringsandel	-14 138	-43 675	-67,6
Valtionosuus lask. kustannuksiin - Statsandel för kalk. kostn.	7 336	14 184	-48,3
Lisäosat - Tilläggsdelar	529	129	311,5
Muut lisät ja vähennykset - Övriga tillägg och avdrag	-661	-1 027	-35,6
Valtionosuus ennen tasausta ja sote-uudistuksen eriä (muutosrajoitin ja siirtymätasaus) - Statsandel före utjämning och vårdreformens delar (förändringsbegränsning och övergångsutjämning)	7 205		
Sote-uudistuksen muutosrajoitin - Social- och hälsovårdsreformens förändringsbegränsning	7 363		
Sote-uudistuksen järjestelmä-muutoksen tasaus - Social- och hälsovårdsreformens övergångsutjämning	1 488		
Uudistuksen erät yhteensä - Reformens rater tillsammans	8 851		
(inh. förändringsbegränsning och övergångsutjämning)	16 056		
Valtionosuus ennen tasausta - Statsandel före utjämning		13 157	-100,0
Verotuloihin perustuva tasaus - Utjämning på basis av skatt	-1 613	-13 999	-88,5
Kaupungin valtionosuus (VM) - Stadens statsandel (FM)	14 443	-842	-1814,8
Opetustoimen erillisrahoitus (OKM) - Undervining (UKM)			
Lukiokoulutus - Gymnasieutbildning	5 145	4 913	4,7
Perusop. erityislisät, aamu- ja iltapäivät. - Särsk. Tillägg	411	354	15,9
Kansalaisopisto, liikunta, nuorisotoiminta - MBI, idrott, ungdom	319	302	5,4
Kustannukset yhteensä - Kostnader totalt	5 875	5 570	5,5
<i>Omarahoitusosuus €/as - Självfinansieringsandel €/inv.</i>	<i>-286</i>	<i>-276</i>	<i>3,4</i>
Omarahoitusosuus - Självfinansieringsandel	-2 972	-2 813	5,7
Kaupungin valtionosuus (OKM) - Stadens statsandel (UKM)	2 902	2 757	5,3
Valtionosuudet yhteensä - Statsandelar sammanlagt	17 345	1 914	806,1
Veromenetysten korvaus - kompensering av skattebortfall	662	2 012	-67,1
Valtionosuus ja verotulomenetysten korvaus - Statsandel och kompensering av skattebortfall	18 007	3 926	358,6

1.5.2. Toiminnan rahoitus - Finansiering av verksamheten

RAHOITUSLASKELMA FINANSIERINGSKALKYL (1 000 €)	31.12.2023	31.12.2022
Toiminnan rahavirta - kassaflödet i verksamheten		
Vuosikate - Årsbidrag	11 569	20 629
Satunnaiset erät, netto - Extraordinära poster, netto		0
Tulorahoituksen korjauserät -	-564	-871
Korrektivposter till internt tillförda medel		0
Investointien rahavirta - kassaflödet för investeringarnas del		
Investointimenot - Investeringausgifter	-9 310	-12 564
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar för investeringar	156	173
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot -	652	918
Försäljninginkomster av tillgångar bestående aktiva		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 502	8 285
VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
Rahoituksen rahavirta		
Kassaflödet för finansieringens del		
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten vähennykset - Minskning av utlåningen	42	96
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar av likviditeten	-2261	1424
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset -	-8	-9
Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital		
Saamisten muutos - Förändring av fordringar	1783	-102
Korottomien velkojen muutos - Förändring av räntefria skulder	-4037	1535
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA - FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE	-2 219	1 520
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	284	9 805
Rahavarat 31.12. - Likvida medel 31.12.	20 702	20 419
Rahavarat 1.1. - Likvida medel 1.1.	20 419	10 614
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	284	9 805
TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL	31.12.2023	31.12.2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 € -	11 841	9 390
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde 5 år, 1000 €		
Investointien tulorahoitus, % - Intern finansiering av investeringar, %	126 %	166 %
Pääomamenojen tulorahoitus, % - Intern finansiering av kapitalutgifter, %	127 %	168 %
Lainanhoitokate	11 570	772
Kassan riittävyys, pv - Likviditet, kassadagar	122	74
Asukasmäärä - Invånarantal	10 277	10 285

Investointimenot rahoitettiin omalla tulorahoituksella. Kaupungilla ei ollut lainaa vuoden lopussa.

Investeringausgifterna finansierades med egen inkomstfinansiering. Staden hade inga lån i slutet av året.

1.5.3. Rahoitusasema ja sen muutokset - Den finansiella ställningen och förändringar i den

TASE - BALANSRÄKNING		31.12.2023	31.12.2022
(1 000 €)			
VASTAAVAA - AKTIVA			
A	PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÅENDE AKTIVA	104 762	107 746
I	Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	770	912
	2. Tietokoneohjelmistot - Datorprogram	770	912
II	Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	92 461	92 407
	1. Maa ja vesialueet - Mark- och vattenområden	14 852	14 861
	2. Rakennukset - Byggnader	62 872	62 649
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	9 858	9 354
	4. Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	1 735	1 960
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	3 143	3 583
III	Sijoitukset - Placeringar	11 531	14 428
	1. Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	6 672	9 527
	2. Joukkovelkakirjalainasaamiset - Masskuldebrevslån		
	3. Muut lainasaamiset - Övriga fordringar	4 859	4 901
	4. Muut saamiset - Övriga fordringar		
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	-1	2
	3. Muut toimeksiantojen varat - Övriga förvaltade medel	-1	2
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA MEDEL	23 025	24 525
II	Saamiset - Fordringar	2 322	4 106
	Pitkäaikaiset saamiset	0	31
	4. Siirtosaamiset - Resultatregleringar	0	31
	Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	2 322	4 075
	1. Myyntisaamiset - Kundfordringar	796	2 461
	3. Muut saamiset - Övriga fordringar	1 096	1 471
	4. Siirtosaamiset - Resultatregleringar	430	143
III	Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper	65	65
	1. Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	65	65
	2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
	4. Muut arvopaperit		
IV	Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	20 637	20 353
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT		127 786	132 272

TASE - BALANSRÄKNING **31.12.2023** **31.12.2022**
(1 000 €)

VASTATTAVAA - PASSIVA

A OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL	109 042	108 240
I Peruspääoma - Grundkapital	50 688	52 475
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	55 766	53 607
V Tilikauden ylijäämä - Räkenskapsperiodens överskott	2 588	2 159
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET - AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	10 000	10 000
Poistoero		
Muut vapaaehtoiset varaukset	10 000	10 000
C PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR	119	119
2. Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	119	119
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL	0	10
1. Valtion toimeksiannot - Statliga uppdrag		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat - Donationsfondernas kapital	0	7
3. Muut toimeksiantojen pääomat - Övrigt förvaltad kapital	0	2
E VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL	8 624	13 903
I Pitkäaikainen - Långfristigt	17	17
5. Saadut ennakot - Erhållna förskott	17	17
Lyhytaikainen - Kortfristigt	8 608	13 886
6. Ostovelat - Leverantörsskulder	3 184	6 605
7. Liittymismaksut ja muut velat - Anslutningsavgifter och övriga skulder	828	968
8. Siirtovelat - Resultatregleringar	4 596	6 313
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA TOTALT	127 786	132 272

TUNNUSLUVUT - NYCKELTAL **31.12.2023** **31.12.2022**

Omavaraisuusaste - Soliditetsgrad	93 %	89 %
Suhteellinen velkaantuneisuus - Relativ skuldsättningsgrad	14 %	13 %
Kertynyt yli/-alijäämä (1000 €) - Ackumulerat över-/underskott	58 354	55 766
Kertynyt yli/-alijäämä, €/as. - Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	5 678	5 422
Lainakanta 31.12. (1000 €) - Lånestock 31.12.	0	0
Lainakanta €/asukas - Lånestock. €/inv.	0	0
Lainat ja vastuut, 31.12. (1000 €) - Lån och ansvar, 31.12.	211	217
Lainat ja vastuut, €/asukas - Lån och ansvar, €/inv.	20	21
Lainasaamiset 31.12. - Lånefordringar 31.12.	4 859	4 901
Asukasmäärä - Invånarantal	10 277	10 285

1.5.4. Kokonaistulot ja -menot - Totala inkomster och utgifter

KOKONAISTULOT JA -MENOT (1000 €) - TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER

TULOT - INKOMSTER

TOIMINTA - VERKSAMHET

Toimintatuotot - Verksamhetsinkomster	13 593
Verotulot - Skatteinkomster	31 904
Valtionosuudet - Statsandelar	18 007
Korkotuotot - Ränteinkomster	664
Muut rahoitustuotot - Övr.fin.inkomster	123
Satunnaiset tuotot - Extraordinära inkomster	
Tulorahoituksen korjauserät - Korr.poster	-564

INVESTOINNIT - INVESTERINGAR

Rahoitusosuudet - Finansieringsandelar	156
Luovutustulot - Försäljningsvinst	652

RAHOITUSTOIMINTA - FINANSIERING

Lyhytaikaisten lainojen muutos - Ändring av långfr. skuld	0
	64 535

MENOT- UTGIFTER

TOIMINTA - VERKSAMHET

Toimintakulut - Verksamhetskostnader	52 716
Korkokulut - Räntekostnader	0
Muut rahoituskulut - Övr. fin.kostnader	7

INVESTOINNIT - INVESTERINGAR

Investointimenot - Investeringsutgifter	9 310
---	-------

---

	64 535		62 033
--	--------	--	--------

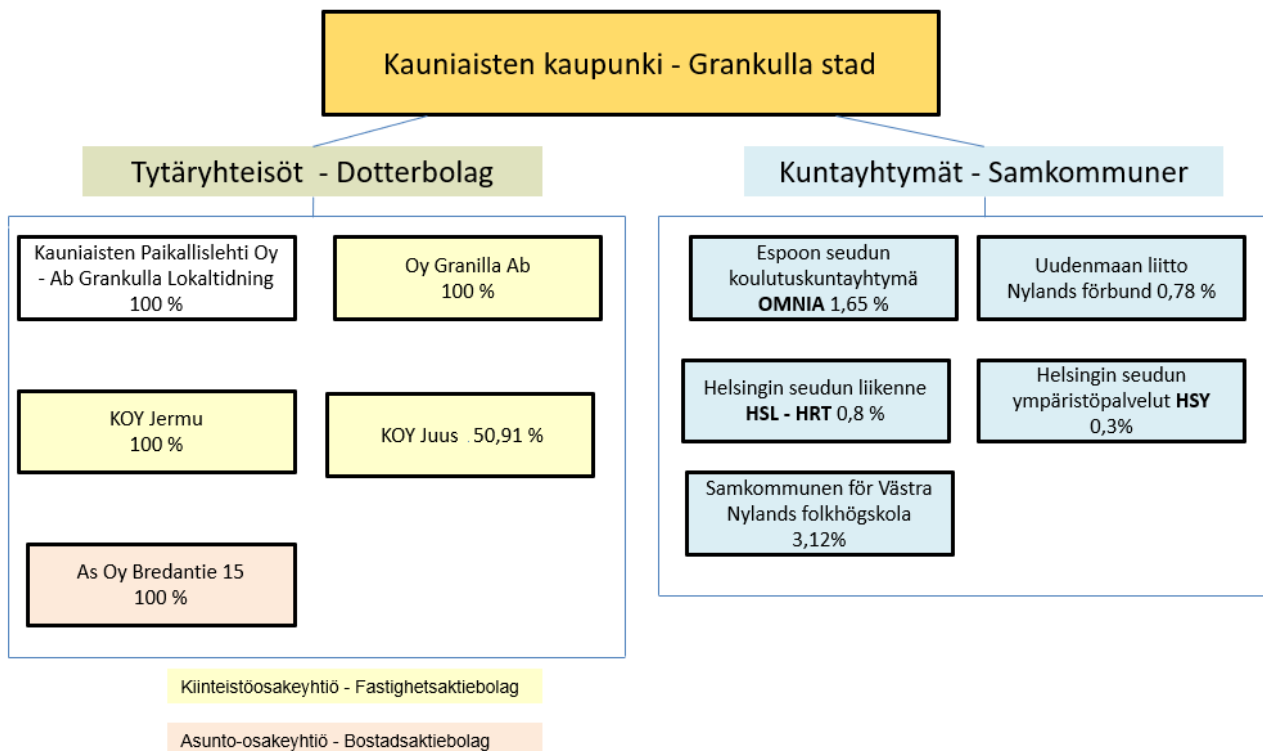
TÄSMÄYTYS - AVSTÄMNING

Kokonaistulot- Kokonaismenot/Totala inkomster - Totala utgifter	64 535	-62 033	2 502
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset	284	-2 219	2 502
Förändring av likvida medel - Övriga förändringar av likviditeten			

1.6. KONSERNITARKASTELU - KOMMUNKONCERNEN

Kauniaisten kaupungin konserniin kuuluu 5 yhtiötä ja 5 kuntayhtymää, jotka kaikki on yhdistelty kaupungin konsernitilinpäätökseen.

Till Grankulla stads koncern hör 5 bolag och 5 samkommuner vilka samtliga har sammanställts i stadens koncernbokslut.

Konsernin tilikauden tulos on 2 631 177,50 euroa ja konsernitaseen loppusumma 147 495 022,71 euroa.

Koncernens resultat för räkenskapsåret är 2 631 177,50 euro och koncernens balansom-slutning är 147 495 022,71 euro.

1.6.1. Konsernivalvonta - Koncerntillsyn

Kaupungin konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen valvonta toteutuu kaupungin edustuksella tytäryhteisöjen hallituksissa sekä keskushallinnolle toimitettavilla tilinpäätös- ja osavuositarkastustiedoilla. Kaupungin konserniohje on hyväksytty 14.6.2021.

Kuntayhtymien toimintaa ja taloutta seurataan säännöllisesti pääkaupunkiseudun edunvalvontaryhmissä.

De dotterbolag som hör till stadskoncernen övervakas genom stadens representation i

dotterbolagens styrelser samt genom uppföljning av de delårs- och bokslutsrapporter som delges centralförvaltningen. Stadens koncerndirektiv godkändes 14.6.2021.

Samkommunernas verksamhet och ekonomi följs upp regelbundet i huvudstadsregionens intressebevakningsgrupper.

1.6.2. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut - Koncernresultatsräkning och nyckeltal

KONSERNITULOSLASKELMA KONCERNRESULTATRÄKNING (1 000 €)	31.12.2023	31.12.2022
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	25 902	48 822
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-63 045	-117 201
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) - Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	2	-25
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-37 141	-68 404
Verotulot - Skatteinkomster	31 904	87 636
Valtionosuudet - Statsandelar	18 007	3 926
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella intäkter och kostnader	225	-84
Korkotulot - Ränteintäkter	686	232
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella intäkter	178	212
Korkokulut - Räntekostnader	-591	-380
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-48	-148
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	12 996	23 074
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar Suunntelmanmukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-10 319	-10 304
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 676	12 770
Tilinpäätössiirrot - Bokslutsdispositioner	-13	-71
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	2	-3
Laskennalliset verot - Latenta skatter	-3	-19
Vähemmistöosuudet - Minoritetsandelar	-33	-34
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	2 631	12 642
Konsernituloslaskelman tunnusluvut - Konsernresultaträkningens nyckeltal (1 000 €)	31.12.2023	31.12.2022
Toimintatulot/toimintamenot - Verksamhetsinkomster/verksamhetsutgifter	41,1 %	41,7 %
Vuosikate/poistot - Årsbidrag/avskrivningar	125,9 %	223,9 %
Vuosikate euroa/asukas - Årsbidrag/euro/invånare	1 265	2 243
Asukasmäärä - Invånarantal	10 277	10 285

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)
FINANSIERINGSANALYS FÖR KOMMUNKONCERNEN

31.12.2023 31.12.2022

Toiminnan rahavirta - Kassaflödet i verksamheten	12 410	22 233
Vuosikate - Årsbidrag	12 996	23 074
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillförda medel	-587	-837
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	2	-3
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde	-9 908	-14 390
Investointimenot - Investeringens utgifter	-10 738	-15 589
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar för investeringsutgifter	177	186
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	653	1 012

**TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA -
VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE**

2 503 7 843

Rahoituksen rahavirta -

Finansieringens kassaflöde

Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen	42	99
Antolainasaamisten lisäykset - Ökning av utlåningen	0	-1
Antolainasaamisten vähennykset - Minskning av utlåningen	42	100
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken	-325	1 958
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	538	2 737
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-789	-753
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring av kortfristiga lån	-73	-26
Oman pääoman muutokset - Förändringar i eget kapital	0	-20
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	-1 980	1 026
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset - Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital	-8	-9
Vaihto-omaisuuden muutos - Förändring av omsättningstillgångar	-7	52
Saamisten muutos - Förändring av fordringar	2 047	-1 372
Korottomien velkojen muutos - Förändring av räntefria skulder	-4 013	2 355

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA- FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL

-2 263 3 063

Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel

240 10 906

Rahavarat 31.12. - Likvida medel 31.12.

24 096 24 790

Rahavarat 1.1. - Likvida medel 1.1.

23 856 13 885

**KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT -
KONCERNFINANSIERINGSANALYS NYCKELTAL**

31.12.2023 31.12.2022

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 € - Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde 5 år, 1000 €	7 173	5 100
Investointien tulorahoitus - Intern finansiering av investeringar	123 %	150 %
Lainanhoitokate - Låneskötselbidrag	9,85	20,69
Kassan riittävyys, pv - Likviditet, kassadagar	117	67
Asukasmäärä - Invånarantal	10 277	10 285

KONSERNITASE		
KONSERNBALANSRÄKNING	31.12.2023	31.12.2022
(1 000 €)		

VASTAAVAA - AKTIVA

PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA	120 066	131 237
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	1 098	1 685
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	971	1 346
Muut pitkävaikutteiset menot -	60	285
Övriga utgifter med lång verkningstid		
Ennakkomaksut - Förskottsbetalningar	67	54
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	112 746	122 669
Maa ja vesialueet - Mark- och vattenområden	16 711	16 853
Rakennukset - Byggnader	73 208	78 263
Kiinteät rakenteet ja laitteet -	17 741	17 340
Fasta konstruktioner och anordningar		
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	1 795	2 766
Muut aineelliset hyödykkeet -	0	28
Övriga materiella tillgångar		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat -	3 291	7 419
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar		
Sijoitukset - Placeringar	6 221	6 883
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	1 822	2 437
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar	4 399	4 441
Muut saamiset - Övriga fordringar	0	5
TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	151	115
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA	27 279	32 277
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar	39	321
Saamiset - Fordringar	3 144	7 166
Pitkäaikaiset saamiset - Långfristiga fordringar	0	31
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	3 144	7 135
Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper	1 268	1 338
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	22 828	23 452
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT	147 495	163 629

KONSERNITASE		
KONCERNBALANSRÄKNING	31.12.2023	31.12.2022
(1 000 €)		
VASTATTAVAA - PASSIVA		
OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL	117 668	117 118
Peruspääoma - Grundkapital	50 688	52 475
Arvonkorotusrahasto - Uppskrivningsfond	0	0
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder	179	188
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	64 169	51 813
Tilikauden ylijäämä / alijäämä Räkenskapsperiodens överskott/underskott	2 631	12 642
VÄHEMMISTÖOSUDET - MINORITETSANDELAR	60	73
PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR	258	561
Eläkevaraukset - Avsättning för pensioner	0	4
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	258	557
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL	152	124
VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL	29 356	45 753
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma - Långfristigt räntebelagt främmande kapital	17 064	23 605
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma - Långfristigt räntefritt främmande kapital	742	749
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma - Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	981	1 284
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma - Kortfristigt räntefritt främmande kapital	10 569	20 115
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA TOTALT	147 495	163 629
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT - KONCERNBALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL		
	31.12.2023	31.12.2022
Omavaraisuusaste - Soliditetsgrad	80 %	72 %
Suhteellinen velkaantuneisuus - Relativ skuldsättningsgrad	38 %	32 %
Kertynyt yli-/alijäämä (1 000 €) - Överskott/underskott	66 801	64 455
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas - Överskott/underskott, €/invånare	6 500	6 267
Lainakanta 31.12. (1.000 €) - Länestock	18 788	25 638
Lainakanta euroa/asukas - Länestock euro/invånare	1 756	2 420
Lainat ja vastuut, 31.12. (1000 €) - Lån och ansvar, 31.12.	19 878	30 332
Lainat ja vastuut, €/asukas - Lån och ansvar, €/inv.	1 934	2 949
Lainasaamiset 31.12. (1.000 €) - Lånefordringar	4 399	4 441
Asukasmäärä - Invånarantal	10 277	10 285

1.7. KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN KÄSITTELYSTÄ - STADSSTYRELSENS FÖRSLAG TILL BEHANDLING AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT

Kuntalain mukaan hallituksen on toimintakertomuksessaan tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi. Vuoden 2023 tilinpäätöksen ylijäämä oli 2 587 880,64. Edellisten tilikausien ylijäämä oli yhteensä 55 765 817,63 euroa.

Enligt kommunallagen ska styrelsen i verksamhetsberättelsen eller i samband med att den föreläggs fullmäktige lägga fram förslag till åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat samt balanseringen av ekonomin. Bokslutet för 2023 uppvisar ett överskott på 2 587 880,64 euro. Stadens sammanlagda överskott från tidigare år uppgick till 55 765 817,63 euro.

Kaupungin peruspääoman määrä 31.12.2023	50 688 353,14 €
Stadens grundkapital per 31.12.2022	
Edellisten tilikausien ylijäämä	55 765 817,63 €
Överskott från tidigare räkenskapsperioder	
Tilikauden ylijäämä	2 587 880,64 €
Räkenskapsperiodens överskott	

Hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämä 2 587 880,64 euroa jätetään yli-/alijäämitilille.

Styrelsen föreslår att räkenskapsårets underskott på 2 587 880,64 euroa euro lämnas på över-/underskottskontot.

2. TOTEUMISVERTAILUT UTFALLSJÄMFÖRELSER

2.1. KAUNIAISTEN STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2023

KAUNIAISTEN STRATEGIA

Svensk text på sid. 23-40

ARVOT

- Kauniaisissa on tärkeää, että arki sujuu molemmilla kansalliskielillämme, suomeksi tai ruotsiksi. Kauniaisten parhaat voimavarat ovat asukkaat, yhteisöt ja yritykset. Asukkaiden aktiivinen osallistaminen palvelujen kehittämiseen ja yhteistyö kumppaneiden kanssa takaavat tulokselliset ja asukkaiden tarpeisiin vastaavat palvelut.

AVOIMUUS

- Kaupungin avoin päätöksenteko- ja viestintäkulttuuri näkyy organisaation sisällä sekä yhteyksissä asukkaiden, kaupungin yhteistyökumppaneiden ja kolmannen sektorin kanssa.

YHTEISÖLLISYYS JA YHDENVERTAISUUS

- Yhteisöllisyys ja aito yhteishenki ovat Kauniaisten valttikortteja. Yhteisöllisyys merkitsee osallisuuden ja turvallisuuden tunnetta kaikille. Yhdenvertaisuus merkitsee kaikkien kauniaislaisten tasapuolista kohtelua ja yhdenvertaisia vaikutusmahdollisuuksia.

VASTUULLISUUS JA KESTÄVYYS

- Vastuullisuus ja kestävyys ovat osa kaupungin koko toimintaa. Vaikutusten arviointi on luonnollinen osa päätöksentekoa. Vastuullisuus saa aikaan luottamusta.

Aikaansaava, hyvinvoiva ja resurssiviisaasti tulevaisuutta rakentava, elävästi kaksikielinen ja monikulttuurinen Grani.

1. Resurssiviisaan toiminnan kaupunki

”Avoin, rohkea ja innovatiivinen”

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI
<p>Kestävä ja terve kuntatalous</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rohkeus tehdä valintoja terve kuntatalous huomioiden - Tarkastellaan kriittisesti menoja ja etsitään uusia tuloja - Hyödynnetään sote-uudistuksen mahdollisuudet 	<p>10 vuoden hallittu investointiraami ohjaa investointeja.</p> <p>Toimintaan tehokkuutta sisäisiä prosesseja ja toimintamalleja kehittämällä</p> <p>Taksojen tarkastelu: ajantasaiset ja kaikille palveluille määritellyt taksat.</p> <p>Varmistetaan, että kaupungin organisaatio vastaa SOTE-uudistuksen jälkeisiä tarpeita ja taloudellista kantokykyä.</p> <p>Kaupunkikonsernin kiinteistökehitys- ja maanvuokrausstrategia luodaan 2023 loppuun mennessä.</p> <p>Poistoaikojen optimointi</p>	<p>Investointiraami käytössä vuonna 2023 Investointiraamia ei otettu käyttöön vuonna 2023. Ensin on tehtävä talouden tasapainottamisohjelma.</p> <p>Veroprosentit pysyvät ennallaan Veroprosentit ovat pysyneet ennallaan lukuun ottamatta lain määäämiä korotuksia.</p> <p>Tuottavuuden kasvattaminen 2 % vuodessa</p> <p>WAAS-konsepti käytössä (Workplace as a service). ks. myös tilojen käyttöasteen parantaminen</p> <p>Uusi (viranhaltija- ja poliittinen) organisaatiorakenne viedään käytäntöön. Viranhaltija- ja</p>

		<p>luottamushenkilöorganisaatiosta siirrettiin/poistettiin sosiaali- ja terveystoimeen liittyvät virat ja toimielimet 1.1.2023 alkaen. Muun organisaation mahdollinen muu tarkastelu toteutetaan hallintosääntöuudistuksen yhteydessä keväällä 2024.</p> <p>Rakenteellinen tulos valtuustokaudella ylijäämäinen Rakenteellinen tulos oli ylijäämäinen 2023 ja toistaiseksi rakenteellinen kumulatiivinen tulos valtuustokaudella on ylijäämäinen.</p> <p>Investointien tulorahoitus, eli vuosikate/nettoinv. (%) yli 100 % Yli 100 % vuonna 2023</p> <p>Uusien talonrakennushankkeiden poistoajat optimoitu. Päivitetty poistosuunnitelma mahdollistaa uusien talonrakennushankkeiden poistoaikojen optimoinnin.</p>
<p>Henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veto- ja pitovoimainen työpaikka - Pääkaupunkiseudun osaavin 	<p>Johtamis- ja esimiestyön säännöllinen arviointi ja kehittäminen</p>	<p>Työnantajamielikuva sekä Pulssi- ja NPS-mittaukset, tulos +5 pistettä vuodessa. NPS-mittauksessa tuloksen 20 tai alle saaneiden yksiköiden esihenkilöt</p>

henkilökunta	<p>Henkilöstöetuuksien tarkastelu, ml. työsuhdeasuntojen laajempi hyödyntäminen</p> <p>Systemaattinen ja jatkuva osaamisen kehittäminen</p> <p>Kielitaitojen kartoitus</p> <p>EXIT-haastattelut ja toimenpiteet</p> <p>Hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>haastatellaan ja laaditaan kehittämissuunnitelma, tarvittaessa ulkoinen arviointi. eNPS 22/100 Esihenkilö indeksi 36/100 Kokonaiskeskiarvo 4,65/6</p> <p>Viikoittaiset läsnätyöpäivät ja kokoontumiset tiimeittäin sovittu. Etätyöohje käytössä ja käytänteistä sovittu.</p> <p>Onnistuneet rekrytoinnit; pätevä henkilökunta tehtävissä, asetetussa aikataulussa. Rekrytoinita kehitetty ja niissä onnistuttu.</p> <p>Kielikysely henkilökunnalle tehty. Ei ole ajoittunut ko. tarkastelukaudelle.</p> <p>Sairauspoissaolot ja vaihtuvuus Sairauspoissaolot 10,3pv/hlö Vaihtuvuus 11,3%</p> <p>Haastattelujen systemaattisuus, raportointi henkilöstöjaostolle Pidetyt lähtöhaastattelut, % Lähtöhaastatteluita on tehty ja syitä seurattu.</p>
--------------	--	---

		<p>Koulutussuunnitelman seurantavelvollisuus päivitetystä kehityskeskustelulomakkeessa Sivistystoimen henkilöstön laaja hyvinvointikoulutus (osallistujamäärä) Lukuvuonna 2022–2023 koulutettiin 16 suomenkielistä ja 11 ruotsinkielistä henkilöstön jäsentä. Koulutus kesti 1.9.2022-31.5.2023. Lukuvuonna 2023-2024 koulutetaan 14 suomenkielistä ja 15 ruotsinkielistä henkilöstön jäsentä. Koulutus kestää 11.9.2024-18.5.2024.</p> <p>Sivistystoimen esihenkilöiden johtamissparraus (osallistujamäärä) Kaikki sivistystoimen esimiehet osallistuivat johtamissparraukseen, joka loppui toukokuussa 2023.</p> <p>Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusaste (%) Suomenkielinen varhaiskasvatus: Opettajat 77,1 % Erytisopettajat 100 % Lastenhoitajat 72,7 % Ruotsinkielinen varhaiskasvatus: Opettajat 57,9 % Erytisopettajat 100 % Lastenhoitajat 60 %</p>
--	--	--

		<p>Opetuksen henkilöstön kelpoisuusaste (%)</p> <p>Lukioissa: 97% (Kauniaisten lukio 100%, GGs 94%)</p> <p>Peruskouluissa: 91% (suomenkielinen 94%, ruotsinkielinen 88%)</p>
--	--	--

2. Turvallinen, vihreä kävelykaupunki
"Resurssiviisas Kauniainen"

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI
<p>Kaupungin hiilineutraalius</p> <ul style="list-style-type: none"> - toteutetaan vuoteen 2030 mennessä kaupunkiyhteisön yhteistyöllä - kestävän kehityksen eri ulottuvuudet ohjaavat kaikkea toimintaa. - ylläpidetään luonnon monimuotoisuutta 	<p>Vuosittaiset toimialojen päästövähennysohjelmat.</p> <p>Energiatehokkuus-PTS:n toteuttaminen</p> <p>Resurssiviisauden tiekartan valtuustokausittaiset teemat.</p> <p>Kaupunkiyhteisön osaamisen vahvistaminen ilmastonmuutos- ja kiertotalousasioissa.</p> <p>Kuntalaisten ohjaaminen pienempipäästöisiin</p>	<p>Päästövähennysten aktiivinen seuranta ja raportointi / Kestävän kehityksen vaikuttavuushanke, arviointityökalu.</p> <p>-Vuosittaiset päästövähennysohjelmien seurannassa otettu käyttöön ns. Ilmastovahdin sisäinen osa.</p> <p>-Kestävän kehityksen arviointimosaiikki valmistunut.</p> <p>Rahoitus ja sen käyttö suunnitellusti / €</p> <p>-Kiinteistöjen erillisiä energiatehokkuustoimenpiteitä valmistui 8kpl ja 4kpl jatkuu 2024.</p> <p>Erillishankkeiden kokonaiskustannukset</p>

	<p>liikkumismuotoihin ja asumiseen Kaupunkipyörien käyttöönoton valmistelu valtuustokaudella</p> <p>Henkilöautoliikenteen väheneminen. Liityntäpysäköinnin käyttökatos: mahdollisuuksia toimintatapojen muutokseen</p> <p>Ohjaaminen kaavoituksen ja liikennesuunnittelun keinoin</p> <p>Kaupungin ruokalistoissa huomioidaan vastuullisuus</p>	<p>vuonna 2023 yht. 299t€.</p> <p>Hiilisiidonnan aktiivinen seuranta ja raportointi / päästövähennys % / PKS- seurantatutkimus säännöllisesti -HSY:n hiilinieluselvytys tehdään seuraavan kerran 2025.</p> <p>Aiheeseen liittyvien henkilöstökoulutusten määrä ja osallistujien määrä. 6 kpl, osallistujia 96 henkilöä</p> <p>Kulkumuoto-osuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - julkinen liikenne (HSL) - kevyt liikenne (omat mittarit) - ajoneuvoliikenne (omat mittarit) <p>Kulkumuoto-osuuksien seuranta tehdään liikennebarometrin yhteydessä. Seuraava toteutuu vuoden 2024 aikana.</p> <p>Muutoksen projektointi</p> <p>Taloyhtiöiden energiatoimenpiteiden mittaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - maalämpökaivot / lkm / myönnetyt luvat vuosittain - energiaremonteille myönnetyt luvat / lkm
--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> - Taloyhtiöklubi / ostopalvelu - ei ole toteutettu <p>Hankkeen sijainti kaupunkirakenteessa (pääkadut, julkiset liikenneyhteydet) Pysäköintinormien lieventäminen tapauskohtaisesti sijainnin mahdollistaessa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kirjattu päivitettyyn ja hyväksytyyn Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuvaan 2023 (KV 19.6.2023 § 37)
<p>Kasvutavoite 0,75 %/v.</p> <ul style="list-style-type: none"> - viiden vuoden keskiarvon perusteella - vuonna 2040 maksimissaan 12000 asukasta 	<p>Kasvun ohjaaminen edistämällä vuosittaisen kaavoitusohjelman kohteita, jotka mitoitettu tavoitetta vastaavaksi.</p>	<p>Asukasluku</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 277 asukasta (Tilastokeskusken ennakkotieto, 12/2023) <p>Vuosittainen muutos</p> <ul style="list-style-type: none"> - -7 asukasta /-0,07 % <p>5 vuoden keskiarvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - 132 asukasta/1,35 % (vuodet 2019-2023)
<p>Tasapainoinen kaupunkirakenne</p> <ul style="list-style-type: none"> - määritellyt viher- ja ulkoilualueet, pientaloalueet ja tiivistämisen mahdolliset sijainnit. 	<p>Maankäytön kehityskuvan ja asunto-ohjelman päivittämisen yhteydessä tarkastellaan myös maankäyttösopimusten periaatteita.</p> <p>Kaavoituksessa huomioidaan ympäristövaikutukset ja laadulliset vaikutukset (ei ainoastaan taloudelliset).</p>	<p>Kehityskuva päivitetty 6/2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuva 2023 päivitetty ja hyväksytty KV 19.6.2023 § 37

	<p>Edistetään vireillä olevia kaavahankkeita.</p> <p>Kaupunkisuunnittelussa priorisoidaan seuraavat alueet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suomenkielinen alakoulu • Kaupungintaloalue • Asema-alue (laajana) • Bensowin / VPK:n alueet <p>Alakoulun ja Kasavuoren A-siiven suunnittelussa huomioidaan kestävät valinnat</p> <p>Kaavoitusta tehdään avoimessa vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa.</p> <p>Kaupunki edistää energiatehokkuutta ja minimoi rakennuksen elinkaaren aikaiset päästöt</p>	<p>Vaikutusten monipuolinen arviointi aina osa kaavaprosessia. Arviointityökalun mahdollisuudet, Otakantaa.fi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaikutusten arviointia tehty osana kaavoitusprosessia kuten laki edellyttää <p>Kaavoitusohjelma etenee hyväksytysti</p> <p>Priorisoidut kaavahankkeet hyväksytään strategiakauden aikana:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suomenkielinen alakoulu: KH:n hyväksymispäätös 2.10.2023 § 145 - Kaupungintaloalueen jatkon periaatepäätös KV 13.11.2023 § 63 - Asemanseutu suunnittelua jatkettu - Bensow/VPK: Gresantie 1-5 (Bensowin alue) asemakaavaehdotus oli nähtävillä helmi-maaliskuussa 2023. <p>Yhteistilaisuuksia, uusia vuorovaikutuskanavia</p>
--	--	---

		<p>Rakennuksia purettaessa edellytetään materiaalien kierrätyspalvelu (sis. MRL-uudistukseen)</p> <p>Laki mahdollistaa vaatimuksen rakennusjätteiden kierrätyksestä 2025 alkaen. Tällä hetkellä kierrätystä ohjataan lupamääräyksellä.</p> <p>Energiatehokkuuden PTS / toteutumisen seuranta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vuosittaisten PTS toimenpiteiden seuranta Ilmastovahdin kautta.
<p>Liikenneturvallisuuden tason parantaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - hyvä taso pystytään säilyttämään myös liikennemäärien kasvaessa - kuntalaiset kokevat liikkumisen turvalliseksi. 	<p>Turvalliset kävelyn ja pyöräilyn pääreitit parannetaan yhtenäisiksi ja opastetaan nykyistä paremmin.</p> <p>Mahdolliset riskipaikat- ja tilanteet kartoitetaan.</p> <p>Toimenpiteitä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi.</p>	<p>Liikenneturvallisuuden seurantatyökalu, onnettomuuksien trendi 5-v. Aikajaksolla Pelastuslaitokselle raportoitujen onnettomuuksien trendi pysynyt samana viimeisen viiden vuoden aikajaksolla. Onnettomuuksien määrää, vakavuutta ja olosuhteita seurataan työkalun avulla. Vuonna 2023 raportoituihin 8 liikenneonnettomuutta Kauniaisissa.</p> <p>Yhtenäinen pyöräilyverkosto suunniteltu. Pyöräilyreitit merkitty, liikennemerkki asennettu.</p> <p>Espoon ja Uudenmaan ELYn kanssa yhteinen pääpyöräilyreittien viitoituksen yleissuunnitelma valmistui vuonna 2023. Tulevan Rantaradanbaanan viitoitussuunnitelma käynnissä.</p>

		<p>Pyöräbaanan kulkuyhteydet kaduilta (liittymät) Rantaradanbaanan kulkuyhteydet kaduilta on suunniteltu ja baanann suunnitelmat ovat vuoden 2023 lopulla olleet valmiina urakkalaskentaan.</p> <p>Kävelykeskustan opasteet asennettu Muutama jalankulun opaste on asennettu, mutta kattavampi kävelykeskustan opastus asennetaan ratahankkeen jälkeen. Resurssit ohjataan ratahankkeen aikana poikkeusliikennejärjestelyiden viestintään ja opastamiseen.</p> <p>Strategiakauden aikana 30 % vähennys onnettomuuksiin. Liikenneonnettomuuksien määrää seurataan kuukausittain. Verrattuna vuoteen 2022 onnettomuusmäärä pysyi samana. Liikenneonnettomuustilastojen kirjauksia, mm. katualueen nopeusrajoitus, sää, valoisuus ja kulkutavat seurataan tarkasti, jotta löydetään toimivat keinot onnettomuuksien vähentämiseksi.</p> <p>Postitorin kiertoliittymän suunnitelma valmis ja hyväksytty.</p>
--	--	--

		<p>Postitorin kiertoliittymän suunnitelma on valmis ja hyväksytty kesäkuussa 2023 yhdyskuntavaliokunnassa.</p> <p>Säännölliset liikennemittaukset mukaan lukien sisääntuloväylät.</p> <p>Liikennelaskennat toteutettiin marraskuussa 11 eri pisteessä, mukaan lukien sisääntuloväyliä. Pyöräilyn määrää seurataan kuukausittain automaattisten laskentapisteiden kautta.</p>
<p>Asuntokannan kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - kehitetään asuntokannan monipuolisuutta vastaamaan nykyistä paremmin asukkaiden tarpeisiin eri elämänvaiheissa. 	<p>Otetaan huomioon asunto-ohjelman päivittämisessä.</p> <p>Kaupungin vuokra-asuntoyhtiöiden kokonaiskuva selvitetään ja vuokra-asuntokannan pitkäaikaissuunnitelma (vuoteen 2040) laaditaan.</p> <p>Myötävaikutetaan senioriasumisen toteuttamiseen keskustan läheisyyteen.</p>	<p>Kaupungin väestörakenne</p> <p>Asuntokannan mittarit asunto-ohjelmassa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asunto-ohjelman päivitys ohjelmoitu vuosille 2024-2025

<p>Kiinteistökannan määrän optimointi ja käytön lisääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - suomenkielisen alakoulun ja esiopetuksen uuden rakennuksen kaava hyväksytty valtuustossa valtuustokauden aikana 	<p>Määritellään kiinteistöt, joista luovutaan vuoden 2023 aikana.</p> <p>Rakennushankkeiden yhteydessä varmistetaan alusta alkaen jo tarveselvitysvaiheessa tilojen yhteiskäytön mahdollisuus.</p> <p>Kaupungin tilojen käytön lisääminen</p>	<p>Listaus kiinteistöistä, jotka tarvitaan lakisääteisiin palveluihin. Muut toiminnot: tarkastelu sijoittamisesta lakisääteisten palveluiden kiinteistöihin näiltä yli jäävinä aikoina.</p> <p>Asiaa käsitelty osittain osana talouden tasapainottamisohjelmaa. Koko kiinteistökannan tarkastelu vuoden 2024 aikana.</p> <p>Hankkeen rahoitus kytketään yhteiskäyttöön.</p> <p>Yhteiskäyttö tarkastellaan jatkossa hankkeiden tarveselvityksissä.</p> <p>WAAS-konsepti käytössä (workplace as a service)</p> <p>Kaupungin omien kiinteistöjen käyttöaste. Nuorisotalolla ja Petrassa pilotoidaan käyttöasteen mittaukseen tarkoitettuja työkaluja -> arviointi soveltuvuudesta ja käyttöönotto muissakin kiinteistöissä.</p> <p>Nuorisotalon käyttöasteen mittaus sisältyy kohteen rakennusautomaatioon ja ollut käytössä vuoden 2023 alusta. Petran erillisjärjestelmä otettiin käyttöön syksyllä 2023. Järjestelmien korkeiden kustannusten takia ei sovellu vielä laajaan käyttöön kaikissa kohteissa.</p>
---	---	--

		Jatkossa lisätään käyttöasteen mittausta ensisijaisesti investointihankkeiden yhteydessä suurempiin yhteiskäyttötiloihin.
--	--	---

3. Kuntalainen keskiössä

”Kaikki mukaan”

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARI
Kokonaisvaltainen hyvinvointi <ul style="list-style-type: none"> - Elävä kaksikielisyys - Huomioidaan kaiken ikäiset asukkaat 	Saavutettavat ja tasapuoliset palvelut molemmilla kielillä Toimiva oppimispolku uussuomalaisille, myös ruotsiksi Aktiivinen yhteistyö yli kielirajojen Elävä monikielisyys: esim. rakennamme	Asiakastyytyväisyyden mittaaminen Kielibarometri, asukaskyselyt Elinympäristön turvallisuus (asukaskyselyt, Poliisin mittarit) Osallisuus (osallistuminen järjestö- ym. toimintaan)

	<p>kotoutumispolun myös ruotsiksi</p> <p>Liikunta- ym. tapahtumat päiväkotien yhteisinä.</p> <p>Yhteisöllistä yhteistyötä kielirajojen yli</p>	<p>Lapsi- ja oppilasmäärä (muunkieliset ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa 5 lasta ja perusopetuksessa 24 oppilasta (lk 1-6: 15, lk 7-9: 9) <p>Tapahtumien määrä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Varhaiskasvatuksessa järjestetty 4 tapahtumaa suomen- ja ruotsinkielisille lapsille. <p>Tapahtumien määrä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hyvinvointiopetus-suunnitelman yhteistä kehittämistä varten järjestettiin 4 työpajaa (9.2., 6.3., 4.4., 4.5.) - Nivelvaiheiden yhteistyöhön ja kolmiportaiseen tukeen liittyen järjestettiin 2 työpajaa varhaiskasvaukselle ja perusopetukselle yhteisesti (30.1., 20.3.). - TTJ6-koulutuskokonaisuus (Tukea tuen järjestäjille, Jyväskylän yliopisto) liittyi nivelvaiheiden yhteistyöhön (18.1., 1.2., 26.4.). Tähän liittyi sivistystoimen ja sekä suomen-
--	--	--

		<p>että ruotsinkielisten peruskoulujen henkilökunnan osallistuminen kehittämisprosessiin. Kehittämisprosessi kesti koko vuoden 2023 ajan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Resurssiviisas Grani –hanke: yhteisiä kokouksia ja suunnittelua teemapäivistä ja -viikoista. Kaikkien koulujen kestävä kehityksen teemapäivä 14.11. Ohjausryhmän kokoukset (9.3., 15.5., 4.9.). - 1.6.2023 sukkulaviesti kaikille Kauniaisten koulujen oppilaille. - 2.6. yläkoulujen jalkapalloturnaus, jossa oli joukkue sekä suomen- että ruotsinkielisistä kouluista. - Granimallin harrastustoiminnassa on tarjottu kaksikielisiä kerhoja. - Suomen luonnon päivä (22.8.): molemmissa kouluissa aiheeseen liittyvä luentotilaisuus. - Yhteiset rehtorikokoukset (hallinnon yhteistyö) - HY+ koulutus varhaiskasvatustyksiköiden ja koulujen johtoryhmille: Kaikille
--	--	--

		<p>yhteinen opintopolku (29.5., 22.8., 23.10., 27.11.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tuen käsikirjan kaksikielinen kirjoittajatiimi (koostuu suomen- ja ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen erityisopettajista) on kokoontunut 19.9., 20.9. 3.10., 17.10., 22.11., 23.11., 4.12., 5.12.2023 ja työt jatkuvat 2024. Tuen käsikirjan kirjoittamisessa nousseiden hallinnollisten ja nivelvaiheisiin liittyvien kysymyksien takia on koottu myös Tuen johtamiseen liittyvän yhteistyön kaksikielinen ryhmä, joka on tavannut kahdesti loppuvuodesta 2023. - Lukioden tutortoimintaa ja opiskelijakuntaa käsittelevä yhteinen hanke. - Tandem-kurssi ruotsin/suomen kielen opiskelussa - Lukioden liikuntayhteistyö - Sivistystoimen sisäinen auditointi. - Kauniainen Someturva ohjausryhmän kokoontumiset (30.3.,21.9., 29.11.) - Ehkäisevä päihdetyö Kauniaisissa -työryhmän kokoontumiset (7.11. Ja
--	--	--

		<p>22.11.). - Jengiytymisteemainen työryhmä.</p>
<p>HYTE-työ</p> <ul style="list-style-type: none"> - kaikessa toiminnassa luodaan turvallinen ympäristö, missä kiusaamiseen puututaan aina - 3. sektorin yhteistyö - monipuolisten matalan kynnyksen harrastamismahdollisuuksien turvaaminen - toimivat tilat nuorisotyön ja nuorten tarpeisiin sekä toimiva dialogi oppilaitosten ja etsivän nuorisotyön välillä - mielenterveystyöhön panostaminen sekä nuorten että senioreiden osalta - Koronavaikutusten korjaus 	<p>Kulttuuri- ja liikkumishjelmien toteuttaminen</p> <p>Ennaltaehkäisevä nuorisotyö, myös kouluissa</p> <p>Painotetaan matalan kynnyksen palveluita, laajennetaan läsnäoloa verkossa</p> <p>Laaditaan toimintaperiaatteet yhdistysten ja järjestöjen tukemiselle yhdessä hyvinvointialueen kanssa.</p> <p>Ikäihmisten hyvinvointia edistävä toiminta ja kohtaamisia</p> <p>Kaupunkiyhteisön yhteistyö kaupungin kehittämisessä ja toiminnassa</p> <p>Ehkäisevä päihdetyö kaiken ikäisille</p> <p>Yhdyspintojen rakentaminen hyvinvointialueen kanssa (työllisyys, kotouttaminen, järjestöjen ja yhdistysten toimintaedellytysten turvaaminen)</p> <p>Granimallin kehittäminen ja laajentaminen</p> <p>Kaikessa toiminnassa luodaan turvallinen</p>	<p>Hyvinvointikyselyt</p> <p>Mittareita ohjelmista Ohjelmia toteutetaan jatkuvasti. Liikkumishjelman toteutumista arvioidaan vuosittain hyvinvointivaliokunnassa.</p> <p>Kouluterveyskysely Toteutetaan jatkuvasti.</p> <p>Hankkeiden seuranta, vaikuttavuus</p> <p>Pientalohankkeissa mahdollistetaan "sivuasunto" osana asuintiloja (ikäntyneiden itsenäisen asumisen tuki, myös aikuistuvat nuoret) Pieni "sivuasunto" on ollut mahdollista rakentaa tietyn edellytyksin (ei virallinen oma asunto vaan yhteydessä muihin tiloihin).</p>

	<p>ympäristö, missä toimintakulttuurin kehittämisen kautta kiusaamiselle ei ole tilaa.</p> <p>Tukitoimet saatava matalalla kynnyksellä</p> <p>Mielenterveysongelmien ennaltaehkäisy</p> <p>Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen (14 toimenpidettä)</p> <p>Hyvinvointiopetus</p> <p>Nuorisotalon uuden toiminnan kehittäminen; hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, esim. matalan kynnyksen lajien lisääminen</p>	<p>Kerhojen määrä</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th></th> <th>lv 2022-2023</th> <th>lv 2023-2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1-6.lk:</td> <td>21</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>7-9.lk:</td> <td>11</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table> <p>Kerhoihin osallistujien määrä</p> <table border="0"> <tbody> <tr> <td>1-6.lk:</td> <td>348</td> <td>276</td> </tr> <tr> <td>7-9.lk</td> <td>77</td> <td>73</td> </tr> </tbody> </table> <p>Seurataan kehitystä eri kyselyiden ja mittareiden kautta (esim. kouluterveyskysely)</p> <p>FUNA hyvinvointimittari: 71/100 (2022:71/100)</p> <p>Kiusaamisen ennaltaehkäisemisen ohjelma otettu käyttöön kaikissa kouluissa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ohjelma hyväksytty: SUUS 31.05.2023 § 32 SOVV 07.06.2023 § 33 		lv 2022-2023	lv 2023-2024	1-6.lk:	21	19	7-9.lk:	11	9	1-6.lk:	348	276	7-9.lk	77	73
	lv 2022-2023	lv 2023-2024															
1-6.lk:	21	19															
7-9.lk:	11	9															
1-6.lk:	348	276															
7-9.lk	77	73															

		<p>Nuorisotalon käyttöaste keskimäärin 46 kävijää illassa Matalan kynnyksen lajien lukumäärä 21 matalan kynnyksen liikuntapaikkaa</p>
<p>Eheä oppimispolku tulevaisuuteen</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Jokaisella on oikeus kasvaa potentiaaliinsa" - Läpi elämän - Laadukas oppiminen - Nuorisotyöttömyys 0 % 	<p>Digiosaamisen varmistaminen (koko väestö)</p> <p>Varhaiskasvatuksen palvelutarjonta vastaa kysyntään</p> <p>Monipuoliset oppimispolut (myös ammattikoulutus)</p> <p>Osallistavaa sivistystoimintaa - syrjäytymisen ehkäisy</p> <p>Vahvistetaan opetuksen vaikuttavuutta</p> <p>Koronan aiheuttamaa hyvinvointivelkaa korjataan ja resursseja lisätään/ talouden sallimissa rajoissa</p> <p>Varmistetaan kouluihin yhdenvertainen oppilaskohtainen budjetointi</p> <p>Yhtenäinen oppimispolku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Joustava esi- ja alkuopetus 	<p>"Digikursseille" osallistujien määrät</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digikerhot (alakoulu): 100 - Kesäkurssit (alakoulu): 70 - Koululaisvierailijat: 595 - Lapsiryhmiä: 20 - Avoimet ovet (kaikenikäiset): 70 - Luennot (seniori-ikäisiä): 130 <p>Palveluohjauksen asiakasmäärä</p> <ul style="list-style-type: none"> - Palveluohjauksen asiakasmäärä on 124 perhettä. <p>PKS-asiakaskyselyn palvelutyytyväisyys</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seuraava asiakaskysely järjestetään vuoden 2024 lopussa. Vuoden 2022 kyselyssä yleisarvosana oli 4,7 / 5. <p>Perusopetuksen päättävien oppilaiden prosentuaalinen jakauma</p>

	<p>- Yhtenäisen perusopetuksen kehittäminen</p>	<p>lukiokoulutus/ammattillinen koulutus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lukiokoulutus: 84% - Ammattillinen koulutus: 11% - Muu (lähinnä TUVA-koulutus): 5% <p>Koulujen hyvinvointikyselyn tulosten seuranta FUNA hyvinvointimittari: 71/100 (2022:71/100)</p> <p>Euroa / oppilas (ulkoinen toimintakate) Suomenkielinen perusopetus: 7 270 Ruotsinkielinen perusopetus: 7 346 Suomenkielinen lukiokoulutus: 5 471 Ruotsinkielinen lukiokoulutus: 6 617</p> <p>Vuosittaisen kehittämistyön tulokset</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nivelvaiheiden vuosikello - Tuen käsikirjan kokoaminen on aloitettu (yhtenäistää käytänteitä ja eheyttää oppimispolkua sekä nivelvaiheissa että opetuksessa) - Nivelvaiheyhteistyötä tiivistetty - HY+ -valmennus, joka vahvistaa johtoryhmän yhteistä työtä yksiköissä.
--	---	---

	<p>Uuden suomenkielisen yhtenäis-/alakoulun sijoittumiskaipa selvitetaan ja paatetaan – vaihtoehtoina uimahallin alue ja Sahara</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Yhtenaïsen peruskoulun johtoryhmien muodostaminen ja toiminnan selkeytyminen - Yhtenaïsen perusopetuksen kehittamistiimien yhtenaïstaminen ja ala-ylakouluysteistyön vahvistaminen kehittamistiimien toiminnassa - Yhteisopettajuuden kehittäminen ja kokeilut koko perusopetuksen tasolla. <p>Kaavoituksen kaynnistyspaatos tehty talousarviovuoden 2023 aikana KV 28.8.2023</p>
<p>Avoïn Grani</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paatöksenteon avoimuus ja läpinäkyvyys, kuntalaisten on helppo saada tietoa paatöksenteosta - Osallisuus - Mahdollistava toiminta 	<p>Kuntalaispaneelit</p> <p>Kuntalaisten osallistaminen, painopisteiden tarkastelu huomioiden erityisesti heikommassa asemassa olevat</p> <p>Vaikuttamistoimielinten laajempi osallistaminen valmisteluun</p> <p>Avoimuusperiaatetta noudatetaan laajasti kaikessa viestinnässä ja toiminnassa</p> <p>Aktiivinen ja ajantasainen viestintä eri välineitä</p>	<p>Kokoontumisten määrät, käsitellyt asiat</p> <p>Asukas- ja viestintäkyselyt Kaupungin verkkosivujen käyttäjätutkimus toteutettiin syksyllä 2023.</p> <p>Avoimuusperiaatetta noudatetaan jatkuvasti.</p> <p>Kaupungin internet-sivuja päivitetään koko ajan. Sivut on laadittu saavutettaviksi ja ne saa käännettyä</p>

	<p>käyttäen</p> <p>Toimialojen välinen yhteistyö toiminnan tehostamisen painopisteenä</p> <p>Tiedolla johtamisen välineitä käytetään laajasti päätöksenteon tukena</p> <p>Autetaan kuntalaisia löytämään palvelut hyvinvointialueelta</p> <p>Vuorovaikutuksen lisääminen palveluiden näkyvyyden ja löydettävyyden parantamiseksi, sekä sisäisen että ulkoisen markkinoinnin kehittäminen; etäpalveluiden kehittäminen, esim. etäkurssien ja striimien lisäämistä, etäopastuksia, paikallishistoriallisen arkiston digitointi</p>	<p>koneellisesti usealle kielelle. Kaunis Grani –paikallislehti toimii jatkuvasti viestintävälineenä kaupunkilaisille.</p> <p>Kaupungin viestinnän kanavissa hyvinvointialueen yhteystiedoista aloitettiin tiedottaa jo vuoden 2022 lopulta alkaen. Nettisivut ja kaupungin puhelinkeskus ovat auttaneet kuntalaisia alusta saakka. Kaupungin toimipisteissä on jaossa esitteitä hyvinvointialueen palveluista.</p> <p>Otakantaa.fi pilotoidaan pyöräbaanan suunnitelmien nähtäville asettamisen yhteydessä. Arvioidaan sen soveltuvuus jatkossa laajemminkin suunnitelmista viestimisen ja lausuntopyyntöjen kanavana.</p> <p>Otakantaa.fi pilotoitiin suunnitelmien nähtäville asettamisen yhteydessä. Otakantaa.fi toimi hyvin viestinnän ja vuorovaikutuksen välineenä ja tämän kautta saatiin kattavasti palautteita suunnitelmiin.</p> <p>Johdon työpöytä täydennetty HR-tiedoilla Johdon työpöytää on täydennetty</p>
--	--	--

		<p>riskienhallintasuunnittelun tiedoilla.</p> <p>Digitaalisten kanavien tunnusluvut ja kävijämäärät, etäkurssien, striimien, opastusten, skannattujen arkistokuvien lukumäärät</p> <p>133 595 näyttöä ja 4 908 seuraajaa digitaalisissa kanavissa; kansalaisopistolla 56 etäkurssia; kulttuuripalveluilla 3 etäopastusstriimiä, 2 443 skannattua arkistokuvaa</p>
--	--	---

Talouden mittarit	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kunnallisveroaste, % Hyvä, 17 % tai alle Heikko, yli 17 %	16,5	17	17	17	17	17	17	17
Rakenteellinen tulos, 1000 € (vuoden tulos) Hyvä, ylijäämäinen Tyydyttävä, lähellä nollaa Heikko, alijäämäinen	- 1 973	4 362	1 654	- 4 151	286	- 1 517	12 159	868
Rakenteellinen tulos, 1000 € (kumulatiivinen tulos 2018-) Hyvä, ylijäämäinen Tyydyttävä, lähellä nollaa Heikko, alijäämäinen			1 654	- 2 497	- 2 211	- 3 728	8 431	9 299
Vuosikate/poistot, % Hyvä, yli 100 % Tyydyttävä, 80 - 100 % Heikko, alle 80 %	205	184	145	81	119	91	244	129
Investointien tulorahoitus, % (vuosikate/nettoinvestoinnit) Hyvä, yli 100 % Tyydyttävä, 80 - 100 % Heikko, alle 80 %	148	86	101	55	181	124	167	128

HYTE-työn mittarit TA2023

Alle 1%-yksikön muutos ei heilauta mittaria.

MITTARI		2018/2019		2021		2023		2025
MIELEN HYVINVOINTI								
Yksinäisyyden kokemus eri ikäryhmissä vähenee vuoden 2021 tasosta								
Kiusaaminen ja seksuaalinen häirintä eri ikäryhmissä laskee vuoden 2021 tasosta								
Mielen hyvinvointi vahvistuu eri ikäryhmissä vuoden 2021 tasosta								
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % [Sotkanet]	4.-5.lk	2,7	→	3,5		4,1		
	8.-9.lk	10,4	↘	16,3		10,9		
	lukio 1.-2.lk	9,3	↗	7,8		11,7		
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus, % [FinSote 2018]	20-54 –vuotiaat	8	→	8,6				
	55-64 –vuotiaat	2	↘	7,5				
	yli 75-vuotiaat	7	↘	14,3				
Kokenut kiusaamista viikoittain, % [Sotkanet]	4.-5.lk	7,2	↗	1,8		5,4		
	8.-9.lk	6,3	↘	8,1		5,6		
	lukio 1.-2.lk	0,9	→	0,8		1,8		
Koulu-uupumus, % [Sotkanet]	8.-9.lk			23,3		20,7		
	lukio 1.-2.lk			14,2		14,5		
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneet, % [FinSote 2018]	20-54 –vuotiaat	12,4	→	13,2				
	55-64 –vuotiaat	3,1	↘	6,7				
	yli 75-vuotiaat	6,6	↘	10,6				
OSALLISUUS								
Asukkaiden osallistuminen ja vaikuttaminen Kauniaisissa lisääntyy vuoden 2019 tasosta								

KAUNIAINEN

GRANKULLA

Tilinpäätös 2023

Bokslut 2023

Kokee olevansa tärkeä osa koulu- ja luokkayhteisöä, % [Sotkanet]	4.-5.lk	95,8	↗	97,2		97,9		
	8.-9.lk	92,4	↘	88,7		91,0		
	lukio 1.-2.lk	91,9	↘	86,6		90,4		
Aktiivisesti osallistuvat, % [PKS-kysely]	20-54 –vuotiaat	37,5	↘	27,4				
	55-74 –vuotiaat	38,0	↘	36,4				
	yli 75-vuotiaat	47,8	↘	38,5				

ELINTAVAT: Päähteet Alkoholin riskikäyttö ja nikotiinituotteiden käyttö eri ikäryhmissä **vähenee vuoden 2021 tasosta**, erityisesti tyttöjen alkoholin ja kannabiksen käyttö

Käyttää alkoholia viikoittain, % [Sotkanet]	8.-9.lk	10,8	↗	5,6		4,1		
	lukio 1.-2.lk	10,0	→	10,9		7,3		
Alkoholia liikaa käyttävät, % [Sotkanet: info 422]	20-54 –vuotiaat	23,9	↗	22,9				
	55-74 -vuotiaat	40,9	↗	33,9				
	yli 75-vuotiaat	31,2	↘	39,7				
Kokeillut kannabista vähintään kaksi kertaa, % [Sotkanet]	8.-9.lk tytöt	5,2	↘	6,8		4,5		
	8.-9.lk pojat	10,8	↗	9,6		7,9		
	lukio 1.-2.lk tytöt	12,5	↘	16,6		5,2		
	lukio 1.-2.lk pojat	18,5	→	18,4		11,2		

TERVEYDENTILA JA TOIMINTAKYKY: Liikkuminen ja harrastaminen

Peruskouluikäisten terveystottumusten ja elintapojen paraneminen vuoden 2021 tasosta

Lasten ja nuorten harrastaminen säilyy nykyisellä tasolla

Vähintään tunnin päivässä	4.-5.lk	58,3	↘	45,8		45,1		
---------------------------	---------	------	---	------	--	------	--	--

KAUNIAINEN

Tilinpäätös 2023

Bokslut 2023

GRANKULLA

liikkuvat, % [Kouluterveyskysely]								
	8.-9.lk	24,0	↗	28,3		32,0		
	lukio 1.-2.lk	15,2	↗	14,0		21,5		
Terveys- ja liikuntasuositusten mukaan riittävästi liikkuvat [PKS-kysely]	20-54 -vuotiaat	48	↘	46,5				
	55-74 -vuotiaat	33	↗	45,4				
	yli 75-vuotiaat	20	→	19,2				
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % [Kouluterveyskysely]	4.-5.lk	6,8	↘	10,8		8,8		
	8.-9.lk	17,1	↘	26,3		20,2		
	lukio 1.-2.lk	14,2	↘	25,9		19,2		
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % [PKS-kysely]	20-54 -vuotiaat	12,7	↘	19,7				
	55-74 -vuotiaat	21,5	↘	26,5				
	yli 75-vuotiaat	38,3	↘	42,3				
Granimallin osallistujamäärät, % *3.-6.lk ** kauniaislaiset 7.-9.lk	alakoulu		korona- vuosi	33,5 (49,4)*	36,5 (53,7)*	34,9 (35,9)*		
	yläkoulu			12,4 (20,1)**	16,9 (27,5)**	11,3 (8,2)**		

Svensk text på sid. 23-40

2.2. GRANKULLAS STRATEGISKA MÅL - MÅLUPPFYLLELSE 2023

GRANKULLAS STRATEGI

VÄRDERINGAR

INVÅNARFOKUS

- I Grankulla är det viktigt att vardagen fungerar på våra båda nationalspråk, finska eller svenska. De bästa resurserna i Grankulla är invånarna, sammanslutningarna och företagen. Invånarnas aktiva delaktighet i att utveckla tjänster och samarbetet med olika partner garanterar framgångsrika tjänster som svarar på invånarnas behov.

ÖPPENHET

- Stadens öppenhet inom beslutsfattande och kommunikation syns i organisationen samt i kontakten med invånarna, stadens samarbetspartner och den tredje sektorn.

GEMENSKAP OCH JÄMLIKHET

- Gemenskap och äkta sammanhållning är Grankullas trumfkort. Gemenskap innebär en känsla av delaktighet och trygghet för alla. Jämlikhet innebär att alla Grankullabor behandlas lika och har lika möjligheter att påverka.

KLIMATSMART OCH HÅLLBART TÄNKANDE

- Klimatsmart och hållbart tänkande är en del av stadens hela verksamhet. Konsekvensbedömning är en naturlig del av beslutsfattandet. Hållbara lösningar inger förtroende.

VISION

Ett handlingskraftigt, välmående, levande tvåspråkigt och mångkulturellt Grani som bygger framtiden på ett resurssmart sätt.

1. En stad med resurssmart verksamhet

”Öppen, djärv och innovativ”

Mål	Åtgärd	Indikator
<p>Hållbar och sund kommunekonomi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mod att fatta beslut som tar hänsyn till en sund kommunekonomi - Kritisk granskning av utgifterna och identifiering av nya inkomster - Utnyttjar möjligheterna med välfärdsreformen. 	<p>En kontrollerad 10 års investeringsram styr investeringarna.</p> <p>Ökad effektivitet i verksamheten genom att utveckla interna processer och verksamhetsmodeller.</p> <p>Granskning av taxor: aktuella taxor som är fastslagna för alla tjänster.</p> <p>Säkerställer att stadens organisation motsvarar behoven och den ekonomiska bärkraften efter social- och hälsovårdsreformen.</p> <p>Stadskoncernens strategi för fastighetsutveckling och arrendering upprättas före utgången av år 2023.</p> <p>Optimering av avskrivningstider.</p>	<p>Tar i bruk en investeringsram 2023 Skattesatserna bibehålls</p> <p>Ökad produktivitet med 2 % per år</p> <p>Tar i bruk WAAS-konceptet (Workplace as a service) se även förbättring av utnyttjandegraden när det gäller lokaler</p> <p>En ny organisationsstruktur (för tjänsteinnehavare och politiker) tillämpas i praktiken.</p> <p>Det strukturella resultatet uppvisar överskott under fullmäktigeperioden</p> <p>Inkomstfinansiering av investeringarna, dvs. årsbidraget/nettoinv. (%)</p>

		<p>över 100 %</p> <p>Optimerade avskrivningstider för nya husbyggnadsprojekt.</p>
<p>Personalens välmående och kompetens</p> <ul style="list-style-type: none"> - En tilldragande arbetsplats där folk väljer att stanna - Huvudstadsregionens kunnigaste personal. 	<p>Regelbunden bedömning och utveckling av ledarskapet och chefsarbetet.</p> <p>Granskning av personalförmånerna, inkl. bredare användning av tjänstebostäderna.</p> <p>Systematisk och kontinuerlig utveckling av kompetens och kunnande.</p> <p>Kartläggning av språkkunskaper.</p> <p>EXIT-intervjuer och åtgärder</p> <p>Välmående personal.</p>	<p>Arbetsgivarimage samt Pulssi- och NPS-mätningarna, resultat +5 poäng på ett år. Cheferna i enheter som har fått resultatet 20 eller lägre i NPS-mätningarna blir intervjuade och vi gör upp en utvecklingsplan, vid behov utomstående bedömning.</p> <p>Teamen bestämmer om möten och vissa kontorsdagar varje vecka.</p> <p>Lyckade rekryteringar; kompetent personal på plats inom utsatt tid</p> <p>Kartläggningen av personalens språkkunskaper klar.</p> <p>Sjukfrånvaro och personalomsättning. Systematiska intervjuer, rapportering till personalsektionen. Genomförda avgångssamtal, %.</p> <p>På blanketten för utvecklingssamtal inför vi uppföljningsplikt när det gäller</p>

		<p>utbildningsplanen Omfattande utbildning om välmående för personalen inom bildningen (deltagarantal) Läsåret 2022–2023 utbildades 16 från den finskspråkiga och 11 från den svenskspråkiga personalen. Utbildningen pågick under perioden 1.9.2022-31.5.2023. Läsåret 2023-2024 utbildas 14 från den finskspråkiga och 15 från den svenskspråkiga personalen. Utbildningen pågår (11.9.2023 - 18.5.2024).</p> <p>Ledarskapssparring för cheferna inom bildningen (deltagarantal) Samtliga förmän deltog i ledarskapssparringen som avslutades i maj 2023.</p> <p>Behörighetsgraden bland personalen inom småbarnspedagogiken (%) Finskspråkig småbarnspedagogik: Lärare 77,1 % Speciallärare 100 % Barnskötare 72,7 %</p> <p>Svenskspråkig småbarnspedagogik: Lärare 57,9 % Speciallärare 100 % Barnskötare 60 %</p>
--	--	--

		<p>Behörighetsgraden bland personalen inom utbildningsväsendet (%)</p> <p>Gymnasieutbildningen: 97% (Kauniaisten lukio 100%, Gymnasiet Grankulla samskola 94%)</p> <p>Grundläggande utbildningen: 91% (finskspråkiga 94%, svenskspråkiga 88%)</p>
--	--	---

"Ett resurssmart Grankulla"

MÅL	ÅTGÄRD	INDIKATOR
<p>En klimatneutral stad</p> <ul style="list-style-type: none"> - genomförs före år 2030 i samarbete med hela samhället i staden - De olika dimensionerna inom hållbar utveckling styr all verksamhet. - upprätthåller biologisk mångfald 	<p>Årliga program för utsläppsminskning inom de olika sektorerna.</p> <p>Underhållsplan för energieffektiviteten</p> <p>Teman i enlighet med den resurssmarta färdplanen för varje fullmäktigeperiod.</p> <p>Förstärkning av invånarnas kunskaper om klimatförändring och cirkulär ekonomi.</p> <p>Kommuninvånarna styrs att välja färd sätt och boende med mindre utsläpp. Inleder förberedelser för att ta i bruk stadscyklar under fullmäktigeperioden.</p> <p>Minskar personbilstrafiken. Avbrott i användningen av infartsparkeringen: möjligheter att ändra på tillvägagångssätten.</p>	<p>Aktiv uppföljning av minskade utsläpp och rapportering/Projekt för att utvärdera effekterna av hållbar utveckling, bedömningsverktyg Finansiering och planerlig användning/€.</p> <p>Aktiv uppföljning av kolbindning och rapportering/minskade utsläpp %/HSR-uppföljningsundersökning regelbundet.</p> <p>Antal personalutbildningar i dessa ämnen och deltagarantal.</p> <p>Färd sättens andelar</p> <ul style="list-style-type: none"> - kollektivtrafik (HRT) - lätt trafik (egna mätare) - fordonstrafik (egna mätare). <p>Projektering av förändringen</p> <p>Mätning av bostadsbolagens energiåtgärder</p> <ul style="list-style-type: none"> - bergvärmebrunnar/antal/beviljade tillstånd om året

	<p>Planläggning och trafikplanering som styrningsmedel</p> <p>I stadens matsedlar ges akt på samhällsansvar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - beviljade tillstånd för energieffektiviserande renoveringar/antal - Bostadsbolagsklubben/köpt tjänst <p>Projektets placering i stadsstrukturen (huvudgator, förbindelser inom kollektivtrafiken) Lättar på parkeringsnormerna från fall till fall om läget gör det möjligt.</p>
<p>Tillväxtmål 0,75 %/år</p> <ul style="list-style-type: none"> - utgående från ett fem års medeltal - maximalt 12 000 invånare år 2040. 	<p>Att styra tillväxten genom att föra framåt objekt som motsvarar målen inom det årliga planlägningsprogrammet.</p>	<p>Antal invånare. Årlig förändring och 5 års medeltal.</p>
<p>Stabil stadsstruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> - fastställda grön- och friluftsområden, småhusområden och möjliga platser för tätare struktur. 	<p>I anslutning till att utvecklingsbilden för markanvändning och bostadsprogrammet uppdateras ska även principerna för markanvändningsavtalen granskas.</p> <p>I planläggningen beaktar vi miljökonsekvenser och kvalitetskonsekvenser (inte uteslutande ekonomiska konsekvenser). Aktuella planlägningsprojekt förs framåt.</p>	<p>Utvecklingsbilden uppdaterad 6/2023.</p> <p>Omfattande bedömning av effekterna är alltid en del av planlägningsprocessen. Möjligheterna med bedömningsverktyget dinåsikt.fi (otakantaa.fi).</p> <p>Planlägningsprogrammet framskrider enligt den godkända planen.</p>

	<p>I stadsplaneringen prioriteras följande områden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finskspråkigt lågstadium • Stadshusområdet • Stationsområdet (brett perspektiv) • Bensowska området/FBK:s område. <p>Inom planeringen av finska lågstadiet och Kasabergets A-flygel görs hållbara val.</p> <p>Planläggningen görs i öppen växelverkan med stadens invånare.</p> <p>Staden främjar energieffektivitet och minimerar miljöpåverkan från byggnader under deras livscykel.</p>	<p>De prioriterade planlägningsprojekten godkänns under strategiperioden.</p> <p>Gemensamma evenemang, nya kanaler för samverkan.</p> <p>Då byggnader rivs förutsätter vi en återvinningsutredning (inkl. revideringen av markanvändnings- och bygglagen). Underhållsplan för energieffektiviteten/ uppföljning av genomförandet.</p>
<p>Förbättring av nivån på trafiksäkerheten</p> <ul style="list-style-type: none"> - en bra nivå bibehålls även då trafikmängden ökar - invånarna upplever att det är tryggt att röra sig i området. 	<p>De säkra gång- och cykelstråken förbättras så de blir sammanhängande och skyltas bättre än hittills.</p>	<p>Ett uppföljningsredskap för trafiksäkerheten, trenden i trafikolyckor under en period på fem år.</p> <p>Existerande plan för ett enhetligt nätverk av cykelleder. Utmärkta cykelleder, installerade trafikmärken.</p> <p>Förbindelser till cykelleden "Baana" från gatorna (anslutningar).</p> <p>Installerade skyltar i det bilfria</p>

	<p>Potentiella riskområden och risksituationer kartläggs.</p> <p>Åtgärder som främjar gång och cykelåkning.</p>	<p>centrumet.</p> <p>Under strategiperioden minskar olyckorna med 30 %.</p> <p>Planen för cirkulationsplatsen vid Posttorget klar och godkänd.</p> <p>Regelbundna trafikmätningar inklusive infartslederna.</p>
<p>Utveckling av bostadsbeståndet</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvecklar mångsidigheten i bostadsbeståndet så att det bättre motsvarar behoven hos invånarna i olika livsskeden. 	<p>Beaktas vid uppdateringen av bostadsprogrammet.</p> <p>Vi utreder helhetsbilden för stadens hyresbostäder och utarbetar en långtidsplan för beståndet av hyresbostäder (till år 2040).</p> <p>Staden bidrar till byggandet av seniorboenden i närheten av centrum.</p>	<p>Befolkningsstrukturen i staden.</p> <p>Mätare på bostadsbeståndet i bostadsprogrammet.</p>
<p>Optimering av fastigheternas antal och ökning av fastigheternas användning</p> <ul style="list-style-type: none"> - planen för den nya byggnaden för det finskspråkiga lågstadiet och förskolan godkänns i fullmäktige under fullmäktigeperioden 	<p>Vi definierar vilka fastigheter staden ska avstå från under år 2023.</p> <p>I samband med byggnadsprojekt utreds redan från första början i behovsutredningen möjligheten för gemensam användning av lokalerna.</p>	<p>En lista på fastigheter som behövs för lagstadgade tjänster. Övriga funktioner: granskning av övriga funktioners placering i lokaler för lagstadgade tjänster då dessa inte använder dem.</p> <p>Finansieringen av projektet kopplas samman med gemensam användning av lokalerna.</p>

	Ökad användning av stadens lokaler.	Implementering av WAAS-konceptet (workplace as a service). Användningsgraden i stadens egna fastigheter. På ungdomsgården genomförs ett pilotprojekt för att ta fram ett verktyg som mäter användningsgraden -> bedömning av verktygets lämplighet och implementering i andra fastigheter.
--	-------------------------------------	---

"Alla med"

MÅL	ÅTGÄRD	INDIKATOR
<p>Helhetsbetonat välbefinnande</p> <ul style="list-style-type: none"> - Levande tvåspråkighet - Invånare i alla åldrar beaktas. 	<p>Tillgängliga och jämställda tjänster på båda språken.</p> <p>En fungerande lärtig för nyfinländare, också på svenska.</p> <p>Aktivt samarbete över språkgränserna.</p> <p>Levande flerspråkighet: t.ex. vi skapar en integrationsstig också på svenska.</p> <p>Gemensamma idrottsevenemang och andra tillfällen för daghemsgrupperna.</p> <p>Gemenskapsbyggande samarbete över språkgränserna.</p>	<p>Mätning av invånarnas trivsel.</p> <p>Språkbarometern, invånarenkäter.</p> <p>Trygg livsmiljö (invånarenkäter, Polisens mätningar).</p> <p>Delaktighet (deltagande i föreningsverksamhet o.d.).</p> <p>Antalet barn och elever (barn med annat modersmål än svenska inom den svenskspråkiga småbarnspedagogiken och undervisningen).</p> <p>Småbarnspedagogiken: 5 barn Grundläggande utbildningen: 24 elever (årskurserna 1-6: 15, årskurserna 7-9: 9)</p> <p>Antalet evenemang.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inom småbarnspedagogiken har ordnats 4 evenemang för finsk- och svenskspråkiga barn. <p>Antalet evenemang.</p> <ul style="list-style-type: none"> - För gemensam utveckling av läroplanen för välbefinnande

		<p>anordnades 4 workshops (9.2, 6.3, 4.4, 4.5)</p> <ul style="list-style-type: none"> - I samband med samarbetet gällande övergångsskeden mellan stadierna och trestegs stödet anordnades 2 workshops gemensamt för personal inom småbarnspedagogik och grundläggande utbildning (30.1, 20.3.). - Utbildningspaketet TTJ6 (Tuki tuen järjestäjille, Jyväskylä universitet) var kopplat till projektet ovan (18.1, 1.2, 26.4) samt till en utvecklingsprocess gällande stödåtgärder. TTJ6 involverade deltagare från förvaltningen samt personal från både den finskspråkiga och svenskspråkiga grundskolan i utvecklingsprocessen. Utvecklingsprocessen pågick under hela år 2023. - Resurssmarta Grani-projekt: gemensamma möten och planering av temadagar och veckor. Gemensam temadag i alla skolor 14.11. Styrgruppens möten (9.3, 15.5, 4.9). - 1.6.2023 stafettävling för alla elever i Grankullas skolor. - 2.6.2023 fotbollsturnering för elever i årskursena 7-9, lag från
--	--	---

		<p>Hagelstamska skolan och från Kasavuoren koulu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tvåspråkiga klubbar har erbjudits inom Granimodellens hobbyverksamhet. - Finlands naturdag (22 augusti): en föreläsning i ämnet i skolorna. - För rektorerna hålls gemensamma månadsmöten (2 per månad). - HY+ fortbildning för ledningsgrupperna inom småbarnspedagogik och för skolorna: En gemensam lärtig (29.5, 22.8, 23.10, 27.11). - Det tvåspråkiga författarteamet till Handbok för stödåtgärder (speciallärare inom småbarnspedagogik och grundläggande utbildning) har samlats 8 ggr under 2023 (19.9, 20.9, 3.10, 17.10, 22.11, 23.11, 4.12, 5.12). Arbetet fortsätter under 2024. Även styrgruppen har träffats 2 ggr under hösten 2023. - Gymnasiernas gemensamma projekt gällande utvecklandet av tutorverksamhet samt studerandekåren. - Tandem-kurs i svenska/finska studier - Gymnasiernas samarbete inom gymnastik - Bildningens interna auditering
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Someturva-Grankulla styrgruppen (30.3, 21.9, 29.11) - Förebyggande drogarbete i Grankulla, arbetsgruppens möten (7.11, 22.11). - Gängbildning arbetsgruppens möten
<p>Hälso- och välfärdsfrämjandet</p> <ul style="list-style-type: none"> - i all verksamhet skapas en trygg miljö där man alltid ingriper i mobbning - samarbete med tredje sektorn - att säkra mångsidiga hobbymöjligheter med låg tröskel - fungerande lokaler för ungdomsarbetarna och ungdomarna samt en fungerande dialog mellan läroanstalterna och det uppsökande ungdomsarbetet - satsning på psykisk hälsovård för både ungdomar och seniorer - åtgärder mot konsekvenserna av corona. 	<p>Kulturprogrammet och sport- och motionsprogrammet verkställs.</p> <p>Förebyggande ungdomsarbete, även i skolorna.</p> <p>Betoning på tjänster med låg tröskel, utökning av närvaron på nätet.</p> <p>Staden gör tillsammans med välfärdsområdet upp en verksamhetsprincip för stöd till föreningar och organisationer.</p> <p>Verksamhet och träffar som ökar välfärden hos äldre människor.</p> <p>Samarbete med hela samhället i utvecklingen av staden och i stadens verksamhet.</p> <p>Missbruksförebyggande arbete för alla åldersgrupper.</p> <p>Utveckling av kontaktytor mellan kommunen och välfärdsområdet (sysselsättning, integration, säkrar</p>	<p>Hälsoenkäter. Mätare för programmen. Programmet verkställs kontinuerligt. Motionsprogrammet utvärderas årligen i välfärdsutskottet.</p> <p>Enkäten Hälsa i skolan. Förverkligas kontinuerligt.</p> <p>Uppföljning av projekten, effekten.</p> <p>I småhusprojekt möjliggör vi en "sidobostad" som en del av boytan (stöder självständigt boende bland seniorer, även ungdomar på tröskeln till vuxenlivet).</p>

	<p>verksamhetsförutsättningarna för organisationer och föreningar).</p> <p>Granimodellen utvecklas och utvidgas.</p> <p>I all verksamhet skapas en trygg miljö där man genom utveckling av arbets- och skolkulturen inte ger rum för mobbning. Tillgängliga stödtjänster med låg tröskel.</p> <p>Förebyggande av psykiska problem.</p> <p>Antimobbningsarbete (14 åtgärds punkter).</p> <p>Undervisning om välfärd och välmående.</p>	<p>Antalet klubbar.</p> <table border="0"> <thead> <tr> <th></th> <th>lå 2022-2023</th> <th>lå 2023-2024</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Åk 1-6:</td> <td>21</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>Åk 7-9:</td> <td>11</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table> <p>Antalet deltagare i klubbarna.</p> <table border="0"> <tbody> <tr> <td>Åk 1-6:</td> <td>348</td> <td>276</td> </tr> <tr> <td>Åk 7-9:</td> <td>77</td> <td>73</td> </tr> </tbody> </table> <p>Vi följer upp utvecklingen med hjälp av enkäter och mätare (t.ex. skolhälsoenkäten).</p> <p>FUNA-mätare av välmående: 71/100 (2022: 71/100)</p> <p>Antimobbningsprogrammet används i alla skolor.</p> <p>Programmet har godkänts: SUUS 31.05.2023 § 32</p>		lå 2022-2023	lå 2023-2024	Åk 1-6:	21	19	Åk 7-9:	11	9	Åk 1-6:	348	276	Åk 7-9:	77	73
	lå 2022-2023	lå 2023-2024															
Åk 1-6:	21	19															
Åk 7-9:	11	9															
Åk 1-6:	348	276															
Åk 7-9:	77	73															

	<p>Utvecklande av ungdomsgårdens nya verksamhet; främjande av välmående och hälsa, t.ex. ökande av grenar med låg tröskel.</p>	<p>SOVV 07.06.2023 § 33</p> <p>Användningsgraden i ungdomsgården. i medeltal 46 besökare per kväll Antalet grenar med låg tröskel. 21 idrottsplatser med låg tröskel</p>
<p>En enhetlig lärtig in i framtiden</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Var och en har rätt att växa till sin fulla potential" - Genom hela livet - Högkvalitativ inläring - Ungdomsarbetslösheten 0 %. 	<p>Säkrar digital kompetens (hela befolkningen).</p> <p>Tjänsterna inom småbarnspedagogiken motsvarar förfrågan.</p> <p>Mångsidiga lärtigar (även yrkesutbildning).</p> <p>Involverande utbildning – förebyggande av marginalisering.</p> <p>Stärker effekterna av undervisningen.</p> <p>Hälsokonsekvenserna av corona åtgärds och resurserna ökas/inom ramen för ekonomin.</p>	<p>Deltagarantalet i "digikurser". Digiklubbar (årskurserna 1-6): 100 Sommarkurser (årskurserna 1-6): 70 Elevbesök: 595 Barngrupper: 20 Öppna dörrar (alla åldrar): 70 Föreläsningar (seniorer): 130</p> <p>Antalet kunder hos servicehandledningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antalet kunder hos servicehandledningen är 124. <p>Kundenkät för småbarnspedagogik och förskola i huvudstadsregionen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nästa kundenkät ordnas i slutet av 2024. I enkäten 2022 var bedömningen 4,7 / 5 <p>Den procentuella fördelningen mellan gymnasieutbildning och yrkesinriktad utbildning bland de elever som avslutar den grundläggande utbildningen. Gymnasieutbildning: 84%</p>

	<p>Säkerställer att skolorna har en jämlik budgetering per elev.</p> <p>En enhetlig lärtig:</p> <ul style="list-style-type: none"> - flexibel förskole- och nybörjarundervisning - utveckling av en sammanhållen grundläggande utbildning.	<p>Yrkesinriktad utbildning: 11% Övrig (främst HUX-utbildning): 5%</p> <p>Uppföljning av resultaten i trivselenkäten. FUNA-mätare av välmående: 71/100 (2022: 71/100)</p> <p>Euro/elev (yttre verksamhetsbidraget). Finskspråkig grundläggande utbildning: 7 270 Svenskspråkig grundläggande utbildning: 7 346 Finskspråkig gymnasieutbildning: 5 471 Svenskspråkig gymnasieutbildning: 6 586</p> <p>Resultaten av det årliga utvecklingsarbetet.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Årsklocka för samarbete gällande övergångsskeden mellan stadierna. - Arbete för en gemensam Handbok för stödåtgärder har påbörjats (förener praxis i stadens enheter samt konsoliderar lärtigen vid stadiövergångarna samt inom utbildningen). - Samarbetet vid stadiövergångarna har intensifierats. - Lärarna i förskolan och årskurs 1 håller gemensamma planeringsmöten. - Gemensamma lektioner med förskolebarnen och årskurs 1 (ca
--	---	--

	<p>Utredar placeringen för en finsk enhetsskola eller ett finskt lågstadium och fattar ett beslut om placeringen – alternativen är simhallsområdet och Sahara.</p>	<p>1/månad)</p> <ul style="list-style-type: none"> - HY+ utbildningen som stärker ledningsgruppens gemensamma arbete i enheterna. - Bildandet av ledningsgrupper för den enhetliga grundskolan och tydliggörande av deras verksamhet. - Harmonisering av utvecklingsteamens arbete samt stärkande av samarbetet över stadiegränserna inom den grundläggande utbildningen. - Utvecklande av samundervisning inom den grundläggande utbildningen. <p>Fastställt beslut om att starta planläggningsprocessen under budgetåret 2023. STF 28.8.2023</p>
<p>Öppna Grani</p> <ul style="list-style-type: none"> - Öppenhet och transparens i beslutsfattandet, invånarna har lätt att få information om beslutsfattandet - Delaktighet - Verksamhet som skapar möjligheter. 	<p>Invånarpaneler</p> <p>Involvering av invånarna, granskning av tyngdpunkterna särskilt med tanke på de som är i svag social ställning</p> <p>Påverkansorganen involveras mer omfattande i beredningen</p> <p>Öppenhetsprincipen följs brett i all kommunikation och verksamhet</p>	<p>Antal sammanträden, behandlade ärenden.</p> <p>Invånar- och kommunikationsenkäter.</p> <p>Dinåsi.fi (otakantaa.fi) introduceras på försök i anslutning till att planerna för</p>

	<p>Aktiv och aktuell kommunikation genom olika kanaler</p> <p>Samarbetet mellan sektorerna som insatsområde för effektiviseringen av verksamheten</p> <p>Verktygen för informationsbaserad ledning används brett som stöd för besluten</p> <p>Staden hjälper kommuninvånarna att hitta välfärdsområdenas tjänster</p> <p>Ökad samverkan för att göra tjänsterna synligare och lättare att hitta, utveckling av både intern och extern marknadsföring, utveckling av distanstjänster t.ex. fler distanskurser och streamningar, guidning på distans, digitalisering av det lokalhistoriska arkivet.</p>	<p>cykelleden "Baana" läggs fram offentligt. Utvärdering av dess lämplighet i större omfattning i framtiden som en informationskanal för planer och begäran om utlåtande.</p> <p>Ledningens instrumentpanel kompletterad med HR-information.</p> <p>Nyckeltal för digitala kanaler och besökarantal samt antal distanskurser, distanskurser, streamningar, guidningar och skannade arkivbilder.</p> <p>133 595 visningar och 4 908 följare i digitala kanaler; 56 distanskurser ordnade av medborgarinstitutet; kulturtjänsterna hade 3 strömmade guidningar; 2 443 skannade arkivbilder</p>
--	--	---

Ekonomins nyckeltal	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunalskattesats, % Bra, 17 % eller under Dåligt, över 17 %	16,5	17	17	17	17	17	17	17
Strukturellt resultat, 1000 € (årets resultat) Bra, överskott Nöjaktigt, nära noll Dåligt, underskott	- 1 973	4 362	1 654	- 4 151	286	- 1 517	12 159	868
Strukturellt resultat, 1000 € (kumulerat resultat 2018-) Bra, överskott Nöjaktigt, nära noll Dåligt, underskott			1 654	- 2 497	- 2 211	- 3 728	8 431	9 299
Årsbidrag/avskrivningar, % Bra, över 100 % Nöjaktigt, 80 - 100 % Dåligt, under 80 %	205	184	145	81	119	91	244	129
Inkomstfinansiering av investeringar, % (årsbidrag/nettoinvesteringar) Bra, över 100 % Nöjaktigt, 80 - 100 % Dåligt, under 80 %	148	86	101	55	181	124	167	128

Nyckeltal för arbetet inom främjande av välfärd och hälsa, budgeten 2023

En förändring som är under 1 procentenhet påverkar inte indikatorn.

INDIKATOR	2018/2019		2021		2023		2025
PSYKISK HÄLSA							
Upplevelsen av ensamhet i olika åldersgrupper minskar från 2021 års nivå							
Mobbning och sexuella trakasserier i olika åldersgrupper minskar från 2021 års nivå							
Den psykiska hälsan förbättras i olika åldersgrupper från 2021 års nivå							
Känner sig ofta ensam, % [Sotkanet]	åk 4–5	2,7	→	3,5		4,1	
	åk 8–9	10,4	↘	16,3		10,9	
	gymnasiet, kl. 1–2	9,3	↗	7,8		11,7	
Andel personer som känner sig ensamma, % [FinSote 2018]	20–54-åringar	8	→	8,6			
	55–64-åringar	2	↘	7,5			
	över 75 år gamla	7	↘	14,3			
Har upplevt mobbning varje vecka, % [Sotkanet]	åk 4–5	7,2	↗	1,8		5,4	
	åk 8–9	6,3	↘	8,1		5,6	
	gymnasiet, kl. 1–2	0,9	→	0,8		1,8	
Skoltrötthet, % [Sotkanet]	åk 8–9			23,3		20,7	
	gymnasiet, kl. 1–2			14,2		14,5	
Psykiskt anmärkningsvärt belastade, % [FinSote 2018]	20–54-åringar	12,4	→	13,2			
	55–64-åringar	3,1	↘	6,7			
	över 75 år gamla	6,6	↘	10,6			
DELAKTIGHET							
Invånarnas möjligheter till deltagande och inflytande ökar i Grankulla från 2019 års nivå							

KAUNIAINEN

Tilinpäätös 2023

Bokslut 2023

GRANKULLA

Upplever att de är en viktig del av skol- och klassgemenskapen, % [Sotkanet]	åk 4–5	95,8	↗	97,2		97,9		
	åk 8–9	92,4	↘	88,7		91,0		
	gymnasiet, kl. 1–2	91,9	↘	86,6		90,4		
Deltar aktivt, % [HSR-enkäten]	20–54-åringar	37,5	↘	27,4				
	55–74-åringar	38,0	↘	36,4				
	över 75 år gamla	47,8	↘	38,5				

LEVNADSVANOR: Missbruk

Riskenvändning av alkohol och användning av nikotinprodukter bland olika åldersgrupper **minskar från 2021 års nivå**, särskilt flickornas användning av alkohol och cannabis har minskat

Dricker alkohol varje vecka, % [Sotkanet]	åk 8–9	10,8	↗	5,6		4,1		
	gymnasiet, kl. 1–2	10,0	→	10,9		7,3		
Personer som dricker för mycket alkohol, % (Sotkanet: info 422)	20–54-åringar	23,9	↗	22,9				
	55–74-åringar	40,9	↗	33,9				
	över 75 år gamla	31,2	↘	39,7				
Har testat cannabis minst två gånger, % [Sotkanet]	åk 8–9 flickor	5,2	↘	6,8		4,5		
	åk 8–9 pojkar	10,8	↗	9,6		7,9		
	gymnasiet, kl. 1–2 flickor	12,5	↘	16,6		5,2		
	gymnasiet, kl. 1–2 pojkar	18,5	→	18,4		11,2		

HÄLSOTILLSTÅND OCH FUNKTIONSFÖRMÅGA: Motion och hobbyer

Förbättring av hälsosamma vanor och levnadsvanor bland barn i grundskoleåldern från 2021 års nivå
Barn och unga motionerar lika mycket som tidigare

Motionerar minst en timme om dagen, % [Skolhälsoenkäten]	åk 4–5	58,3	↘	45,8		45,1		
--	--------	------	---	------	--	------	--	--

KAUNIAINEN

Tilinpäätös 2023

Bokslut 2023

GRANKULLA

	åk 8–9	24,0	↗	28,3		32,0		
	gymnasiet, kl. 1–2	15,2	↗	14,0		21,5		
Motionerar tillräckligt enligt rekommendationen för hälsofrämjande fysisk aktivitet [HSR-enkäten]	20–54-åringar	48	↘	46,5				
	55–74-åringar	33	↗	45,4				
	över 75 år gamla	20	→	19,2				
Upplever att hälsotillståndet är medelmåttigt eller dåligt, % [Skolhälsoenkäten]	åk 4–5	6,8	↘	10,8		8,8		
	åk 8–9	17,1	↘	26,3		20,2		
	gymnasiet, kl. 1–2	14,2	↘	25,9		19,2		
Upplever att hälsotillståndet är medelmåttigt eller dåligt, % [HSR-enkäten]	20–54-åringar	12,7	↘	19,7				
	55–74-åringar	21,5	↘	26,5				
	över 75 år gamla	38,3	↘	42,3				
Antalet deltagare i Granimodellen, %	åk 1–6		corona- året	33,5 (49,4)*	36,5 (53,7)*	34,9 (35,9)*		
*åk 3–6 **Grankullabor åk 7–9	åk 7–9			12,4 (20,1)**	16,9 (27,5)**	11,3 (8,2)**		

2.3. Käyttötalouden toteutuminen - Driftsbudgetens utfall

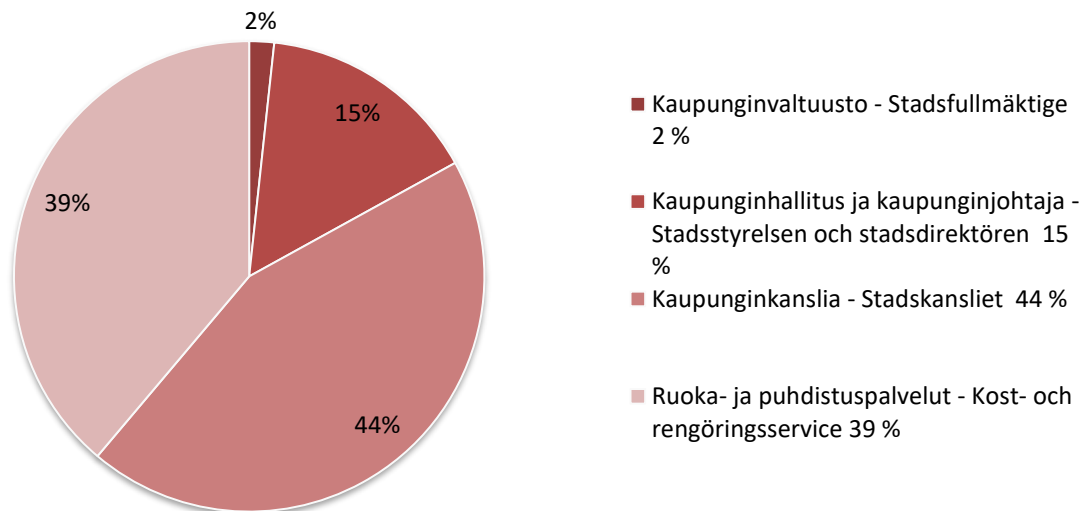
KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN - DRIFTSBUDGETENS UTFALL

(1 000 €)

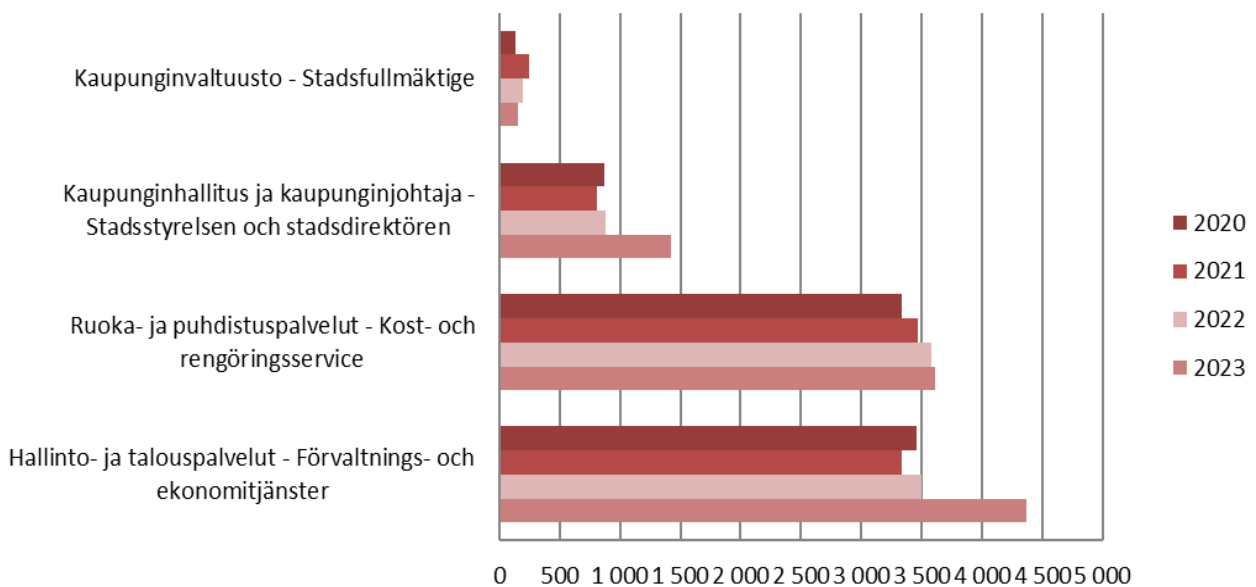
	TP Bokslut 2022	TA BG 2023	Muutokset Ändringar 2023	Muutettu TA Ändrad BG 2023	TP Bokslut 2023	Poikkeama Avvikelse 2023
Yeishallinto - Allmän förvaltning						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	4 949	4 751	0	4 751	4 861	-110
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-8 145	-8 255	-972	-9 227	-9 295	68
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-3 196	-3 505	-972	-4 477	-4 434	-43
Yhdyskuntatoimi - Samhällsteknik						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	16 235	17 796	0	17 796	16 836	960
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-12 602	-13 179	-81	-13 260	-12 838	-422
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	3 633	4 617	-81	4 536	3 998	538
Sivistystoimi - Bildning						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 206	6 505	0	6 505	6 896	-391
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-41 508	-45 625	-364	-45 989	-45 583	-406
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-35 302	-39 120	-364	-39 484	-38 686	-798
YHTEENSÄ - TOTALT						
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	27 391	29 052	0	29 052	28 594	458
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-62 255	-67 059	-1 417	-68 477	-67 716	-761
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-34 865	-38 008	-1 417	-39 425	-39 122	-302

2.3.1. YLEISHALLINTO ALLMÄN FÖRVALTNING

Toimintamenot 2023 Verksamhetsutgifter 9,3 M€

Toimintamenot 2020 - 2023 Verksamhetsutgifter, 1000 €

YLEISHALLINTO – ALLMÄN FÖRVALTNING

KAUPUNGINVALTUUSTO – STADSFULLMÄKTIGE
KAUPUNGINHALLITUS JA KAUPUNGINJOHTAJA – STADSSTYRELSEN OCH
STADSDIREKTÖREN
HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT – FÖRVALTNINGS- OCH
EKONOMITJÄNSTER
RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT – KOST- OCH RENGÖRINGSSERVICE

Yleishallinto						
Allmän förvaltning						
Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Hanna Ormio	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
Hallintojohtaja - Förvaltningsdirektör	2022	2023	2023	2023	2023	2023
Myyntituotot- Försäljningsinkomster	111 866	53 000		53 000	86 668	-33 668
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	99 029	135 500		135 500	70 059	65 441
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	200 477	190 000		190 000	277 681	-87 681
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster				0	164 424	-164 424
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	4 537 571	4 372 276		4 372 276	4 262 412	109 864
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	4 948 942	4 750 776	0	4 750 776	4 861 243	-110 467
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-3 972 388	-4 324 673	27 815	-4 296 858	-4 544 827	247 969
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-2 073 113	-1 848 414	-600 000	-2 448 414	-1 944 751	-503 663
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-1 326 538	-1 483 750		-1 483 750	-1 469 422	-14 328
Avustukset - Understöd	-86 500	-102 500	-400 000	-502 500	-636 027	133 527
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-296 822	-161 340		-161 340	-366 564	205 224
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-389 969	-334 613		-334 613	-333 416	-1 197
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-8 145 329	-8 255 290	-972 185	-9 227 475	-9 295 008	67 533
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-3 196 386	-3 504 514	-972 185	-4 476 699	-4 433 765	-42 934

Yleishallinnon toimiala jakautui vuonna 2023 neljään tulosalueeseen: kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja, hallinto- ja talouspalvelut sekä ruoka- ja puhdistuspalvelut.

Toiminta

Strategian seurannan kehittäminen

Yhtenä keskeisenä yleishallinnon organisoimana hankkeena vuonna 2023 oli kaupunkistrategian 2023-30 seurannan kehittäminen. Kuntalain 37 §:n mukaan kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kauniaisten kaupunkistrategia on laadittu vuosille 2023-2030. Strategian laatiminen sisälsi monia osallistavia vaiheita ja se oli hyväksytty kaupunginvaltuuston päätöksellä 25.4.2022 § 18. Kuntalain 37 §:n mukaan kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kaupunkistrategialle oli alunperin nimetty 79 toimenpidettä ja strategiatyön yhteydessä 2022 laadittu suuri joukko eritasoisia mittareita. Toimenpiteiden ajoittamista strategiakauden (2023-30) eri vuosille ei ollut määriteltä eikä myöskään mittareiden seurantatahoja. Strategiaa jalkauttamisessa ja tavoitteiden toteutumisen konkreettisessa arvioinnissa vuoden 2023 alkupuolella ilmeni, että alkuperäinen strategian rakenne ei mahdollista järkevää ja vaikuttavaa seurantaa. Strategian tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit kirjattiin Microsoft Power BI-järjestelmään, mikä toi selvästi ilmi strategian rakenteen ja seurannan haasteellisuuden. Mittareita puuttui kokonaan tai ne eivät kaikilta osin mitanneet olennaisesti tavoitteiden toteutumista tai olivat muuten soveltumattomia.

Tarkastusvaliokunta puuttui strategian seurannan ongelmiin arviointikertomuksessaan (s. 20, KV 19.6.2023 § 13) seuraavasti:

”Uusi Kauniaisten kaupungin strategia vuosille 2023–2030 hyväksyttiin valtuustossa huhtikuussa 2022. Tarkastusvaliokunta toteaa, että kaupunkistrategian tulee ohjata toimintaa ja sen implementointi arjen tekemiseen, tavoitteiden selkeät mittarit ja vastuutahojen nimeäminen sekä aikataulutettu osatavoitteiden toteutumisen seuranta ovat ensiarvoisen tärkeitä tekijöitä, jotta strategia onnistuneesti muuttuu sanoista todeksi.”

Edellä selostettujen haasteiden vuoksi aloitettiin elokuussa 2023 kaikkien toimialojen yhteinen strategian seurannan kehittämistyö. Tavoitteena oli luokitella strategian toimenpiteitä tarkemmin: niiden tärkeysjärjestystä, aikataulutusta ja organisaatiotasoa, jolla niitä seurataan sekä järkeviä mittareita. Strategian 79 toimenpiteen seuranta jaettiin kolmeen osaan: kaupunginvaltuuston, valiokunnan (yleishallinnossa kaupunginhallituksen) ja toimialan johtoryhmän seurattaviksi. Selostetulla toimintatavalla saatiin luokiteltua kaupunkistrategian 2023-30 strategiset toimenpiteet vuodelle 2024. Ne vahvistettiin kaupunginvaltuustussavuoden 2024 talousarvion hyväksymisen yhteydessä (KV 18.12.2023 § 73).

Strategiakauden 2023-30 tulevien vuosien toimenpiteet tunnistetaan jatkossa strategiasta vastaavalla tavalla.

Talous

Yleishallinnon vuosi 2023 ei sujunut talouden osalta täysin suunnitellusti. Vaikka toimialan toimintatuotot ylittyivät 110 467 eurolla talousarviosta, toimintakate jäi 42 934 euroa miinukselle, koska toimintakulut ylittyivät 67 533 eurolla. Tärkeimmät syyt ylitykseen olivat valtakunnalliset palkankorotukset, hyvinvointialueuudistuksesta aiheutuneet ennakoimattomat kustannukset ja mittavat ylityöt sekä Sarastia-järjestelmän haastava käyttöönotto, joka sekkin vaati henkilöstöltä paljon ylitöitä ja toimittajalta ostettua palvelua arvioitua enemmän.

Kaupunginvaltuusto myönsi alkuvuodesta (KV 20.3.2023§ 12) yleishallinnon toimialalle 600.000 euron lisämäärärahan hyvinvointialueuudistuksesta ja yleishallinnon kokonaisturvallisuuden kartoittamisesta aiheutuviin kuluihin sekä leasinglaitteiden hankintaan ja infrastruktuurin modernisoimiseen.

Joulukuussa valtuusto myönsi lisämäärärahaa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan tulosalueelle 400.000 euroa. Syynä tulosalueen lisämäärärahatarpeeseen oli ensinnäkin se, että kunnan osuutta työmarkkinatuesta ei ollut budjetoitu lainkaan, koska lainsäädännön sisällöstä tältä osin ei talousarviota laadittaessa ollut tietoa. Toiseksi kaupunginhallituksen alle oli kirjattu sosiaali- ja terveystoimen ennakoimattomia kustannuksia ja tuottojen palautuksia, jotka kuuluvat kaupungin eivätkä hyvinvointialueen maksettaviksi vielä vuodenvaihteen 2023 jälkeenkin.

Tilikauden päättyessä yleishallinnon tulosalueista kaupunginvaltuusto, talous- ja hallintopalvelut sekä ruoka- ja puhdistuspalvelut pysyivät sitovassa toimintakatteessaan. Sen sijaan kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan tulosalue ei; aiemmin haettu arvio tarvittavan lisämäärärahan määrästä työmarkkinatuen hoidon kustannuksiin osoittautui liian alhaiseksi.

Investoinnit

Yleishallinnon irtaimen omaisuuden investoinnit muodostuivat tietohallinnon verkkojen ja palvelimien uusimisesta sekä laite- ja ohjelmistohankinnoista. Lisäksi keittiöiden koneita ja laitteita uusittiin.

Henkilöstö

Talousarviovuoden 2023 alussa yleishallinnossa oli 76,5 vakanssia. Vuoden 2023 alkupuolella aloittivat viroissaan uusi henkilöstöjohtaja ja uusi hallintojohtaja.

Den allmänna förvaltningen delades in i fyra resultatområden år 2023: stadsfullmäktige, stadsstyrelsen och stadsdirektören, förvaltnings- och ekonomitjänster samt kost- och rengöringsservice.

Verksamhet

Utveckling av strategiuppföljningen

Ett av de centrala projekt som den allmänna förvaltningen organiserade år 2023 var utvecklingen av uppföljningen av stadsstrategin 2023–2030. Enligt kommunallagen 37 § ska kommunstrategin grunda sig på en bedömning av nuläget i kommunen samt av framtida förändringar i omvärlden och deras inverkan på fullgörandet av kommunens uppgifter. Budgeten och ekonomiplanen ska göras upp så att kommunstrategin genomförs och förutsättningarna för skötseln av kommunens uppgifter tryggas. Grankulla stads strategi har utarbetats för åren 2023–2030. Upprättandet av strategin innehöll många involverande skeden, och den godkändes av stadsfullmäktige 25.4.2022 § 18. Enligt kommunallagen 37 § ska det i kommunstrategin också anges hur genomförandet av strategin utvärderas och följs upp.

Stadens strategi innehöll ursprungligen 79 åtgärder och i samband med strategiarbetet 2022 hade åtgärderna fått en stor mängd olikartade indikatorer. Det fanns ingen tidsmässig plan för åtgärderna för de olika åren under strategiperioden (2023–2030) och inga fastställda ansvariga organisationer för uppföljningen av indikatorerna.

I samband med implementeringen av strategin och vid konkreta utvärderingar av verkställandet framkom det i början av 2023 att den ursprungliga strukturen i strategin inte möjliggör en vettig och effektiv uppföljning. Målen, åtgärderna och indikatorerna i strategin skrevs in i Microsoft Power BI-systemet, vilket ledde till att strukturen och utmaningarna med uppföljningen framträdde tydligt. Det fanns inga indikatorer alls eller indikatorerna mätte inte förverkligandet av målen i alla avseenden eller de var på annat sätt inte ändamålsenliga.

Revisionsutskottet tog ställning till problemen med uppföljningen av strategin i utvärderingsberättelsen (s. 20, STF 19.6.2023 § 13) på följande sätt:
”Grankulla stads nya strategi för åren 2023–2030 godkändes i fullmäktige i april 2022. Revisionsutskottet konstaterar att stadens strategi ska vägleda verksamheten och dess genomförande i vardagen. Tydliga resultatindikatorer för målen, namngivna ansvariga samt schemalagd uppföljning av förverkligandet av delmål är av största vikt för att strategin ska gå från ord till verklighet framgångsrikt.”

På grund av utmaningarna som förklarats ovan startade sektorernas gemensamma utvecklingsarbete för strategiuppföljning i augusti 2023. Målet var att klassificera åtgärderna i strategin noggrannare: prioritetsordningen och tidtabellen för åtgärderna, organisationsnivån för uppföljningen samt även ändamålsenliga indikatorer. Ansvaret för uppföljningen av de 79 åtgärderna i strategin delades i tre nivåer: stadsfullmäktige, utskottet (i allmänna förvaltningen stadsstyrelsen) och sektorns ledningsgrupp.

Genom tillvägagångssättet som redogjorts ovan kunde de strategiska åtgärderna i stadens strategi 2023–2030 klassificeras för år 2024. De fastställdes i stadsfullmäktige i samband med godkännandet av budgeten för år 2024 (STF 18.12.2023 § 73).

Identifieringen av åtgärderna under strategiperioden 2023–2030 för de kommande åren sker i fortsättningen på motsvarande sätt.

Ekonomi

Allmänna förvaltningens år 2023 gick inte helt som planerat vad gäller ekonomin. Trots att sektorns verksamhetsintäkter överskred budgeten med 110 467 euro, låg verksamhetsbidraget 42 934 euro i minus eftersom verksamhetskostnader överskred budgeten med 67 533 euro. De främsta orsakerna till överskridningen var nationella löneförhöjningar, de oförutsedda kostnader och betydande övertid som välfärdsreformen orsakade samt utmaningar med införandet av Sarastia-systemet som också krävde mycket övertid av personalen och mer köpta tjänster från en leverantör än beräknat.

Stadsfullmäktige beviljade i början av året (STF 20.3.2023 § 12) ett tilläggsanslag på 600 000 euro till allmänna förvaltningen för kostnader för välfärdsreformen och kartläggning av den helhetsmässiga säkerheten inom allmänna förvaltningen samt anskaffning av leasingapparatur och modernisering av infrastrukturen.

I december beviljade fullmäktige ett tilläggsanslag på 400 000 euro till stadsstyrelsens och stadsdirektörens resultatområde. Behovet av tilläggsanslaget för resultatområdet berodde för det första på att kommunens andel av arbetsmarknadsstödet inte hade budgeterats över huvud taget eftersom det inte fanns information om innehållet i lagstiftningen i den här frågan när budgeten uppgjordes. Dessutom hade sådana oförutsebara kostnader och återbetalning av intäkter inom social- och hälsovården som tillkommer staden och inte välfärdsområdet bokförts under stadsstyrelsen ännu efter årsskiftet 2022/2023.

Av allmänna förvaltningens resultatområden höll sig stadsfullmäktige, ekonomi- och förvaltningstjänster samt kost- och rengöringsservice inom det bindande verksamhetsbidraget vid räkenskapsårets utgång. Däremot höll sig stadsstyrelsens och stadsdirektörens resultatområde inte inom det bindande verksamhetsbidraget eftersom tilläggsanslaget för arbetsmarknadsstödet visade sig vara för lågt.

Investeringar

Investeringarna i löseegendom inom allmänna förvaltningen bestod av förnyelse av IT-nätverk och -servrar samt av hård- och mjukvaruanskaffningar. Dessutom förnyades maskiner och utrustning i köken.

Personalen

I början av budgetåret 2023 hade allmänna förvaltningen 76,5 befattningar.

I början av 2023 intog en ny personaldirektör och en ny förvaltningsdirektör sin tjänst.

KAUPUNGINVALTUUSTO – STADSFULLMÄKTIGE

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa. Valtuusto päättää kuntastrategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta.

Fullmäktige ansvarar för stadens verksamhet och ekonomi och är stadens högsta beslutsfattande organ. Fullmäktige beslutar om stadens strategi, budget och ekonomiplan.

Kaupunginvaltuusto
Stadsfullmäktige

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Hanna Ormio	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
Hallintojohtaja - Förvaltningsdirektör	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	21 581	10 000		10 000	17 782	-7 782
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-191 604	-203 489		-203 489	-158 810	-44 679
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBRAG	-170 023	-193 489	0	-193 489	-141 029	-52 460

Toiminta

Valtuuston puheenjohtajiston toimikausi on yhden vuoden mittainen vaihtuen aina kesäkuun alussa. Tapani Ala-Reinikka valittiin toukokuussa 2023 edelleen puheenjohtajaksi ja samoin Stefan Stenberg 1. varapuheenjohtajaksi. Juha Pesonen valittiin uudeksi 2. varapuheenjohtajaksi. Alkuvuoden 2023 tehtävissä toimi Satu Mollgren.

Valtuuston teki vuoden aikana monia merkittäviä päätöksiä, muun maussa kaavoituksesta, Kauniaisten maankäytön ja asumisen kehityskuvasta ja työllisyysalueen muodostamisesta Espoon kaupungin kanssa. Kaupunginvaltuusto teki myös periaatepäätöksen kaupungintalon alueen kaavoituksen jatkamisesta.

Kaupunginvaltuusto kokoontui vuoden aikana 9 kertaa kaupungintalon valtuustosalissa. Kaupunginvaltuuston talousarviokokous pidettiin vasta joulukuun alkuun, koska kaupunginhallitus valmisteli vielä marraskuun aikana säästöohjelmaa ennen vuoden 2024 talousarvioesityksen käsittelyä. Valtuutetut jättivät vuoden aikana kahdeksan valtuustoaloitetta.

Talous

Kaupunginvaltuuston menot muodostuvat valtuuston, tarkastusvaliokunnan ja keskusvaalilautakunnan menoista. Kaupunginvaltuusto pysyi hyvin talousarviossaan.

Verksamhet

Mandattiden för stadsfullmäktiges presidium är ett år, och en ny mandatperiod börjar varje år i början av juni. Tapani Ala-Reinikka valdes i maj 2023 åter till ordförande och Stefan Stenberg till första viceordförande. Juha Pesonen valdes till andra viceordförande. Satu Mollgren var andra viceordförande under början av året.

Under året fattade fullmäktige många viktiga beslut om bl.a. detaljplanering, utvecklingsbilden för markanvändning och boende i Grankulla och bildandet av ett sysselsättningsområde med Esbo stad. Fullmäktige fattade också ett principbeslut om att fortsätta ändringen av detaljplanen för stadshuset.

Stadsfullmäktige sammanträdde nio gånger under året i stadshuset fullmäktigesal. Stadsfullmäktiges budgetmöte hölls först på julveckan, eftersom stadsstyrelsen fortfarande höll på att förbereda ett besparingsprogram i november innan budgetförslaget för år 2024 behandlades. Ledamöterna lade fram åtta fullmäktigemotioner under året.

Ekonomi

Stadsfullmäktiges utgifter består av utgifterna för fullmäktige, revisionsutskottet och centralvalnämnden. Stadsfullmäktige höll sig väl inom sin budget.

KAUPUNGINHALLITUS JA KAUPUNGINJOHTAJA – STADSSTYRELSEN OCH STADSDIREKTÖREN

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta. Hallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta. Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan tehtävänä on kaupungin strategisten linjausten toteuttaminen ja kaupungin toiminnan ohjaus.

Kaupunginhallitus vastaa myös kaupungin henkilöstöpolitiikasta. Sen alaisuudessa toimii henkilöstöjaosto, jonka tehtävänä on linjata kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpolitiikkaa.

Stadsstyrelsen leder stadens verksamhet, förvaltning och ekonomi. Styrelsen ansvarar för kommunens förvaltning och ekonomi, beredningen och verkställigheten av fullmäktiges beslut och tillsynen över beslutens laglighet samt samordningen av och ägarstyrningen i kommunens verksamhet. Stadsstyrelsens och stadsdirektörens uppgift är att verkställa stadens strategiska riktlinjer och leda stadens verksamhet.

Stadsstyrelsen svarar även för kommunens personalpolitik. Under stadsstyrelsen verkar personalsektionen, som har till uppgift att dra upp riktlinjerna för stadens arbetsgivar- och personalpolitik.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja Stadsstyrelsen och stadsdirektören

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Hanna Ormio	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
Hallintojohtaja - Förvaltningsdirektör	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	0	0	0	0	-37 887	37 887
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-879 868	-737 263	-400 000	-1 137 263	-1 420 187	282 924
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-879 868	-737 263	-400 000	-1 137 263	-1 458 074	320 811

Toiminta

Kaupunginhallitus kokoontui vuoden 2023 aikana 19 kertaa. Lisäksi kaupunginhallitus piti talusseminaarin marraskuussa säästöohjelmaesityksen laatimista varten ennen talousarviokäsittelyä.

Talous

Loppuvuodesta haetusta lisämäärärahasta huolimatta kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan tulosalue ylitti toimintakatteensa 320 811 eurolla. Kunnan osuutta työmarkkinatuesta ei ollut alunperin budjetoitu lainkaan, koska lainsäädännön sisällöstä tältä osin ei talousarviota laadittaessa ollut tietoa. Lisäksi kaupunginhallituksen alle on kirjattu sosiaali- ja terveystoimen ennakoimattomia kustannuksia ja tuottojen palautuksia, jotka kuuluvat kaupungin eivätkä hyvinvointialueen maksettaviksi vielä vuodenvaihteen 2023 jälkeenkin. Arvio aiemmin haetusta lisämäärärahasta osoittautui liian alhaiseksi.

Verksamhet

Stadsstyrelsen sammanträdde 19 gånger under året 2023. Dessutom höll stadsstyrelsen ett ekonomiseminarium i november för att upprätta ett förslag till sparprogram inför budgetbehandlingen.

Ekonomi

Trots det tilläggsanslag som anhölls i slutet av året överskred stadsstyrelsens och stadsdirektörens resultatområde sitt verksamhetsbidrag med 320 811 euro. Kommunens andel av arbetsmarknadsstödet hade inte ursprungligen budgeterats över huvud taget eftersom det inte fanns information om innehållet i lagstiftningen i den här frågan när budgeten gjordes upp. Dessutom har sådana oförutsebara kostnader och återbetalning av intäkter inom social- och hälsovården som tillkommer staden och inte välfärdsområdet bokförts under stadsstyrelsen ännu efter årsskiftet 2022/2023. Uppskattningen av tilläggsanslaget som anhölls tidigare visade sig vara för lågt.

	TP Bokslut 2022	TA BG 2023	TP Bokslut 2023	TA/TP EROTUS 2023	TA/TP Toteuma-% 2023
Osuudet- Andelar:					
Uudenmaan liitto - Nylands förbund	38 189	46 479	46 482	-3	100,0 %
Helsinki Region Infoshare HRI -verkkopalvelu - nättjänst	0	800	0	800	0,0 %
Smart & Clean	0	4 000	0	4 000	0,0 %
	38 189	51 279	46 482	4 797	90,6 %
Jäsenmaksut - Medlemsavgifter :					
Suomen Kuntaliitto - Finlands Kommunförbud	55 750	28 000	45 619	-17 619	162,9 %
Sydkustens landskapsförbund rf	7 562	7 650	6 906	744	90,3 %
Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry - Föreningen Nylands Friluftsområden rf	5 834	7 100	6 305	795	88,8 %
Espoon seudun uusyrityskeskus ry/YritysEspoo	5 408	5 100	10 348	-5 248	202,9 %
Visit Espoo	10 000	10 000	5 000	5 000	
Helsingin seudun kauppakamari - Helsingforsregionens Handelskammare	1 000	1 000	1 020	-20	102,0 %
Suomalaisen Työn Liitto		100			
	85 554	58 950	75 198	-16 248	127,6 %
Avustukset - Understöd					
PKS-kuntien kaupunkiprofessuuri	5 000	5 000	0	5 000	0,0 %
YritysEspoo	10 000	10 000	10 000	0	100,0 %
Svenska Finlands Folkting	0	400	385	15	96,3 %
Kauniaisten Paikallislehti Oy Kaunis Grani	61 000	68 000	50 400	17 600	74,1 %
	76 000	83 400	60 785	22 615	72,9 %

HALLINTO- JA TALOUSPALVELUT – FÖRVALTNINGS- OCH EKONOMITJÄNSTER

Hallinto- ja talouspalveluiden tehtävänä on tukea kaupungin poliittista päätöksentekoa ja koko organisaatiota kunnan toimintojen yhteensovittamisessa. Tulosalue sisältää neljä tulosyksikköä; hallintopalvelut, talouspalvelut, henkilöstö- ja palkkapalvelut sekä tietohallinto.

Förvaltnings- och ekonomitjänsternas uppgift är att stödja stadens politiska beslutsfattande

och hela organisationen i samordningen av stadens verksamhet. I resultatområdet ingår fyra resultatenheter: förvaltningstjänsterna, ekonomitjänsterna, personal- och löneförvaltningen samt dataadministrationen.

Hallinto- ja talouspalvelut

Förvaltnings- och ekonomitjänster

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Hanna Ormio	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
Hallintojohtaja - Förvaltningsdirektör	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	991 683	663 890	0	663 890	996 298	-332 408
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-3 495 186	-3 353 654	-572 185	-3 925 839	-4 105 607	179 768
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-2 503 502	-2 689 764	-572 185	-3 261 949	-3 109 309	-152 640

Toiminta

Eduskuntavaalien 2.4.2023 järjestelyt, joista hallintopalvelut vastasi, sujuivat moitteettomasti.

Osallistuvaan budjetointi kohdistettiin vuonna 2023 ukrainalaisten hyväksi ja toisen puolen käyttämisesä päätettiin nuorisovaltuusto.

Syyskuussa toteutettiin verkkosivujen käyttäjäkysely.

Lohjan ja Porvoon kaupunkien kanssa yhteisessä tiedolla johtamisen projektissa laajennettiin Power BI:n käyttöä paitsi resurssiviisaan tiekartan, myös strategian seurantaan. Myös riskienhallintasuunnitelman laatimiseen ja seurantaan.

Tekoälyn hyödyntämiseen tähtäävät toimet aloitettiin. Tekoälystä järjestettiin erilaisia työpajoja vuoden aikana, jonka avulla saatiin lisättyä tietoisuutta siitä, miten tekoäly voi tukea juuri omien työtehtävien hoitamisessa.

Kaupungin uuden HR-järjestelmän (Sarastia) käyttöönottoa jatkettiin. Siihen sisältyi sekä HR-järjestelmävaihdos että osittainen palkkapalvelu. Järjestelmän käyttöönottoprosessi on ollut vaikea ja monin tavoin epäonnistunut. Vuoden käyttökokemuksella myös itse tietojärjestelmä osoittautui puutteelliseksi.

Talouspalvelut toteutti yhdessä tietohallinnon kanssa kirjanpitojärjestelmä Pro Economica Premiumin siirron Saas-palveluun vuoden aikana. Lisäksi talouspalvelut järjesti koulutuksia laskujen käsittelyjärjestelmä Rondon sopimuslasku-osiossa tavoitteena saada laskujen käsittelyä tehokkaammaksi.

Tietohallinnossa vuosi 2023 oli toimintavarmuuden ja tietoturvan lisäämisen vuosi. Vuoden aikana tehtiin mm. verkkokartoitus, ja siihen liittyen kehittämissuunnitelma verkon parantamiseksi, päivitettiin verkkolaitteita, automatisoitiin integraatioiden tekemistä yhtenäisen integraatioalustan avulla, vaihdettiin viruksentorjuntaratkaisu toiseen, panostettiin valvontaratkaisujen käyttöönottoon, tehtiin erilaisia linjauksia infran yhtenäistämiseksi ja lisättiin käyttäjien tietoisuutta kyberuhkien suhteen. Tämä työ tulee jatkumaan myös vuonna 2024.

Talous

Kaupunginvaltuusto myönsi alkuvuodesta (KV 20.3.2023§ 12) yleishallinnon toimialalle 600.000 euron lisämäärärahan hyvinvointialueuudistuksesta ja yleishallinnon kokonaisturvallisuuden

kartoittamisesta aiheutuviin kuluihin sekä leasinglaitteiden hankintaan ja infrastruktuurin modernisoimiseen.

Tämän lisäksi valtuusto hyväksyi määrärahan siirron talouspalveluista sivistystoimen hallintoon, kun sivistystoimen talouspäällikkö siirtyi yleishallinnon talouspalveluista sivistystoimen hallintoon 1.8.2023 lähtien

Verksamhet

Förvaltningstjänsterna ansvarade för arrangemangen för riksdagsvalet 2.4.2023, som gick felfritt.

Medborgarbudgeten 2023 användes till förmån för ukrainarna, och ungdomsfullmäktige beslutade hur den andra hälften skulle användas.

I september genomfördes en användarenkät om stadens webbplats.

I det gemensamma projektet för informationsbaserad ledning med städerna Lojo och Borgå utökades användningen av Power BI till uppföljningen av både den resurssmarta färdplanen och stadsstrategin. Dessutom utökades användningen till utarbetande och uppföljning av riskhanteringsplanen.

Åtgärder som siktar på att utnyttja artificiell intelligens påbörjades. Olika verkstäder om artificiell intelligens hölls under året. Verkstäderna ökade personalens medvetenhet om hur artificiell intelligens kan stödja deras arbetsuppgifter.

Införandet av stadens nya HR-system (Sarastia) fortsatte. Det innehöll både ett HR-systembyte och en partiell lönetjänst. Införandeprocessen av systemet har varit svår och misslyckats på många sätt. Efter ett års erfarenhet visade sig även själva informationssystemet vara bristfälligt.

Ekonomitjänsterna har tillsammans med dataadministrationen genomfört överföringen av bokföringssystemet Pro Economica Premium till Saas-tjänsten under året. Dessutom anordnade ekonomitjänsterna utbildningar om avtalsfakturadelen i fakturahanteringssystemet Rondo i syfte att effektivisera fakturahanteringen.

Dataadministrationen hade under 2023 fokuset på att förbättra driftsäkerheten och datasäkerheten. Under året har dataadministrationen bl.a. gjort en nätverkskartläggning och en utvecklingsplan för att förbättra nätverket, uppdaterat nätenheter, automatiserat integrationer med en enhetlig integrationsplattform, bytt antiviruslösningen till en annan, satsat på implementering av övervakningslösningar, upprättat riktlinjer för att förena infrastrukturen och ökat användarnas medvetenhet om cyberhot. Detta arbete kommer att fortsätta även under 2024.

Ekonomi

Stadsfullmäktige beviljade i början av året (STF 20.3.2023 § 12) ett tilläggsanslag på 600 000 euro till allmänna förvaltningen för kostnader för välfärdsreformen och kartläggning av den helhetsmässiga säkerheten inom allmänna förvaltningen samt anskaffning av leasingapparatur och modernisering av infrastrukturen.

Dessutom godkände stadsfullmäktige överföring av anslag från ekonomitjänsterna i den allmänna förvaltningen till förvaltningen i bildningsväsendet då ekonomichefen för bildningsväsendet övergick från ekonomitjänsterna i den allmänna förvaltningen till förvaltningen i bildningsväsendet från och med 1.8.2023.

RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT – KOST- OCH RENGÖRINGSSERVICE

Ruoka- ja puhdistuspalvelut tuottavat kaikki kaupungin eri yksiköiden (päiväkodit, koulut, kaupungintalon henkilöstöravintola) ruoka- ja ateriapalvelut sekä vastaavat tulosalueen vastuulle kuuluvien kaupungin eri yksiköiden puhtaudesta. Ruokapalvelut tuotetaan kokonaan omana tuotantona Kasavuoren koulukeskuksen yhteydessä sijaitsevassa tuotantokeittiönä toimivassa keskuskeittiössä. Puhtauspalvelut tuotetaan 90 % omana tuotantona ja 10 % hankittavasta puhtauspalvelusta on ostopalvelua, jonka laadunvalvonnasta puhdistuspalvelut myös vastaavat.

Omana tuotantona puhdistuspalvelut tuotetaan suomen- ja ruotsinkielisille kouluille sekä koulukeskuksille, kansalaisopisto Petralle, liikuntapaikoille sekä kaupungin eri työpisteisiin ja Villa Frosterukseen. Vuonna 2023 siivousta hankittiin ostopalveluna Villa Junghansiin, Villa Vallmogårdiin, Nya Paviljongin viikonloppusiivouksiin sekä palloiluhallin viikonloppusiivoustarpeeseen ja uimahallin huoltoamuihin sekä viikonloppuihin.

Kost- och rengöringsservice producerar kost- och måltidsservice för stadens alla olika enheter (daghemmen, skolorna, stadshusets personalrestaurang) och ansvarar för städning och rengöring i de stadens olika enheter som hör till resultatområdet ansvar. Kostservicen produceras helt i egen regi i centralköket som fungerar som produktionskök och som finns i Kasavuoren koulukeskus. Rengöringsservicen produceras till 90 procent i egen regi och 10 procent som köpt tjänst. Rengöringsservicen ansvarar också för kvalitetskontroll av den köpta tjänsten.

Som egen produktion produceras rengöringsservice för finsk- och svenskspråkiga skolor och skolcentrum, medborgarinstitutet Petra, idrottsanläggningar och stadens olika enheter samt Villa Frosterus. År 2023 köpte staden städtjänster av externa serviceproducenter till Villa Junghans, Villa Vallmogård, Nya Paviljongen och bollhallen för veckoslut samt till simhallen för servicemorgnar och veckoslut.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut Kost- och rengöringsservice

Vastuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Jaana Kokki	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	3 935 678	4 076 886	0	4 076 886	3 885 051	191 835
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-3 578 670	-3 960 884	0	-3 960 884	-3 610 403	-350 481
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBRÄG	357 008	116 002	0	116 002	274 648	158 646

Toiminta

Kaupungin tuottamien ruokapalveluiden toiminta on vuonna 2023 jälleen vakiintunut koronaa edeltävälle tasolle. Kouluilla sekä päiväkodeissa ruokapalveluiden tuottamia ateriapalveluita nauttii päivittäin n. 3 000 varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen piirissä olevaa lasta ja nuorta sekä kaupungin henkilökuntaan kuuluvaa ruokailijaa.

Villa Bredan palvelukeskuksen toiminta ja ateriatuotanto sekä henkilökunta siirtyivät vuoden 2023 alussa hyvinvointialueen vastuulle. Tämä näkyy ruokapalveluiden toiminnassa päivittäin

tuotettavien aterioiden määrän vähenemisenä sekä merkittävänä ulkoisten myyntitulojen laskuna. Kaupungintalon henkilöstöravintola avautui jälleen tammikuussa 2023. Kaupungintalon henkilöstöravintola oli tammikuusta kesäkuuhun auki joka arkipäivä, heinäkuun suljettuna. Elokuusta joulukuuhun henkilöstöravintola oli auki maanantaista torstaihin, perjantaisin suljettuna. Henkilöstöravintola tuottaa kaikki kaupungintalon sisäiset tilaustarjoilut yhteistyössä Kasavuoren keskuskeittiön kanssa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän resurssiviisauden tiekartan kestävän ruokakulttuurin teeman mukaisia toimia on edistetty ruokapalveluissa hävikkiä vähentämällä. Luomutuotteiden käytön määrää on lisätty 10 %:iin kaikista käytöstä olevista raaka-aineista. Ruokapalveluiden tarjoaman kasvisruuan ravitsemuksellisuutta, -reseptiikkaa sekä tuotevalikoimaa on kehitetty sekä henkilökuntaa koulutettu, jotta tarjottu kasvisruoka päiväkodeissa ja kouluissa vastaisi paremmin asiakaskunnan makutottumuksia. Ruokapalveluiden toimintaa sekä käytössä olevaa 6 viikon kiertävää ruokalistaa on vuoden mittaan kehitetty yhteistyössä asiakkaiden kanssa mm. säännöllisesti kokoontuvissa alakoulujen ruokaraadeissa, huhtikuussa toteutuneella kouluruokakyselyllä sekä elokuussa kouluille hankittujen asiakaspalautelaitteiden tuottaman tiedon avulla. Keväällä 2023 suomen- ja ruotsinkielisille alakouluille myönnettiin kouluruokadiplomit.

Puhdistuspalveluiden kohteista hyvinvointialueen vastuulle siirtyivät vuoden 2023 alusta terveyskeskus sekä Villa Apollo, jonka myötä siivottavien neliöiden määrä väheni 3 200 m². Siivottavien neliöiden väheneminen näkyy vuonna 2023 tuotettujen siivouspalveluiden keskimääräisen neliöhinnan nousuna verrattuna tilinpäätöksessä 2022 esitettyihin tunnuslukuihin. Neliöhinnan nousua kompensoimaan pyrittiin puhdistuspalveluiden ostopalveluja minimoimaan voimassa olevien sopimusten puitteissa sekä tarkastelemaan kriittisesti poissaolojen varalle hankittavien sijaisten tarvetta. Osana puhdistuspalveluiden kokonaisvaltaista toiminnan tehostamista ja talousarviovuodelle 2024 kohdistuvia säästötoimenpiteitä tulosalueen vastuulle kuuluvissa kohteissa aloitettiin syksyllä 2023 työmäärämitoituksen tarkistaminen. Samalla valmisteltiin vuoden 2024 alussa toteutettava organisaatiomuutos, jonka seurauksena puhdistuspalvelut ottavat vastuulleen päiväkotien puhtauspalveluista vastaamisen. Tämä tuo puhdistuspalveluiden vastuulle n. 2 500 m² siivottavaa neliötä lisää. Lisäksi loppuvuodesta valmisteltiin toimenpiteitä myös Villa Vallmogårdin siivouksen ottamiseksi osittain omaan tuotantoon. Jäähallin ja keskusurheilukentän siivouksen ostopalvelusopimus päättyi loppukevästä 2023, jolloin kohteiden arkisiivous siirrettiin omaan tuotantoon ja viikonloppusiivous kilpailutettiin ostettavaksi ulkoiselta palveluntarjoajalta.

Resurssiviisauden tiekartan luonnonvarojen kestävän kulutuksen ja kiertotalouden mukaisia toimia on puhdistuspalveluissa edistetty hankkimalla käytöstä poistettujen mikrokuitupyyhkeiden ja -moppien tilalle kierrätysmateriaalista valmistettuja vastaavia tuotteita sekä laajentamalla kemikaalitonta puhdistusmenetelmää kaupungin eri kohteisiin, mm. kaupungintalolle sekä elokuussa 2023 avattuun Tammikummun päiväkotiin.

Marraskuussa 2023 toteutettiin puhdistuspalveluiden asiakastytyväisyyskysely, jossa arvioitiin puhdistuspalveluiden laitoshuoltajien ja työnjohdon toimintaa sekä tilojen puhtautta siivouksen jälkeen. Kaikilla kolmella arvioidulla osa-alueella tulos oli parantunut edellisvuodesta. Arvioitujen osa-alueiden tulosten keskiarvo oli 4,4 arviointiasteikolla 1 - 5, joka kertoo erittäin suuresta tyytyväisyydestä kaupungin omaan tuottamaan siivouspalveluun.

Talous

Kun tarkastellaan koko tulosaluetta kokonaisuudessaan, ovat tuotot 95,3 % ja kulut 91,2 % ja tilinpäätös 274 648 € ylijäämäinen.

Ruokapalveluiden tulojen toteuma oli 92,1 % ja menojen toteuma 85,2 %. Ruokapalveluiden

tulopuolella merkittävästi budjetoidusta jäi ulkoinen myynti, joka selittyy pääosin Villa Bredan ateriapalveluiden sekä ulkoisen myynnin siirtymällä hyvinvointialueelle. Siirtymän kokonaisvaikutusta budjettiin ei talousarviovaiheessa 2023 osattu ottaa huomioon. Lisäksi tulot jäivät noin puoleen budjetoidusta henkilökuntaruokailun osalta. Sen sijaan sisäiset ruokapalvelutuotot (koulu- ja päiväkotiruokailu, koulujen valvonta-ateriat) toteutuivat 93,9 % suhteessa budjetoituun ja budjetti puolestaan ylittyi sisäisten tilaustarjoilutuottojen osalta. Menopuolella merkittävimpiä ylityksiä suhteessa budjetoituun olivat ruokapalveluiden kalustohankinnat, puhdistusaineet ja tarvikkeet sekä vaatteisto. Suurin yksittäinen menopuolen alitus tapahtui elintarvikeostoissa, jotka jäivät 24,6 % budjetoidusta. Kaiken kaikkiaan talousarviovuosi oli ruokapalveluille ylijäämäinen.

Puhdistuspalveluiden tulojen toteuma oli 101,4 % ja menojen toteuma 101,7 %. Puhdistuspalveluiden tulojen toteuma oli linjassa budjetoituun. Menojen osalta puhdistuspalveluissa tapahtui niin ikään ylitystä vaatteistoon kohdistuvissa kuluissa sekä IT – tarvikkeissa ja –laitteissa. Jonkin verran ylitystä puhdistuspalveluissa oli myös henkilöstökuluissa, jotka toteutuivat 121,2 % suhteessa budjetoituun vuoden aikana palkattujen budjettiin sisällyttämättömien henkilöiden vuoksi. Ruoka- ja puhdistuspalvelut pystyivät kuitenkin jo vuonna 2023 pitämään ylityksen maltillisena tehostamalla ruoka- ja puhdistuspalveluiden toimintaa sekä jättämällä avoimia ruokapalvelupuolen vakansseja täyttämättä.

Verksamhet

År 2023 har verksamheten av stadens kostservice återigen stabiliserats på nivån före coronapandemin. Kostservicen har dagligen cirka 3 000 matgäster som åtnjuter måltidstjänster i skolor och daghem. Matgästerna består av barn och ungdomar i småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen samt stadens personal.

I början av 2023 överfördes servicecentret Villa Bredas verksamhet, måltidsproduktion och personal till välfärdsområdets ansvar. Överföringen syns i kostservicens verksamhet som en minskning av antalet måltider som produceras per dag och som en betydande minskning av externa försäljningsinkomster.

Stadshusets personalrestaurang öppnades igen i januari 2023. Stadshusets personalrestaurang hade öppet alla vardagar från januari till juni medan den var stängd i juli. Från augusti till december var personalrestaurangen öppen måndag till torsdag medan den var stängd på fredagarna. Personalrestaurangen producerar alla stadshusets interna serveringar i samarbete med centralköket i Kasavuori.

Kostservicen har främjat temat hållbar matkultur i den resurssmarta färdplanen, som godkänts av stadsfullmäktige, genom att minska matsvinn. Kostservicen har ökat användningen av ekologiska produkter till 10 procent av alla råvarorna. Kostservicen har utvecklat näring, recept och produktutbud kring vegetarisk kost och utbildat personalen så att kosten i daghem och skolor bättre skulle motsvara kundkretsens smakvanor. Kostservicens verksamhet och den sex veckors roterande matsedel har utvecklats under året i samarbete med kunder bl.a. i lågstadiernas skolmatsjuryer som möter regelbundet och med hjälp av skolmatsenkäten som genomfördes i april och den information som samlats in med de feedbackenheter som köptes till skolorna i augusti. Finsk- och svenskspråkiga lågstadier beviljades skolmatdiplomet på våren 2023.

Från och med början av 2023 överfördes hälsocentralen och Villa Apollo från rengöringsservicen till välfärdsområdet, vilket minskade antalet kvadratmeter som ska städas med 3 200. Minskningen av kvadratmeterna syns som en ökning av det genomsnittliga kvadratmeterpriset för de rengöringsservice som producerades år 2023 jämfört med nyckeltalen som presenteras i 2022 års bokslut. För att kompensera för ökningen av kvadratmeterpriset har rengöringsservicen försökt

minimera köp av tjänster inom ramen för gällande avtal. Dessutom har rengöringsservicen kritiskt granskat behovet av vikarier vid frånvaro. Som ett led i rengöringsservicens helhetsmässiga effektivisering av verksamheten och kostnadsbesparingsåtgärderna för budgetåret 2024 påbörjades hösten 2023 en granskning av dimensioneringen av arbetsmängden inom de områden som resultatområdet ansvarar för. Samtidigt förbereddes för en organisationsförändring som ska genomföras i början av 2024, som innebär att rengöringsservicen tar över ansvaret för rengöringsservice i daghem. Detta medför cirka 2 500 m² mer yta som ska städas för rengöringsservicen. Dessutom förbereddes i slutet av året även åtgärder för att delvis ta städningen av Villa Vallmogård till egen produktion. Köptjänstavalet för städning av ishallen och centralidrottsplanen upphörde i slutet av våren 2023 då vardagsstädningen av anläggningarna överfördes till egen produktion och helgstädningen konkurrensutsattes.

Rengöringsservicen främjar hållbar konsumtion av naturresurser och cirkulär ekonomi i den resurssmarta färdplanen genom att byta ut de mikrofiberhanddukar och -moppar som nått slutet av sin livslängd mot sådana som har gjorts av återvunnet material och genom att utöka den kemikaliefria städningen till stadens olika verksamhetsställen, t.ex. till stadshuset och till daghemmet Ekkulla som öppnades i augusti 2023.

I november 2023 genomfördes en enkät om tillfredsställelsen med rengöringsservicen. I enkäten bedömde respondenterna lokalvårdarnas och arbetsledningens verksamhet samt renheten i lokalerna efter städning. Enkätresultaten var bättre i alla tre områdena jämfört med året innan. Genomsnittet av resultaten för de bedömda delområdena var 4,4 på skala 1–5, vilket tyder på en mycket hög nivå av tillfredsställelse med stadens rengöringsservice.

Ekonomi

Inom hela resultatområdet utföll inkomsterna till 95,3 procent och utgifterna till 91,2 procent av budgeten och bokslutet visar ett överskott på 274 648 euro.

Utfallet för kostservicens inkomster var 92,1 procent och för utgifterna 85,2 procent. Den externa försäljningen i kostservicens inkomster utföll avsevärt lägre än budgeterad, vilket främst förklaras av att Villa Bredas måltidsservice och extern försäljning överfördes till välfärdsområdet. Den övergripande effekten av överföringen på budgeten 2023 kunde man inte förutspå vid budgetberedningen. Dessutom utgör de realiserade inkomsterna för personalens måltider ungefär hälften av de budgeterade inkomsterna. Å andra sidan utföll inkomsterna från den interna kostservicen (daghems- och skolmåltider, skolmåltider som sker i samband med övervakning) till 93,9 procent av budgeten medan inkomsterna från interna serveringsbeställningar överskred budgeten. På utgiftssidan var de mest betydande överskridningarna av budgeten anskaffning av utrustning för kostservicen samt anskaffning av rengöringsmedel, material och kläder. Anskaffning av livsmedel utgör den största enskilda underskridningen på utgiftssidan, anskaffningen underskred budgeten med 24,6 procent. Sammantaget visar budgetåret ett överskott för kostservicen.

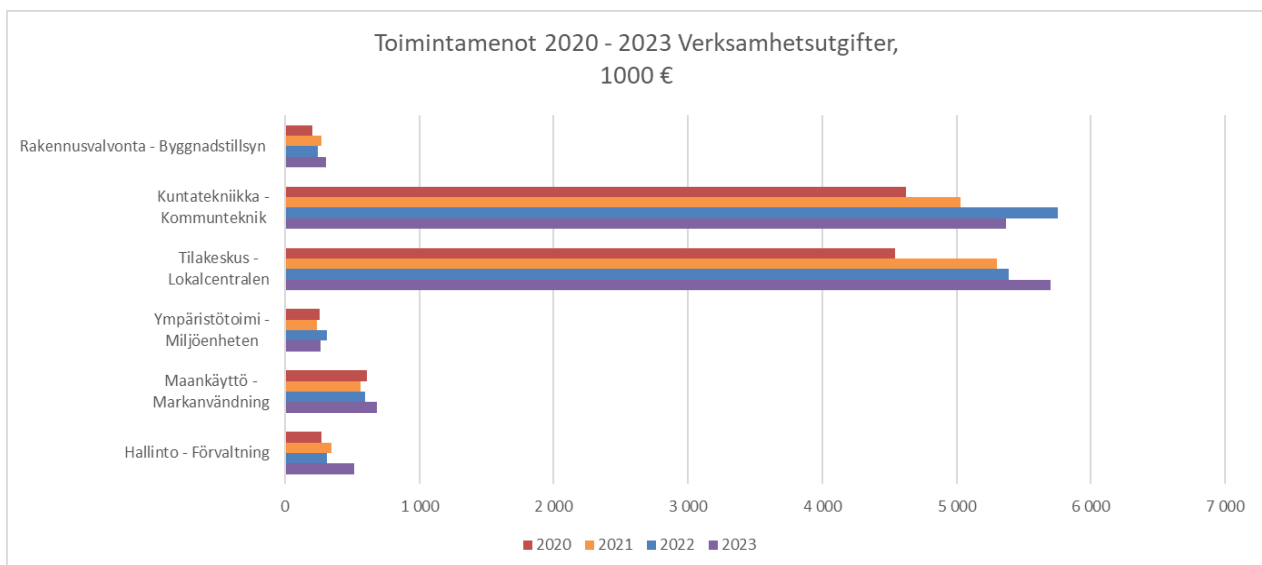
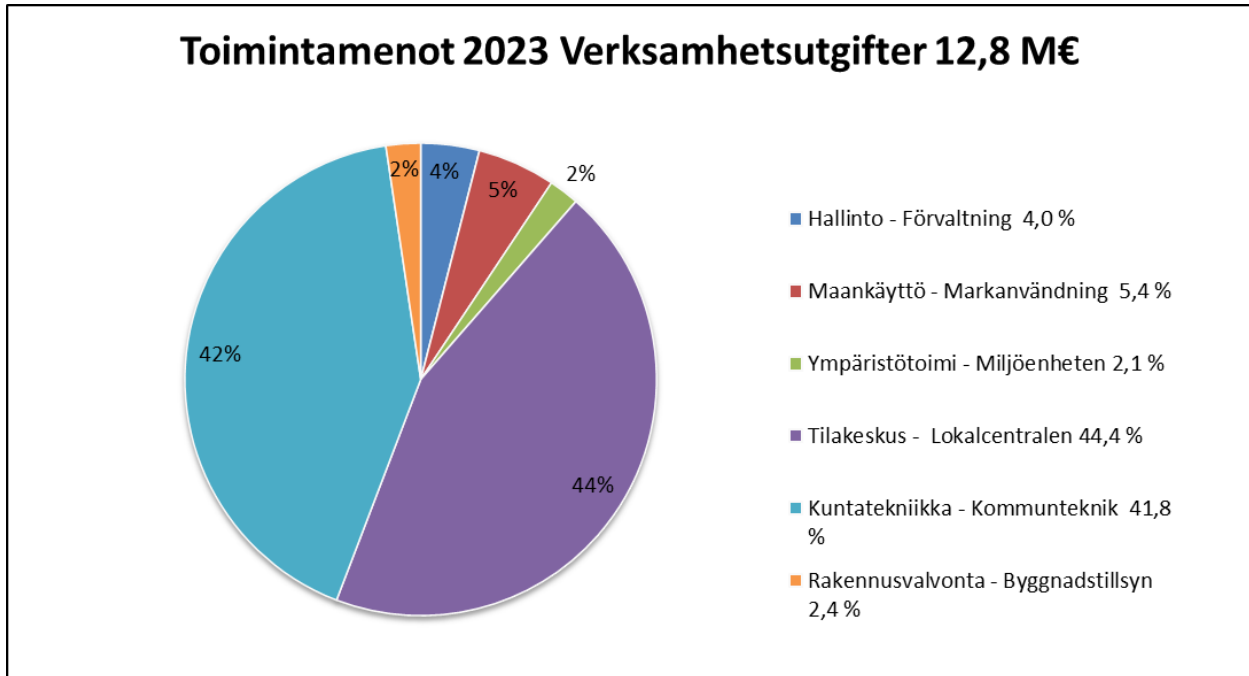
Utfallet för rengöringsservicens inkomster var 101,4 procent och för utgifterna 101,7 procent. Utfallet av rengöringsservicens inkomster var i linje med budgeten. Rengöringsservicens kostnader överskred budgeten med utgifterna för kläder och IT-utrustning och -enheter. Rengöringsservicen överskred också budgeten något med personalutgifterna som utföll till 121,2 procent av budgeten på grund av personer som anställdes under året och som inte ingick i budgeten. Kost- och rengöringsservice kunde dock redan år 2023 hålla överskridningen på en måttlig nivå genom att effektivisera verksamheten och genom att lämna vakanser inom kostservicen obesatta.

Ruoka- ja puhdistuspalvelu	TP	TA	Toteuma	Toteuma
<u>Kost- och rengöringservice</u>	<u>Bokslut</u>	<u>BG</u>	<u>Utfall</u>	<u>Utfall</u>
Suoritteet/Tunnusluvut - <u>Prestationer/Nyckeltal</u>	2022	2023	2023	%
Ruokapalvelu - <u>Kostservice</u>				
Elintarvikemeno / <u>livsmedelsutgifter</u>	1 056 040	1 235 500	932 107	75 %
*) Työvoimameno / <u>arbetskraftsutgifter</u>	798 513	1 096 790	1 022 862	93 %
Kaikki menot / <u>Alla utgifter</u>	2 171 280	2 533 260	2 157 481	85 %
Suoritteet / <u>prestationer</u>	534 256	720 000	592 053	82 %
***) Menot/suorite / <u>Utgifter / prestation</u>	4,06	3,52	3,64	104 %
Puhdistuspalvelu - <u>Rengöringservice</u>				
Siivotut neliöt / <u>Städade m2</u>	46 864	43 651	43 651	100 %
Menot / m2 / <u>Utgifter / m2</u>	27,25	29,51	30,03	102 %

*) Työvoimameno sisältää sekä kaupungin oman henkilöstön palkkakustannukset että kustannukset, jotka syntyvät vuokratyövoiman käytöstä.

**) Menot/suorite on yhden ruokapalvelusuoritteen keskimääräinen suoritehintaa. Kullekin tuotteelle/tuoteryhmälle on laskennassa määritetty painotettu suoritekerroin, jolla kerrottu toteutuneet/arvioitut kappalemäärät.

2.3.2. YHDYSKUNTATOIMI SAMHÄLLSTEKNIK

YHDYSKUNTATOIMI – SAMHÄLLSTEKNIK

HALLINTO - FÖRVALTNING
 MAANKÄYTTÖ - MARKANVÄNDNING
 YMPÄRISTÖTOIMI – MILJÖENHETEN
 TILAKESKUS – LOKALCENTRALEN
 KUNTATEKNIikka - KOMMUNTEKNIK
 RAKENNUSVALVONTA – BYGGNADSTILLSYN

Yhdyskuntatoimen toimialalla on viisi tulosaluetta: maankäyttö, ympäristötoimi, tilakeskus, kuntatekniikka sekä rakennusvalvonta. Tulosalueista rakennusvalvonta toimii rakennusvaliokunnan alaisuudessa, muut neljä yhdyskuntavaliokunnan alaisuudessa.

Samhällstekniska sektorn består av fem resultatområden: markanvändningen, miljöenheten, lokalcentralen, kommuntekniken samt byggnadstillsynen. Den sist nämnda är underställd byggnadsutskottet, medan de övriga fyra resultatområdena lyder under samhällstekniska utskottet.

Yhdyskuntatoimi - Samhällsteknik						
Vastuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Marianna Harju	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
yhdyskuntatoimen johtaja-direktör för samhällstekniken	2022	2023	2023	2023	2023	2023
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	130 421	113 301		113 301	159 248	-45 947
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	1 707 870	1 964 959		1 964 959	1 608 276	356 683
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	49 992					0
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	2 262 496	5 017 439		5 017 439	4 378 764	638 675
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	12 084 696	10 700 469		10 700 469	10 689 695	10 774
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	16 235 474	17 796 168	0	17 796 168	16 835 984	960 184
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-3 458 530	-4 230 969		-4 230 969	-4 062 703	-168 266
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-4 404 622	-4 313 263		-4 313 263	-3 937 670	-375 593
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material och varor	-2 946 873	-2 765 252	-62 985	-2 828 237	-2 735 838	-92 399
Avustukset - Understöd	-5 939	-6 480	-17 768	-24 248	-23 381	-867
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-511 052	-426 804		-426 804	-646 276	219 472
Sisäiset kulut - Interna utgifter	-1 275 112	-1 436 643		-1 436 643	-1 432 416	-4 227
TOIMINTAKULLUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-12 602 129	-13 179 411	-80 753	-13 260 164	-12 838 284	-421 881
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	3 633 345	4 616 757	-80 753	4 536 004	3 997 700	538 304

Toiminta

Asemakaavoitus ja asuntotuotanto

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseen 2020-2031 sisältyvän Espoon kaupunkiradan suunnittelu valmistui ja vuoden lopussa allekirjoitettiin ensimmäisten alueurakoiden urakkasopimukset. Hankkeen toteuttaminen käynnistyi ensimmäisenä Leppävaaran ja Keran alueilla. Rakentamiskustannusten noustua voimakkaasti myös tämän hankkeen kustannusarvio kohosi ja määrärahojen riittävyydestä jouduttiin neuvottelemaan. KV on hyväksynyt Kauniaisten osallistumisen hankkeeseen kokouksessaan 23.11.2020 sillä edellytyksellä, että Kauniaisten ei tarvitse osallistua hankkeen rahoitukseen osuutensa kattohinnan 27,5 milj. euroa ylittäviltä osin, mikäli hankkeen kustannustaso nousisi arvioidusta. Tilanne ratkaistiin siten, että Kauniaisten asemanseudun liityntäpysäköintilaitos irrotettiin hankkeesta myöhemmin toteutettavaksi, mikä vastasi Kauniaisten osuutta kustannusten kohoamisesta ja em. kattohinta saatiin pitämään.

MAL-sopimukseen sisältyvät asuntotuotannon, asuntokaavoituksen sekä kohtuuhintaisen asuntotuotannon ja 40-vuotisen korkotukiasuntotuotannon tavoitteet sopimuskaudella 2020-2023 tarkoittavat Kauniaisissa keskimäärin 80 asuntoa vuodessa, joista kohtuuhintaisen asumisen osuus on 24 asuntoa ja 14 asuntoa 40-vuotisen korkotuen ja/tai erityisryhmien piiriin kuuluvia. Asuinkaavoitustavoite kaudelle on 29 095 k-m².

Seuraavan nelivuotiskauden MAL-sopimuksen neuvottelut käynnistettiin.

Em. kaavoitustavoite MAL-sopimuksen ensimmäisellä nelivuotiskaudella ei toteudu, mutta keskimääräiset asuntotuotantotavoitteet pitemmällä aikavälillä on mahdollista tavoittaa, mikäli vireillä olevat kaavahankkeet etenevät ja saadaan vietyä hyväksymiskäsittelyyn. Vuoden 2023 aikana

hyväksyttiin asemakaavamuutos osoitteessa Lindstedtintie 19. Kaava mahdollistaa kahden uuden pientalon rakentamisen.

Asuntotuotannon kannalta merkittäviä ja kaupungin strategiassa priorisoituja vireillä olevia asemakaavamuutoksia ovat asemanseudun alue, kaupungintalon alue, Gresantie 1-5 (Bensowin alue), Bensowinkujan itäpuoli ja Palokunnantie 9 (VPK). Bredantie 15-17 alue on etenemässä hyväksymiskäsittelyyn. Pitkään pysähdyksissä olleen kaupungintalon alueen asemakaavamuutos eteni hieman, kaupunginvaltuuston hyväksytyä periaatepäätöksen kaavamuutoksen lähtökohdista.

Kauniaisissa valmistui vuonna 2023 yhteensä 23 pientaloa. Kerrostaloasuntoja ei valmistunut, ei näin ollen myöskään ARA-tuotantoa. Rakennuslupia myönnettiin 5 pientalolle ja yhdelle kerrostalohankkeelle (Helsingintie 8b), johon toteutuessaan valmistuu 36 asuntoa osaksi suurempaa kerrostalokokonaisuutta Raamattuopiston alueella.

Edellisenä vuonna lainvoimaistunut kahden kerrostalon käsittävä asemakaavamuutos osoitteessa Asematie 10–14 ei edennyt asuntorakentamisen heikosta suhdanteesta johtuen.

Yhdyskuntarakentaminen (talonrakennus, ympäristö ja liikenne)/Investoinnit

Vuoden 2023 kaupungin talonrakennushankkeista merkittävimmät olivat Tammikummun päiväkotia ja ruotsinkielisen koulukeskuksen julkisivusaneeraus, jotka valmistuivat aikataulun ja budjetin mukaisesti. Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamisen 10-vuotisohjelma eteni hyvin: 12 hanketta käynnistettiin, näistä 8 valmistui vuoden aikana ja 4 jatkuu vuonna 2024.

Uimahallissa suoritettiin toiminnan jatkumisen kannalta välttämättömiä korjaustöitä. Rakennusten elinkaarta jatkavia investointeja ja kiinteistöjen vuosikorjauksia toteutettiin varsin laajasti talousarvion yhteydessä hyväksytyyn työohjelman mukaisesti, kuitenkin priorisoiden hankkeiden toteutusjärjestystä niiden kiireellisyyden sekä käytettävissä olevien henkilö- ja määräraharesurssien mukaan.

Merkittävimmän infrahankkeen, kaupunkiradan ja siihen kiinteästi liittyvän erilliskohteen pyöräbaanan, rakentamissuunnitelmat valmistuivat ajallaan. Myös ratahankkeen yhteydessä toteuttavan Postitorin ja muiden liittyvien katujärjestelyjen suunnitelmat valmistuivat. Espoon kaupunkiradan rakentamisurakoiden kilpailutukset käynnistyivät loppuvuodesta 2023 ja ensimmäiset alueurakoiden sopimukset allekirjoitettiin.

Ratahankkeen suunnitteluun saatiin EU:n myöntämää CEF-tukea 156 045,88 euroa (Kauniaisten osuus). Ratahankkeeseen sisältyvä Kauniaisten aseman pohjoispuolen liityntäpysäköintilaitos poistettiin hankkeesta KV:n päätöksellä 19.06.2023 § 36. Muutoksen taustalla oli maailman kriisitilanteiden (COVID-19, Ukrainan sota) aiheuttama rakennusmateriaalien voimakas kustannusnousu ja sen vuoksi hankkeen lisärahoitustarve, josta Kauniainen vastasi osaltaan karsimalla hanketta.

Katuvalaistusverkon maakaapelointeja jatkettiin yhteishankkeena energiayhtiö Carunan kanssa. Liikenneväyläinvestointeja toteutettiin työohjelman mukaisesti, merkittävimpänä kohteena Gresantien saneeraus. Työohjelman seuraavien katusaneerauskohteiden suunnittelua edistettiin.

Yhteistyö HSL- ja HSY- kuntayhtymien kanssa jatkui tiiviinä. HSL:n taloudellinen tilanne jatkui vaikeana ja koronapandemiasta elpyminen hitaana. Jäsenkunnat joutuivat paikkaamaan lipputulojen menetyksiä korotettuina kuntaosuuksina. Tarve jatkunee myös tulevina vuosina. Lisäksi HSL joutuu etsimään myös muita keinoja talouden tasapainoon saattamiseksi.

Konekalustoinvestoinnit saatiin toteutettua hyväksytyyn ohjelman mukaisesti. Vuonna 2022

kilpailutettu kunnossapitokuormaaja toimitettiin keväällä 2023. Sähköiset pakettiautot kilpailutettiin alkuvuodesta ja 2 autoa toimitettiin aivan loppuvuodesta 2023, loput 2 ajoneuvoa on luvattu toimitettavan tammi-helmikuussa 2024. Lisäksi kuluneen vuoden aikana ajantasaistettiin kunnossapitokalustoa ja laitteistoa.

Keskeisimmät kehittämishankkeet

Kaupungin ilmastotyötä edistettiin mm. toimialojen päästövähennysohjelmien toimenpiteiden kautta; näin resurssiviisauden tiekartan tavoitteet muutetaan konkreettisiksi tehtäviksi kattaen kaupungin kaikki toiminnot. Vuoden aikana on myös perustettu poikkihallinnollinen ilmasto- ja ympäristöviestinnän ryhmä, jonka tehtävä on viestiä resurssiviisauden teemoista ja tavoitteista yhä enemmän asukkaille.

Toimenpiteisiin voi tutustua www.hiilineutraaligrani.fi –sivujen kautta. Sivulla esitellään laajemmin kaupungin ilmastotyötä ja myös kaupungin yrityksille ja yhdistyksille tarjotaan niiden kautta mahdollisuutta esitellä omaa ilmastotyötänsä.

Päästövähennystoimenpiteiden toteutuksen sisäinen seuranta ja raportointi tehdään vuodesta 2023 lähtien kaupungille kehitetyn strategiatyökalun ns. Ilmastovahti-osion kautta osavuosikatsausten sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Ilmastovahdin ulkoinen osio tullaan keväällä 2024 liittämään hiilineutraaligrani.fi-sivustolle, jolloin päättäjillä ja asukkailla on helpompi seurata kaupungin ilmastotyön edistymistä.

Paikkatietojärjestelmän kehittämistä jatkettiin. Pääpaino työssä oli SaaS-ratkaisuihin perehtyminen ja Locuksen versiopäivittämisen valmistelu. Omana työnä tehty 3D-kaupunkimalli valmistui lähes kokonaan kaupungin alueelta LOD2-tasoisena.

Rakennusvalvonnan vanhan paperiarkiston digitointi eteni ja pääpiirustusarkistoinnin osalta se saatettiin loppuun. LVI-arkiston seulonta ja digitointi vuosien 2016–1997 lupa-aineistojen osalta aloitettiin.

Rakentamislain uudistus hyväksyttiin eduskunnassa, tarkoituksena sen voimaantulo vuoden 2025 alusta. Lakiin tarvittavia tarkistuksia ryhdyttiin käymään läpi lähes saman tien.

Strategisten tavoitteiden toteumat ilmenevät tiinpäätöksen strategiaosiosta.

Yhdyskuntavaliokunta kokoontui vuoden 2023 aikana 12 kertaa.

Kokoonpano:

Konsta Saarela (pj)
Virva Wahlstedt (vpj)
Bo-Christer Björk
Gunilla Löfstedt-Söderholm
Sofia Stolt
Pauli Tuohioja
Hanna-Riikka Myllymäki
Jarkko Huttunen
Vesa Helkkula

Kokoonpano 1.6.2023 alk:

Konsta Saarela (pj)
Virva Wahlstedt (vpj)
Gunilla Löfstedt-Söderholm
Bo-Christer Björk

Patrik Limnell
Pauli Tuohioja
Binga Tupamäki .
Jarkko Huttunen
Lulu Waselius

Kokoonpano 1.11.2023 alk:

Konsta Saarela (pj)
Sami Villa (vpj)
Gunilla Löfstedt-Söderholm
Bo-Christer Björk
Patrik Limnell
Hanna-Riikka Myllymäki
Binga Tupamäki .
Jarkko Huttunen
Lulu Waselius

Kh:n edustajana toimi Tapani Ala-Reinikka. Esittelijänä toimi aiempaan tapaan yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju sekä pöytäkirjanpitäjänä yhdyskuntatoimen talous- ja hallintoasiantuntija Leena Porvali.

Talous

Vuoden 2023 talousarvion mukainen tuottoarvio oli 17,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tuottojen kokonaistoteuma oli 16,8 miljoonaa euroa, joka vastaa 94,6%:a tuottojen kokonaisarviosta. Käyttötalouden tuotot noudattivat hyväksytyyn talousarvion mukaista arviota lukuun ottamatta maankäytön tulosaluetta, jossa tulot alittuivat 960 184 eurolla. Tulojen alitus aiheutui talousarvioon sisältyneiden maankäyttösopimuskorvausten sekä maan myyntituottojen osuuksista, jotka siirtyivät tuleville vuosille.

Maankäyttösopimuskorvaukset

Maankäyttösopimuskorvausten mukaisiin tuottoihin sisältyvät sopimuskorvaukset liittyen kohteiden Helsingintie 10, Lindstedtintie 19 ja Venevalkamantie 1 asemakaavan muutoksiin. Helsingintie 10 asemakaavan muutokseen liittyvä maankäyttösopimuskorvaus toteutui. Lindstedtintie 19 asemakaavan muutos tuli voimaan tammikuussa 2024, jolloin maankäyttösopimuskorvauksen osuus siirtyi vuodelle 2024. Venevalkamantie 1:n asemakaavan muutos tuli voimaan 21.4.2023, mutta maankäyttösopimuskorvauksen osuus on riippuvainen kyseisen tontin luovutuksen ajankohdasta, joka ei ollut vielä tiedossa tilinpäätöksen laadinnan aikaisessa tilanteessa.

Maaomaisuuden luovutusvoitot

Maaomaisuuden luovutusvoittojen mukaiseen tuottoarvioon sisältyvät tontin myynti osoitteessa Pohjoinen Heikelintie 12 sekä tontinosien myynnit osoitteessa Helsingintie 10. Tontinosien myynti osoitteessa Helsingintie 10 toteutui kuluvan vuoden aikana. Tontin myynti osoitteessa Pohjoinen Heikelintie 12 puolestaan siirtyi vuoteen 2024 tontilla sijaitsevan rakennuksen tilapäisen käytön vuoksi.

Vuoden 2023 talousarvion mukainen menoarvio oli 12,6 miljoonaa euroa. Talousarviota tarkennettiin kuluvan vuoden aikana väestönsuojan irtaimistohankintoja varten sekä yhden taloyhtiön hissiavustukseen ja tarkennettu talousarvio oli 13,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 menojen kokonaistoteuma oli 12,8 miljoonaa euroa (ilman poistoja ja arvonalennuksia), joka vastaa 96,8%:a menojen kokonaisarviosta.

Käyttämättömän määrärahan osuus oli 421 881 euroa. Määrärahaa jäi jäljelle henkilöstökulujen, palvelujen ostojen sekä aineiden ja tarvikkeiden tilikohdilta. Henkilöstökulujen osalle jäi jäljelle määrärahaa täyttämättä olevien vakanssien sekä tilapäisten rekrytointivaikeuksien seurauksena. Henkilöstökulujen määrärahat budjetoidaan yhdyskuntatoimen vakanssien mukaisesti, mutta

toimialalla vallinnut ajoittainen resurssipula näkyy lopullisessa toteumassa. Palvelujen ja tarvikkeiden ostoissa on jäänyt eniten määrärahaa jäljelle rakennusten ja alueiden ja alueiden rakentamispalvelujen (tili 5391) sekä sähkön oston tilikohdilla (osa vuosikorjaustöistä jouduttiin siirtämään seuraavalle vuodelle). Rakennusten ja alueiden ylläpitopalvelut (tili 5390) sekä lämmityskulut puolestaan ylittivät määrärahavaruksen. Toimialalla vallinnut resurssipula on vaikuttanut usean hankkeen edistämiseen ja sen vaikutus näkyy niin käyttötalouden kuin investointihankkeiden toteumissa. Yleisesti ottaen määrärahojen toteumat noudattivat pitkälti talousarvion mukaista ennustetta sekä edellisvuosien toteumia. Merkittävin poikkeama (ylitys) ilmeni muiden toimintamenojen tilikohdan osalla, johtuen lähinnä yksittäisten asuntojen tyhjäkäytöstä, tilapäisistä majoituskuluista sekä perinnän alaisina olevista vuokrista.

Kuntaosuudet

Kuntaosuudet ovat palveluiden ostoihin sisältyviä, toiminnasta riippumattomia pakollisia menoeriä, jotka perustuvat mm. kaupungin asukaslukuun sekä palveluntoimittajan ja kaupungin väliseen sopimukseen. Yhdyskuntatoimen talousarvioon sisältyvien kuntaosuuksien yhteenlaskettu kokonaiskustannusarvio vuodelle 2024 oli 1,8 miljoonaa euroa. Käyttämättä jääneen määrärahan osuus oli 25 876,73 euroa.

Pelastustoimen kuntaosuuden maksatus siirtyi 1.1.2023 alkaen Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle. Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselta saatiin vuoden alussa 35 742 euron suuruinen loppulasku.

HSL:n taloudelliset vaikeudet jatkuivat vuonna 2023. Koronapandemian vuoksi romahtaneiden matkustajamäärien hitaan palautumisen vuoksi lipputulojen kehitys pysyi edelleen epävarmalla pohjalla. HSL:n kuntaosuutena Kauniaisilta laskuttama summa vuoden 2023 aikana oli 1 654 000 euroa kun kuntaosuus vuonna 2022 oli 1 482 000 euroa. Tulevina vuosina on syytä edelleen varautua kuntaosuuden kasvuun kohonneen kustannustason ja lipputulojen vajeen vuoksi, mutta myös infrakustannusosuutta kasvattavien seudun suurien investointihankkeiden myötä.

Yksi hissirakentamiseen kohdistettu avustushakemus (Asunto Oy Gräsantie 18) vastaanotettiin vuoden loppupuolella ja sille saatiin KV:n myöntämä lisämääräraha. Kaupunginvaltuusto päätti tämän avustushakemuksen yhteydessä luopua hissiavustusten myöntämisestä 1.1.2024 lukien.

Investoinnit

Yhdyskuntatoimen kiinteän omaisuuden investoinnit muodostuvat maa-alueiden ostoista ja myynneistä. Talonrakennuksen investoinnit muodostuivat kaupungin omistuksessa olevien kiinteistöjen saneeraus-, perusparannus- ja laajennustöistä. Julkisen käyttöomaisuuden investoinnit puolestaan muodostuvat kuntatekniikan infrateknisistä investointihankkeista sekä kunnostustöistä (liikenneväylät, viherrakentaminen, kaupunkirata sekä erinäiset yksittäiset hankkeet). Irtaimen omaisuuden osuus yhdyskuntatoimessa muodostuu konevarikolle hankittujen laitteiden ja koneiden ostoista. Investointiohjelman hankekohtaiset toteumat ja raportointi ilmenevät tilinpäätöksen investointiosioista.

Henkilöstö

Toimialan henkilöstösuunnitelma vuonna 2023 sisälsi 63 henkilöä. Tilakeskuksessa aloitti tekninen assistentti 2.1.2023 ja Maankäytön tulosalueelle rekrytoitiin uusi paikkatietoasiantuntija, joka aloitti työt toukokuussa 2023. Lisäksi uusi ympäristöasiantuntija aloitti työt Ympäristötoimen tulosalueella 11.8.2023. Kuntatekniikan kuntatekniikkainsinööri saatiin useiden hakukierrosten myötä rekrytoitua ja työsuhde alkoi heti vuoden 2024 alussa. Kaupungin asuntojen vuokraustoiminta siirrettiin yhdyskuntatoimen vastuulle 1.1.2023 alkaen ja tilakeskuksen tilahallintosihteeri nimettiin määräaikaiseen virkasuhteeseen hoitamaan em. vuokraustoimintaa. Tilahallintosihteerin työkuormaa helpottamaan ja mm merkittävän laskuliikenteen tehtävien sujumista varmistamaan

palkattiin määräaikainen toimitusjohtaja.

Verksamhet

Planläggning och bostadsproduktion

I MBT-avtalet om markanvändning, boende och trafik 2020–2031 som staten ingått med Helsingforsregionens kommuner ingår avtalet om byggandet av Esbo stadsbana. Planeringen av stadsbanan har blivit klar och i slutet av året undertecknades entreprenadavtalen för de första delområdena. Verkställandet av projektet startade först i området kring Alberga och Kera. Eftersom byggkostnaderna stigit avsevärt, steg även kostnadskalkylen för det här projektet och staden måste överväga hur anslagen ska räcka till. Stadsfullmäktige har under sitt sammanträde 23.11.2020 godkänt att Grankulla deltar i projektet under den förutsättningen att om kostnadsnivån stiger från den uppskattade nivån, behöver Grankulla inte delta i finansieringen av projektet till den del som stadens andel överstiger maximipriset på 27,5 miljoner euro. Situationen löstes genom att infartsparkeringen på Grankulla stationsområde lösgjordes från projektet för att verkställas senare. Det här motsvarade Grankullas andel av kostnadsstegringen och därför var det möjligt att bibehålla det ovannämnda maximipriset.

Under perioden 2020–2023 ingår målen för bostadsproduktion och bostadsplanering samt målen för produktion av boendelösningar till rimligt pris och 40-åriga räntestödshyresbostäder i MBT-avtalet. För Grankulla innebär det här i medeltal 80 bostäder per år, av vilka 24 ska vara bostäder till rimligt pris och 14 ska omfattas av 40-årigt räntestöd och/eller specialgrupper. Målet för planläggning av bostäder under perioden är 29 095 m² vy.

Förhandlingarna inför MBT-avtalets nästa fyraårsperiod inleddes.

Grankulla uppnår inte målet för planläggning under den första fyraårsperioden. De genomsnittliga målen för bostadsproduktion kan vara möjliga att nå under en längre tidsperiod om de aktuella planlägningsprojekten framskrider och förs vidare till behandling och godkännande. Under år 2023 godkände staden detaljplaneändringen på adressen Lindstedtsvägen 19. Detaljplanen möjliggör byggandet av två nya småhus.

De aktuella detaljplaneändringarna som är betydande för bostadsproduktionen och som prioriteras i stadens strategi är stationsområdet, stadshusområdet, Gräsavägen 1–5 (Bensowska området), östra sidan av Bensowsgränden och Brandkärsvägen 9 (FBK). Bredavägen 15–17 bereds för godkännande. Ändringen av detaljplanen för stadshusområdet har länge stått stilla, men efter att stadsfullmäktige godkände ett principbeslut om premisserna för ändringen, framskred planerna något.

Under 2023 färdigställdes sammanlagt 23 småhus i Grankulla. Inga höghusbostäder har färdigställts, därmed heller inga ARA-bostäder. Staden beviljade byggnadstillstånd för 5 småhus och ett höghusprojekt (Helsingforsvägen 8b). Om höghusprojektet verkställs, byggs 36 bostäder som en del av en större höghushelhet på Bibelinstitutets område.

Detaljplaneändringen på adressen Stationsvägen 10–14 som vann laga kraft föregående år och som omfattar två höghus, framskred inte på grund av sämre konjunktutsikter.

Samhällsbyggande (husbyggande, miljö och trafik)/Investeringar

Under år 2023 utgjorde bygget av Ekkulla daghem och renowingen av fasaden i Svenska skolcentrum de största husbyggnadsprojekten inom staden. De färdigställdes inom planerad tidtabell och enligt budgeten. Tioårsprogrammet för att förbättra energieffektiviteten i fastigheterna framskred väl: Tolv projekt startade, av dessa färdigställdes åtta under året och fyra fortsätter under år 2024.

Nödvändiga reparationer gjordes i simhallen för att verksamheten skulle kunna fortsätta. Investeringar för fortsatt användning av byggnader samt årliga reparationer i fastigheterna genomfördes i omfattande grad enligt arbetsprogrammet som godkändes i samband med budgeten, dock så att projekten prioriterades enligt hur brådskande de var och enligt tillgängliga personalresurser och anslag.

Inom infrastruktur var det mest väsentliga Esbo stadsbana och cykelleden som är tätt förknippad med den. Byggnadsplanerna för dessa stod klara enligt planmässig tidtabell. Även planerna för Posttorget som byggs om i samband med banbygget och andra gatuarrangemang som är anslutna till stadsbanan blev klara. Konkurrensutsättningen av byggnadsentreprenaderna för Esbo stadsbana inleddes i slutet av år 2023 och entreprenadavtalen för de första delområdena undertecknades.

EU beviljade planeringen av banprojektet ett CEF-stöd på 156 045,88 euro (Grankullas andel). Infartsparkeringen norr om Grankulla station ingick i banprojektet, men genom stadsfullmäktiges beslut 19.06.2023 § 36 uteslöts parkeringen ur projektet. Orsaken till ändringen var krissituationerna i världen (covid-19, kriget i Ukraina) som gett upphov till att kostnaderna för byggnadsmaterial stigit markant och därmed även ett behov av tilläggsfinansiering. Grankulla svarade på det här genom att minska på projektets omfattning.

Projektet för att dra jordkablar för gatubelysningen genomfördes som ett gemensamt projekt med energibolaget Caruna. Staden verkställde investeringar i trafikleder i enlighet med arbetsprogrammet och det mest betydande objektet var saneringen av Gräsavägen. Planeringen av de följande gatuprojekten i arbetsprogrammet fördes framåt.

Det täta samarbetet med samkommunerna HRT och HRM fortsatte. HRT:s ekonomiska situation var fortfarande svår och återhämtningen från coronapandemin gick långsamt. Medlemskommunerna var tvungna att kompensera minskningen i biljettintäkter i form av ökade kommunandelar. Behovet torde kvarstå även de kommande åren. Dessutom behöver HRT också leta efter andra metoder för att balansera ekonomin.

Investeringarna i maskinparken verkställdes enligt det godkända programmet. År 2022 konkurrensutsatte staden upphandlingen av en hjullastare och den levererades våren 2023. Anskaffningen av eldrivna skåpbilar konkurrensutsattes i början av året och två bilar levererades alldeles i slutet av år 2023, de två sista fordonen ska levereras i januari–februari 2024. Under det gångna året förnyades dessutom underhållsmaskiner och utrustning.

Centrala utvecklingsprojekt

Staden förde sitt klimatarbete framåt bland annat genom sektorernas utsläppsminskande program. Således kan målen i den resurssmarta färdplanen omvandlas till konkreta uppgifter som omfattar alla stadens verksamheter. Under året har även en sektorsövergripande klimat- och miljökommunikationsgrupp etablerats, vars uppgift är att i allt högre grad kommunicera om teman och mål i den resurssmarta färdplanen till invånarna.

Mer information om åtgärderna finns på webbplatsen www.klimatneutralagrani.fi. På sidorna presenteras stadens klimatarbete noggrannare och även företagen och föreningarna i staden får möjligheten att presentera sitt klimatarbete.

Staden genomför den interna uppföljningen av de utsläppsminskande åtgärderna och rapporteringen om dem från och med 2023 i samband med delårsrapporterna och bokslutet med hjälp av den så kallade Klimatvakt-delen i strategiverktyget som utvecklats för staden. Staden kommer att lägga till den externa delen av Klimatvakten på webbplatsen www.klimatneutralagrani.fi för att

beslutsfattarna och invånarna lättare kan följa hur klimatarbetet i staden framskrider.

Arbetet med att utveckla geodatasystemet fortsatte. Tyngdpunkten i arbetet låg på att sätta sig in i olika SaaS-lösningar (Software as a Service) och bereda uppdateringen av Locus-versionen. 3D-modellen av staden som genomfördes som ett internt uppdrag färdigställdes på LoD2-nivå över nästan hela stadens område.

Digitaliseringen av byggnadstillsynens pappersarkiv framskred och gällande huvudritningsarkivet blev det slutfört. Sällandet i VVS-arkivet och digitaliseringen av tillståndsmaterialen från åren 2016–1997 inleddes.

Den nya bygglagen godkändes av riksdagen och lagen ska träda i kraft i början av år 2025. Byggnadstillsynen satte nästan genast i gång med att göra nödvändiga granskningar som hänför sig till lagen.

Utfallet för de strategiska målen framgår ur bokslutets strategidel.

Samhällstekniska utskottet sammanträdde 12 gånger under år 2023.

Sammansättning:

Konsta Saarela (ordförande)
Virva Wahlstedt (vice ordförande)
Bo-Christer Björk
Gunilla Löfstedt-Söderholm
Sofia Stolt
Pauli Tuohioja
Hanna-Riikka Myllymäki
Jarkko Huttunen
Vesa Helkkula

Sammansättning från och med 1.6.2023:

Konsta Saarela (ordförande)
Virva Wahlstedt (vice ordförande)
Gunilla Löfstedt-Söderholm
Bo-Christer Björk
Patrik Limnell
Pauli Tuohioja
Binga Tupamäki
Jarkko Huttunen
Lulu Waselius

Sammansättning från och med 1.11.2023:

Konsta Saarela (ordförande)
Sami Villa (vice ordförande)
Gunilla Löfstedt-Söderholm
Bo-Christer Björk
Patrik Limnell
Hanna-Riikka Myllymäki
Binga Tupamäki
Jarkko Huttunen
Lulu Waselius

Tapani Ala-Reinikka verkade som styrelsens representant. Föredragande var som tidigare direktören för samhällstekniken Marianna Harju och protokollförare var samhällsteknikens ekonomi- och förvaltningsexpert Leena Porvali.

Ekonomi

De beräknade intäkterna i budgeten för år 2023 var 17,8 miljoner euro. Det totala utfallet i fråga om avkastning var 16,8 miljoner euro år 2023, vilket motsvarar 94,6 % av den totala kalkylen. Intäkterna inom driftsekonomin följde uppskattningen i den godkända budgeten, förutom när det gäller markanvändningens resultatområde, där intäkterna underskreds med 960 184 euro. Underskridandet av intäkterna berodde på ersättningar enligt markanvändningsavtal och andelar av försäljningsintäkter som ingick i budgeten och överfördes på kommande år.

Ersättningar enligt markanvändningsavtal

I intäkterna från ersättningar enligt markanvändningsavtal ingår avtalsersättningar som hänför sig till ändringar i detaljplanen på Helsingforsvägen 10, Lindstedtsvägen 19 och Båtläningsvägen 1. På Helsingforsvägen 10 verkställdes ersättningen enligt markanvändningsavtalet som hör samman med ändringen av detaljplanen. Detaljplaneändringen på Lindstedtsvägen 19 trädde i kraft i januari 2024 och därför överfördes ersättningen enligt markanvändningsavtalet till år 2024. Detaljplaneändringen på Båtläningsvägen 1 trädde i kraft 21.4.2023, men ersättningen enligt markanvändningsavtalet är beroende av när tomten överläts och då bokslutet upprättades var inte tidpunkten för överlåtelsen ännu klarlagd.

Vinster från överlåtelse av markegendom

Kalkylen för intäkter från överlåtelse av markegendom inbegriper försäljningen av tomten på adressen Norra Heikelvägen 12 och försäljningen av delar av tomten på Helsingforsvägen 10. Försäljningen av tomtdelar på adressen Helsingforsvägen 10 verkställdes under det gångna året. Försäljningen av tomten på Norra Heikelvägen 12 försköts däremot till år 2024 på grund av tillfälligt bruk av byggnaden på tomten.

De beräknade utgifterna i budgeten för år 2023 var 12,6 miljoner euro. Budgeten preciserades under året i fråga om inventarieanskaffning till skyddsrummet och anslag för hissunderstöd till ett husbolag. Den preciserade kalkylen var 13,3 miljoner euro. Det totala utfallet av utgifterna 2023 var 12,8 miljoner euro (före avskrivningar och nedskrivningar), vilket motsvarar 96,8 procent av den budgeterade helhetssumman.

Det oanvända anslaget uppgick till 421 881 euro. Inom posterna för personalutgifter, köp av tjänster samt köp av material och förnödenheter blev en del av anslaget över. Inom personalkostnaderna blev en del av anslaget oanvänt på grund av otillsatta befattningar och tillfälliga rekryteringssvårigheter. Anslaget för personalutgifterna budgeteras utgående från befattningarna inom samhällstekniska sektorn, men den tidvis uppträdande resursbristen inom sektorn syns i det slutliga utfallet. Inom köp av tjänster och förnödenheter har det på posterna byggtjänster för byggnader och områden (konto 5391) och köp av elektricitet blivit allra mest anslag över (en del av de årliga reparationerna måste flyttas till följande år). Underhållstjänster för byggnader och områden (konto 5390) och värmekostnader överskred däremot det reserverade anslaget. Resursbristen inom sektorn har påverkat verkställandet av flera projekt och även utfallet av driftsekonomidelen och investeringsprojekt. Över lag har utfallet av anslagen till stora delar följt de budgeterade kalkylerna och utfallet åren innan. Den mest anmärkningsvärda avvikelser (överskridning) kom fram på posten övriga verksamhetsutgifter. Överskridningen beror närmast på enskilda tomma lägenheter, tillfälliga inkvarteringskostnader och hyror som omfattas av indrivning.

Kommunandelar

Kommunandelar är obligatoriska utgiftsposter som ingår i köp av tjänster oberoende av verksamheten. De grundar sig bland annat på stadens invånarantal samt avtal mellan serviceproducenten och staden. Den sammanlagda totalkalkylen för de kommunandelar som ingår i samhällstekniska sektorns budget år 2024 uppgick till 1,8 miljoner euro. Det oanvända anslaget uppgick till 25 876,76 euro.

Ansvaret för utbetalningen av kommunandelen till räddningsväsendet överfördes 1.1.2023 till Västra

Nylands välfärdsområde. I början av året fick vi en slutfaktura från Västra Nylands räddningsverk på 35 742 euro.

HRT:s ekonomiska svårigheter fortsatte under år 2023. På grund av den långsamma återhämtningen av passagerarantalet som kollapsade under coronapandemin, var utvecklingen av biljettintäkterna fortfarande osäker. Det belopp som HRT fakturerade Grankulla som kommunandel under år 2023 var 1 654 000 euro, medan kommunandelen 2022 var 1 482 000 euro. De följande åren är det skäl att staden fortfarande är förberedd på att kommunandelen växer på grund av högre kostnadsnivåer och mindre biljettintäkter, men också till följd av att stora investeringsprojekt inom regionen ökar på andelen kostnader för infrastruktur.

Staden mottog en ansökan om understöd för bygget av hiss (Asunto Oy Gräsantie 18) i slutet av året och stadsfullmäktige beviljade ett tilläggsanslag för det ändamålet. I samband med den här ansökan om understöd beslutade stadsfullmäktige att frånga beviljandet av hissunderstöd från och med 1.1.2024.

Investeringar

Samhällstekniska sektorns investeringar i fast egendom består av köp och försäljning av markområden. Investeringarna i husbyggnad utgörs av sanering, ombyggnad och utbyggnad av fastigheter som staden äger. Investeringarna inom offentliga anläggningstillgångar utgörs däremot av infratekniska investeringsprojekt och istandsättning inom kometekniken (trafikleder, anläggning av grönområden, stadsbanan och olika enskilda projekt). Andelen lös egendom inom samhällstekniska sektorn består av utrustning och maskiner som anskaffats till maskindepån. Projektspecifika utfall och rapportering om investeringsprogrammet framgår ur bokslutets investeringsdel.

Personalen

Personalplanen för sektorn innehöll 63 personer år 2023. En teknisk assistent började arbeta i lokalcentralen 2.1.2023 och en ny GIS-expert rekryterades till markanvändningens resultatområde. GIS-experten inledde sitt arbete i maj 2023. Dessutom började en ny miljöexpert arbeta inom miljöenhetens resultatområde 11.8.2023. Kometeknikingenjören kunde rekryteras till kometekniken efter flera ansökningsomgångar och arbetsförhållandet inleddes genast i början av år 2024. Uthyrningen av stadens bostäder blev från och med 1.1.2023 ett av samhällsteknikens ansvarsområden och sekreteraren för lokaladministrationen blev tillsatt till ett tidsbundet tjänsteförhållande för att sköta uthyrningen. För att minska på arbetsbördan hos sekreteraren för lokaladministrationen och för att säkerställa att faktureringen av den omfattande mängden räkningar sker smidigt anställdes en kontorsarbetare till en tidsbegränsad anställning.

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Yhdyskuntatoimi	TP	TA	TP	Poikkema
Samhällsteknik	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikkelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	2023	2023
Julkisen liikenteen kuntaosuudet (HSL -kuntayhtymä) - Kommunandel HRT / €	1 482 007	1 662 000	1 654 000	8 000
Pelastustoimen kuntaosuudet (LUP Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos) - Kommunandel av räddningsväsendet (Västra Nylands räddningsverk) / €	742 347	0	35 742	-35 742
Maankäyttö - Markanvändning / €	1 045	0	0	
HSY Hulevesimaksu (HSY -kuntayhtymä) - Avloppshantering av dagvattenavlopp (HRM) / €	68 002	68 000	68 002	-2
Ympäristötoimen kuntaosuudet (HSY -kuntayhtymä, ESYT, Metropolilab) - Miljöårds kommunandelar (HRT, ESYT, MaetropoliLab) / €	135 341	110 000	108 133	1 867
	2 428 742	1 840 000	1 865 877	-25 877

HALLINTO – FÖRVALTNING

Hallinto Förvaltning

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Marianna Harju	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikkelse
yhdyskuntatoimen johtaja-direktör för samhällstekniken	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	49 992	0	0	0	6	-6
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-309 941	-536 297	-80 753	-617 050	-515 024	-102 026
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-259 950	-536 297	-80 753	-617 050	-515 018	-102 032

Toiminta

Toiminnan yleistä kehittämistä sekä organisaation toimivuuden ja tuottavuuden edellytysten varmistamista toteutettiin hallinnon ydintehtäviin kuuluvana toimintona.

Talous

Toimintamenot toteutuivat alkuperäisen talousarvion puitteissa. Hallinnon alaisuuteen varataan budjetoinnin yhteydessä keskitetysti Trimble Locus -paikkatietojärjestelmän kustannukset sekä erillinen määräraha koko toimialan ennalta arvaamattomia menoeriä (mukaan lukien valmiussuunnitelman ja väestösuojamääräysten edellyttämät toimenpiteet) varten. Valmiussuunnitelmien edellyttämiä toimenpiteitä varten varattiin 50 000 suuruinen määräraha sekä edelliseltä vuodelta siirtynyt 62 985 euron suuruinen lisämääräraha. Tästä määrärahasta kului toimintakertomusvuoden aikana yhteensä 96 083 euroa. Lisäksi yt-hallinnon määrärahoista suoritettiin muita yksittäisiä tilakeskuksen ennalta arvaamattomia menoeriä. Hissiavustuksia maksettiin yhdelle taloyhtiölle (Asunto Oy Gräsantie 18), johon saatiin kaupunginvaltuuston myöntämä lisämääräraha.

Verksamhet

Allmän utveckling av verksamheten samt åtgärder för att säkerställa att organisationen fungerar

bra och är lönsam verkställdes som en del av förvaltningens grunduppgifter.

Ekonomi

Verksamhetsutgifterna realiserades inom ramarna för den ursprungliga budgeten. I anslutning till budgeteringen görs för förvaltningen en centraliserad reservering beträffande kostnaderna för geodatasystemet Trimble Locus och en separat reservering av anslag för oförutsedda utgiftsposter inom hela sektorn (som omfattar åtgärder som krävs enligt beredskapsplanen och bestämmelserna om befolkningsskydd). För åtgärder som krävs enligt beredskapsplanen reserverades ett anslag på 50 000 euro och därtill tilläggsanslaget från föregående år på 62 985 euro. Av det här totala anslaget användes under verksamhetsåret sammanlagt 96 083 euro. Av samhällstekniska förvaltningens anslag betalades dessutom andra enstaka oförutsedda utgifter hos lokalcentralen. Stadsfullmäktige beviljade ett tilläggsanslag för hissunderstöd som betalades till ett husbolag (Asunto Oy Gräsantie 18).

MAANKÄYTTÖ - MARKANVÄNDNING

Tulosalue vastaa kuntalaisten ja kaupungin muiden hallintokuntien tarpeiden mukaisesti kaupungin maapolitiikasta, yleispiirteisestä ja yksityiskohtaisesta kaavoituksesta, poikkeusluvista, tonttijaoista, kiinteistötoimituksista, maan hankinnasta ja luovutuksesta, maastomittauksista, rekistereiden ylläpidosta, paikkatietopalvelusta ja kartaston ylläpidosta.

Resultatområdet svarar för stadens markpolitik, översiktlig och detaljerad planläggning, undantagslov, tomtindelningar, fastighetsförrättningar, förvärv och överlåtelse av mark, terrängmätningar, upprätthållande av register, geografisk informationstjänst och uppdatering av kartor enligt de behov som kommuninvånarna och stadens övriga förvaltningsgrenar har.

Maankäyttö

Markanvändning

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Minna Penttinen	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
maankäyttöpäällikkö-markanvändningschef	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	693 021	563 900		563 900	634 995	-71 095
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-595 543	-703 884		-703 884	-687 035	-16 849
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	97 478	-139 984	0	-139 984	-52 040	-87 944

Maankäyttösopimuskorvaukset ja maaomaisuuden myyntivoitot – Ersättningar enligt markanvändningsavtal och vinster av försäljning av markegendom

Maankäyttösopimuskorvaukset ja maaomaisuuden myyntivoitot

Ersättningar enligt markanvändningsavtal och vinster för försäljning av markegendom

	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
	2022	2023	2023	2023	2023	2023
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	1 233 138	1 473 959		1 473 959	1 238 371	235 588
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	775 502	1 238 375		1 238 375	481 863	756 512
	2 008 640	2 712 334	0	2 712 334	1 720 234	992 100

Toiminta

Asemakaavoitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuonna 2023 yhden asemakaavamuutoksen osoitteessa Lindstedtintie 19. Vuoden 2023 aikana päivitettiin ja hyväksyttiin maankäytön ja asumisen kehityskuva 2023-2040.

Lisäksi vuoden aikana on edistetty seuraavia asuinrakentamisen lisäämiseen tähtäviä kaavamuutoshankkeita: Gresantie 1-5 (Bensowin alue), Teinikuja 2, asemanseutu ja kaupungintalon alue. Edellä mainittujen lisäksi on edistetty jäähallialueen kaavahanketta.

Muu toiminta

Paikkatietojärjestelmän kehittäminen jatkui ja 3D-kaupunkimallin luominen eteni omana työnä. Vuonna 2023 selvitettiin ja valmisteltiin paikkatietojärjestelmän siirtämistä SaaS –palveluksi. Tehtiin myös selvitystyötä mahdollisen toisen paikkatietojärjestelmään siirtymisestä.

Talous

Talousarvion mukaisista maaomaisuuden luovutuksista toteutui tontinosien myynti osoitteessa Helsingintie 10. Tontin myynti osoitteessa Pohjoinen Heikelintie 12 siirtyi vuodelle 2024 tontilla sijaitsevan rakennuksen tilapäisen käytön vuoksi.

Talousarvion maankäyttösopimuskorvausten mukaisiin tuottoihin sisältyivät sopimuskorvaukset liittyen kohteiden Helsingintie 10, Lindstedtintie 19 ja Venevalkamantie 1 asemakaavan muutoksiin. Helsingintie 10 asemakaavan muutokseen liittyvä maankäyttösopimuskorvaus toteutui. Lindstedtintie 19 asemakaavan muutos tuli voimaan 19.1.2024 ja tähän liittyvä maankäyttösopimuskorvaus toteutuu keväällä 2024. Venevalkamantie 1 asemakaavan muutos tuli voimaan 21.4.2023, mutta maankäyttösopimuskorvauksen toteutumisen ajankohta riippuu kyseisen tontin luovutuksen ajankohdasta eikä tonttia ole vielä luovutettu.

Lisäksi kaupunki osti määräalan kiinteistöstä 235-401-8-212, pinta-ala 43 m² ja kauppahinta 1720 €. Määräala on asemakaavassa osoitettu Vanhan Turuntien katualueeksi.

Verksamhet

Detaljplanering

År 2023 godkände stadsfullmäktige en detaljplaneändring på adressen Lindstedtsvägen 19. Under år 2023 uppdaterades och godkändes utvecklingsbilden för markanvändning och boende 2023–2040.

Under året fördes dessutom följande planändringsprojekt för ökat bostadsbygge framåt: Gräsavägen 1–5 (Bensowska området), Djäknestigen 2, stationsområdet och stadshusområdet. Förutom dessa planändringsprojekt har vi även fört framåt planläggningsprojektet kring ishallsområdet.

Övrig verksamhet

Arbetet med GIS-systemet fortsatte och arbetet med stadsmodellen i 3D fortsatte i stadens egen regi. År 2023 utredde och förberedde vi överföringen av GIS-systemet till en SaaS-tjänst. Vi utredde även möjligheten att gå över till att använda ett annat geodatasystem.

Ekonomi

Av de överlåtelse av markegendom som ingick i budgeten verkställdes försäljningen av tomtdelar på adressen Helsingforsvägen 10. Försäljningen av tomten på Norra Heikelvägen 12 försköts till år 2024 på grund av tillfälligt bruk av byggnaden på tomten.

De intäkter från ersättningar enligt markanvändningsavtal som ingick i budgeten omfattade avtalsersättningar som hänför sig till ändringar i detaljplanen på Helsingforsvägen 10, Lindstedtsvägen 19 och Båtläningsvägen 1. På Helsingforsvägen 10 verkställdes ersättningen

enligt markanvändningsavtalet som hör samman med ändringen av detaljplanen. På Lindstedtsvägen 19 trädde ändringen av detaljplanen i kraft 19.1.2024 och ersättningen enligt markanvändningsavtalet verkställs våren 2024. Detaljplaneändringen på Båtläningsvägen 1 trädde i kraft 21.4.2023, men ersättningen enligt markanvändningsavtalet är beroende av när tomten överläts och tidpunkten för överlåtelsen är ännu inte klarlagd.

Därtill köpte staden ett outbrutet område av fastigheten 235-401-8-212, vars areal är 43 m² och köpesumman 1 720 euro. Det outbrutna området har anvisats som Gamla Åbovägens gatuområde i detaljplanen.

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Maankäyttö	TP	TA	TP	Poikkeama
Markanvändning	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	2023	2023
Kiinteistötoimitukset kpl - Fastighetsförrättningar st.	4	10	12	-2
Rakennuspaikan merkinnät kpl - Utmärkningar av byggplats st.	28	20	12	8
KV/YLKV:n hyväksymät asemakaavat/muutokset - Detaljplaner/ändringar godkända av STF/YLKV	3	3	1	2
KV/YLKV hyväksymä uusi asuinkerrosala, m ² - Ny bostadsvåningsyta godkänd av STF/YLKV, m ²	5925	6 000	300	5 700
Kaupungin vuokratontit, kpl - Stadens arrendetomter, st.	36	36	37	-1
Vuokratonttien tuotto, €/v - Intäkter från arrendetomterna, €/år	504 132	483 000	516 477	33 477
Maaomaisuuden myynti, (myyntivoitto) € - Försäljning av mark, € (realisationsvinst)	775 502	1 238 375	482 744	755 631
Maaomaisuuden hankinta, € - Införskaffning av mark, €	352 355	100 000	1 720	98 280

TP 2022 Kaupungin vuokratontit: 3 vuokratonttia myyty (Bredanniitynkuja 15 (-20), Pohjoinen Heikelintie 26 (-20) ja Bredanniitynkuja 12b (-21)) - Bokslut 2022 Stadens arrendetomter: 3 sålda arrendetomter (Bredaängsgränden 15 (-20), Norra Heikelvägen 26 (-20) och Bredaängsgränden 12b (-21))

TA 2023 Maaomaisuuden myynti: Pohjoinen Heikelintie 12, Helsingintie 10 (tontinosat) - Budget 2023 Försäljning av mark: Norra Heikelvägen 12, Helsingforsvägen 10 (tomtdelar)

Vuokratonttien tuotto, €/v: asuintontit + muiden alueiden vuokrat - Intäkter från arrendetomterna, €/år: bostadstomter + hyra från andra områden

TP 2023 Maaomaisuuden myynti: Helsingintie 10 tontinosat - Bokslut 2023 Försäljning av mark: Tomtdelar, Helsingforsvägen 10

TP 2023 Maaomaisuuden hankinta: Katualueen osa, Vanha Turuntie - Bokslut 2023 Införskaffning av mark: Del av gatuområde, Gamla Åbovägen

YMPÄRISTÖTOIMI - MILJÖENHETEN

Ympäristötoimen tehtäviin kuuluvat mm. ympäristönsuojelu- ja jätelain mukaiset valvontatehtävät. Tehtäviin kuuluvat myös ympäristön- ja luonnonsuojelun viranomaispalvelut sekä suunnittelutehtävät sekä kaupungin hiilineutraalisuustyön koordinointi- ja seurantatyö. Lisäksi ympäristötoimi seuraa ympäristön tilaa sekä ohjaa ja neuvoo kaupunkilaisia ja yrityksiä vastuualueelleen kuuluvissa asioissa.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut, ml. eläinlääkintähuolto hankitaan ostopalveluna Espoon seudun ympäristöterveys –seutuyksiköstä. Yhteistoiminta-alueen muodostavat Kauniainen, Espoo ja Kirkkonummi, Espoon ollessa isäntäkunta.

Till miljöenhetens uppgifter hör bl.a. tillsynsuppgifter enligt miljöskydds- och avfallslagstiftningen. Till uppgifterna hör också myndighetstjänster inom miljö- och naturvården samt planeringsuppgifter. Dessutom ger miljöenheten akt på miljöns tillstånd samt ger kommuninvånare och företag handledning och råd i frågor som hör till enhetens verksamhetsområde.

Tjänsterna inom miljö- och hälsoskyddet, inklusive veterinärtjänster köps av Esboregionens miljö- och hälsoskydd. Grankulla, Esbo och Kyrkslätt hör till samarbetsområdet och Esbo är värdkommun.

Ympäristötoimi
Miljöenheten

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Anna-Lena Granlund-Blomfelt	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
ympäristöpäällikkö-miljöchef	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	2 725	5 000	0	5 000	1 821	3 179
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-309 313	-303 541	0	-303 541	-266 211	-37 330
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-306 588	-298 541	0	-298 541	-264 390	-34 151

Toiminta

Ympäristötoimi on jatkanut kaupungin ilmastotyön koordinoitua ja kehittämistä (Hiilineutraali Grani) yhdessä kaupungin kaikkien toimialojen kanssa. Vuoden aikana otettiin käyttöön päästövähennystoimenpiteiden seuranta- ja raportointityökalu Ilmastovahdin sisäinen osio, joka on kaupungin strategisen työkalun alaosio. Kaupungin ilmastotyöhön sekä toimialojen päästövähennysohjelmiin voi tutustua www.hiilineutraaligrani.fi sivuilla.

Pääkaupunkiseudun väestön ympäristöasenteita kartoittava kyselytutkimus valmistui keväällä. Kauniaisten vastausprosentti oli kaikista kaupungeista korkein eli 36 % (217 henkilöä).

EU-ympäristömeludirektiivin mukaisen Espoon ja Kauniaisten yhteisen meluntorjunnan toimintasuunnitelman (2024-2028) kokoamistyö aloitettiin alkusyksystä.

Vuonna 2006 valmistunut kaupungin lepakkoselvitys päivitettiin kesällä 2023.

Talous

Vuoden 2023 henkilöstömenoja kului arvioitua vähemmän ympäristöasiantuntijan irtisanouduttua maaliskuun alussa ja uuden aloitettua vasta elokuussa. Uuden ympäristöasiantuntijan päätehtävänä on kaupungin ilmastoasioiden suunnittelu ja koordinointi. Ympäristötoimeen jätettiin vuoden aikana vähemmän lupahakemuksia kuin edellisinä vuosina, mikä näkyi tuotoissa.

Verksamhet

Miljöenheten har fortsatt koordinera och utveckla stadens arbete för klimatneutralitet (Ett klimatneutralt Grani) i samarbete med alla stadens sektorer. Under året tog vi i bruk Klimatvaktens interna del som är ett verktyg för uppföljning och rapportering av utsläppsminskande åtgärder och en delsektion i stadens strategiska verktyg. Du kan bekanta dig med stadens klimatarbete och sektorernas program för utsläppsminskning på webbplatsen www.klimatneutralagrani.fi.

Resultaten i en enkät som undersökte miljöattityder hos befolkningen i huvudstadsregionen stod klara på våren. Svarefrekvensen i Grankulla låg på 36 procent (217 personer) som var den högsta av alla städer.

Esbo och Grankulla inledde sammanställningen av den gemensamma handlingsplanen för bullerbekämpning i (2024–2028) i enlighet med EU:s bullerdirektiv i början av hösten 2023.

Sommaren 2023 uppdaterade vi stadens fladdermusutredning från år 2006.

Ekonomi

Personalutgifterna var lägre än uppskattat år 2023 då den dåvarande miljöexperten sade upp sig i början av mars och den nya började först i augusti. Den nya miljöexpertens huvudsakliga uppgift är att planera och koordinera stadens klimatarbete. Miljöenheten fick in färre tillståndsansökningar än tidigare år och det här avspeglades i intäkterna.

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Ympäristötoimi	TP	TA	TP	Poikkeama
Miljöenheten	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	2023	2022
Ympäristösuojelulain mukaiset päätökset -				
Beslut enligt miljöskyddslagen	4	6	2	-4
Maisematyöluvat kpl - Tillstånd för miljöåtgärder st.	15	15	9	-6
Vesihuoltolain mukaiset päätökset -				
Beslut enligt lagen om vattentjänster	2	5	0	-5
Pilaantuneiden maiden tutkimukset kpl -				
Undersökningar av förorenad mark st.	1	1	0	-1
Muut ympäristöselvitykset ja -suunnitelmat kpl -				
Övriga miljöutredningar och miljöplaner st.	6	3	4	1
Ympäristötietoillat/-infotilaisuudet kpl - Miljöinformationsmöten st.	26	15	14	-1
<u>Ympäristöterveyshuollon suoritettuja Kauniaisten osalta -</u>				
<u>Miljöhälsövärdsprestationer inom Grankulla</u>				
Elintarvikevalvonta - Livsmedelstillsyn				
- tarkastukset - inspektioner	30		28	
- ilmoituskäsittely - behandling av anmälningar	12		20	
Terveysterveyslaki - Hälsoskyddslagen				
- tarkastukset, näytteenotot - inspektioner, provtagningar	52		78	
- ilmoituskäsittely - behandling av anmälningar	0		3	
Tupakka-asiat - Tobaksärenden				
- vähittäisluupahakemukset - ansökan om tillstånd för detaljhandel	0		3	
- tarkastukset - inspektioner	4		2	
Eläinlääkintähuolto - Veterinärmedicinsk vård				
- eläinsuojelu/eläintautitilakiin perustuvia tarkastuksia -				
djurskydd/övervakning enligt lagen om djursjukdomar				
	4		4	
- Espoon valvontayksikön eläinlääkärivastaanotolla käynnit - besök				
hos veterinär inom Esbo stads övervakningsenhet				
	22		26	
- Yliopistollisen eläinsairaalan päivystyskäynnit -				
jourbesök på universitetets djursjukhus				
	22		22	
- Löytöeläintaloon (Viikki) toimitetut lemmikit -				
djur som förts till hittedjurshuset (i Vik)				
	1		5	
Kiinteistöjen energiakulutukset, muutos % (KETS) -				
Energiförbrukningen i fastigheterna, förändring % (KETS)				

TILAKESKUS - LOKALCENTRALEN

Tulosalue vastaa talonrakennusinvestointien teknisestä ja taloudellisesta suunnittelusta, toteuttamisen organisoinnista ja seurannasta. Tulosalue hoitaa ja kehittää keskitetysti kaupungin toiminnoille välttämättömien rakennusten, niiden tekniikan ja piha-alueiden kunnossa- ja ylläpitoa.

Resultatområdet svarar för den tekniska och ekonomiska planeringen av husbyggnadsinvesteringar och för organiseringen och uppföljningen av projekten. Resultatområdet svarar centraliserat för och utvecklar driften och underhållet av de för stadens verksamhet nödvändiga fastigheterna, tekniken och gårdsplanerna.

Tilakeskus

Lokalcentralen

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Tommi Salminen	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
rakennuttajapäällikkö-byggchef	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	12 209 641	13 248 065	0	13 248 065	13 288 079	-40 014
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-5 386 880	-5 865 362	0	-5 865 362	-5 696 746	-168 616
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	6 822 762	7 382 703	0	7 382 703	7 591 333	-208 630

Toiminta

Tulosalueen keskeiset tavoitteet liittyvät laajan työohjelman hallittuun toteutukseen. Kaupungin yleisten strategisten tavoitteiden mukaisesti kannustetaan toimialoja tehostamaan tilojen käyttöä. Kiinteistöjen ylläpidon laatu- ja kustannustasoon kiinnitetään erityishuomiota. Liikuntatoimen kanssa on jatkettu edelleen yhteistyötä, pidetty yhteisiä palavereita ja tehty kohdekierroksia liikuntakiinteistöissä. Yhteistyön ja tehtyjen yhteisten kiinteistökierrosten ansiosta kiinteistönhoidon ja teknisen ylläpidon tasoa on saatu kohennettua liikuntakohteissa.

Muita toiminnan tavoitteita olivat rakennusten ja niiden teknisten järjestelmien pitkäjänteinen yllä- ja kunnossapito mm. saneeraus- ja peruskorjausohjelman suunnitelmallisella toteuttamisella. Vuosi- ja ylläpitokorjauksia tehdään kiinteistöissä talousarvion mukaisesti. Korjauksia pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan omana työnä. Osa kaupungin sopimusurakoitsijoiden sopimuksista kilpailutettiin syksyn aikana sopimusten päättymisen vuoksi 31.12.2023. Vuosikorjausmäärärahat budjetoidaan kiinteistöjen vuosittaiseen ylläpitoon liittyvien vuosikorjausten toteutukseen; kaikkia työohjelmaan sisältyneitä korjauksia ei kuitenkaan ehditty toteuttaa toimintakertomusvuoden aikana, vaan osa jouduttiin siirtämään seuraavalle vuodelle.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on ollut vuoden 2023 ajan vuokralaisena Villa Bredan, terveyskeskuksen, Villa Apollon ryhmäkodin ja koulujen oppilashuollon tiloissa. Vuoden 2024 loppuun mennessä LUVN:lta saadaan alustavaa tietoa, miten heillä on tarkoitus jatkaa tilojen vuokrausta nyt voimassa olevan sopimuksen jälkeen, 1.1.2026. Tilakeskus on vastannut näiden vuokrattujen kohteiden ja tilojen kiinteistönhoidosta ja ylläpidosta. Vuokrasopimuksen liitteenä olevan vastuunjakotaulukon mukaisesti on sovittu yksityiskohtien vastuu- ja kustannusjako.

Talous

Tilakeskuksen tuotot toteutuivat ennusteen mukaistesti (Toteuma 100,3%). Toimintamenot

toteutuivat 97,1%:sti ja menot alittuivat noin 168 000 eurolla. Vähäistä alitusta oli henkilöstökulujen sekä aineiden ja tarvikkeiden osalla. Energiakustannukset noudattivat pitkälti edellisvuoden tasoa. Merkittävin poikkeama oli asiantuntijapalvelujen ostojen tilikohdalla. Käyttämätöntä määrärahaa jäi omana työnä suoritettujen ylläpito- ja sähkökorjaustöiden ansiosta. Muiden toimintamenojen tilikohta ylittyi noin 180 000 eurolla, josta enin osa oli ennalta-arvaamattomina menoerinä toteutuneita tilapäismajoitusten kustannuksia (n. 90 000 euroa), tyhjiällä olevien vuokra-asuntojen vuokria ja vastikkeita sekä perinnän alaisina olevia vuokria. Majoituskustannuksiin saatiin osin korvauksia Luona Oy:ltä. Tyhjiällä olleita yksittäisiä osakehuoneistoja on tarkoitus myydä.

Vuonna 2022 tapahtuneen energiakustannusten kohoamisen johdosta ja yhteiskunnan sähkön riittävyyden varmistamiseksi kiinteistökannassa jatkettiin edelleen useita energiankulutusta vähentäviä toimenpiteitä. Niiden yhteisvaikutuksena onnistuttiin vähentämään sähkön kulutusta n. 10 % ja kaukolämmön kulutusta n. 11 % koko kiinteistökannassa vuoteen 2022 verrattuna.

Verksamhet

Resultatområdets centrala mål är kopplade till ett kontrollerat genomförande av det omfattande arbetsprogrammet. I enlighet med stadens allmänna strategiska mål uppmuntras sektorerna att effektivisera användningen av lokalerna. Kvalitets- och kostnadsnivån för fastighetsunderhållet ägnas särskild uppmärksamhet. Samarbetet med idrottstjänsterna har fortsatt genom gemensamma möten och granskningar av idrottsanläggningarna. Tack vare samarbetet och gemensamma granskningar av idrottsanläggningarna har nivån på fastighetsunderhåll och tekniskt underhåll förbättrats i idrottsanläggningarna.

Övriga mål för verksamheten var underhåll och reparationer av byggnaderna och deras tekniska system i ett långtidsperspektiv, bland annat genom att planerligt följa sanerings- och reparationsprogrammet. Årsreparationer och underhållsreparationer i fastigheterna genomförs i enlighet med budgeten. Vi strävar efter att göra reparationer som arbete i egen regi, såvitt möjligt. En del av avtalen med stadens avtalsentreprenörer konkurrensutsattes under hösten eftersom avtalen löpte ut 31.12.2023. Anslag budgeteras för årsreparationer i anslutning till det årliga underhållet av byggnader, men vi kunde inte göra alla reparationer som ingick i arbetsprogrammet under året, utan förde över en del på följande år.

Västra Nylands välfärdsområde har under år 2023 varit hyresgäst i Villa Breda, hälsovårdscentralen, gruppheimmet Villa Apollo och i elev- och studerandevårdens lokaler i skolorna. Före slutet av år 2024 får vi preliminär information av Västra Nylands välfärdsområde om hur välfärdsområdet tänker fortsätta hyra lokalerna efter att det gällande hyresavtalet upphör 1.1.2026. Lokalcentralen har ansvarat för fastighetsskötsel och underhåll av de här uthyrda lokalerna. Fördelningen av ansvar och kostnader är avtalad i detalj i tabellen över ansvarsfördelning som är som bilaga till hyresavtalet.

Ekonomi

Lokalcentralens intäkter realiserades i enlighet med uppskattningarna (utfall 100,3 %). Verksamhetsutgifterna verkställdes till 97,1 % och utgifterna underskreds med cirka 168 000 euro. Personalkostnaderna samt material och förnödenheter underskrider budgeten en aning. Energikostnaderna låg i stort på samma nivå som föregående år. Den mest anmärkningsvärda avvikelserna finns på posten köp av sakkunnigtjänster. Eftersom vissa underhållsarbeten och elreparationer kunde utföras i egen regi blev en del av anslaget över. Posten övriga verksamhetsutgifter överskred budgeten med 180 000 euro. Den största orsaken var oförutsedda utgiftsposter från tillfällig inkvartering (ca 90 000 euro), hyror och vederlag för tomma hyresbostäder samt hyror som omfattas av indrivning. Luona Oy bidrog med ersättning av en del av inkvarteringskostnaderna. Syftet är att sälja enstaka aktielägenheter som stått tomma.

På grund av de kraftigt ökade energikostnaderna år 2022 och för att garantera att elektriciteten räcker till för hela samhället fortsatte staden med flera åtgärder i fastighetsbeståndet för att minska på energiförbrukningen. Som sammantagna resultat av åtgärderna lyckades staden minska på

elförbrukningen med cirka 10 procent och förbrukningen av fjärrvärme med cirka 11 procent i hela fastighetsbeståndet jämfört med år 2022.

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Tilakeskus	TP	TA	TP	Poikkeama
Lokalcentralen	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	2023	2022
Kaupungin omistuksessa olevat rakennukset - Byggnader som staden äger:				
Ylläpitokustannukset (sis. Pääomakulut) €/m ² /v, Julkiset rakennukset - - Underhållskostnader (inkl. kapitalkostnader) €/m ² /år, offentliga byggnader				0
Ylläpitokustannukset (sis. Pääomakulut) €/m ² /v, Asuinrakennukset - Underhållskostnader (inkl. kapitalkostnader) €/m ² /år, bostadshus				0
Kirjanpitoarvot 31.12.2010, julkiset rakennukset € - Bokföringsvärde 31.12.2010, offentliga byggnader €				0
Kirjanpitoarvot 31.12.2010, asuinrakennukset € - Bokföringsvärde 31.12.2010, bostadshus €				0
Julkiset rakennukset krs-ala, m ² - Offentliga byggnader m ² vy	69 136	69 136	69 260	124
Asuinrakennukset krs-ala, m ² - Bostadshus m ² vy	3 234	3 234	3 234	0
Tilavuudet, julkiset rakennukset m ³ - Volym, offentliga byggnader m ³	324 427	324 427	324 847	420
Tilavuudet, asuinrakennukset m ³ - Volym, bostadshus m ³	12 427	12 427	12 427	0
Ylläpitokustannukset (ilman pääomakuluja) €/m ³ /v, Julkiset rakennukset - Underhållskostnader (exkl. kapitalkostnader) €/m ³ /år, offentliga byggnader	12,3	---	12,3	0,0
	57,4	---	57,4	0,0
Ylläpitokustannukset (ilman pääomakuluja) €/m ³ /v, Asuinrakennukset - - Underhållskostnader (exkl. kapitalkostnader) €/m ³ /år, bostadshus				
	57	57	57,0	
Kaupungin suorassa omistuksessa olevat huoneistot (työsuhdeasunnot)/kpl - Lägenheter i stadens direkta ägo (personalbostäder)/st.				
Vuokralle annetut asuin- ja liikehuoneistot - Uthyrd lägenheter och affärslokaler:				
Toimi- ja liiketilat / kpl - Lokaler och affärslokaler / st.	16	16	16	0
Vuokrattujen toimi ym. tilojen vuokratuotto / € - Hyresintäkter från uthyrda lokaler och affärslokaler / €	238 186	---	119 215	
Väilvuokratut asunnot / kpl - Indirekt uthyrda lägenheter / st.	23	23	20	-3

KUNTATEKNIikka - KOMMUNTEKNIK

Kuntatekniikan tulosalueen tehtäviä ovat liikenneväylien, yleisten ja viheralueiden, vesihuollon ja hautausmaan suunnittelu, rakennuttaminen ja ylläpito. Lisäksi kuntatekniikan vastuulla ovat

joukkoliikenteen sekä liikenneturvallisuuden edistämiseen tähtäävät toimenpiteet.

Konevarikko huolehtii siitä, että kaupungin toimintojen käytössä on huolletut, tarkoitukseen soveltuvat kuljetusvälineet ja työkoneet. Konevarikko hankkii ja ylläpitää kalustoa ja vuokraa sitä eri osastojen käyttöön.

Koneveloitukset perustuvat kiinteisiin kuukausieriin laskutustyön vähentämiseksi. Konevarikon tuottojen ja menojen erotusta seurataan subventioasteella prosenteissa.

Kuntatekniikan käyttötalouteen on sisällytetty HSL-joukkoliikenteen kuntaosuus sekä Helsingin seudun ympäristöpalveluille maksettava kaupungin hulevesitaksa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä. HSL-liikenteen kulut ja tuotot kohdennetaan jäsenkunnille perussopimuksen periaatteiden mukaisesti. Kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut kohdistetaan palvelujen käytön mukaisesti ja lipputulot kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Perussopimuksessa jäsenkunnille jaettavat joukkoliikenteen kulut on jaettu

- operointikuluihin (liikennöintikorvaukset)
- tilaajaorganisaation suunnittelu, hallinto- yms. kuluihin
- infrakuluihin

Vesi- ja jätehuollon hoitamisesta pääkaupunkiseudulla vastaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY).

Pelastustoimen (LUP) kuntaosuus oli vuonna 2022 viimeistä kertaa mukana kuntatekniikan käyttötaloudessa. Vuoden 2023 alusta lukien toiminnasta vastaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue.

Kommuntekniken utgör ett resultatområde som ansvarar för planeringen, byggandet och underhållet av trafikleder, allmänna områden, grönområden, vattentjänsterna och begravningsplatsen. Kommuntekniken har också ansvaret för åtgärder i syfte att förbättra kollektivtrafiken och trafiksäkerheten.

Maskindepån ansvarar för att staden har transportmedel och arbetsmaskiner som är underhållna och lämpliga för ändamålet. Maskindepån skaffar och underhåller personbilar och hyr ut dem till olika avdelningar.

Debiteringarna för maskiner bygger på fasta månadsrater för att minska faktureringsarbete. Skillnaden mellan maskindepåns inkomster och utgifter följs upp genom subventionsgraden i procent.

Kommunteknikens driftsekonomi omfattar kommunandelen för kollektivtrafik samt dagvattentaxan till Helsingforsregionens miljötjänster.

Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) ansvarar för organiseringen av kollektivtrafiken. Kostnaderna och intäkterna i HRT allokteras till medlemskommunerna utifrån principerna i basavtalet. Utgifterna från de olika uppgifterna inom samkommunen allokteras enligt användningsgrad och biljettintäkterna utifrån flödet av biljettintäkter i varje kommun. I basavtalet har avgifterna som allokteras till medlemskommunerna indelats i

- driftskostnader (ersättningar för trafikering)
- planering, förvaltning och övriga kostnader inom beställarorganisationen
- kostnader för infrastruktur

I huvudstadsregionen ansvarar samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) för vattenförsörjningen och avfallshanteringen.

Kommunandelen för brand- och räddningstväsendet ingick 2022 för sista gången i kommunteknikens driftsekonomi. Det nya välfärdsområdet ansvarar för verksamheten från och med ingången av 2023.

Kuntatekniikka
Kommunteknik

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Jarkko Riipinen	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
kuntatekniikkapäällikkö-kommunteknikchef	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	1 120 490	1 165 869	0	1 165 869	1 103 724	62 145
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-5 749 943	-5 462 432	0	-5 462 432	-5 369 162	-93 271
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-4 629 453	-4 296 563	0	-4 296 563	-4 265 438	31 125

Toiminta

Vuoden 2023 talvikunnossapitokausi alkoi vaihtelevassa ja melko leudossa säässä. Tammi- ja helmikuussa oli useita lumi- ja räntäsadepäiviä. Talven viimeiset merkittävät lumisateet osuivat maaliskuun alkupuolelle ja hiekotustyötä jouduttiin tekemään runsaasti koko talvikauden ajan. Syksyllä ensimmäiset lumisateet saapuivat marraskuun loppupuolella ja jäivät pysyvästi maahan lopputalveksi.

Ensimmäiset hiekkojen harjaustyöt saatiin käynnistettyä maaliskuun loppupuolella, mutta ne jouduttiin keskeyttämään lumisateiden palatessa. Katujen pesutyöt käynnistettiin huhtikuun puolivälissä, ja hiekoitushiekan harjaus sekä katujen pesu saatiin pääosin suoritettua toukokuun loppuun mennessä.

Alkukesä oli poikkeuksellisen kuuma ja kuiva, mikä lisäsi kasvien runsasta kastelutarvetta. Kesän ja syksyn aikana tehtiin mittavia toimenpiteitä tienvarsien näkemäesteiden raivaamiseksi ja vieraslajien poistamiseksi. Osa nurmialueista päätettiin jättää niittyalueiksi, joita leikattiin ainoastaan kerran syksyllä kukinnon kuivuttua. Syksyn sateet ja rankkasadekuurot aiheuttivat edelleen vesiongelmia erityisesti alikulkutunneleissa. Syksyn aikana toteutettiin avo-ojien perkausta ja perusparannustöitä, mukaan lukien hulevesiputkistojen huuhtelua ja sadevesikaivojen tyhjennyksiä.

Bredantien puhtaiden maa-ainesten väliavarastointipaikalta kuljetettiin useita kymmeniä kuormia Espoon Kulmakorpeen maa-ainesten vastaanotto paikalle.

Talous

Vuoden 2023 toimintatuotot ja menot toteutuivat pääosin talousarvion mukaisesti. Merkittävimmät poikkeamat olivat katujen ja yleisten alueiden kunnossapidon sekä polttoaineen hankinnan osalla. Henkilöstökuluja kului arvioitua vähemmän johtuen tilapäisestä resurssivajauksesta.

Ylimääräistä myyntituottoa saatiin käytöstä poistettujen ja tarpeettomaksi jääneiden koneiden ja laitteiden myynnistä. Koneiden ja kaluston vaihtohyvytykset kirjattiin entiseen tapaan pysyvien vastaavien myyntivoittoihin (muut toimintatuotot).

Verksamhet

Vinterunderhållet 2023 inleddes i varierande och ganska milda väder. I januari och februari hade vi många dagar med snöfall och snöblandat regn. De sista betydande snöfallen kom i början av mars och vi var tvungna att sanda rikligt under hela vintersäsongen. På hösten föll den första snön i slutet av november och stannade permanent på marken under resten av vintern.

I slutet av mars inledde vi putsandet av sanden, men arbetet måste avbrytas på grund av nya snöfall. Vi startade tvättandet av gatorna i mitten av april och slutförde till stora delar avlägsnandet av sanden och tvättandet av gatorna i slutet av maj.

Försommaren var ovanligt het och torr, vilket ökade anmärkningsvärt på växternas vattningsbehov. Under sommaren och hösten vidtog vi betydande åtgärder för att röja träd och buskar som skymmer sikten och för att avlägsna invasiva arter. En del av gräsområdena fick stå kvar som ängsområden och ängarna slogs endast en gång på hösten efter att blomställningarna torkat. Höstens regn och kraftiga regnskurar orsakade fortfarande vattenproblem särskilt i gångtunnlarna. Under hösten röjde och förbättrade vi öppna diken, vilket även omfattade sköljning av dagvattenledningar och tömningar av dagvattenbrunnar.

Från mellanlagringen av rent jordmaterial på Bredavägen fördes tiotals lass till jorddeponin i Vinkelkärr i Esbo.

Ekonomi

Verksamhetsintäkterna och verksamhetsutgifterna 2023 utföll huvudsakligen enligt budgeten. De mest betydande avvikelserna gällde underhåll av gator och allmänna områden samt anskaffning av bränsle. Personalutgifterna var lägre än beräknat på grund av den tillfälliga resursbristen.

Staden erhöll extra försäljningsinkomster från försäljningen av maskiner och utrustning som har tagits ur bruk och blivit onödiga. Gottgörelserna vid byte av maskiner och utrustning bokfördes som förut under försäljningsvinster i bestående aktiva (övriga inkomster).

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Kuntatekniikka	TP	TA	TP	Poikkeama
Kommunteknik	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	2023	2022
Hyväksytyt katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat, kpl - Godkända planer för gator och allmänna områden, st.	1	0	4	1
Hyväksytyt puistojen ja viheralueiden kunnostussuunnitelmat, kpl - Godkända underhållsplaner för parker och grönområden, st.		0	0	
Tuotannon tekijät/suoritteet - Produktionsfaktorer/produkter				
Kadunrakennustyöt (investoinnit), €/v - Vägbyggnad (investeringar), €/år	794 014	1 000 000	384 640	615 360
Asfaltointityöt (investoinnit), €/v - Asfaltering (investeringar), €/år	145 872	0	540 958	-540 958
Valaistuskosteet (investoinnit), €/v - Belysning (investeringar), €/år	59 159	0	51 188	-51 188
Kunnostetut kadut km/v - Iståndsatta gator km/år	0,0	---	---	
Kunnostetut kevyen liikenteen väylät km/v - Iståndsatta gång- och cykelvägar km/år	0,0	---	---	
Kaupungin kunnossapitämät kadut ja tiet, km - Gator och vägar som staden underhåller, km	65	65	65	0
Kaupungin kunnossapitämät kevyen liikenteen väylät, km - Gång- och cykelvägar som staden underhåller, km	24	24	24	0
Hoidetut katuviheralueet, ha - Omskötta grönområden vid gator, ha	26	26	26	0
Rakennetut ja hoidetut puistot, ha - Bygda och omskötta parker, ha	16	16	16	0
Metsäpinta-ala, ha - Skogsyta, ha	155	155	155	0
Taloudellisuus / tuottavuus - Lönsamhet / produktivitet				
Katujen ylläpitökustannukset €/asukas - Kostnader för gatunderhåll €/invånare	95	130	136	-35
Puistojen ja yleisten alueiden ylläpitökustannukset - e/asukas - Kostnader för underhåll av parker och allmänna områden €/inv.	51	70	69	-19

TP 2023 Hyväksytyt katujen ja yleisten alueiden suunnitelmat: Helsingintie (Fasaanintunneli), Koivuhovin p-alue, Tunnelitie, Postitorin kiertoliittymä - Bokslut 2023 Godkända planer för gator och allmänna områden: Helsingforsvägen (Fasantunneln), parkeringsområdet i Björkgård, Tunnelvägen, cirkulationsplatsen vid Posttorget

RAKENNUSVALVONTA - BYGGNADSTILLSYN

Rakennusvalvonta valvoo Maankäyttö- ja rakennuslain ja –asetuksen sekä rakennusjärjestyksen ja kaavamääräysten noudattamista rakentamisessa. Toiminnan tavoitteena on edistää hyvän ja käyttäjän tarpeita palvelevan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän sekä toimivan ympäristön aikaansaamista.

Rakennusvalvonta huolehtii omalta osaltaan siitä, että rakennetun ympäristön perinne-, kauneus- tai muut arvot säilyvät. Lisäksi rakennusvalvonnan tehtävänä on ohjauksen ja neuvonnan avulla huolehtia rakennetun ympäristön ja rakennuskannan suunnitelmallisesta ja jatkuvasta hoidosta ja kunnossapidosta.

Byggnadstillsynen övervakar att markanvändnings- och bygglagen, markanvändnings- och byggförordningen, byggnadsordningen och planbestämmelserna iakttas vid byggande. Målet för verksamheten är att främja en god, hälsosam, trygg, trivsamt och fungerande livsmiljö som tjänar användarnas behov.

Byggnadstillsynen medverkar till att den bebyggda miljöns traditions- och skönhetsvärden eller andra värden inte försvinner. Dessutom har byggnadstillsynen till uppgift att genom styrning och rådgivning främja planmässigt och kontinuerligt vårdande och underhåll av den byggda miljön och byggnadsbeståndet.

Rakennusvalvonta

Byggnadstillsyn

Vastuuhenkilö-ansvarsperson	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Sirkka Lamberg	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Avvikelse
johtava rakennustarkastaja-ledande byggnadsinspektör	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	150 965	101 000	0	101 000	87 126	13 874
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-242 833	-307 895	0	-307 895	-304 107	-3 788
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-91 869	-206 895	0	-206 895	-216 981	10 086

Toiminta

Rakennusvaliokunta kokoontui vuoden 2023 aikana yhteensä 9 kertaa ja käsitteli 42 toiminta-alueeseensa kuuluvaa asiaa. Käsitellyistä asioista rakennus- ja purkulupapäätöksiä oli 15 kpl ja lausuntoja 2 kpl.

Kaupunkikuvatoimikunta kokoontui yhteensä 9 kertaa ja antoi lausunnon 33 asiassa.

Vuonna 2023 eduskunnassa hyväksytty uusi rakentamislaki tulee voimaan vuoden 2025 alusta. Rakennusvalvonta on perehtynyt lakiuudistukseen ja pyrkinyt valmistautumaan rakennuslain tuomiin muutoksiin vuoden 2023 aikana.

Luvitus

Asuntoja valmistui:

Kauniaisissa valmistui 23 asuinpientaloa vuonna 2023.

Asuntojen luvitus:

Uudispientaloille myönnettiin lupia yhteensä 5 kpl (5 asuntoa). Lisäksi myönnettiin lupa yhdelle kerrostalohankkeelle (Helsingintie 8b). Toteutuessaan kyseisessä hankkeessa valmistuu 36 asuntoa. Kerrostalo on osa suurempaa kerrostalokokonaisuutta Raamattuopiston alueella. 2023 käsiteltiin myös osoitteeseen Asematie 10–14 suunniteltua kahden kerrostalon kokonaisuutta. Hanke vedettiin kuitenkin pois käsittelystä hakijan toimesta rakentamisen suhdanteista johtuen.

Purkulupia myönnettiin yhteensä kuudelle pientalolle.

Kaiken kaikkiaan rakennus- ja toimenpidelupia sekä purkamislupia käsiteltiin koko vuoden aikana 45 kpl.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen vuonna 2023

Sähköinen asiointijärjestelmä:

Kesällä 2023 rakennusvalvonnassa oli kaksi opiskelijaa tekemässä arkiston seulontaa. Kesän ja syksyn aikana saatettiin loppuun pääpiirustusarkiston digitointi Lupapisteen asiantuntijatyönä sekä aloitettiin LVI-arkiston seulonta ja digitointi vuosien 2016–1997 lupa-aineistojen osalta. Digitoinnin jälkeen aineistot tarkastettiin rakennusvalvonnan toimesta.

Tärkeä tavoite vuonna 2023 oli pysyä ajan tasalla rakentamislain uudistuksesta siten, että rakennusvalvonnassa pystytään mahdollisuuksien mukaan vastaamaan lain mukanaan tuomiin

prosessien muutostarpeisiin. Rakennusvalvonta on ollut aktiivisesti mukana eri tilaisuuksissa kommentoimassa lakimuutosta.

Pääkaupunkiseudun ja Topten rakennusvalvontaviranomaisten yhteistyö ja ammattitaidon ylläpitäminen:

Muiden kuntien kanssa tehdyssä yhteistyössä on käsitelty rakentamislain muutoksen vuodelle 2025 mukanaan tuomia tulevia muutostarpeita ja haasteita. Toimivat ja laajat yhteistyöverkostot muihin kuntiin auttavat selviämään tulevista haasteista. Tulevan lakimuutoksen rakentajia koskevat velvoitteet auttavat omalta osaltaan hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamisessa.

Rakennusvalvonta on ottanut kantaa rakentamisen vaikutuksiin etenkin istutettavalla tontin osalla. Huomiota on kiinnitetty myös piha-alueiden puiden kaatoihin. Jos tontilta on jouduttu kaatamaan puita, on edellytetty korvaavia istutuksia. Rakennusvalvonta tekee näissä tilanteissa tiivistä yhteistyötä yhdyskuntatoimen puuasiantuntijoiden kanssa.

Talous

Vuoden 2023 tulos oli alijäämäinen verrattuna talousarvioon. Rakennuslupia käsiteltiin vuoden 2023 aikana huomattavasti vuotta 2022 vähemmän. Kerrostalohankkeista johtuen tulojen alitus jäi kuitenkin suhteellisen vähäiseksi, kun huomioi tämän hetken valtakunnallisen tilanteen rakentamisessa.

Verksamhet

Byggnadsutskottet sammanträdde totalt 9 gånger under år 2023 och behandlade 42 ärenden som tillhör sektorn. Av de ärenden som behandlades var 15 beslut om bygglov och rivningslov medan 2 var utlåtanden.

Stadsbildskommittén sammanträdde 9 gånger och gav utlåtanden i 33 ärenden.

Den nya bygglagen godkändes av riksdagen år 2023 och den träder i kraft i början av år 2025. Under år 2023 har byggnadstillsynen satt sig in i lagreformen och strävat efter att förbereda sig inför ändringarna i bygglagen.

Beviljande av tillstånd

Bostäder som färdigställdes:

Under 2023 färdigställdes 23 småhus i Grankulla.

Byggnadstillstånd för bostäder:

Totalt beviljade staden 5 tillstånd för byggandet av nya småhus (5 bostäder). Dessutom beviljade staden tillstånd för bygget av ett flervåningshus (Helsingforsvägen 8b). Om projektet blir verkställt byggs 36 bostäder i samband med det. Flervåningshuset är en del av en större höghushelhet på Bibelinstitutets område.

År 2023 behandlade staden även en helhet av två planerade höghus på Stationsvägen 10–14. Den sökande drog ändå tillbaka sitt projekt från behandling av konjunkturbetingade orsaker inom byggbranschen.

Staden beviljade rivningslov för sammanlagt sex småhus.

Under hela året behandlade byggnadstillsynen sammanlagt 45 bygglov, åtgärdstillstånd och rivningslov.

Målen och uppfyllandet av målen år 2023

E-tjänster:

Under sommaren 2023 gallrade två studerande i arkivmaterialet hos byggnadstillsynen. Under

sommaren och hösten blev digitaliseringen av huvudritningsarkivet slutfört som ett kvalificerat arbete av Lupapiste och sållningen av VVS-arkivet samt digitaliseringen av tillståndsärenden från åren 2016–1997 inleddes.

Efter digitaliseringen granskades materialen av byggnadstillsynen.

Ett viktigt mål för år 2023 var att hålla sig ajour om bygglagsreformen så att byggnadstillsynen i så stor utsträckning som möjligt kan svara på de behov av processändringar som lagen för med sig. Byggnadstillsynen har aktivt deltagit i olika möten för att kommentera lagreformen.

Samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna inom huvudstadsregionen och Topten-nätverket samt upprätthållande av yrkeskunnigheten

I samarbete med andra kommuner har Grankulla behandlat kommande ändringsbehov och utmaningar som ändringen av bygglagen för med sig år 2025. Fungerande och omfattande samarbetsnätverk med andra kommuner hjälper oss att klara framtida utmaningar.

I den kommande lagändringen finns förpliktelser för byggare som hjälper oss att nå klimatneutralitetsmålet.

Byggnadstillsynen har tagit ställning till konsekvenserna av byggande särskilt i fråga om den del av tomten som ska planteras. Vi har även fäst uppmärksamhet vid trädfällning på gårdsplaner. Om det har varit nödvändigt att fälla träd på tomten, har byggnadstillsynen förutsatt ersättande plantering. Byggnadstillsynen har ett tätt samarbete med trädexperterna inom samhällstekniken i sådana här frågor.

Ekonomi

Resultatet år 2023 uppvisade ett underskott i jämförelse med budgeten.

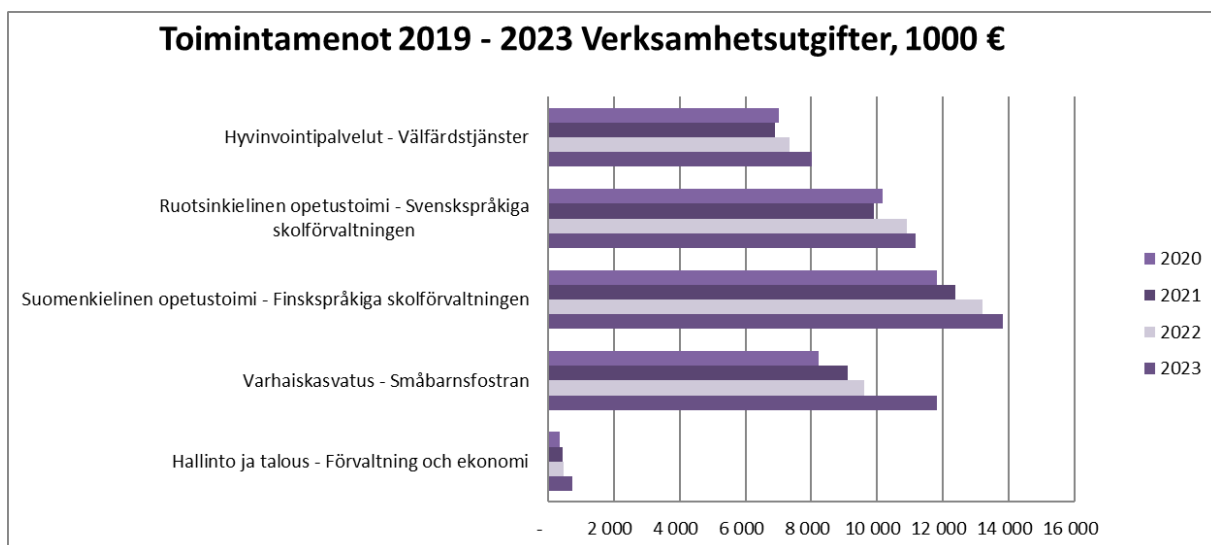
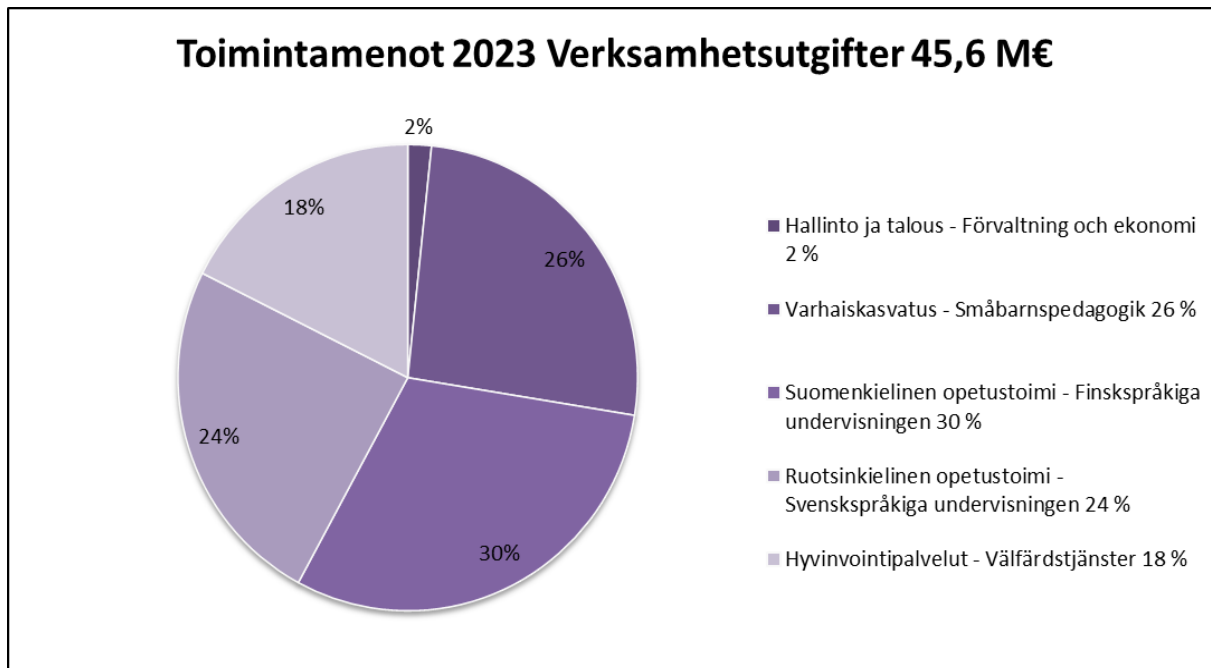
Byggnadstillsynen behandlade märkbart färre byggnadstillstånd år 2023 än år 2022. Tack vare höghusprojekt blev underskottet ändå relativt litet när vi beaktar den pågående nationella situationen inom byggbranschen.

TUNNUSLUKUJA – NYCKELTAL

Rakennusvalvonta	TP	TA	TP	Poikkeama
Byggnadstillsyn	Bokslut	BG	Bokslut	Avvikelse
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	2023	2023
Rakennusvaliokunnan myöntämät luvat kpl - Av				
byggnadsutskottets beviljade lov st.	23	22	15	-7
Kaupunkikuvatoimikunnan kokouksissaan antamat lausunnot, kpl -				
Av stadbildskommittén vid sina möten givna utlåtanden, st.	55	60	33	-27
Valmistuneet asunnot, kpl/ v - Färdiga bostäder, st./ år	16	15	23	
		Raportoidaan		
		TP:n		
Myönnettyjen lupien (uudiskohteet) kokonaisala, brm ² -	11 557	yhteydessä	5 723	

2.3.3. SIVISTYSTOIMI BILDNING

SIVISTYSTOIMI – BILDNING

HALLINTO JA TALOUS – FÖRVALTNING OCH EKONOMI

VARHAISKASVATUS - SMÅBARNSPEDAGOGIKEN
OPETUSTOIMI – UNDERVISNINGSFÖRVALTNING

SUOMENKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSVALIOKUNTA
- FINSKA UTSKOTTET FÖR UNDERVISNING OCH
SMÅBARNSPEDAGOGIK
RUOTSINKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSVALIOKUNTA
– SVENSKA UTSKOTTET FÖR UNDERVISNING OCH
SMÅBARNSPEDAGOGIK

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAPALVELUT – KULTUR- OCH FRITIDSTJÄNSTERNA
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKAVALIOKUNTA – KULTUR- OCH
FRITIDSUTSKOTTET

Sivistystoimi yhteensä						
Bildningen totalt						
Vastuuhenkilö-Ansvarsperson	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Mikael Flemmich	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
Sivistystoimenjohtaja - Bildningsdirektör	2022	2023	2023	2023	2023	2023
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	3 949 847	3 966 930		3 966 930	3 903 842	63 088
Maksutulot - Avgiftsinkomster	1 085 134	1 423 177		1 423 177	1 324 813	98 364
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	610 540	644 341		644 341	1 159 299	-514 958
Muut toimintatuotot - Övriga inkomster	513 447	420 100		420 100	460 196	-40 096
Sisäiset tulot - Interna inkomster	47 249	50 405		50 405	48 216	2 189
TOIMINTATULOT YHT - INKOMSTER TOTALT	6 206 217	6 504 953	0	6 504 953	6 896 366	-391 413
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-21 701 770	-23 628 976	-27 815	-23 656 791	-23 874 018	217 227
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-3 693 273	-4 101 898		-4 101 898	-3 689 357	-412 541
Aineet ja tarvikkeet - Material och varor	-1 546 619	-1 532 597		-1 532 597	-1 517 792	-14 805
Avustukset - Understöd	-2 725 009	-2 692 133	-336 300	-3 028 433	-3 054 066	25 633
Muut toimintakulut - Övriga utgifter	-108 654	-317 296		-317 296	-212 875	-104 421
Sisäiset menot - Interna utgifter	-11 732 571	-13 351 895		-13 351 895	-13 234 491	-117 404
TOIMINTAMENOT YHT - UTGIFTER TOTALT	-41 507 897	-45 624 795	-364 115	-45 988 910	-45 582 598	-406 312
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-35 301 680	-39 119 842	-364 115	-39 483 957	-38 686 232	-797 725

Toiminta

Vuoden 01.01.2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät hyvinvointialueen hallintaan. Vuonna 2023 on pääasiassa keskitytty luomaan yhteyksiä hyvinvointialueelle ja luomaan yhteistyömuotoja eri palveluiden välille. Siirtyminen ei ole ollut täysin sujuvaa, ja työnjako hyvinvointialueen ja kunnan välillä on edelleen joissain tapauksissa epäselvä. Kunnan rooli asukkaiden hyvinvoinnin edistäjänä pysyy ja kehittyy jatkuvasti. Kunnan hyvinvointitehtävien koordinoinnista vastaa hyvinvointikoordinaattori.

Erityisesti koulupsykologien puutteen vuoksi kunnan ja koulujen rooli ennaltaehkäisevän oppilashuoltotyön toteuttamisessa on vaikeutunut. Koulupsykologien puute heikentää myös yhteisöllistä oppilas- ja opiskelijahuoltoa.

Vuoden 2023 lopussa aloitettiin varhaiskasvatuksen palveluverkkotyö. Tavoitteena on, että verkosto vastaa mahdollisimman hyvin varhaiskasvatuksen nykyistä ja tulevaa tarvetta.

Opetuspalveluissa suunnitellut suomenkielisen perusopetuksen tilojen suhteen ovat edistyneet ja

päätökset tilojen saneeruksesta ja laajennuksista on tehty.

Iltapäivätoiminta järjestetään kunnan toimesta 01.08.2023 alkaen, ja vuosiluokkien 1-2 oppilaiden osallistumisprosentti on merkittävästi kasvanut verrattuna aiempiin vuosiin. Järjestely säästää resursseja ja antaa kaupungille mahdollisuuden palkata koulunkäyntiavustajia täysipäiväisiin tehtäviin, koska he voivat jatkaa työskentelyä iltapäivätoiminnassa. Oppilaille tämä tarkoittaa sitä, että sama turvallinen aikuinen on läsnä sekä koulupäivinä että iltapäivätoiminnassa.

Yhteiskunnalliset suuret trendit ja yhteiskunnassa vallitseva levottomuus, joka johtuu maailmantilanteesta, ovat myös vaikuttaneet sivistyspalveluihin ja johtaneet siihen, että matalalla kynnyksellä puututaan lasten ja nuorten pahoinvoinnin oireisiin. Vuoden 2023 lopussa Kauniaisissa aloitettiin Ankkuri-toiminta, jota toivomme ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä nuorten rikolliseen käyttäytymiseen ja mahdolliseen radikalisoitumiseen.

Suurelta osin voidaan todeta, että sivistystoimi on saavuttanut vuoden 2023 budjetin yhteydessä asetetut strategiset tavoitteet.

Talous

Sivistystoimen toimintakate toteutui määrään -38 686 232 euroa (98,0 %). Talousarvio lisämäärärahan 364 115 euron jälkeen on -39 483 957 euroa. Toteuma alittaa lisämäärärahan sisältämän talousarvion 797 725 euroa.

Henkilöstö

Vuonna 2023 sivistystoimessa työskenteli yhteensä 439,3 henkilöä. Tämä on 1 henkilö enemmän kuin vuonna 2022.

Pätevän henkilökunnan saatavuus, erityisesti varhaiskasvatuksessa mutta myös tietyissä opettajakategorioissa, on edelleen ongelma. Pieni helpotus oli havaittavissa, kun useiden henkilöstöryhmien palkkoja korjattiin 01.06.2023 alkaen yleisen järjestelyerän kautta.

Verksamhet

Från och med 01.01.2023 övergick social- och hälsovårdstjänsterna i välfärdsområdets förvaltning. År 2023 har långt präglats av byggandet av kontaktytor till välfärdsområdet och skapande av samarbetsformer för de olika tjänsterna. Övergången har inte varit helt smidig och arbetsfördelningen mellan välfärdsområdet och kommunen är fortfarande i vissa fall oklar. Kommunens roll att främja invånarnas välfärd kvarstår och utvecklas hela tiden. Huvudansvaret för koordineringen av kommunens välfärdsuppgifter har välfärdskoordinatören.

Bristen på främst skolpsykologer har försvårats kommunens och skolornas roll att genomföra det förebyggande elevvårdsarbetet. Avsaknaden av skolpsykologer försämrar också den gemensamma elev- och studerandevården.

I slutet av år 2023 påbörjades arbetet med småbarnspedagogikens nätverksutredning. Målet är att nätverket så väl som möjligt ska motsvara det behov småbarnspedagogiken har just nu och in i framtiden.

Inom utbildningstjänsterna har planerna för utrymmena för den finskspråkiga grundläggande utbildningen tagit många steg framåt och beslut om vilka utrymmen som saneras och vad som byggs till har tagits.

Eftermiddagsverksamheten ordnas fr.o.m. 01.08.2023 i kommunal regi och det procentuella antalet elever i årskurserna 1-2 som deltar i verksamheten har ökat markant i jämförelse med tidigare år. Förutom att arrangemanget sparar resurser, ger det också staden en möjlighet att anställa skolgångshandledare på heltidsvakanser då de kan fortsätta arbeta inom eftermiddagsverksamheten. För eleverna innebär detta att samma trygga vuxna är närvarande i såväl skolvardagen som i eftermiddagsverksamheten.

De stora samhällseliga trenderna och oron i samhället, vilken beror på världsläget, har även de påverkat bildningssektorn och lett till att man med låg tröskel ingriper då barn och unga uppvisar symptom på illamående. I slutet av år 2023 startade man Ankare-verksamheten i Grankulla, vilket vi hoppas är en preventiv åtgärd då det gäller ungas brottsliga beteende och ev. radikaliserings.

Stort sett kan man konstatera att bildningssektorn uppnått de strategiska mål som uppställts i samband med budgeten för år 2023.

Ekonomi

Bildningssektorns verksamhetsbidrag var -38 686 232 euro (98,0 %). Efter tilläggsanslaget på 364 115 euro låg budgeten på -39 483 957 euro. Utfallet ligger 797 725 euro under budgeten innehållande tilläggsanslaget.

Personal

Inom bildningssektorn arbetade år 2023 totalt 439,3 personer, vilket var en ökning på 1 person i jämförelse med år 2022.

Tillgången på behörig personal främst inom småbarnspedagogiken men även i vissa lärarkategorier kvarstår. En viss lättnad kunde skönjas då många personalgruppers löner justerades fr.o.m. 01.06.2023 via den allmänna justeringspotten.

HALLINTO JA TALOUS – FÖRVALTNING OCH EKONOMI

Hallinto ja talous

Förvaltning och ekonomi

Vastuuhenkilö-Ansvarsperson	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Mikael Flemmich	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
Sivistystoimenjohtaja - Bildningsdirektör	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATULOT YHT - INKOMSTER TOTALT	40 387	60 000	0	60 000	142 163	-82 163
TOIMINTAMENOT YHT - UTGIFTER TOTALT	-482 920	-628 660	-27 815	-656 475	-753 280	96 805
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBRIDRAG	-442 533	-568 660	-27 815	-596 475	-611 117	14 642

Toiminta

Sivistystoimen johtoryhmä kokoontuu kerran viikossa ja koordinoi sekä päättää toimialan työn suuntaviivoista. Sivistystoimen kolme suunnittelijaa toimivat nyt koko sivistystoimen suunnittelijoina, mikä tuo synergiaetuja, kun yhteistyötä on tiivistetty entisestään.

Sivistystoimen hallinnon prosessit on tarkistettu ja päivitetty. Hallintomenettelyiden yhtenäistämistyö on jatkunut.

Kansalaisopiston rehtori toimi vuonna 2023 oman toimensa ohella kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkönä.

Talous

Kaupunginvaltuusto päätti 18.12.2023 (§ 69) määrärahan siirtämisestä yleishallinnon talouspalveluista sivistystoimen hallintoon ja talouteen määrältään 27 815 euroa, liittyen sivistystoimen taluspäällikön vakanssin siirtymiseen talousarviovuonna sivistystoimen tulosalueelle hallinto ja talous.

Sivistystoimen hallinnon ja talouden käyttötalouden sitovan toimintakatteen ylitys on 14 642 euroa. Henkilöstömenoissa lomapalkkavelkasaldo on palkkajärjestelmän tietojen perusteella kasvanut tilikaudella 51 251 euroa ja sisältyy tilinpäätökseen 2023 tilikauden kustannuksena henkilöstömenoissa. Sivistystoimen hallinnon ja talouden käyttötalouden toteuma alittaa 36 609 euroa sitovan toimintakatteen, kun tarkastellaan käyttötalouden toteumaa ilman lomapalkkavelkakirjauksen vaikutusta tilinpäätökseen.

Henkilöstö

Hallinnon henkilökuntamäärä oli vuonna 2023 8 henkilöä, taluspäällikön siirryttyä sivistystoimen hallintoon.

Verksamhet

Bildningssektorns ledningsgrupp sammanträder en gång i veckan och samordnar och drar upp riktlinjer för sektorns arbete. Våra tre planerare fungerar numera som planerare för hela bildningssektorn, vilket medför synergieffekter då samarbetet förtätats ytterligare.

Processerna inom bildningens förvaltning har genomgåts och uppdaterats. Arbetet med förenhetligandet av förvaltningsförfaranden har fortsatt.

Medborgarinstitutets rektor fungerade år 2023 vid sidan om sina egna uppgifter som kultur- och fritidschef.

Ekonomi

Stadsfullmäktige beslutade den 18.12.2023 (§ 69) att överföra ett anslag till beloppet 27 815 euro från allmänna förvaltningen till bildningsväsendets resultatområde förvaltning och ekonomi, gällande överföringen av vakansen för ekonomichefen från allmänna förvaltningen till förvaltningen i bildningsväsendet.

Bildningsväsendets förvaltning och ekonomi överskrider driftsekonomin bindande verksamhetsbidrag med 14 642 euro. Semesterlöneskulden har enligt lönesystemet ökat under verksamhetsåret 2023 totalt med 51 251 euro och denna summa ingår i bokslutet år 2023 som en kostnad inom personalkostnaderna. Driftsekonomin utfall gällande bildningsväsendets förvaltning och ekonomi underskrider totalt 36 609 euro det bindande verksamhetsbidraget, då driftsekonomin utfall granskas utan inverkan av bokningen av semesterlöneskuld förändringen i bokslutet.

Personalen

Förvaltningspersonalens antal var år 2023 8 personer, efter att ekonomichefen flyttat till bildningens förvaltning.

VARHAISKASVATUS - SMÅBARNSPEDAGOGIKEN

Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogiken

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Annika Hiitola	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
varhaiskasvatuspäällikkö - chef för småbarnspedagogiken	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	837 014	1 318 120	0	1 318 120	1 111 667	206 453
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-9 593 605	-11 483 481	-290 000	-11 773 481	-11 820 327	46 846
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-8 756 591	-10 165 361	-290 000	-10 455 361	-10 708 660	253 299

Toiminta

Ruotsinkielinen esiopetus on kehittänyt yhteistyötä alkuopetuksen kanssa toimiessaan uusissa tiloissa Granhultsskolan yhteydessä.

Varhaiskasvatuksen palveluverkoston päivitysprosessi on käynnistetty.

Tammikummun päiväkodin toiminta käynnistyi 1.8.2023.

Valtakunnallinen kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu on jatkunut Sansinpellon päiväkodissa. Kokeilu päättyy 31.5.2024.

Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän hankintaa on valmisteltu markkinakartoituksella.

Kotihoidon tuen käyttö on vähentynyt vuoden 2023 aikana. Vuoden alussa kotihoidon tuen piirissä oli 61 perhettä, joissa kotihoidossa oli 64 lasta. Vuoden lopussa kotihoidon tuen piirissä oli 46 perhettä, joissa kotihoidossa oli 49 lasta.

Yksityisen hoidon tuen käyttö on vähentynyt vuoden 2023 aikana. Vuoden alussa yksityisen hoidon tuen piirissä oli 35 lasta. Vuoden lopussa yksityisen hoidon tuen piirissä oli 24 lasta.

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2023 lopussa 232 lasta suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja 135 lasta ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa. Edelliseen vuoteen nähden määrä on pienentynyt suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa, ja pysynyt lähes ennallaan ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa (256 suomenkielinen, 141 ruotsinkielinen).

Palvelusetelillä tuetussa varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2023 lopussa 16 lasta suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja 70 lasta ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa. Muissa kieliryhmissä palveluseteli käsitti 43 lasta. Edelliseen vuoteen nähden määrä on vähentynyt suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa (20) ja kasvanut ruotsin- ja muun kielisessä varhaiskasvatuksessa (20 suomenkielinen, 63 ruotsinkielinen, 16 muut)

Covid 19 – pandemian vaikutusten tasoittamiseksi myönnettyä valtionavustusta on hyödynnetty palkkaamalla kielikavereita varhaiskasvatustyksiköihin vieraskielisten lasten tueksi. Hanke kestää vuosina 2022 – 2024.

Kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä kunnallinen esiopetussuunnitelma on päivitetty vastaamaan vuonna 2023 julkaistuja perusteita. Uusiin suunnitelmiin sisältyy mm. Kiusaamisen vastainen suunnitelma sekä toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma.

Opetushallituksen valtionavustuksen turvin kolmitasoisien tuen kehittämiseen on palkattu hanketyöntekijä vuodesta 2022 vuoden 2023 loppuun. Varhaiskasvatuksen tuen päätösprosessi on luotu ja henkilöstöä koulutettu tuen toteuttamisessa.

Talous

Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 18.12.2023 varhaiskasvatuksen tulosalueelle 290 000 euron lisämäärärahan talousarviovuodelle 2023.

Varhaiskasvatuksen määräraha lisämäärärahan myöntämisen jälkeen on toimintakatetasolla 10 455 361 euroa. Tilikauden toteumaksi muodostui -10 708 660 (102,4 %). Toteuma on toimintakatetasolla 253 299 euroa korkeampi kuin lisämäärärahan sisältämä määräraha (= sitova taso).

Toimintatuloissa maksutuotot alittavat käyttösuunnitelman 271 000 euroa. Maan hallitus on keväällä 2023 alentanut varhaiskasvatusmaksuja. Myönnettyt valtionavustukset erityisrahoitteisten hankkeiden osalta ylittivät käyttösuunnitelman 87 000 eurolla.

Henkilöstömenojen toteuma on yhteensä 6 703 976 euroa (105,8 %) ja toteuma on 364 831 euroa yli käyttösuunnitelman. Sarastia- palkanlaskentajärjestelmän lomapalkkavelkalaskelman mukaan varhaiskasvatuksen lomapalkkavelka on kasvanut 31.12.2022 tilanteesta tilanteeseen 31.12.2023 euromäärältään yhteensä 240 000 euroa. Lomapalkkavelan muutos 240 000 euroa sisältyy tilinpäätökseen kustannuksena vuodelle 2023. Henkilöstömenoista on vuonna 2023 rahoitettu yhteensä 97 000 euroa Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksella kehittämishankkeisiin. Lisäksi järjestelyvaraeristä varhaiskasvatukseen ohjatuilla palkankorotuksilla oli vaikutus henkilöstömenoihin.

Säästöä on vuonna 2023 toteutunut suhteessa käyttösuunnitelmaan kuluryhmissä palvelujen ostot ja aineet ja tarvikkeet, yhteensä 99 000 euroa.

Sisäiset kulut alittavat talousarvion 201 000 eurolla. Suurimpana säästönä talousarvioon verrattuna on sisäiset ruokapalvelukulut, jossa toteuma alittaa talousarvion 190 000 eurolla.

Suomenkielinen varhaiskasvatus ylittää käyttösuunnitelman toimintakatetasolla yhteensä 522 847 euroa. Toteuma oli toimintakatetasolla yhteensä - 5 359 458 euroa (110,8 %). Toimintatuloissa maksutuotot ja muut tuotot alittavat käyttösuunnitelman 152 000 eurolla. Henkilöstökulut ylittävät käyttösuunnitelman 555 000 eurolla, josta lomapalkkavelan muutoksen osuus on 147 000 euroa. Palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet sekä muut toimintakulut alittavat käyttösuunnitelman yhteensä 125 000 euroa. Sisäiset vuokrat ylittävät käyttösuunnitelman 81 000 euroa ja sisäiset ruokapalvelukulut alittavat käyttösuunnitelman 142 000 euroa

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen toteuma oli toimintakatetasolla - 2 613 100 euroa, ollen täten 274 731 euroa alle käyttösuunnitelman (toteuma 90,5 %). Toimintatuloissa maksutuotot ja muut tuotot alittavat käyttösuunnitelman 142 000 eurolla. Henkilöstömenot alittavat käyttösuunnitelman 139 000 eurolla. Palvelujen ostot, aineet ja tarvikkeet sekä muut toimintakulut alittavat käyttösuunnitelman yhteensä 136 000 euroa. Sisäiset vuokrat alittavat käyttösuunnitelman 108 000 euroa ja sisäiset ruokapalvelukulut alittavat käyttösuunnitelman 48 000 euroa.

Varhaiskasvatuksen yhteisen toiminnan käyttösuunnitelma on toimintakatetasolla – 2 736 102 euroa ja tilikauden toteuma ylittää käyttösuunnitelman 5 183 eurolla (toteuma-aste 100,2 %). Lisämääräraha 290 000 euroa kohdistettiin kokonaisuudessaan varhaiskasvatuksen yhteisen toiminnan palvelusetelien määrärahoihin.

Verksamhet

Den svenskspråkiga förskoleundervisningen har utvecklat samarbetet med nybörjarundervisningen då den har fungerat i sina nya lokaler i anslutning till Granhultsskolan.

Uppdateringen av servicenätverket inom småbarnspedagogik har påbörjats.

Daghemmet Ekkulla (Tammikumpu) har inlett sin verksamhet 1.8.2023.

Det nationella försöket med tvåårig förskola har fortsatt i det finskspråkiga Sansinpellon päiväkoti. Försöket fortlöper till 31.5.2024.

Anskaffningen av nytt klientdatasystem för småbarnspedagogiken har påbörjats med marknadskartläggning.

Utnyttjandet av stödet för hemvård har minskat under 2023. Hemvårdsstödet omfattade i början av året 61 familjer med totalt 64 barn i hemvård. I slutet av året omfattade hemvårdsstödet 46 familjer med totalt 49 barn i hemvård.

Användningen av stöd för privat vård har minskat under 2023. I början av året vårdades 35 barn med stöd av privatvårdsstödet och i slutet av året vårdades 24 barn med stöd av privatvårdsstödet.

Kommunal småbarnspedagogik användes i slutet av 2023 av 232 barn inom den finskspråkiga småbarnspedagogiken och av 135 barn inom den svenskspråkiga småbarnspedagogiken. Jämfört med föregående år har antalet minskat i den finskspråkiga småbarnspedagogiken, men och hållits nästan oförändrat i den svenskspråkiga småbarnspedagogiken (256 finskspråkiga, 141 svenskspråkiga).

Inom småbarnspedagogiken som stöds med servicesedel var antalet barn i slutet av år 2023 16 barn inom den finskspråkiga småbarnspedagogiken och 70 inom den svenskspråkiga småbarnspedagogiken. I övriga språk omfattar servicesedeln 43 barn. Jämfört med föregående år har antalet minskat i finskspråkig verksamhet, men vuxit i den svenskspråkiga verksamheten och i småbarnspedagogik på annat språk (20 finskspråkig, 63 svenskspråkig, 16 övriga språk)

Statsunderstöd för kompensering av covid19-pandemins verkningar har använts för att anställa språkkompisar som stöd för barn med annat språk än finska eller svenska. Projektet gäller under åren 2022 – 2024.

Den kommunala planen för småbarnspedagogik samt läroplanen för förskoleundervisning har uppdaterats under 2023 i och med de nya grunderna som publicerades 2023. I de nya planerna ingår bl.a. planen för förebyggande av mobbning samt planen för jämställdhet.

Med stöd av statsunderstöd av Utbildningsstyrelsen för utvecklande av trestegsstödet har en projektarbetare anställts från 2022 till slutet av 2023. Processen för stöd inom småbarnspedagogiken har gjorts upp och personalen har fortbildats i att genomföra stödet.

Ekonomi

Fullmäktige beviljade vid sitt sammanträde 18.12.2023 småbarnspedagogikens resultatområde ett tilläggsanslag på 290 000 euro för budgetåret 2023.

Efter tilläggsanslaget har småbarnspedagogiken - 10 455 361 euro i anslag på verksamhetsbidragsnivå. Utfallet för räkenskapsperioden är - 10 708 660 euro (102,4 %). Utfallet är 253 299 euro högre än budgeten inklusive tilläggsbudgeten på verksamhetsbidragsnivån (= bindande nivå).

Inom inkomsterna underskrider avgiftsintäkterna dispositionsplanen med 271 000 euro. Landets regering sänkte klientavgifterna inom småbarnspedagogiken på våren 2023. Beviljade statsunderstöd gällande specialfinansierade projekt överskrider dispositionsplanen med 87 000 euro.

Personalkostnadernas utfall är totalt 6 703 976 euro (105,8 %) och utfallet är 364 831 högre än dispositionsplanen. Enligt semesterlöneskuld uppgifterna från Sarastia lönesystemet har småbarnspedagogikens semesterlöneskuld ökat från situationen per 31.12.2022 till situationen per 31.12.2023 totalt med 240 000 euro. Ökningen av semesterlöneskulden till beloppet 240 000 euro ingår som kostnad i småbarnspedagogikens bokslut för år 2023. Personalkostnader till beloppet 97 000 euro har under år 2023 finansierats med undervisnings- och kulturministeriets specialunderstöd för utvecklingsprojekt. Utöver det hade den löneförhöjning som berodde på utjämningspottens allokering i småbarnspedagogiken en inverkan på personalkostnaderna.

Inbesparingar under år 2023 har utfallit inom kostnadsgrupperna köp av tjänster och anskaffning av material, total inbesparing 99 000 euro.

De interna utgifterna är 201 000 euro lägre än de budgeterade utgifterna. En stor inbesparing riktar sig till inbesparing i interna bespisningskostnader till beloppet 190 000 euro.

Den finskspråkiga småbarnspedagogiken överskrider dispositionsplanen på verksamhetsbidraget med 522 847 euro. Utfallet för verksamhetsbidraget är - 5 359 458 euro (110,8 %). Klientavgifterna och övriga inkomster underskrider dispositionsplanen totalt med beloppet 152 000 euro. Personalkostnaderna överskrider dispositionsplanen med 555 000 euro, varav ändringen i semesterlöneskulden utgör 147 000 euro av överskridningen. Köp av tjänster, anskaffning av material och övriga utgifter underskrider dispositionsplanen totalt med 125 000 euro. Interna hyrorna överskrider dispositionsplanen med 81 000 euro och interna bespisningskostnaderna underskrider dispositionsplanen med 142 000 euro.

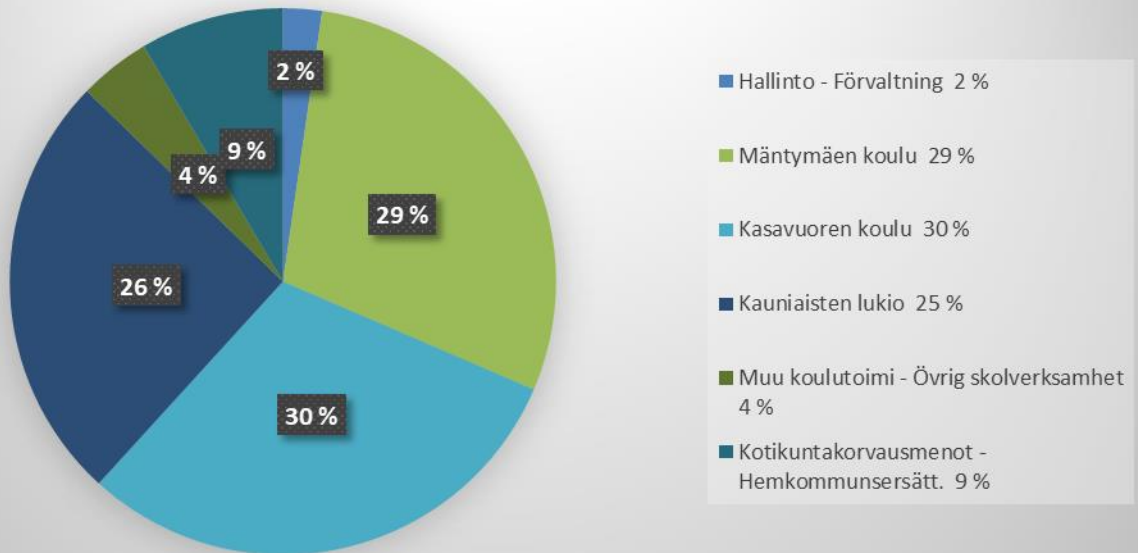
Den svenskspråkiga småbarnspedagogikens utfall var -2 613 100 euro på verksamhetsbidragsnivå, vilket innebär att utfallet underskrider dispositionsplanen med 274 731 euro (utfall 90,5 %). Klientavgifterna och övriga inkomster underskrider dispositionsplanen totalt med beloppet 142 000 euro. Personalkostnaderna underskrider dispositionsplanen med 139 000 euro. Köp av tjänster, anskaffning av material och övriga utgifter underskrider dispositionsplanen totalt med 136 000 euro. Interna hyrorna underskrider dispositionsplanen med 108 000 euro och interna bespisningskostnaderna underskrider dispositionsplanen med 48 000 euro.

Budgeten för den gemensamma verksamheten uppgick till -2 736 102 euro, utfallet överskrider dispositionsplanen med 5 183 euro (utfall 100,2 %). Tilläggsanslaget på 290 000 euro allokerades totalt till den gemensamma verksamheten och till servicesedelanslagen.

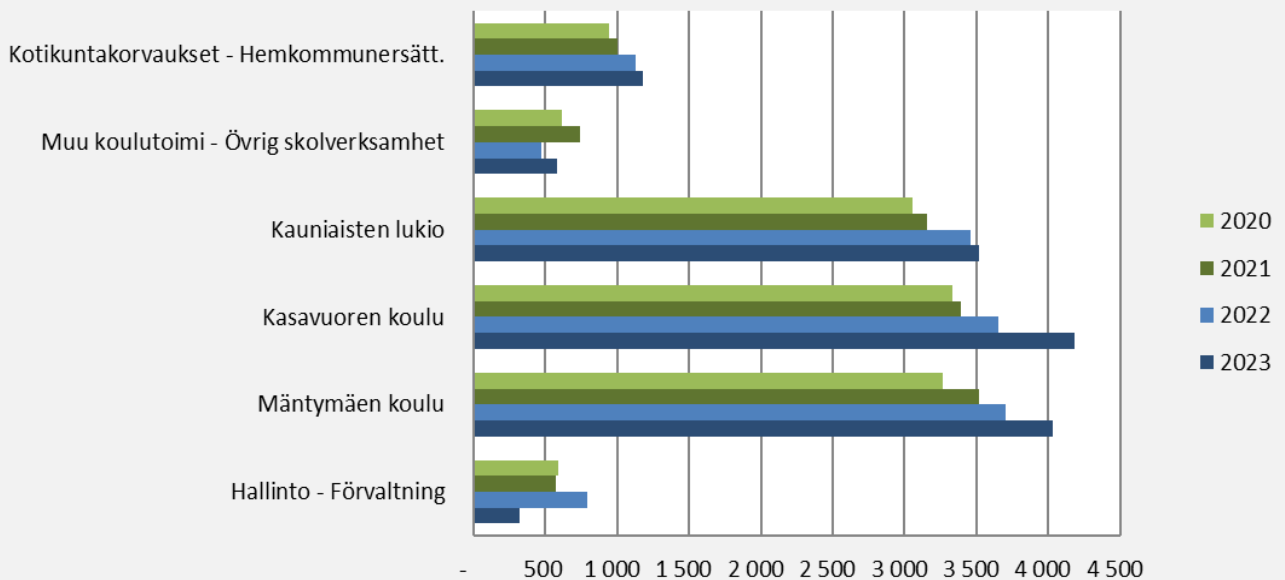
Varhaiskasvatus	TP	TA	Toteuma	Toteuma
Småbarnspedagogiken	Bokslut	BG	Utfall	Utfall
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	1-12/2023	%
Kunnallinen varhaiskasvatus - Kommunal småbarnspedagogik				
Lapsia 0-6 vuotiaat kunnassa - Antal barn 0-6 år i kom munen	687	710	668	94 %
Osallistumisaste - Deltagargrad	77	76	77	101 %
<i>Suomenkielinen varhaiskasvatus - Finskspråkig småbarnspedagogik</i>				
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat - Antal barn i vård över 3-åringar	201	200	175	88 %
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat - Antal barn i vård under 3-åringar	55	65	57	88 %
Lapsia esiopetuksessa - Antal barn i förskolan	89	80	60	75 %
<i>Ruotsinkielinen varhaiskasvatus - Svenskspråkig småbarnspedagogik</i>				
Lapsia hoidossa yli 3-vuotiaat - Antal barn i vård över 3-åringar	118	100	105	105 %
Lapsia hoidossa alle 3-vuotiaat - Antal barn i vård under 3-åringar	23	30	30	100 %
Lapsia esiopetuksessa - Antal barn i förskolan	47	45	47	104 %
euro/lapsi ulkoinen toimintakate - eur/barn externt verksamhetsbidrag	13 435	15 357	17 806	
euro/lapsi sisäinen toimintakate - eur/barn internt verksamhetsbidrag	2 994	4 749	4 786	
Lasten kotih.tuki- Hemvårdsstöd				
Lapset / kk - Antal barn / mån :				
Lakisääteinen - Lagstadgad	44	60	67	112 %
Kunnallinen - Kommunalt	36	50	63	126 %
Yksit.hoid.tuki - Stöd för privat vård				
Lapset / kk - Antal barn / mån :				
Lakisääteinen - Lagstadgad	38	35	29	83 %
Kunnallinen - Kommunalt	37	35	29	83 %
Palveluseteli - Servicesedel				
Lapset - Antal barn (kpl)	163	110	129	117 %
Myönnetyt palvelusetelit - Beviljade servicesedel (EUR)	1 211 284	1 530 000	1 651 393	108 %

SUOMENKIELINEN OPETUS FINSKSPRÅKIGA UTBILDNINGEN

Toimintamenot 2023 Verksamhetsutgifter, 13,8 M€

Toimintamenot 2020 -2023 Verksamhetsutgifter, 1000 €

SUOMENKIELINEN OPETUS – FINNSPRÅKIGA UTBILDNINGEN

Suomenkielinen opetus
Finskspråkig utbildning

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Maria Ekman-Ekebon	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
Opetuspäällikkö - undervisningschef	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	2 218 319	2 248 204		2 248 204	2 327 273	-79 069
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-13 205 065	-14 271 959		-14 271 959	-13 819 734	-452 225
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-10 986 747	-12 023 755	0	-12 023 755	-11 492 461	-531 294

Toiminta

- Aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Mäntymäen koululla kaupungin toimesta.
- Vuoden 2023 aikana kehitämme Granimallin avulla koululaisten harrastamahdollisuuksia.
  - o Granimallin harrastustoimintaa on tarjottu myös 1. ja 2. luokan oppilaille vuonna 2023. Lukuvuonna 2023-2024 on havaittu osallistuvien lasten ja nuorten määrän vähentyneen, jonka takia on myös järjestetty vähemmän kerhoja.
- Edistämme myös toimivien koulurakennusten ja koulupihojen kehittämistä.
  - o Suomenkielinen koulukeskus (uusi esi- ja alakoulu), KV 28.8.2023.
  - o Kasavuoren koulukeskuksen A-siipi: päivitetty tarveselvitys KH 30.10.2023.
  - o Kasavuoren koulukeskuksen väistötilat: tarveselvitys KH 2.10.2023
  - o Suomenkielisen esi- ja perusopetuksen pedagogisen suunnitelman hyväksyminen SOVV 01.03.2023
  - o Resurssiviisaat Granin lukiot -hankkeessa on suunniteltu ja varattu resursseja koulupihojen pyöräilyinfrastruktuuriin parantamiseksi.
  - o Mäntymäen koululla viljelylaatikoita rakennettiin ja otettiin käyttöön.
- Vuoden 2023 aikana kehitämme myös toimivaa yhteistyötä opetustoimen ja hyvinvointialueen välillä.
  - o Käytäntöjä on kehitetty, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen (LUVNin) työntekijöiden ja koulujen yhteistyö käytännössä hoituu (työtilat, työvälineet, työntekijöiden ajankäyttö ja työnjako, Wilman käyttö, muu viestintä). Yksi suurimmista haasteista on ollut kehittää toimiva prosessi oppilaiden ja opiskelijoiden tietojen siirtämiseksi LUVNille. Syksyllä 2023 allekirjoitettiin sopimus LUVNin ja kaupungin välillä liittyen tähän.
  - o Säännöllisiä tapaamisia järjestetään hyvinvointialueen johtavan psykologin, kuraattorin ja kouluterveydenhoitajan sekä koulujen johdon kesken.
  - o Sivistystoimi on osallistunut LUVNin järjestämiin suuriin tiedotustilaisuuksiin, jotka on suunnattu koko alueen varhaiskasvatuksen ja koulujen johtajille.
  - o Kasavuoren koululla opiskeluhuollon ja pedagogisen tuen toimijoiden tapaaminen 25.8.
  - o Rehtori välittänyt huoltajille tietoa LUVNin järjestämästä huoltajaillasta syyskuussa ja Perhepolku-verkkokursseista.
  - o Yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien toiminnan ja tapaamisrakenteiden kehittäminen LUVNin työntekijöitä kuullen.
  - o Perusopetuksen Hyvinvointimessujen suunnittelu ja toteuttaminen yhteistyönä LUVNin henkilökunnan kanssa.
  - o LUVNin opiskeluhuollon työntekijät ovat tärkeä osa kouluyhteisöä. Tätä yhteisöön kuulumisen tunnetta vahvistetaan rehtorien johtamistyöllä.
  - o On kuitenkin todettava, että koulujemme resurssit ovat huomattavasti huonommat kuin ennen hyvinvointialueelle siirtymistä.
  - o Vaatii vielä paljon työtä, jotta löydämme toimivia tukimuotoja kouluterveydenhuollon tarjoaman tuen lisäksi.
- Edistämme myös kestävää arkea ja elämäntyyliä.

- Koulujen kierrätyskäytäntöjä on kehitetty ja suunniteltu yhdessä mm. puhdistuspalvelujen kanssa. Kaikkien koulujen yhteinen teemapäivä järjestettiin 14.11.2023.
- Kestävän kehityksen “keke”-tiimien toimintaa on kehitetty ja yhtenäistetty: kummassakin koulussa on aktiiviset, keskenään yhteistyötä tekevät kehittämistiimit “Kestävän tulevaisuuden rakentaminen”.
- Viljelylaatikot on otettu käyttöön Mäntymäen koululla.
- Koulu on mukana Fiksusti kouluun –hankkeessa ja on järjestetty pyöräilytapahtumia keväällä 2023.
- Kouluruokadiplomi Mäntymäen koululle keväällä 2023.
- Ruokaraadit
- Hävikkiruokaviikko
- Mäntymäen koululla ei tarjottimia paitsi keittopäivinä ja pienillä oppilailla.
- Laajennetun oppivelvollisuuden mukanaan tuomiin haasteisiin vastataan erityisesti panostamalla oppilas- ja opiskelijanohjaukseen.
  - Vuonna 2023 perustettiin uusi opinto-ohjaajan virka Kauniaisten lukioon vastaamaan opinto-ohjaustarpeisiin. Uusi lukion opinto-ohjaaja aloitti virassa 1.8., jonka jälkeen lukiolla on käytössä 2,33 opinto-ohjaajaa ohjaustehtävissä.
  - Laajennetun oppivelvollisuuden tullessa voimaan lisääntyneeseen oppilaan ja opinto-ohjauksen tarpeeseen ja oppilaan- ja opinto-ohjaajien lisääntyneisiin velvollisuuksiin vastattiin Kasavuoren koulussa lisäämällä oppilaanohjauksen resursseja. Vuonna 2023 Kasavuoren koulussa oli yksi kokoaikainen oppilaanohjaaja ja kaksi aineenopettajaa, jotka toimivat oppilaanohjaajina sivutoimisesti. 2023 oppilaanohjauksen resurssi oli sama kuin edellisenä vuonna 2022.
  - Lukion erityisopetuksessa on lukuvuonna 2023-2024 käytössä virassa olevan erityisopettajan lisäksi ylimääräinen erityisopettaja 10 h/vko hankerahoituksella.

Toiminnan painopistealueet vuodelle 2023:

- Koulut kehittävät prosessejaan erityisesti ohjauksen osalta oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuvan tarpeen huomioimiseksi
  - Kun laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan, Kasavuoren koulu vastasi kasvaneeseen oppilaanohjauksen tarpeeseen lisäämällä siihen resursseja. Vuonna 2023 Kasavuoren koulussa oli kokoaikainen oppilaanohjaaja ja kaksi aineenopettajaa, jotka myös työskentelivät osa-aikaisina oppilaanohjaajina. Oppilaanohjauksen resurssi vuonna 2023 oli sama kuin edellisenä vuonna 2022.
  - Uusi opinto-ohjaaja lukioon 1.8.2023 alkaen.
  - Lukion yhteisöllisen hyvinvointityön ryhmä (YHR) on uusien jäsenten myötä entistä isompi ja kokoontuu useammin.
- Psykykinen ja fyysinen hyvinvointi
  - Kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta lukiossa on ryhdytty toimenpiteisiin: hyvinvointiviikko järjestettiin marraskuussa, oppituntien alkamisaikakokeilun suunnittelu ja ruokatuntien pidentäminen.
  - työ hyvinvointiopetuksen oppimisolulla jatkuu (monipuoliset hyvinvointitaidot)
    - Vuonna 2023 valmistui hyvinvointisuunnitelma (SOVV 07.06.2023), ja se julkaistiin 20.9.2023. Suunnitelma otettiin käyttöön luokilla 1–6 syksyllä 2023.
    - Ensimmäinen opettajien hyvinvointikoulutus päättyi keväällä 2023. Seuraava koulutus alkoi syksyllä 2023 ja jatkuu edelleen toukokuuhun 2024.
    - FUNA-kyselyt toteutettu
    - Kouluterveyskyselyn tulosten tarkastelu ja toimenpiteiden suunnittelu käyntiin, tulosten esittely huoltajille mm. Hyvinvointimessuilla.
  - kiusaamisen vastaisten 14 toimenpiteen toteuttaminen
    - Ohjelma hyväksyttiin SOVV:ssa 16.08.2023.
    - Someturva-oppitunnit yläkoulussa (alakoulussa keväällä) ja vastuuhenkilötoiminnan käynnistäminen.

- Ankkuritoiminnan yhteistyön käynnistäminen.
- KouluKunnossa -poissaolomallin käyttöönotto (hyvinvointiin liittyen).
- Keväällä 2024 järjestetään henkilöstölle koulutusta liittyen restoratiiviseen menetelmään kiusaamistilanteissa sekä vertaissovitteluun (koulutus myös suunnattu oppilaille).
- Lukion YHR:ssä on käsitelty suunnitelmaa lukuvuoden alussa, puututtu nopeasti mm. laajaan nettikiusaamiseen syksyllä. Someturva käytössä
- Selvitykset uuden alakoulurakennuksen ja Kasavuoren A-siiven remontoimisen kanssa jatkuvat.
  - o Suomenkielinen koulukeskus (uusi esi- ja alakoulu), KV 28.8.2023.
  - o Kasavuoren koulukeskuksen A-siipi: päivitetty tarveselvitys KH 30.10.2023.
  - o Kasavuoren koulukeskuksen väistötilat: tarveselvitys KH 2.10.2023.
  - o Suomenkielisen esi- ja perusopetuksen pedagogisen suunnitelman hyväksyminen SOVV 01.03.2023.
- Mäntymäen koulun oppilasmäärästä johtuen on todettu lisätilarive luvuvuoden 2023-2024 alkuun mennessä.
  - o Tilat ovat riittäneet Mäntymäen koululla luovilla ja joustavilla ratkaisuilla. Työyhteisö halusi pysyä samassa rakennuksessa muun kouluyhteisön kanssa.

Talous

- Suomenkielisen opetuksen määräraha on toimintakatetasolla 12 023 755 euroa. Tilikauden toteumaksi muodostui 11 492 461 euroa (95,6 %). Toteuma on toimintakatetasolla 531 294 euroa määrärahaa alhaisempi.
- Toimintatulot ylittävät talousarvion 79 000 eurolla, toimintatulojen toteuma on 2 327 273 euroa (toteuma 103,5 %). Ylitystä talousarvioon verrattuna toteutui maksutuloissa ja hankkeiden hankekohtaisissa valtionavustuksissa.
- Toimintamenojen toteuma on 13 819 734 euroa, mikä alittaa talousarvion 452 225 eurolla (toteuma 96,8 %). Toimintamenojen talousarvion alituksesta 158 000 euroa johtuu lomapalkkavelan muutoskirjauksesta tilinpäätökseen 31.12.2023 (lomapalkkavelan alentuminen). Muu toimintamenojen alitus talousarvioon on 294 000 euroa.
- Henkilöstömenoissa talousarvioalitusta oli lomapalkkavelan alentumisessa 158 000 euroa ja talousarvioylitystä 39 000 euroa muissa henkilöstömenoissa. Talousarvioalituksia toteutui palvelujen ostoissa 247 000 euroa, aineissa ja tarvikkeissa 70 000 euroa ja muissa toimintakuluissa 43 000 euroa.
- Hallinto alitti käyttösunnitelmansa toimintakatetasolla yhteensä 128 000 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli -318 364 euroa (71,4 %). Henkilöstömenot alittivat vuoden 2023 käyttösunnitelman 67 000 eurolla. Palvelujen ostot alittavat käyttösunnitelman 51 000 euroa. Aineissa ja tarvikkeissa käyttösunnitelman alitus on 19 000 euroa ja muissa toimintamenoissa käyttösunnitelma ylittyi 10 000 euroa.
- Perusopetus ylitti käyttösunnitelman toimintakatetasolla yhteensä 48 000 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli -8 210 595 euroa (100,6 %). Toimintatulot alittavat budjetoidun tulon 59 000 euroa. Toimintamenojen toteuma oli 8 218 710 euroa (99,9 %) toteuman ollessa 10 600 euroa alle käyttösunnitelman.
- Perusopetuksessa henkilöstömenot ylittävät käyttösunnitelman 24 000 eurolla (toteuma 100,5 %), sisältäen käyttösunnitelman alituksen 54 000 euroa koskien lomapalkkavelkaa ja ylityksen 78 000 euroa koskien muita henkilöstömenoja. Käyttösunnitelman ylityksiä oli pienempiä summia palvelujen ostoissa, aineissa ja tarvikkeissa, avustuksissa ja sisäisissä menoissa. Budjetin alitusta oli muissa toimintamenoissa 55 000 euroa, pääosin koskien leasingtietokoneiden leasingvuokria.

- Lukiokoulutus alitti käyttösuunnitelman 186 000 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi muodostui – 3 494 833 euroa (95,0 %). Tulojen kertymä oli 27 369 euroa (136,8 %) budjetin ollessa 20 000 euroa. Henkilöstömenot alittavat käyttösuunnitelman 38 000 eurolla (toteuma 98,2 %), sisältäen alituksen 53 000 euroa koskien lomapalkkavelan alentumista ja ylityksen 15 000 euroa koskien muita henkilöstömenoja. Käyttösuunnitelman alituksia toteutui palvelujen ostoissa 74 000 euroa, aineissa ja tarvikkeissa 63 000 euroa sekä muissa toimintamenoissa 3 000 euroa.
- Muu koulutoiminta alitti käyttösuunnitelman toimintakatetasolla yhteensä 93 000 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli –260 858 euroa (73,8 %). Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen nettokustannukset alittivat käyttösuunnitelman 111 000 euroa.

Verksamhet

- Morgon- och eftermiddagsverksamheten ordnas i Mäntymäen koulu i stadens regi.
- Under 2023 utvecklar vi skolbarns- och skolungdomars hobbymöjligheter inom ramen för Granimodellen.
  - o Granimodellens hobbyverksamhet har under 2023 erbjudits även till elever i årskurserna 1 och 2. Under läsåret 2023-2024 ser vi en nedgång i antalet barn och unga som deltar, därmed har även färre klubbar ordnats.
- Vi främjar också utvecklandet av fungerande skolfastigheter och skolgårdar.
  - o Finskspråkiga skolcentrum (ny skola för förskolan och åk 1-6) STF 28.8.2023.
  - o A-flygeln vid Kasavuoren koulukeskus: Uppdaterad behovsutredning KH 30.10.2023.
  - o Tillfälliga lokaler vid Kasavuoren koulukeskus, behovsutredning KH 2.10.2023.
  - o Godkännande av pedagogiska planen för den finskspråkiga för- och grundläggande utbildningen SOVV 01.03.2023.
  - o Inom ramen för projektet Resurssmarta Granis gymnasier har resurser planerats och avsatts för att förbättra cykelinfrastrukturen på skolgårdarna.
  - o Odlingslådor byggdes och togs i bruk i Mäntymäen koulu.
- Under år 2023 utvecklar vi också ett fungerande samarbete mellan utbildningen och välfärdsområdet.
  - o Hur samarbetet i praktiken fungerar mellan skolan och Västra Nylands välfärdsområde har utvecklats (arbetsutrymmen, arbetsredskap, tidsanvändning, arbetsfördelning, användning av Wilma, övrig kommunikation). En av de större utmaningarna har varit att utarbeta en fungerande process för överlåtelse av information gällande elever och studerande till välfärdsområdets personal. Under hösten 2023 undertecknades ett avtal mellan välfärdsområdet och staden gällande detta. Regelbundna träffar ordnas mellan välfärdsområdets ledande psykolog, kurator och skolhälsovårdare och ledningen i våra skolor.
  - o Bildningen har deltagit i de större informationstillfällen ordnade av välfärdsområdet som är riktade till hela områdets skolledare och ledare inom småbarnspedagogik.
  - o På Kasavuoren koulu har det hållits möten mellan aktörer inom elevvården och pedagogiskt stöd.
  - o Skolan förmedlar information till vårdnadshavarna gällande evenemang och webbkurser som ordnas av välfärdsområdet (t.ex. Familjestigen - webbkurs).

- Utveckling av den gemensamma elevvårdsgruppens arbete samt mötesstruktur har skett med insyn från välfärdsområdets:s personal.
- Planering och genomförande av Välmåendemässan i grundskolan har skett i samarbete med välfärdsområdets personal.
- Välfärdsområdets elevvårdspersonal är en viktig del av skolgemenskapen, genom rektorns ledarskap stärks denna känsla av tillhörighet.
- Dock, måste det konstateras att resurseringen i våra skolor är betydligt sämre än före övergång till välfärdsområdet.
- Mycket behöver ännu göras för att hitta fungerande stödformer utöver de som skolhälsovården erbjuder.
- Vi främjar en hållbar vardag och en hållbar livsstil.
  - Skolornas återvinningspraxis har utvecklats och planerats tillsammans med bland annat renhållningstjänsterna. En gemensam temadag för alla skolor hölls den 14.11.2023.
  - Arbetet med att utveckla och harmonisera hållbarhetsgruppernas verksamhet har också pågått där utvecklingsgruppen "Kestävän tulevaisuuden raketaminen" varit aktiv och samarbetat mycket.
  - Odlingslådor har tagits i bruk i Mäntymäen koulu
  - Skolan är också involverad i Fiksusti kouluun-projektet och har anordnat cykeltillställningar under våren 2023.
  - Mäntymäen koulu fick Skolmatdiplomet under våren 2023.
  - Skolorna har matråd och har deltagit i matsvinnsvveckan.
  - Noterbart är att Mäntymäen koulu inte använder serveringsbrickor, förutom på soppdagar och för de yngre eleverna.
- Vi hanterar de utmaningar som den utvidgade läroplikten har fört med sig i synnerhet genom att satsa på elev- och studerandehandledning.
  - Under 2023 instiftades en ny tjänst som studiehandledare vid Kauniaisten lukio för att möta studiehandledarbehovet. Den nya studiehandledaren inledde sitt arbete den 1.8.2023 och nu finns det 2,33 studiehandledare som arbetar med vägledningssuppgifter på gymnasiet.
  - När den utökade skolplikten trädde i kraft, svarade Kasavuoren koulu på det ökade behovet av elevhandledning och studievägledning genom att öka resurserna för elevhandledning. År 2023 hade Kasavuoren skola en heltidsanställd elevhandledare och två ämneslärare som också arbetade som elevhandledare på deltid. Resursen för elevhandledning år 2023 var densamma som året innan, 2022.
  - Inom gymnasiets specialundervisningen fanns, förutom den tjänstgörande specialläraren även en extra speciallärare med 10 timmar per vecka finansierad genom projektmedel för läsåret 2023-2024.

Tyngdpunkter i verksamheten år 2023:

- Skolorna utvecklar sina processer speciellt inom handledning beaktande behovet som uppstår av den utvidgade läroplikten
  - När den utökade skolplikten trädde i kraft, svarade Kasavuoren koulu på det ökade behovet av elevhandledning och studievägledning genom att öka resurserna för elevhandledning. År 2023 hade Kasavuoren skola en heltidsanställd elevhandledare och två ämneslärare som också arbetade som elevhandledare på deltid. Resursen för elevhandledning år 2023 var densamma som året innan, 2022.

- En ny studiehandledare började på gymnasiet den 01.08.2023. Gymnasiets gemensamma studerandevårdsgrupp, har nu flera medlemmar, och träffas oftare.
- Psykiskt och fysiskt välmående:
  - Baserat på resultaten från Hälsa i skola -undersökningen har gymnasiet vidtagit åtgärder, såsom att arrangera en välbefinnandevecka i november, planera för ändrad starttid för lektioner och förlänga lunchrasterna.
- Arbetet med en lärtig för undervisning i välbefinnande fortsätter (mångsidiga kompetenser för välbefinnande).
  - Läroplanen i välbefinnande färdigställdes under 2023 (SOVV 07.06.2023) och lanserades den 20.9.2023. Läroplanen har tagits i bruk i årskurserna 1-6 under hösten 2023.
  - Den första fortbildningskursen i välbefinnande för lärarna slutade våren 2023. Följande kurs påbörjades hösten 2023 och fortgår till maj 2024.
  - FUNA-mätningar har genomförts.
  - Granskning av resultaten från skolhälsoenkäten och planering av åtgärder har inletts, och resultaten presenterades för vårdnadshavare på Välmåendemässan.
- Vi verkställer de 14 åtgärderna mot mobbing.
  - Programmet godkändes i SOVV den 16.8.2024.
  - Someturva-lektioner med åk 7-9 har hållits (och motsvarande för lågklasserna) samt initierats Someturva-ansvarspersonsverksamhet.
  - Ankarverksamheten har kommit igång under 2023.
  - Skolskick--frånvaromodellen införts med fokus på välbefinnande.
  - Gymnasiets studerandevårdsgrupp har behandlat planen och man har snabbt ingripit i bland annat ett fall av omfattande nätmobbing på hösten. Someturva är i bruk i gymnasiet.
- Utredningarna fortsätter gällande en ny skolbyggnad för lågklasserna och A-flygelns renovering.
  - Finskspråkiga skolcentrum (ny skola för förskolan och åk 1-6) STF 28.8.2023
  - A-flygel vid Kasavuoren koulukeskus: Uppdaterad behovsutredning KH 30.10.2023
  - Tillfälliga lokaler vid Kasavuoren koulukeskus, behovsutredning KH 2.10.2023
  - Godkännande av pedagogiska planen för den finskspråkiga för- och grundläggande utbildningen SOVV 01.03.2023
- På grund av elevantalet i Mäntymäen koulu har man konstaterat att det finns behov för större lokaler före läsåret 2023–2024 inleds.
  - Tack vare kreativa och flexibla lösningar har utrymmena i Mäntymäki koulu varit tillräckliga. För arbetsgemenskapen var det viktigt att alla skulle vara kvar i samma byggnad.

Ekonomi

- Den finskspråkiga utbildningens budget på verksamhetsbidragsnivån är 12 023 755 euro. Utfallet för räkenskapsperioden är 11 492 461 euro (95,6 %). Utfallet är på verksamhetsbidragsnivån 531 294 euro lägre än anslaget.
- Verksamhetsinkomsterna överskrider budgeten med 79 000 euro, utfallet av verksamhetsinkomsterna är 2 327 273 euro (utfall 103,5 %). Överskridningar i verksamhetsinkomster inträffade i avgiftsintäkter och i statsunderstöden gällande särfinansierade projekt.
- Utfallet för verksamhetsutgifterna är 13 819 734 euro, vilket underskrider budgeten med 452 225 euro (utfall 96,8 %). Totalt 158 000 euro av underskridningen beror på

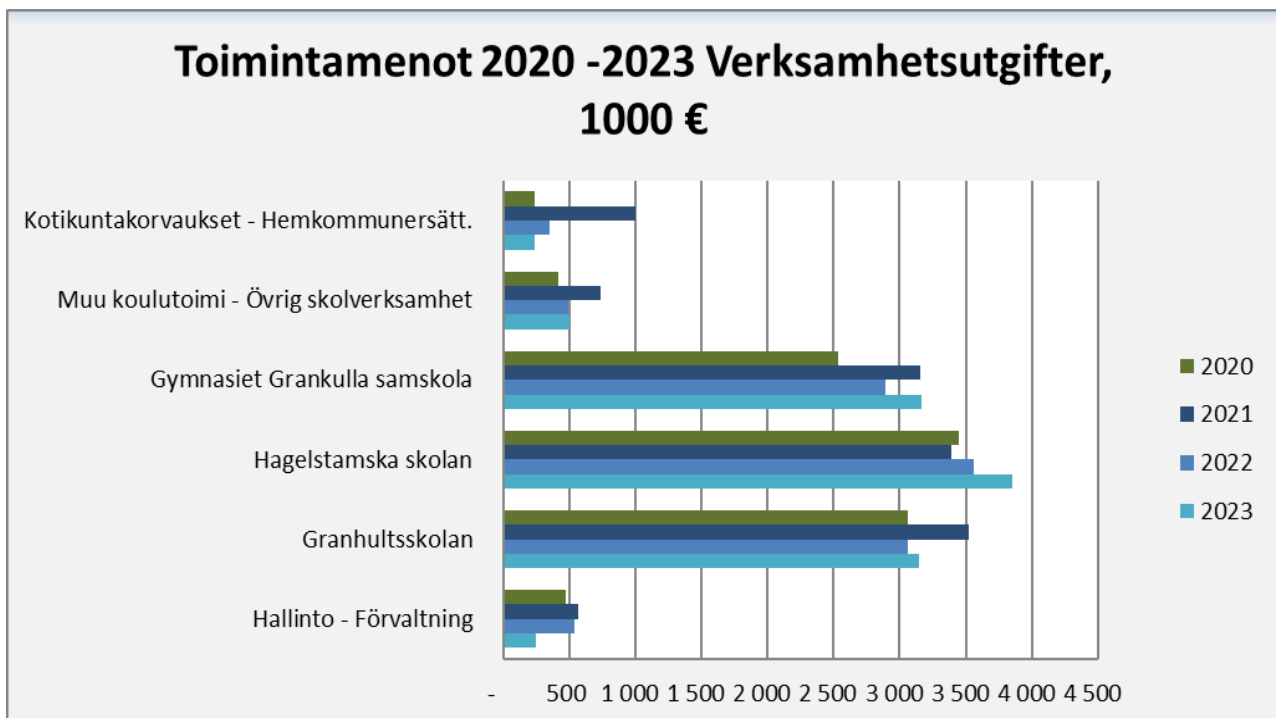
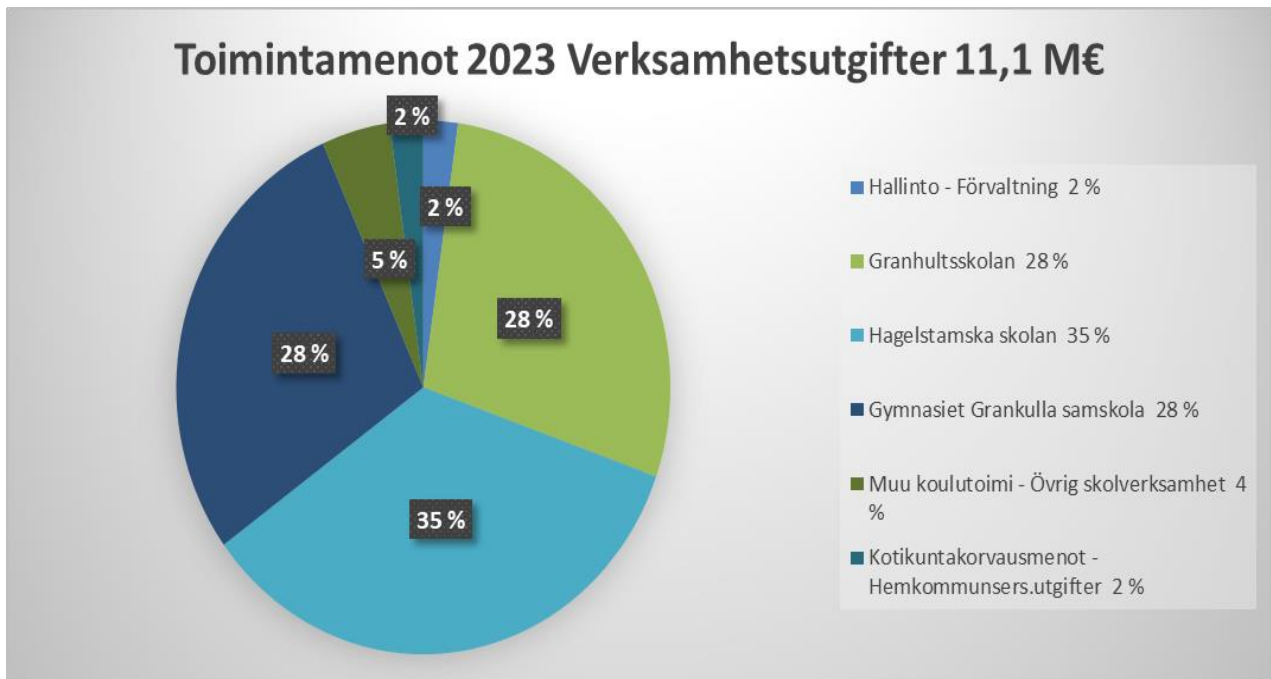
- bokslutsbokningen per 31.12.2023 gällande minskningen av semesterlöneskulden. Övriga budgetunderskridningar av verksamhetsutgifterna är totalt 294 000 euro.
- Underskridning av budgeten i personalkostnaderna är 158 000 euro gällande ändringen i semesterlöneskulden och överskridning till beloppet 39 000 euro i övriga personalkostnader. Underskridningar av anslag inträffade i köp av tjänster 247 000 euro, material och varor 70 000 euro och i övriga utgifter 43 000 euro.
  - Förvaltningen underskred sin dispositionsplan på verksamhetsbidraget med totalt 128 000 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget blev -318 364 euro (71,4 %). Underskridningar jämfört med budgeten för år 2023 utföll i personalkostnader 67 000 euro. Köp av tjänster underskred dispositionsplanen med 51 000 euro. Material och förnödenheter underskred dispositionsplanen med 19 000 euro och övriga verksamhetsutgifter överskred dispositionsplanen med 10 000 euro.
  - Grundläggande utbildningen överskred budgeten på verksamhetsbidragsnivån med sammanlagt 48 000 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget blev - 8 210 595 euro (100,6 %). Verksamhetsinkomsterna underskrider dispositionsplanen med 59 000 euro. Verksamhetsutgifternas utfall är - 8 218 710 (99.9 %) och utfallet underskrider med 10 600 euro verksamhetsutgifternas dispositionsplan.
  - Personalkostnaderna för grundläggande utbildning överskred dispositionsplanen med 24 000 euro (utfall 100,5%), innehållande en underskridning till beloppet 54 000 euro gällande ändringen i semesterlöneskulden och en överskridning till beloppet 78 000 euro gällande övriga personalkostnader. Dispositionsplanen har överskridits till mindre belopp i köp av tjänster, i material och förnödenheter, i understöd och i interna utgifter. Underskridning av dispositionsplanen har inträffat in övriga verksamhetskostnader till beloppet 55 000 euro, huvudsakligen gällande leasingdatorers leasinghyreskostnader.
  - Gymnasieutbildningen underskred budgeten med 186 000 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget blev - 3 494 833 euro (95,0 %). Inkomsterna utföll till 27 369 euro (136,8 %) då budgeten var 20 000 euro. Personalkostnaderna underskred dispositionsplanen med 38 000 euro (utfall 98,2 %), innehållande en underskridning till beloppet 53 000 euro gällande ändringen i semesterlöneskulden och en överskridning till beloppet 15 000 euro gällande övriga personalkostnader. Underskridningar utföll i köp av tjänster 74 000 euro och i material och varor 63 000 euro samt i övriga verksamhetsutgifter 3 000 euro.
  - Den övriga skolverksamheten underskred dispositionsplanen på verksamhetsbidragsnivå med sammanlagt 93 000 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget blev - 260 858 euro (73,8 %). Nettokostnaden beträffande morgon- och eftermiddagsverksamheten underskred dispositionsplanen med 111 000 euro.

Peruskoulut - Grundskolor

	TP Bokslut 2022	TA BG 2023	Muutokset Ändring 2023	Muutettu TA Ändrad BG 2023	TP Bokslut 2023	Poikkeama Awikelse 2023
Kotikuntakorvaukset - Hemkommunsersättningar						
Saatavat kotikuntakorvaukset - Fås oppilasmäärä - antal elever	1 998 838	1 946 668		1 946 668	1 932 264	14 404
Maksettavat kotikuntakorvaukset - Betalas oppilasmäärä - antal elever	-1 131 834	-1 306 480		-1 306 480	-1 176 684	-129 796

Suomenkielinen opetus - Finskspråkiga utbildningen	TP Bokslut 2022	TA BG 2023	Toteuma Utfall 1-12/2023	Toteuma Utfall %
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal				
Muu koulutoimi - Övrig skolverksamhet				
Erytisyöpetuspalvelut - Ostopalvelut kunnilta/valtiolta (1000 eur)	97	185	172	93 %
Specialundervisning - Tjänster köpta av kommuner/staten (1 000 euro)				
Perusopetus - Grundläggande utbildning				
Oppilasmäärä -Elevantal	833	847	810	96 %
kauniaislaiset-från Grankulla	665	683	655	96 %
muista kunnista-från andra kommuner	168	164	155	95 %
Erytisyöpetus - Specialundervisning (1000 EUR)	645	802	810	101 %
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)	160	192	169	88 %
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)	0	84	27	32 %
EUR (€) / oppilas - euro/elev:				
toimintakate (ulkoiset erät) - verksamhetsbidrag (externa poster)	6 141	6 870	7 270	
toimintakate (sisäiset erät) - verksamhetsbidrag (interna poster)	2 687	2 732	2 866	
Lukiokoulutus - Gymnasieutbildning				
Opiskelijämäärä -Antal studerande	427	428	420	98 %
kauniaislaiset-från Grankulla	48	49	63	129 %
muista kunnista-från andra kommuner	379	379	357	94 %
Erytisyöpetus - Specialundervisning (1000 EUR)	91	81	70	86 %
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)	35	19	6	32 %
EUR (€) / opiskelija - euro/studerande				
toimintakate (ulkoiset erät) - verksamhetsbidrag (externa poster)	5 339	5 802	5 471	
toimintakate (sisäiset erät) - verksamhetsbidrag (interna poster)	2 707	2 797	2 850	

RUOTSINKIELINEN OPETUS SVENSKSPRÅKIGA UTBILDNINGEN

RUOTSINKIELINEN OPETUS – SVENSKSPRÅKIGA UTBILDNINGEN

Svenskspråkig utbildning

Ruotsinkielinen opetus

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Maria Ekman-Ekeborn	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
Opetuspäällikkö - undervisningschef	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	2 226 181	2 126 467		2 126 467	2 365 722	-239 255
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-10 897 895	-11 408 128		-11 408 128	-11 163 691	-244 437
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBI DRAG	-8 671 714	-9 281 661	0	-9 281 661	-8 797 969	-483 692

Toiminta

- Aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Granhultsskolanissa kaupungin toimesta.
- Vuoden 2023 aikana kehitämme Granimallin avulla koululaisten harrastemahdollisuuksia.
  - Granimallin harrastustoimintaa on tarjottu myös 1. ja 2. luokan oppilaille vuonna 2023. Lukuvuonna 2023-2024 on havaittu osallistuvien lasten ja nuorten määrän vähentyneen, jonka takia on myös järjestetty vähemmän kerhoja.
- Edistämme myös toimivien koulurakennusten ja koulupihojen kehittämistä
  - Yhteistyöprojekti ruotsinkielisen opetuksen ja muiden tulosalueiden välillä on käynnistetty ruotsinkielisen koulukeskuksen ja Nuorisotalon koulupihan kehittämiseksi. Tavoitteena on luoda koulupiha, jossa oppilaat ja opiskelijat viihtyvät ja joka edistää vapaa-ajan liikuntaa matalalla kynnyksellä.
  - Yhteistyössä yhteiskuntatekniikan kanssa seurataan ja säädellään sisätilojen lämpötilaa ja ilmanvaihtoa.
- Vuoden 2023 aikana kehitämme myös toimivaa yhteistyötä opetustoimen ja hyvinvointialueen välillä. Edistämme myös kestävää arkea ja elämäntyyliä.
  - Käytäntöjä on kehitetty, miten Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen (LUVNin) työntekijöiden ja koulujen yhteistyö käytännössä hoituu (työtilat, työvälineet, työntekijöiden ajankäyttö ja työnjako, Wilman käyttö, muu viestintä). Yksi suurimmista haasteista on ollut kehittää toimiva prosessi oppilaiden ja opiskelijoiden tietojen siirtämiseksi LUVNille. Syksyllä 2023 allekirjoitettiin sopimus LUVNin ja kaupungin välillä liittyen tähän.
  - Säännöllisiä tapaamisia järjestetään hyvinvointialueen johtavan psykologin, kuraattorin ja kouluterveydenhoitajan sekä koulujen johdon kesken.
  - Sivistystoimi on osallistunut LUVNin järjestämiin suuriin tiedotustilaisuuksiin, jotka on suunnattu koko alueen varhaiskasvatukseen ja koulujen johtajille.
  - Koulut ovat välittäneet huoltajille tietoa LUVNin järjestämästä huoltajaillasta syyskuussa ja Perhepolku-verkkokursseista.
  - Yhteisöllisten opiskeluhoitoryhmien toiminnan ja tapaamisrakenteiden kehittäminen LUVNin työntekijöitä kuullen.
  - LUVNin opiskeluhoollon työntekijät ovat tärkeä osa kouluyhteisöä. Tätä yhteisöön kuulumisen tunnetta vahvistetaan rehtorien johtamistyöllä.
  - Kuitenkin on todettava, että koulujemme resursointi on huomattavasti heikompi kuin ennen siirtymistä hyvinvointialueelle.
  - Paljon on vielä tehtävä, jotta löydettäisiin toimivia tukimuotoja kouluterveydenhuollon tarjoamien lisäksi.
- Edistämme myös kestävää arkea ja elämäntyyliä.
  - Kaupungilla on kaksi kestävä kehityksen projektia, jotka ovat yhteisiä ruotsinkieliselle ja suomenkieliselle opetukselle. Projektien koordinaattorit ovat auttaneet kouluja toteuttamaan erilaisia teemakokonaisuuksia, kuten pyöräily- ja autottomia päiviä. Vuoden aikana lajittelua on merkittävästi parannettu. Lisäksi koulut näkevät edistystä

siinä, miten yhteisö kehittää toimintakulttuuriaan vastuulliseen suhtautumiseen ympäristöön ja kestävään tulevaisuuteen.

- Kaikkien koulujen yhteinen teemapäivä järjestettiin 14.11.2023.
- Koulut ovat mukana Fiksusti kouluun -hankkeessa ja on järjestetty pyöräilytapahtumia keväällä 2023.
- Koulujen ruokaraadit keskustelevat yhdessä kouluruokalan kanssa kouluruokalistasta, ja ruokailukäytännöistä. Koulut ovat myös osallistuneet ruokahävikki-viikkoon.

Toiminnan painopistealueet vuodelle 2023

- Ruotsinkielinen esiopetus ja perusopetus kehittävät uusia yhteistyömuotoja, kun ne toimivat samassa kiinteistössä Granhultsskolanissa.
  - Hyvä yhteistyö esiopetuksen kanssa jatkuu. Nivelvaiheiden liittyvä vuosikello on laadittu.
  - Siirtokeskustelut esiopetuksen ja koulun opettajien välillä ovat kehittyneet. Esikoululaisille ja 1. luokkalaisille pidetään yhteisiä oppitunteja joka kuukausi. Oppilaat työskentelevät tällöin sekoitetuissa ryhmissä, joissa on 10 lasta.
  - Esiopetuksen ja koulun opettajilla on yhteisiä suunnittelukokouksia.
- Koulut kehittävät prosessejaan erityisesti ohjauksen osalta oppivelvollisuuden laajentamisesta aiheutuvan tarpeen huomioimiseksi
  - Vuonna 2023 perustettiin uusi opinto-ohjaajan virka Gymnasiet Grankulla samskolaniin vastaamaan opinto-ohjaustarpeisiin. Uusi lukion opinto-ohjaaja aloitti virassa 1.8.2023.
- Psyykinen ja fyysinen hyvinvointi:
- työ hyvinvointiopetuksen oppimispolulla jatkuu (monipuoliset hyvinvointitaidot)
  - Vuonna 2023 valmistui hyvinvointisuunnitelma (SOVV 07.06.2023), ja se julkaistiin 20.9.2023. Suunnitelma otettiin käyttöön luokilla 1-6 (Må Bra, 1 tunti viikossa) syksyllä 2023.
  - Må Bra-opetus jatkuu luokilla 7-9 (toiminta alkoi vuonna 2016).
  - Ensimmäinen opettajien hyvinvointikoulutus (35 op) päättyi keväällä 2023. Seuraava koulutus alkoi syksyllä 2023 ja jatkuu toukokuuhun 2024.
  - FUNA-kyselyt toteutettu
  - Kouluterveyskyselyyn tulosten tarkastelu ja toimenpiteiden suunnittelu käyntiin
  - Lukio on panostanut psykologisen turvallisuuden edistämiseen opiskelijaryhmissä ja opetushenkilöstön keskuudessa. Gymnasiet Grankulla samskola osallistuu School to Belong -toimintaan ja on jäsenenä Den välmående skolan -verkostossa.
- kiusaamisen vastaisten 14 toimenpiteen toteuttaminen
  - Ohjelma hyväksyttiin SUUS:ssa 31.5.2023.
  - Koulun mallin juurruttamiseen liittyvä työ on sisältänyt henkilöstökokouksia, tiedottamista ja keskusteluja oppilaiden kanssa sekä rehtorikahveja huoltajille.
  - Syksyllä 2023 otettiin käyttöön Mob-anda (sovellus, jossa oppilaat rekisteröivät, ovatko he joutuneet kiusatuiksi, todistaneet kiusaamista tai itse kiusanneet).
  - 7.-9. -luokkalaisille on pidetty Someturva-opetusta (ja vastaavaa alakoulussa) sekä käynnistetty Someturva-vastuuhenkilötoiminta.
  - Ankkuritoiminta on myös käynnistynyt vuonna 2023.
  - Koulun poissaolomallissa on otettu käyttöön hyvinvointiin liittyvä näkökulma.
  - Keväällä 2024 järjestetään henkilöstölle koulutusta liittyen sovittelumenetelmään kiusaustapauksissa sekä vertaissovitteluun (koulutus myös suunnattu oppilaille).

Talous

- Ruotsinkielinen opetus kokonaisuutena alitti määrärahasa toimintakatetasolla yhteensä 483 692 eurolla. Toteumaksi muodostui toimintakatetasolla - 8 797 969 euroa (94,8 %).

- Toimintatuotot ylittävät käyttösuunnitelman yhteensä + 239 255 euroa, joista valtion myöntämät erityisavustukset ylittyivät +224 000 eurolla.
- Henkilöstömenot alittavat käyttösuunnitelman yhteensä 260 000 euroa. Sarastia-palkanlaskentajärjestelmän mukaan ruotsinkielisen opetuksen lomapalkkavelka on vähentynyt 31.12.2022 tilanteesta tilanteeseen 31.12.2023 euromäärältään yhteensä 108 000 euroa. Lomapalkkavelan alentuminen 108 000 euroa sisältyy tilinpäätökseen henkilöstömenojen vähennyksenä vuodelle 2023.
- Hallinto alitti käyttösuunnitelmansa toimintakatetasolla yhteensä 83 311 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli – 251 806 euroa (75,1 %). Alituksia käyttösuunnitelmaan verrattuna toteutui palvelujen ostoissa 60 000 euroa ja materiaalikuluissa 20 000 euroa.
- Perusopetus alitti käyttösuunnitelman toimintakatetasolla yhteensä 282 812 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli –6 899 408 euroa (96,1 %). Henkilöstömenot toteutuivat yhteensä 313 000 euroa käyttösuunnitelmaa alhaisempina, josta 62 000 euron alitus on säästöä lomapalkkavelka kustannuksissa.
- Lukiokoulutus ylitti käyttösuunnitelman 3 712 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi muodostui –2 953 964 euroa (100,1 %). Henkilöstömenojen toteuma sisältää kustannusvähennyksen yhteensä 39 000 euroa liittyen lomapalkkavelan muutoskirjukseen tilanteessa 31.12.2023 verrattuna tilanteeseen 31.12.2022.
- Muu koulutoiminta alitti käyttösuunnitelman toimintakatetasolla yhteensä 57 526 eurolla. Toimintakatteen toteumaksi tuli –297 529 euroa (83,8 %).

Verksamhet

- Morgon- och eftermiddagsverksamheten ordnas i Granhultsskolan i stadens regi.
- Under 2023 utvecklar vi skolbarns och -ungdomars hobbymöjligheter inom ramen för Granimodellen.
  - Granimodellens hobbyverksamhet har under 2023 erbjudits även till elever i årskurserna 1 och 2. Under läsåret 2023-2024 ser vi en nedgång i antalet barn och unga som deltar, därmed har även färre klubbar ordnats.
- Vi främjar också utvecklandet av fungerande skolfastigheter och skolgårdar.
  - Ett samarbetsprojekt mellan svenskspråkig utbildning och andra resultatområden gällande utvecklandet av skolgården vid det svenska skolcentret och Ungdomsgården har påbörjats. Målet är en skolgård där elever och studerande trivs och som ökar fritidsmotion med låg tröskel.
  - I samarbete med lokalcentralen övervakas och justeras inomhustemperaturen samt ventilationen.
- Under år 2023 utvecklar vi också ett fungerande samarbete mellan utbildningen och välfärdsområdet.
  - Hur samarbetet i praktiken fungerar mellan skolorna och Västra Nylands välfärdsområde har utvecklats (arbetsutrymmen, arbetsredskap, tidsanvändning, arbetsfördelning, användning av Wilma, övrig kommunikation). En av de större utmaningarna har varit att utarbeta en fungerande process för överlåtelse av information gällande elever och studerande till välfärdsområdets personal. Under hösten 2023 undertecknades ett avtal mellan välfärdsområdet och staden gällande detta.
  - Regelbundna träffar ordnas mellan välfärdsområdets ledande psykolog, kurator och skolhälsovårdare och ledningen i våra skolor.
  - Bildningen har deltagit i de större informationstillfällen ordnade av välfärdsområdet vilka är riktade till hela området skolledare och ledare inom småbarnspedagogik.

- Skolan förmedlar information till vårdnadshavarna gällande evenemang och webbkurser som ordnas av välfärdsområdet (t.ex. Familjestigen - webbkurs).
- Utveckling av den gemensamma elev- och studerandevårdsgruppens arbete samt mötesstruktur har skett med insyn från välfärdsområdets personal.
- Välfärdsområdets elevvårdspersonal är en viktig del av skolgemenskapen, genom rektorns ledarskap stärks denna känsla av tillhörighet.
- Dock, måste det konstateras att resurseringen i våra skolor är betydligt sämre än före övergång till välfärdsområdet.
- Mycket behöver ännu göras för att hitta fungerande stödformer utöver de som skolhälsovården erbjuder.
- Vi främjar en hållbar vardag och en hållbar livsstil.
  - Staden har två hållbarhetsprojekt med extern finansiering som är gemensam för den svenskspråkiga och finskspråkiga utbildningen. Koordinatorerna för projekten har hjälpt skolorna förverkliga olika temahelheter ss. cykeldag, bilfridag. Under året har sorteringen avsevärt förbättrats. Därtill ser skolorna framsteg i hur de som gemenskap utvecklar verksamhetskulturen mot ett ansvarsfullt förhållningssätt till miljön och en hållbar framtid.
  - En gemensam temadag för alla skolor hölls 14.11.2023.
  - Skolorna är också involverade i Fiksusti kouluun-projektet och har anordnat cykeltillställningar under våren 2023.
  - Skolorna har matråd som tillsammans med skolköket diskuterar skolmenyn, samt praxis i matsalen. Skolorna har deltagit i matsvinsveckan.

Tyngdpunktsområden under 2023

- Den svenskspråkiga förskoleundervisningen utvecklar nya samarbetsformer med den grundläggande utbildningen då den fungerar i samma fastighet som Granhultsskolan.
  - Det goda samarbetet med förskolan fortsätter.
  - En årsklocka för stadieövergångarna har utarbetats.
  - Överföringssamtalen mellan lärarna i förskolan och skolan har utvecklats.
  - Förskolebarnen och årskurs 1 har gemensamma lektioner varje månad. Eleverna jobbar då i blandgrupper på 10 barn.
  - Lärarna i förskolan och skolan har gemensamma planeringsmöten.
- Skolorna utvecklar sina processer speciellt inom handledning beaktande behovet som uppstår av den utvidgade läroplikten
  - Under 2023 instiftades en ny tjänst som studiehandledare vid Gymnasiet Grankulla samskola för att möta studiehandledarbehovet. Den nya studiehandledaren inledde sitt arbete 1.8.2023.
- Psykiskt och fysiskt välmående:
Arbetet med en lärstyg för undervisning i välbefinnande fortsätter (mångsidiga kompetenser för välbefinnande).
  - Läroplanen i välmående färdigställdes under 2023 (SUUS 31.5.2023) och lanserades 20.9.2023. Läroplanen har tagits i bruk i årskurserna 1-6 (Må Bra) med 1h/vecka) under hösten 2023.
Må Bra undervisningen fortsätter i årskurserna 7-9 (verksamheten började 2016).

- Den första fortbildningskursen i välmående (35 sv) för lärarna slutade våren 2023. Följande kurs påbörjades hösten 2023 och fortgår till maj 2024.
- FUNA-mätningar har genomförts.
- Granskning av resultaten från skolhälsoenkäten och planering av åtgärder har inletts.
- Gymnasiet har satsat på arbete med psykologisk trygghet i studerandegrupper och inom kollegiet.
- Gymnasiet Grankulla samskola deltar i School to belong -verksamheten och är medlem i nätverket Den välmående skolan.
- Vi verkställer de 14 åtgärderna mot mobbning.
  - Planen godkändes av SUUS 31.5.2023.
  - Arbetet med att förankra modellen har inkluderat personalmöten, information och diskussioner med eleverna samt rektorskaffe med vårdnadshavare.
  - Hösten 2023 togs Mob-anda i bruk (app där eleverna registrerar ifall de blivit mobbade, bevittnat mobbning, eller mobbar).
  - Someturva-lektioner med eleverna i årskurserna 7-9 har hållits (och motsvarande för lågklasserna) samt initierats Someturva-ansvarspersonsverksamhet.
  - Ankarverksamheten har kommit igång under 2023.
  - Skolskick-frånvaromodellen införts med fokus på välbefinnande.
  - Under våren 2024 ordnas fortbildning åt personalen gällande ett restorativt tillvägagångssätt vid fall av mobbning samt i kamratmedling (fortbildning även riktad till elever).

Ekonomi

- Svenskspråkiga utbildningen som helhet underskred anslaget på verksamhetsbidragsnivån med totalt 483 692 euro. Utfallet totalt på verksamhetsbidragsnivån blev 8 797 969 euro (94,8%).
- Verksamhetsintäkterna överskred dispositionsplanen totalt med + 239 255 euro, varav statsunderstöden gällande specialfinansierade projekt överskreds med +224 000 euro.
- Personalkostnaderna underskred dispositionsplanen totalt med 260 000 euro. Enligt Sarastia lönesystemet har svenskspråkiga utbildningens semesterlöneskuld sjunkit från situationen per 31.12.2022 till situationen per 31.12.2023 totalt med 108 000 euro. Minskningen av semesterlöneskulden till beloppet 108 000 euro ingår som kostnadsreducering i personalkostnaderna i bokslutet för år 2023.
- Förvaltningen underskred sin dispositionsplan på verksamhetsbidraget med totalt 83 300 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget blev -251 806 euro (75,1 %). Större underskridningar jämfört med dispositionsplanen för år 2023 utföll i köp av tjänster 60 000 euro och i anskaffning av material 20 000 euro.
- Grundläggande utbildningen underskred dispositionsplanen på verksamhetsbidragsnivån med sammanlagt 282 812 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget blev – 6 899 408 euro (96,1 %). Personalkostnaderna underskred dispositionsplanen med 313 000 euro, varav 62 000 euro är en inbesparing p.g.a. ändringen i semesterlöneskulden.
- Gymnasieutbildningen överskred dispositionsplanen med 3 712 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget blev – 2 953 964 euro (100,1 %). Utfallet innehåller gällande personalkostnaderna en kostnadsreducering till beloppet 39 000 euro p.g.a ändringen i semesterlöneskulden gällande skolan per 31.12.2023 jämfört med 31.12.2022.

- Den övriga skolverksamheten underskred dispositionsplanen på verksamhetsbidragsnivån med sammanlagt 57 526 euro. Utfallet av verksamhetsbidraget blev - 297 529 euro (83,8 %).

Grundskolor - Peruskoulut

	TP Bokslut 2022	TA BG 2023	Muutokset Ändring 2023	Muutettu TA Ändrad BG 2023	TP Bokslut 2023	Poikkeama Awikelse 2023
Hemkommunsersättningar - Kotikuntakorvaukset						
Saatavat kotikuntakorvaukset - Fås oppilasmäärä - antal elever	1 864 620	1 842 262	0	1 842 262	1 830 984	11 278
Maksettavat kotikuntakorvaukset - Betalas oppilasmäärä - antal elever	-351 120	-279 369	0	-279 369	-243 480	-35 889

Ruotsinkielinen opetus -

Svenskspråkiga utbildningen

Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal

Muu koulutoimi - Övrig skolverksamhet

	TP Bokslut 2022	TA BG 2023	Toteuma Utfall 1-12/2023	Toteuma Utfall %
Erytisyöpetuspalvelut - Ostopalvelut kunnilta/valtiolta (1000 eur)	75	196	131	67 %
Specialundervisning - Tjänster köpta av kommuner/staten (1 000 euro)				

Perusopetus - grundläggande utbildningen

	TP Bokslut 2022	TA BG 2023	Toteuma Utfall 1-12/2023	Toteuma Utfall %
Oppilasmäärä -Elevantal	661	670	622	93 %
kauniaislaiset-från Grankulla	511	500	482	96 %
muista kunnista-från andra kommuner	150	170	140	82 %
Erytisyöpetus - Specialundervisning (1000 EUR)	325	549	608	111 %
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)	2	37	48	130 %
Valmistava opetus - Förberedande undervisning (1000 EUR)	0	0	26	0 %

EUR (€) / oppilas - euro/elev

toimintakate (ulkoiset erät) - verksamhetsbidrag (externa poster)	6 725	7 251	7 346
toimintakate (sisäiset erät) - verksamhetsbidrag (interna poster)	3 230	3 469	3 746

Gymnasiet Grankulla Samskola

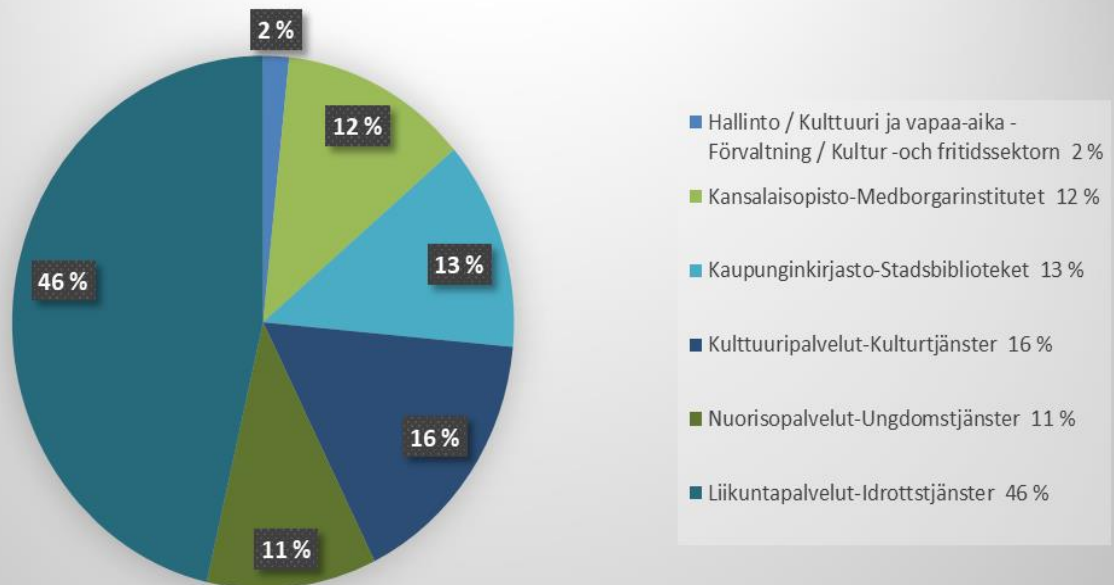
	TP Bokslut 2022	TA BG 2023	Toteuma Utfall 1-12/2023	Toteuma Utfall %
Opiskelijamäärä - Antal studerande	296	300	296	99 %
kauniaislaiset-från Grankulla	106	108	102	94 %
muista kunnista-från andra kommuner	190	192	194	101 %
Erytisyöpetus - Specialundervisning (1000 EUR)	79	68	35	51 %
S2 opetus - F2 undervisning (1000 EUR)	0	0	0	0 %

EUR (€) / opiskelija - euro/studerande

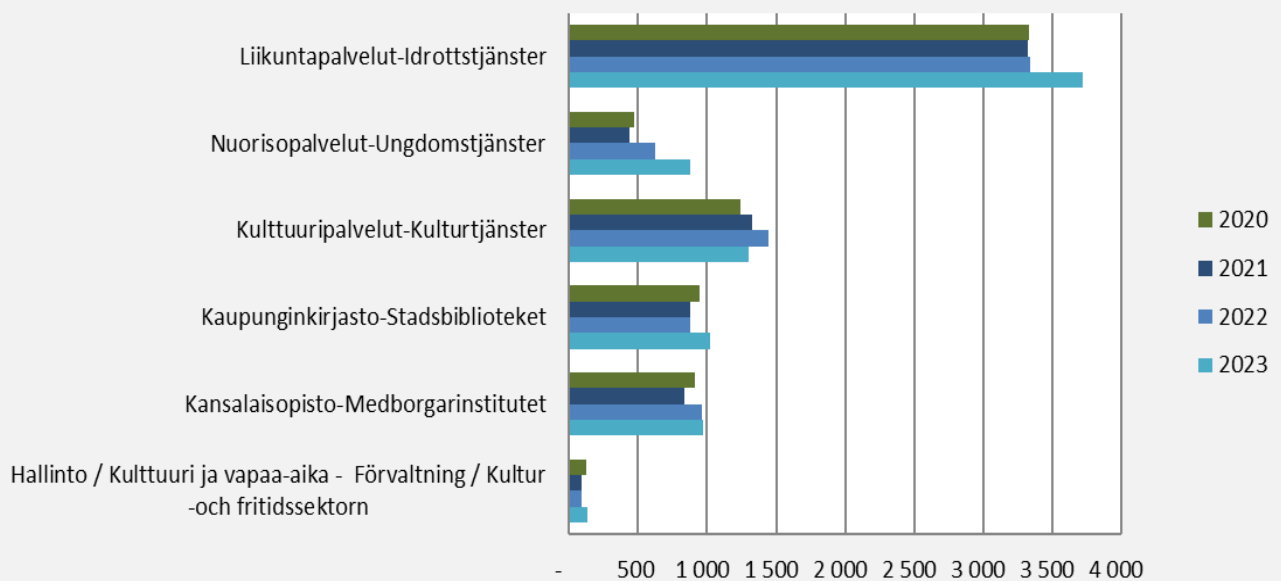
toimintakate (ulkoiset erät) - verksamhetsbidrag (externa poster)	6 186	6 492	6 586
toimintakate (sisäiset erät) - verksamhetsbidrag (interna poster)	3 046	3 342	3 393

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI KULTUR OCH FRITID

Toimintamenot 2023 Verksamhetsutgifter 8,0 M€

Toimintamenot 2020 -2023 Verksamhetsutgifter, 1000 €

HYVINVOINTIPALVELUT - VÄLFÄRDSTJÄNSTER

Hyvinvointipalvelut - Valfärdstjänster

Vastuuhenkilö - Ansvarsperson:	TP	TA	Muutokset	Muutettu TA	TP	Poikkeama
Roger Renman	Bokslut	BG	Ändring	Ändrad BG	Bokslut	Awikelse
v.Kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö-Kultur- och fritidschef	2022	2023	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT YHT - INKOMSTER TOTALT	884 316	752 162	0	752 162	949 541	-197 379
TOIMINTAKULUT YHT - UTGIFTER TOTALT	-7 328 411	-7 832 567	-46 300	-7 878 867	-8 025 567	146 700
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBRIDAG	-6 444 095	-7 080 405	-46 300	-7 126 705	-7 076 025	-50 680

Toiminta

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen merkittävimmät toimenpiteet vuonna 2023 olivat:

- Kirjastolle vuosi 2023 oli toiminnan kasvun aikaa: nousua edellisestä vuodesta oli käyntimäärässä 17 %, lasten- ja nuortenkirjojen lainauksessa 4,9 % ja kirjaston järjestämien tilaisuuksien osallistujamäärässä peräti 71,9 %. Erityisenä fokusalueena oli lasten ja nuorten lukemisen ja oppimisen edistäminen. Varhaiskasvatusyhteistyötä kehitettiin voimakkaasti, mikä näkyi niin menestykseksi osoittautuneen Tamburbibliotek-konseptin levittämisenä suomenkielisiin päiväkoteihin kuin ryhmäkäyntien laajentumisena.
- Kansalaisopisto keskittyi etäkurssien järjestämiseen kesän aikana. Syksystä alkaen kurssien minimiopiskelijamäärä korotettiin säästösyistä kahdeksaan. Kansalaisopiston osuutta hyvinvointipalveluiden esitteestä leikattiin voimakkaasti sekä talous- että ekologisten syitten takia.
- Open Call Uudessa Paviljongissa: kulttuuripalvelut hakivat vuoden 2023 lopussa neljää idearikasta valmista musiikki- ja näytelmätaidetuotantoa keväälle 2024. Kulttuuripalvelut tarjoavat työhuonetta Villa Junghansissa paikallisille kulttuurituotannoille. Kulttuuripalvelut tekivät yhteistyötä sekä nuorisopalveluiden että Humanistisen ammattikorkeakoulun kulttuurituottajaopiskelijoiden kanssa ja järjestivät tapahtumia nuorille. Kulttuurikahvit-sarja kutsui asukkaat oppimaan ja kokemaan uusia asioita.
- Liikuntapalvelut kehitti toimintaa laaja-alaisesti: Pujottelurinteeseen saatiin uusi sähköliittymä helpottamaan lumetusta ja samalla tehtiin varaukset auton latauspisteille. Saharan hiekkakentälle uusittiin valaistus. Palloiluhallissa toimintaa järjestettiin uudelleen, minkä myötä lajiolosuhteet paranivat ja seuroja tuetaan ulkopaikkakunnalta ostetuista vuoroista. Kasavuoren ulkoilureitin ja yhdyslatujen parantaminen yhteistyössä Espoon kanssa 300 metrin osuudelta. Ensimmäinen virallinen koko kuntaa liikuttava Grani-liikkuu -päivä järjestettiin kesäkuun alkuun.
- Nuorisovaltuustolle valittiin uusi kokoonpano joulukuussa 2023 seuraavaksi kahdeksi vuodeksi. Etsivää nuorisotyötä on kehitetty vastaamaan enemmän koulujen ja nuorten tarpeeseen. Lisäksi on luotu toimiva yhteistyö Espoon Ohjaamotalon ja Espoon etsivän nuorisotyön kanssa.

Talous

Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 18.12.2023 (§ 67) liikuntapalveluille lisämäärärahan 13 300 euroa talousarviovuodelle 2023 käytettäväksi tukeen seuroille GrIFK – Innebandy rf ja GrIFK – Käsipallo ry ulkopaikkakunnilta ostettuihin vuoroihin.

Kaupunginvaltuusto myönsi kokouksessaan 19.06.2023 (§ 40) liikuntapalveluille lisämäärärahan

33 000 euroa talousarviovuodelle 2023 käytettäväksi TARGA-arenan (Kauniaisten Urheilupuisto Oy) ulkotenniskenttähankkeen kustannuksiin, edellyttäen, että avustuksen myöntäminen on juridisesti mahdollista.

Hyvinvointipalveluiden sitova taso valtuuston nähden (toimintakate yhteensä) toteutui määrään -7 076 025 euroa (toteuma 99,3 %). Hyvinvointipalveluiden määräraha kokonaisuudessaan lisämäärärahojen myöntämisen jälkeen on toimintakatetasolla – 7 126 705 euroa. Toteuma alittaa toimintakatetasolla 50 680 eurolla lisämäärärahan sisältämä määrärahan (= sitova taso).

Hallinnon toteutunut toimintakate on – 133 311 euroa (122,8 %), joka on 24 760 euroa korkeampi kuin hallinnon käyttösuunnitelma talousarviovuodelle 2023.

Kansalaisopiston toteutunut toimintakate oli – 658 194 euroa (101,5 %) käyttösuunnitelman ollessa -648 272 euroa. Kansalaisopisto ylittää toimintakatetasolla käyttötalouden käyttösuunnitelmansa yhteensä 9 922 eurolla

Kirjaston toteutunut toimintakate oli – 997 651 euroa (97,1 %) käyttösuunnitelman ollessa – 1 027 098 euroa. Kirjasto alittaa toimintakatetasolla käyttötalouden käyttösuunnitelmansa yhteensä 29 447 eurolla

Kulttuuripalvelut alittaa toimintakatetasolla käyttötalouden käyttösuunnitelman yhteensä 27 219 eurolla. Käyttösuunnitelman toimintakate oli – 1 233 662 euroa. Toteutunut toimintakate on – 1 206 443 euroa (97,8 %).

Liikuntapalvelut alittaa toimintakatetasolla käyttötalouden käyttösuunnitelman yhteensä 7 219 eurolla (99,8 %). Käyttösuunnitelman toimintakate oli – 3 235 756 euroa. Toteutunut toimintakate on – 3 228 537 euroa.

Nuorisopalvelut alittaa toimintakatetasolla talousarvionsa yhteensä -21 479 eurolla. Käyttösuunnitelman toimintakate oli – 873 366 euroa. Toteutunut toimintakate oli – 851 887 euroa (97,5 %).

Verksamhet

De viktigaste åtgärderna inom kultur och fritid år 2023 var följande:

- För biblioteket var år 2023 en tid av ökad verksamhet: uppgången i besök från föregående år var 17 %, i lån av barn- och ungdomsböcker 4,9 % och i deltagarantalet i av biblioteket arrangerade evenemang t.o.m. 71,9 %. Speciellt fokusområde var att främja läsning hos barn och unga. Samarbetet med småbarnspedagogiken utvecklades kraftigt, vilket syntes i utvidgningen av det framgångsrika Tamburbibliotek-konceptet till finskspråkiga daghem och i utökat antal gruppbesök.
- Medborgarinstitutet fokuserade på att ordna distanskurser under sommaren. Kursernas antal minimistuderande höjdes till åtta av inbesparingsskäl på hösten. Medborgarinstitutets andel av välfärdstjänsternas broschyr skars kraftigt ner både av ekonomiska och ekologiska skäl.
- Open Call på Nya Paviljongen: kulturtjänsterna ansökte i slutet av 2023 om fyra nytänkande färdiga produktioner och framträdanden inom musik och scenkonst för våren 2024. Kulturtjänsterna erbjuder ett arbetsrum på Villa Junghans för lokala kulturprojekt. Kulturtjänsterna samarbetade nära med både kulturproducentstuderande från Humanistinen ammattikorkeakoulu och med ungdomstjänsterna, för att ordna evenemang för unga. Kulturkaffe-serien bjöd in invånare för att lära sig och uppleva nya saker.

- Idrottstjänsterna utvecklade verksamheten på många sätt: Slalombacken fick ny elanslutning för att underlätta snötilverknningen och på samma gång reserverades laddningspunkter för bilar. Saharas plan fick ny belysning. Verksamheten i bollhallen arrangerades om, vilket förbättrade förhållandena för grenarna och föreningarna fick understöd för turer som köps utanför kommunen. Kasavuoris friluftsstig och förbindelsebanorna förbättrades i samarbete med Esbo på en 300 meter lång del. Den första officiella Grani Rör På Sig-dagen ordnades i början av juni med mål att få hela kommunen att röra på sig.
- En ny sammansättning av ungdomsfullmäktige valdes i december 2023 för de följande två åren. Det uppsökande ungdomsarbetet har utvecklats till att bättre motsvara ungdomarnas och skolornas behov. Dessutom har ett fungerande samarbete skapats med Navigatorhuset i Esbo och Esbos uppsökande ungdomsarbete.

Ekonomi

Fullmäktige beslutade att bevilja vid sitt sammanträde 18.12.2023 (§ 67) idrottstjänsterna ett tilläggsanslag på 13 300 euro för budgetåret 2023 för att bevilja GrIFK - Innebandy rf och GrIFK - GrIFK - Handboll rf ett understöd på totalt 13 300 euro för köp av träningstider i andra kommuner.

Fullmäktige beslutade att bevilja vid sitt sammanträde 19.06.2023 (§ 40) ett tilläggsanslag på 33 000 euro som ska användas för kostnaderna för utetennisbanor gällande TARGA-arenan (officiellt namn Grankulla Idrottspark Ab), förutsatt att beviljande av bidrag är juridiskt möjligt.

Utfallet för bindande nivån gentemot fullmäktige (verksamhetsbidraget) för välfärdstjänsterna är – 7 076 025 euro (utfall 99,3%). Efter tilläggsanslagen har välfärdstjänsterna – 7 126 705 euro i anslag på verksamhetsbidragsnivån. Utfallet underskrider budgeten på verksamhetsbidragsnivån med 50 680 euro (= bindande nivå).

Förvaltningens utfall på verksamhetsnivån är – 133 311 euro (122,8 %), vilket är 24 760 euro högre än förvaltningens dispositionsplan för budgetåret 2023.

Utfallet för medborgarinstitutet är på verksamhetsbidragsnivån – 658 194 euro (101,5 %), då dispositionsplanen har varit – 648 272 euro. Medborgarinstitutet överskrider sin dispositionsplan med 9 922 euro.

Utfallet för biblioteket är på verksamhetsbidragsnivån – 997 651 euro (97,1 %), då dispositionsplanen har varit – 1 027 098 euro. Biblioteket underskrider sin dispositionsplan med 29 447 euro.

Utfallet för kulturtjänsterna är på verksamhetsbidragsnivån – 1 206 443 euro (97,8 %), då dispositionsplanen har varit – 1 223 662 euro. Kulturtjänsterna underskrider sin dispositionsplan med 27 219 euro.

Utfallet för idrottstjänsterna är på verksamhetsbidragsnivån – 3 228 537 euro (99,8 %), då dispositionsplanen har varit – 3 235 756 euro. Idrottstjänsterna underskrider sin dispositionsplan med 7 219 euro.

Utfallet för ungdomstjänsterna är på verksamhetsbidragsnivån – 851 887 euro (97,5 %), då dispositionsplanen har varit – 873 366 euro. Idrottstjänsterna underskrider sin dispositionsplan med 21 479 euro.

SUORITTEET JA TUNNUSLUVUT

Kansalaisopisto	TP	TA	Toteuma	Toteuma
Medborgarinstitutet	Bokslut	BG	Utfall	Utfall
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	1-12/2023	%
Opetustunteja yhteensä - Undervisningstimmar sammanlagt	9 264	8 000	9 116	114 %
Kurssilaisia - Kursdeltagare	7 328	7 000	7 439	106 %
<i>Kaupungin osuus rahoituksesta - Stadens andel av finansieringen</i>	46 %	45 %	42 %	93 %
Kaupunginkirjasto	TP	TA	Toteuma	Toteuma
Stadsbiblioteket	Bokslut	BG	Utfall	Utfall
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	1-12/2023	%
Kirjastokäynnit/palveluaika - Biblioteksbesök/betjäningstid	79 871	100 000	88 943	89 %
Kirjastokäynnit/omatoimiaika - Biblioteksbesök/meröppet	21 774	30 000	30 046	100 %
Verkkokäynnit - Nätbesök	173 224	175 000	203 839	116 %
Lainat - Lån	271 182	255 000	281 343	110 % 1.)
Tapahtumat - Evenemang	256	150	292	195 %
Euro/laina - Euro/lån	3,2	4,1	3,6	88 %
1.) Ei sisällä e-lainoja - Inkluderar inte e-lån				
Kulttuuripalvelut	TP	TA	Toteuma	Toteuma
Kulturtjänster	Bokslut	BG	Utfall	Utfall
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	1-12/2023	%
Kulttuuritapahtumat - Kulturevenemang	78	175	72	41 %
Näyttelyt - Utställningar	17	15	14	93 %
Kävijämäärät - Besökarantal	32 073	20 000	19 463	97 %
<i>euro/asukas (netto) - euro/inv. (netto)</i>	135	127	117	92 %
Kulttuuripalvelut	TP	TA	Toteuma	Toteuma
Kulturtjänster	Bokslut	BG	Utfall	Utfall
Avustukset - Understöd	202	2023	1-12/2023	%
Toiminta-avustus - Driftsbidrag				
Kauniaisten musiikkiopisto yht. - Grankulla musikinstitut tot.	215 650	215 650	215 650	100 %
Kauniaisten kuvataidekoulu yht. - Grankulla bildkonstskola tot.	132 000	137 000	137 000	100 %
Suomen Kansallisooppera - Finlands nationalopera	58 968	60 000	60 000	100 %
Kauniaisten musiikkijuhlat - Grankulla musikfest	47 500	47 500	47 500	100 %
Suomen Luontokeskus Haltia-Haltia Finlands naturcentrum	22 000	22 000	25 344	115 %
Luckan i Helsingfors r.f.	1 600	1 600	1 600	100 %
Kesäyliopisto	2 000	2 000	2 000	100 %
Toiminta-avustukset & kohdeavustukset - Verksamhetsunderstöd och projektunderstöd	21 000	21 000	26 500	126 %
Vuokratuki - Hyresstöd				
Kauniaisten musiikkiopisto yht. - Grankulla musikinstitut tot.	99 640	101 300	128 815	127 %
Kauniaisten kuvataidekoulu yht. - Grankulla bildkonstskola tot.	31 609	30 300	35 095	116 %
Taitelija-apuraha - Konstnärsstipendium	6 500	6 500	1 000	15 %

KAUNIAINEN
Tilinpäätös 2023

GRANKULLA
Bokslut 2023

Nuorisopalvelut	TP	TA	Toteuma	Toteuma
Ungdomstjänster	Bokslut	BG	Utfall	Utfall
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	1-12/2023	%
Nuorisotilakäynnit/ilta (keskim.) - Besökare/kväll (medeltal)	43	50	46	92 %
Nuorisotapahtumat/v - Ungdomsevenemang/år	6	20	8	40 %
Kesätyösetelit (tilitetyt) - Sommarsedlar (redogjorda)	84	200	108	54 %
Liikuntapalvelut	TP	TA	Toteuma	Toteuma
Idrottstjänster	Bokslut	BG	Utfall	Utfall
Suoritteet/Tunnusluvut - Prestationer/Nyckeltal	2022	2023	1-12/2023	%
Uimahalli - Simhallen				
Käynnit kaikki - Besök allt	61 291	90 000	71 948	80 %
euro/päivä - euro/dag N=365	448	765	449	59 %
Jäähalli - Ishallen				
Käyttövaraukset (h) - Bokningar (h)	3 850	4 760	3 681	77 %
euro/päivä - euro/dag N=365	369	600	337	56 %
Palloiluhalli Kenttä 1 - Bollhallen Plan 1				
Käyttövaraukset (h) - Bokningar (h)	2 631	3 100	2 837	92 %
euro/päivä - euro/dag N=365	96	112	84	75 %
Palloiluhalli Kenttä 2 - Bollhallen Plan 2				
Käyttövaraukset (h) - Bokningar (h)	2 276	2 950	2 162	73 %
euro/päivä - euro/dag N=365	53	55	63	115 %

2.4. TULOSLASKELMANOSAN TOTEUTUMINEN - RESULTATSRÄKNINGSDELENS UTFALL

TULOSLASKELMAN TOTEUMAVERTAILU RESULTATSRÄKNINGSDELENS UTFALL (1000 €)	TA BG 2023	Muutokset Ändring 2023	Muutettu TA Ändrad BG 2023	TP BOKSLUT 2023	Poikkeama Avvikelse	Poikkeama Avvikelse %
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	4 133		4 133	4 150	17	0 %
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	3 524		3 524	3 003	-520	-15 %
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	834		834	1 437	603	72 %
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	5 438		5 438	5 003	-434	-8 %
Sisäiset tuotot - Interna inkomster	15 123		15 123	15 000	-123	-1 %
TOIMINTATUOTOT - VERKSAMHETSINTÄKTER	29 052	0	29 052	28 594	-458	-2 %
Henkilöstömenot - Personalutgifter	32 185		32 185	32 482	297	1 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	10 264	600	10 864	9 572	-1 292	-12 %
Aineet ja tarvikkeet - Material och varor	5 782	63	5 845	5 723	-122	-2 %
Avustukset - Understöd	2 801	754	3 555	3 713	158	4 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	905		905	1 226	320	35 %
Sisäiset kulut - Interna utgifter	15 123	0	15 123	15 000	-123	-1 %
TOIMINTAKULUT - VERKSAMHETSKOSTNADER	67 060	1 417	68 477	67 716	-761	-1 %
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETS BIDRAG	-38 008	-1 417	-39 425	-39 122	302	-1 %
Verotulot - Skatteinkomster	30 843		30 843	31 904	1 061	3 %
Kunnallisvero ansiotulo - Kommunal inkomstskatt	24 414		24 414	25 326	912	4 %
Yhteisövero - Samfundsskatt	1 740		1 740	1 695	-45	-3 %
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	4 689		4 689	4 882	193	4 %
Valtionosuudet - Statsandelar	17 852		17 852	18 007	155	1 %
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	150		150	780	630	0 %
Korkotulot - Ränteintäkter	150		150	664	514	0 %
Muut rahoitustuotot - Övriga finansiella intäkter	0		0	123	123	0 %
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	0		0	7	7	0 %
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	10 836	-1 417	9 420	11 569	-1 846	23 %
Suunnitelmapoistot - Avskrivningar enligt plan	9 709		9 709	8 981	-728	-7 %
TILIKAUDEN TULOS RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	1 127	-1 417	-289	2 588	2 877	-997 %
Varausten lisäys - Ökning av reserver						
TILKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	1 127	-1 417	-289	2 588	2 877	-997 %

2.5. INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN - INVESTERINGARNAS UTFALL

INVESTOINNIT - INVESTERINGAR (1000 €)	Toteuma ->12/2022	TA 2023	Toteuma 31.12.2023	TP 2023 aktivoinnit	TP 2023 keskenkäisöt
MAA-ALUEET - MARKOMRÅDEN					
Hankinta - Inköp		100 000	1 720,00	1 720,00	
Myynti - Försäljning		23 500,0	10 602,36	10 602,36	
<i>Myyntivoitto kirjataan käyttötalouteen</i>					
MENOT UTGIFTER	0,0	100 000,0	1 720,00	1 720,00	0,00
TULOT INKOMSTER	0,0	23 500,0	10 602,36	10 602,36	0,00
TALONRAKENNUS - HUSBYGGNAD					
YHDYSKUNTAOIMI - SAMHÄLLSSTEKNIK					
Rakennusten elinkaarta jatkavia investointeja (+ strategia) - (+ strategia)	240 513,3	1 350 000	1 530 247,93	1 529 151,40	241 609,80
<i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>		250 000			
Myynti - Försäljning			76 693,58	76 693,58	
SIVISTYSTOIMI - BILDNING					
<u>Koulut</u>					
Suomenkieleinen koulukeskus		400 000	0,00		
<u>Svenska skolcentrum</u>					
Julkisivujen korjaustyöt (Odenwall), luonnon- ja tote-suunnittelu - reparationer av fasaden (Odenwall)	17 490,5	435 000	432 584,95	450 075,43	
Julkisivujen korjaustyöt; B, D, E, F ja G-osat - reparationer av fasaden; B, D, E, F och G-delen	50 391,9	4 200 000	2 612 171,47		2 662 563,38
<u>Kasavuoren koulukeskus</u>					
A-siiven peruskorjaus - Sanering av A-delen (hankesuunnittelu)	88 993,4	1 450 000	0,00		88 993,42
Julkisivujen korjaustyöt - Reparationer av fasaden	16 042,0	113 900	0,00		16 042,04
<i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>					
Hallintotilojen talotekniikan ajanmukaistaminen, luonnon ja tote-suunnittelu - Modernisering av förvaltningslokaler - huseteknik, skiss- och genomförandeplanering		50 000	0,00		0,00
<u>Mäntymäen koulu</u>					
Koulun esteettömyys, luonnon- ja tote-suunnittelu - (KH 9.9.2019, § 148)	27 138,2	30 000	0,00		27 138,19
<u>Tammikummun päiväkot</u>					
Päiväkotitoiminnan edellyttämät muutostyöt - Ändringar som behövs för daghemsverksamheten	2 770 513,0	1 050 000	1 049 955,35	3 820 468,39	
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI - KULTUR OCH FRITIDSSEKTORN					
<u>VSS-palloiluhalli - Skyddsrummet/bollhallen</u>					
Kalliosuojan välttämättömät korjaukset ja ajanmukaistaminen - Nödvändiga reparationer och modernisering av bergsrummet	302 357,2				
<i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>		69 700	33 070,71	335 427,95	
<u>Kirjasto - Biblioteket</u>					
Asiakastilojen uudistaminen, hanke- ja luonnessuunnittelu 2023 (digitalisaatio, automaatio) - Renovering av kundutrymna, genomförandeplanering och genomförande (digitalisering, automation)		30 000	0,00		
<u>Uimahalli - Simhallen</u>					
Uimahallin välttämättömät korjaukset- Nödvändiga reparationer av simhallen (KH 1.3.2017 § 26)		50 000	47 426,51	47 426,51	
<u>Jäähalli - Ishallen</u>					
Tekniikan ajanmukaistaminen ja energiatehokkuuden parantaminen, toteutus suunnittelu - <i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>	11 150,7	110 000	95 790,65		106 941,31
		48 900			
MENOT- UTGIFTER	3 524 590,3	9 637 500	5 801 247,57	6 182 549,68	3 143 288,14
TULOT- INKOMSTER			76 693,58	76 693,58	

INVESTOINNIT - INVESTERINGAR (1000 €)	Toteuma ->12/2022	TA 2023	Toteuma 08/2023	TP 2023 aktivoinnit	TP 2023 keskenraiset
JULKINEN OMAISUUS - OFFENTLIG EGENDOM					
Liikenneväylät - Trafikleder		1 000 000	976 259,23	976 259,23	
Katuvalaistusverkon maakaapelointi ja pylsävaihdot - Jordkablur och nya stolpar <i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>		100 000 40 000	137 106,45	137 106,45	
Kaupunkirata, suunnittelu ja rakennuttaminen - Stadsbanan, planering och byggnad <i>CEF-tuki</i>		2 900 000	940 057,08 156 045,88	784 011,20	
Pyöräilyväylä Baana, hankesuunnittelu 2023 - Cykelbana		2 900 000	200 252,38	200 252,38	
Kirkonmäen puistoalueen kunnostus - Iståndsättning av kyrkbackens parkområde		100 000	0,00		
Viheralueet - Grönområden		200 000	170 247,02	170 247,02	
MENOT- UTGIFTER TULOT- INKOMSTER		7 240 000	2 423 922,16	2 267 876,28	0,00
IRTAIN OMAISUUS - LÖS EGENDOM					
IT-hankinnat, hallinto (KH) - IT-anskaffningar, förvaltningen		595 000	335 963,32	335 963,32	
Konekalusto (hankintahinta) - Maskinpark (anskaffningspris) <i>Vaihtohyötykset kirjataan käyttöalouteen - Ersättn. för bytesmaskiner bokförs på driften</i> <i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>		390 000 130 000	301 313,18	301 313,18	
Ruokapalveluiden laitehankinnat - Anskaffning av utrustning till kostservicen		200 000	74 437,19	74 437,19	
Päiväkoti Tammikumpu - Tilojen ensikertainen varustaminen Daghemmet Ekkulla - Första inredning av lokaler <i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>		180 000 180 000	167 140,43	167 140,43	
Kasavuoren koulukeskuksen kameravalvontajärjestelmän hankinta - Anskaffning av ett system för kameraövervakning till Kasavuoren koulukeskus <i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>	9 181,0	20 819	1 346,83	10 527,83	
Granhultsskolan - Musiikkisalalin ja esiopetuksen tilojen ensikertainen kalustaminen <i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>	48 383,3	20 000	19 987,56	68 370,84	
<i>Hvvinvoitipalvelut - Välfärdstjänsterna</i> Kaupunginkirjaston asiakastilojen uudistamisen suunnittelu - Planering av renovering av kundlokaler på stadsbiblioteket		72 000	3 800,00	3 800,00	
Älypalautushyllyjen hankinta kaupunginkirjastoon - Anskaffning av intelligenta återlämningshyllor till stadsbiblioteket		14 000	0,00		
Saharan kentän ulkovalaistuksen uusiminen - Förnyandet av utebelysningen vid Sahara-planen		75 000	57 591,00	57 591,00	
Keskusurheilukentän korkeushyppypatjan suojakatoksen uusiminen - Förnyandet av höjdhoppsmadrassens skyddstak vid centralidrottsplanen		11 000	0,00		
Sähkön korotus pujoittelurinteeseen - Bättre elkapacitet för slalombacken <i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>	1 200,0	30 300	30 510,00	31 710,00	
Jäähallin tietoliikennetytydet - Ishallens dataanslutningar <i>lisämääräraha KV 20.3.2023 § 16</i>		28 000	27 800,00	27 800,00	
Kirskupellonpolku- Jokihaaranpolku ulkoilureittien parantaminen <i>lisämääräraha KV 23.10.2023 § 55</i>		65 000	63 114,57	63 114,57	
MENOT - UTGIFTER TULOT - INKOMSTER	58 764,3	2 011 119	1 083 004,08	1 141 768,36	0,00
OSAKKEET JA OSUUDET - AKTIER OCH ANDELAR					
Osakepääoma - Aktiekapital		50 000	0,00	0,00	
MENOT - UTGIFTER		50 000	0,00	0,00	0,00
MENOT YHTEENSÄ - UTGIFTER SAMMANLAGT TULOT YHTEENSÄ - INKOMSTER SAMMANLAGT NETTO	3 583 354,5	19 038 619	9 309 893,81	9 593 914,32	3 143 288,14
		23 500	243 341,82	87 295,94	0,00
		19 015 119	9 066 551,99	9 506 618,38	3 143 288,14

KIINTEÄ OMAISUUS – FAST EGENDOM

YHDYSKUNTATOIMI – SAMHÄLLSTEKNIK

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Tulot - Inkomster	23,5	0,0	23,5	10,6	-12,9
Menot - Utgifter	100,0	0,0	100,0	1,7	-98,3
Netto	76,5	0,0	76,5	-8,9	-85,4

Toteutuminen

Ostot:

Kaupunki osti määräalan kiinteistöstä 235-401-8-212, pinta-ala 43 m² ja kauppahinta 1720 €. Määräala on asemakaavassa osoitettu Vanhan Turuntien katualueeksi.

Myynnit:

2023 Määräalat Raamattuopiston alueen kaavamuutoksen mukaisten tonttien muodostamiseen (Helsingintie 10).

Myyntivoitto kirjattu käyttötalouteen.

Utfall

Förvärv:

Staden köpte ett outbrutet område av fastigheten 235-401-8-212, vars areal är 43 m² och köpesumma 1 720 euro. Det outbrutna området har anvisats som Gamla Åbovägens gatuområde i detaljplanen.

Försäljning:

2023 De outbrutna områdena för bildande av tomter enligt detaljplaneändringen av Bibelinstitutets område (Helsingforsvägen 10).

Försäljningsvinsten har bokförts i driftsekonomidelen.

TALONRAKENNUS

YHDYSKUNTATOIMI – SAMHÄLLSTEKNIK

RAKENNUSTEN ELINKAARTA JATKAVAT INVESTOINNIT – INVESTERINGAR SOM
FÖRLÄNDER BYGGNADERS LIVCYKEL

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Tulot - Inkomster	0,0	0,0	0,0	76,7	76,7
Menot - Utgifter	1 350,0	250,0	1 600,0	1 530,2	-69,8
Netto	1 350,0	0,0	1 600,0	1 453,6	-146,4

Toteutuminen

Rakennusten elinkaarta jatkavien investointien vuodelle 2023 myönnetty 1350 t€:n suuruinen määräraha oli tiukka kaikkien kuntoarvioissa havaittujen puutteiden ja ennalta arvaamattomien töiden teettämiseen. Määrärahan puitteissa toteutettiin työohjelman mukaisia hankkeita sekä rajallisten resurssien ja koronapandemian takia vuodelta 2022 siirtyneitä hankkeita. Siirtyneitä hankkeita varten kaupunginvaltuusto myönsi 20.3.2023 lisämäärärahaa 250 t€.

Em. määrarahasta 250 t€ on varattu energiatehokkuuden parantamiseen tähtääviin toimenpiteisiin. Hankkeiden priorisointijärjestys esitettiin työohjelman hyväksymisvaiheessa. Kaksitoista erillistä energiatehokkuushanketta käynnistettiin vuoden aikana, joista kahdeksan valmistui 2023 ja neljä jatkuu vuoden 2024 puolella.

Utfall

Investeringsanslaget på 1 350 000 euro för att förlänga byggnaders livscykel, som beviljades för år 2023, var snävt för att åtgärda alla brister som fastställts i konditionsbedömningen och för att låta göra oförutsebara arbeten. Vi genomförde projekt i enlighet med arbetsprogrammet och inom ramen för investeringsanslaget samt projekt som skjutits upp från 2022 på grund av begränsade resurser och coronapandemin. Stadsfullmäktige beviljade 20.3.2023 ett tilläggsanslag på 250 000 euro för de uppskjutna projekten.

Av anslaget har 250 000 euro reserverats för åtgärder som syftar till att förbättra energieffektiviteten. Prioriteringsordningen för projekten föreslogs i samband med godkännande av arbetsprogrammet. Tolv separata energieffektiviseringsprojekt påbörjades under året, varav åtta slutfördes 2023 och fyra kommer att fortsätta under 2024.

RAKENNUSTEN ELINKAARTA JATKAVAT INVESTOINNIT 2023	
Kaupungintalo	
Kaukolämpökeskuksen ja lämmitysventtiilien uusiminen	44 874,26 €
Taukokeittiön remontti	21 702,97 €
Rakennuskonttori	
Autotallin akuutit korjaukset ja elinkaarta jatkavat toimenpiteet	25 167,32 €
Tammikummun päiväkot	
Piha-alueen sadevesijärjestelmä ja saattoalueen asfaltointi	101 155,40 €
Urakan ulkopuoliset peruskorjaukset	95 890,71 €
Heikelintie 12 päiväkot	
Kuntoarviossa havaitut akuutit korjaustarpeet myyntikuntoon saattamiseksi	17 766,19 €
Heikelintie 5 päiväkot	
Julkisivujen kunnostus ja syöksytörien uusiminen	16 677,32 €
Pikku Akatemian päiväkot	
Vesikatkon elinkaarta jatkavia korjauksia	46 501,78 €
Julkisivujen pinnoitus / maalaus	26 157,25 €
Sisätilojen valaistuksen uusinta (suunnittelu 2023 ja toteutus 2024)	3 037,05 €
Mäntymäen koulu	
A- ja B-osien valurautaisten lattiakaivojen ja viemäreiden peruskorjaus	21 880,24 €
Akuutit julkisivujen ja katosten korjaukset	26 093,41 €
Oppilashuollon rakenteiden tiiveuskorjaukset ja alapohjan tuuletuksen parantaminen	9 032,10 €
Kasavuoren koulukeskus	
Jakokeskukset alle 100 V (H22), oppilashuolto, juhlasalin konehuone	11 980,30 €
Kytkinlaitosten ja jakokeskusten väliset johdot (H43)	12 052,77 €
Valaistusryhmäjohdot (H45)	47 987,00 €
Turvavalaistusjärjestelmä (H74)	16 086,00 €
Hallintotilojen talotekniikan ajanmukaistaminen,	6 365,50 €
Seinä- katto- ja lattiapintojen tiivistyskorjaukset (F61-F63)	38 932,36 €
A-siiven ja oppilashuollon akuutit korjaukset	61 103,79 €
Granhultsskolan	
A-osan vesikatkon uusiminen	155 130,32 €
Pääsisäänkäynnin pintavesien poisohjauksen peruskorjaus ja päällysteen uusiminen	15 086,29 €
Lämmönjakokeskuksen linja- ja patteriventtiilien uusinta, sekä säätö ja tasapainotus	10 443,78 €
Alakatot valaisimien uusimisen yhteydessä	28 470,64 €
Ikääntyneiden ryhmäkeskusten uusiminen nousujohtoineen	9 800,00 €
VSS-palloiluhalli	
Pää / KK- ja ryhmäkeskusten uusimisen suunnittelu	3 897,50 €
Vesijohtojen uusiminen ja viemäreiden kuntotutkimus	12 000,00 €
Siivouskeskuksen uudistaminen	49 718,68 €
Kirjasto	
Salaojien kunnostus ja uusiminen (suunnittelu 2023 toteutus 2025)	3 002,00 €
Vallmogård	
Rapatut ulkoseinät ja ulkorakennusten kunnostaminen	44 280,15 €
Lafkan	
Sokkeleiden ja ikkunoiden peruskorjaus	22 056,03 €
Kavaljeeri	
Märkätilojen peruskorjaus	14 948,41 €
Muut rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestoinnit / ennalta arvaamattomat työt	
Piha-alueiden kunnostustyöt (Sansinpellon päiväkodin turvamatto)	54 537,35 €
Pihavalaistuksen parantaminen / uusiminen (Pikku Akatemia)	38 983,34 €
Pihavalaistuksen parantaminen (Villa Junghans)	12 663,11 €
Granhultin koulun sadevesien hallittu poisjohtaminen	37 851,22 €
Kielikyöpy päiväkodin akuutit korjaukset	9 682,10 €
Energiatohokkuuteen tähtäävät toimenpiteet	
Svenska skolcentrum/patteritermostaattien uusiminen ja lämmitysjärjestelmän linjasäätö	15 281,00 €
Keskusurheilukenttä/IV-koneen uusiminen, pattereiden lisääminen pukuhuone- ja suihkutiloihin	13 503,41 €
Sansinpellon päiväkot / aurinkosähköjärjestelmän lisääminen teho 90kw	96 656,20 €
Pikku Akatemia / aurinkosähköjärjestelmän lisääminen 45kw	57 650,30 €
Granhultin koulu / yläpohjan lisäeristäminen	90 000,00 €
Granhultin koulu / valaistuksen uusiminen	53 548,98 €
VSS-palloiluhallin iv-koneen uusiminen, lauhdutustämmön ja LTO:n hyödyntäminen	25 241,30 €
Tammikummun päiväkot / aurinkosähköjärjestelmä	5 372,10 €
YHTEENSÄ	1 530 247,93 €

INVESTERINGAR SOM FÖRLÄNGER BYGGNADERS LIVSCYKEL 2023	
Stadshuset	
Ny fjärrvärmecentral och nya värmeventiler	44 874,26 €
Renovering av personalköket	21 702,97 €
Byggnadskontoret	
Akut reparation av garaget och åtgärder som förlänger livscykeln	25 167,32 €
Ekkulla daghem	
Regnvattensystemet på gården och asfaltering av korttidsparkeringen	101 155,40 €
Sanering som inte ingår i entreprenaden	95 890,71 €
Heikelvägen 12, daghem	
Akuta reparationsbehov som uppdragats vid tillståndsbedömningen, iståndsättning för försäljning	17 766,19 €
Heikelvägen 5, daghem	
Reparation av fasaderna och nya stuprör	16 677,32 €
Daghemmet Pikku Akatemia	
Reparationer av yttertaket för att förlänga livscykeln	46 501,78 €
Ytbehandling / målning av fasaderna	26 157,25 €
Ny belysning inomhus (planering 2023 och verkställande 2024)	3 037,05 €
Mäntymäen koulu	
Sanering i A- och B-delen av golvbrunnar i gjutjärn och avlopp	21 880,24 €
Akut reparation av fasader och skärmtak	26 093,41 €
Tätning av konstruktionerna i elevvårdens lokaler och förbättring av ventilationen i bottenbjälklaget	9 032,10 €
Kasavuoren koulukeskus	
Elcentraler under 100 V (H22), elevvården, maskinrummet i festsalen	11 980,30 €
Ledningar mellan kopplingscentraler och elcentraler (H43)	12 052,77 €
Gruppledningar för belysning (H45)	47 987,00 €
Nödbelysning (H74)	16 086,00 €
Modernisering av hustekniken i de administrativa lokalerna	6 365,50 €
Tätning av vägg-, tak- och golvytor (F61-F63)	38 932,36 €
Akuta reparationer i A-flygeln och elevvårdens lokaler	61 103,79 €
Granhultsskolan	
Nytt yttertak i A-delen	155 130,32 €
Ombyggnad av dräneringen vid huvudingången och ny beläggning	15 086,29 €
Nya linje- och elementventiler i värmedistributionscentralen inkl. reglering och stabilisering	10 443,78 €
Innertaken i samband med utbyte av belysning	28 470,64 €
Utbyte av gamla gruppcentraler inklusive stigledningar	9 800,00 €
Skyddsrummet/bollhallen	
Planering av nya huvud-, fastighets- och gruppcentraler	3 897,50 €
Utbyte av vattenledningar och tillståndsanalys av avloppen	12 000,00 €
Modernisering av städcentralen	49 718,68 €
Biblioteket	
Sanering och utbyte av täckdiken (planering 2023 och verkställande 2025)	3 002,00 €
Vallmogård	
Rappning av ytterväggarna och renovering av uthusen	44 280,15 €
Lafkan	
Renovering av socklar och fönster	22 056,03 €
Kavaljersbyggnaden	
Renovering av våtrummen	14 948,41 €
Övriga investeringar inom byggnadsunderhåll / oförutsebara arbeten	
Underhåll av gårdsplanen (skyddsmattan vid Sansinpellon päiväkoti)	54 537,35 €
Förbättring/utbyte av gårdsbelysningen (Pikku Akatemia)	38 983,34 €
Förbättring av gårdsbelysningen (Villa Junghans)	12 663,11 €
Kontrollerad dränering av regnvatten vid Granhultsskolan	37 851,22 €
Akuta reparationer vid språkbadsdaghemmet	9 682,10 €
Åtgärder som fokuserar på energieffektivitet	
Svenska skolcentrum/utbyte av värmetermostaten och linjereglering i värmesystemet	15 281,00 €
Centralidrottsplanen/Utbyte av ventilationsanläggning, fler värmeelement i omklädnings- och duschrummen	13 503,41 €
Sansinpellon päiväkoti / nytt solcellssystem, effekt 90 kW	96 656,20 €
Pikku Akatemia / nytt solcellssystem, effekt 45 kW	57 650,30 €
Granhultsskolan / tilläggsisolering av övre bjälklaget	90 000,00 €
Granhultsskolan / ny belysning	53 548,98 €
Ny ventilationsanläggning i skyddsrummet/bollhallen, nyttjande av kondensvärme och värmeåtervinning	25 241,30 €
Ekkulla daghem / solcellssystem	5 372,10 €
TOTALT	1 530 247,93 €

SIVISTYSTOIMI - BILDNING

**SUOMENKIELISEN ALAKOULUN HANKESUUNNITTELU – PROJEKTPLANERING AV ETT
FINSKSPÅRKIGT LÅGSTADIUM**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	400,0	0,0	400,0	0,0	-400,0
Netto	400,0	0,0	400,0	0,0	-400,0

Toteutuminen

Kaupunginvaltuusto vahvisti kokouksessaan 28.8.2023 uuden suomenkielisen koulukeskuksen investointihankkeen valmistelun lähtötietojen periaatepäätökset. Suomenkielinen koulukeskus sijoitetaan nykyisen uimahallin alueelle, koulukeskus suunnitellaan esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 kouluksi. Lisäksi rakennushankkeen yhteydessä selvitetään uimahallin sijoittamista koulurakennuksen yhteyteen.

Hanke jatkuu hankesuunnittelulla, jonka hyväksymiskäsittelyn yhteydessä tehdään myös päätös uimahallin ratkaisusta ja budjetista.

Utfall

Stadsfullmäktige bekräftade under sitt sammanträde 28.8.2023 principbeslutet för utgångsläget i beredningen av investeringsprojektet med det finskspråkiga skolcentrumet. Det finskspråkiga skolcentrumet placeras på den nuvarande simhallens område och planeras som en enhetsskola för förskoleundervisningen och årskurserna 1–6 inom den grundläggande utbildningen. I samband med byggnadsprojektet ska dessutom en utredning om simhallens placering i anslutning till skolbyggnaden göras.

Projektet fortsätter med projektplanering och i samband med godkännandet av planen ska även ett beslut om simhallslösningen och budgeten fattas.

Svenska Skolcentrum, Odenwall

**JULKISIVUN KORJAUSTYÖT, TOTEUTUS JA LUONNOSSUUNNITTELU – REPARATIONER
AV FASADEN, SKISS- OCH GENOMFÖRANDEPLANERING**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	435,0	0,0	435,0	432,6	-2,4
Netto	435,0	0,0	435,0	432,6	-2,4

Toteutuminen

Svenska skolcentrumin Odenwallin julkisivujen korjaustyöt valmistuivat joulukuussa 2023. Hanke toteutui aikataulussa ja budjetin mukaisesti.

Utfall

Renoveringen av fasaderna vid Svenska skolcentrums Odenwall blev klar i december 2023. Projektet genomfördes enligt tidtabellen och budgeten.

Kasavuoren koulukeskus

**A-SIIVEN UUELLEEN RAKENTAMINEN, LUONNOS- JA TOTEUTUSSUUNNITELU –
OMBYGGNADEN OCH SKISS- OCH GENOMFÖRANDEPLANERINGEN AV A-DELEN**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	1450,0	0,0	1 450,0	0,0	-1 450,0
Netto	1450,0	0,0	1 450,0	0,0	-1 450,0

Toteutuminen

Käyttäjien päivittämä tarveselvitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 30.10.2023 ja hanke jatkuu keväällä 2024 hankesuunnittelulla. Hankkeen toteutuksen määrärahan tarve sekä aikataulu tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Utfall

Stadsstyrelsen godkände 30.10.2023 behovsutredningen som användarna uppdaterat. Projektet fortsätter under våren 2024 med projektplaneringen. Anslagsbehovet för att genomföra projektet preciseras i samband med att planeringen avancerar.

Kasavuoren koulukeskus

**JULKISIVUJEN KORJAUSTYÖT, LUONNOS- JA TOTEUTUSSUUNNITELMA –
REPARATIONER AV FASADEN, SKISS- OCH GENOMFÖRANDEPLANERING**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	0,0	113,9	113,9	0,0	-113,9
Netto	0,0	113,9	113,9	0,0	-113,9

Toteutuminen

Hankkeen suunnittelu on käynnistetty, mutta se jouduttiin keskeyttämään, koska A-siiven peruskorjaushankkeen laajuus oli vielä epäselvä. A-siiven hankesuunnittelun arvioidaan valmistuvan toukokuussa 2024, joten julkisivujen korjaustöiden suunnittelua voidaan jatkaa syksyllä 2024.

Utfall

Planeringen av projektet har redan startat men måste avbrytas eftersom omfattningen av ombyggnaden i A-flygeln ännu var oklar. Uppskattningen är att projektplaneringen för A-flygeln blir klar i maj 2024 och därför kan planeringen av fasadreparationerna fortsätta hösten 2024.

Kasavuoren koulukeskus

**HALLINTOTILOJEN TALOTEKNIKAN AJANMUKAISTAMINEN, LUONNOS- JA
TOTEUTUSSUUNNITELMAT – MODERNISERING AV FÖRVALTNINGSLOKALERNAS
HUSTEKNIK, SKISS- OCH GENOMFÖRANDEPLANERING**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	50,0	0,0	50,0	0,0	-50,0
Netto	50,0	0,0	50,0	0,0	-50,0

Toteutuminen

Kasavuoren koulukeskuksen hallintotilojen talotekniikan ajanmukaistamisen hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 23.10.2023.

Hankkeen luonnos- ja toteutussuunnittelu kilpailutettiin syksyllä 2023 ja suunnittelijavalinnat tehtiin joulukuussa 2023. Luonnossuunnitelmat valmistuvat helmikuussa 2024 ja toteutussuunnitelmat myöhemmin keväällä 2024.

Utfall

Stadsfullmäktige godkände 23.10.2023 projektplanen för modernisering av hustekniken i förvaltningslokalerna i Kasavuoren koulukeskus.

Skiss- och genomförandeplaneringen för projektet konkurrensutsattes hösten 2023 och valet av planerare gjordes i december 2023. Skissplanen blir klar i februari 2024 och genomförandeplanen senare under våren 2024.

Mäntymäen koulu

KOULUN ESTEETTÖMYYS, LUONNOS- JA TOTEUTUSSUUNNITELU – TILLGÄNGLIGHET I SKOLBYGGNADEN, SKISS- OCH GENOMFÖRANDEPLANERING

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	30,0	0,0	30,0	0,0	30,0
Netto	30,0	0,0	30,0	0,0	30,0

Toteutuminen

Mäntymäen kouluun laadittiin vuonna 2020 esteettömyyskartoitus sekä poistumisreittien ja paloturvallisuuden kartoitus. Hanke jatkui hankesuunnitelman laadinnalla vuonna 2021. Poistumisreittien akuutit puutteet korjattiin kesän ja syksyn 2021 aikana.

Hankesuunnitelman hyväksymiskäsittely ja mahdollinen investointipäätös on kesken, koska Mäntymäen koulun suuremmat investoinnit ovat sidoksissa uuden suomenkielisen alakoulun ratkaisuun ja aikatauluun sekä nykyisen Mäntymäen koulun tulevaan käyttöön. 14.4.2022 pidettiin kohteessa ylimääräinen palotarkastus, missä tarkasteltiin suoritettuja toimenpiteitä poistumistieturvallisuuden parantamiseksi. Pelastusviranomaisella ei ollut huomautettavaa tehtyihin toimenpiteisiin.

Utfall

I Mäntymäen koulu gjordes år 2020 en kartläggning av tillgängligheten i lokalerna och en utredning om utrymningsvägarna och brandsäkerheten. Projektet fortsatte år 2021 med projektplaneringen. Utrymningsvägarnas akuta brister åtgärdades under sommaren och hösten 2021.

Behandlingen för godkännande av projektplanen och det eventuella investeringsbeslutet har inte slutförts, eftersom större investeringar i Mäntymäen koulu ansluter sig till lösningen och tidsplanen

för det nya finskspråkiga lågstadiet och den framtida användningen av den nuvarande byggnaden. En extra brandsyn hölls 14.4.2022 i fastigheten, då de genomförda åtgärderna för att förbättra säkerheten vid utrymningsvägarna granskades. Räddningsmyndigheten hade inga anmärkningar på åtgärderna.

Tammikummun päiväkoti

PÄIVÄKOTITOIMINNAN EDELLYTTÄMÄT MUUTOSTYÖT, TOTEUTUS – ÄNDRINGAR SOM BEHÖVS FÖR DAGHEMSVERKSAMHETEN, GENOMFÖRANDE

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	1 050,0	0,0	1 050,0	1050,0	0,0
Netto	1 050,0	0,0	1 050,0	1050,0	0,0

Toteutuminen

Tammikummun päiväkodin tilamuutostyöt alkoivat toukokuussa 2022. Hanke valmistui budjetin ja aikataulun mukaisesti kesäkuussa 2023. Hankkeen takuuajan maksueriä varten on siirtovelkatilille varattu 52 000 €.

Utfall

Ombyggnaden av Ekkulla daghem startade i maj 2022. Projektet blev klart enligt budgeten och tidtabellen i juni 2023. En reservering på 52 000 euro för projektets betalningsrater under garantitiden har flyttats till ett resultatregleringskonto.

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKATOIMI – KULTUR- OCH FRITIDSSEKTORN

Kirjasto - Biblioteket

ASIAKASTILOJEN UUDISTAMINEN (DIGITALISAATIO, AUTOMAATIO), HANKE- JA LUONNOSSUUNNITTELU 2022, TOTEUTUSSUUNNITELMA 2023 JA TOTEUTUS 2024 – RENOVERING AV KUNDLOKALERNA (DIGITALISERING, AUTOMATION), PROJEKT- OCH SKISSPLANERING 2022, GENOMFÖRANDEPLANERING 2023 OCH GENOMFÖRANDE 2024

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	30,0	0,0	30,0	0,0	-30,0
Netto	30,0	0,0	30,0	0,0	-30,0

Toteutuminen

Käyttäjät päivittivät tarveselvityksen keväällä 2022 ja hakivat lisämäärärahan projektipäällikön palkkaamista varten. Hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 13.11.2023 ja hanke jatkuu keväällä 2024 toteutussuunnittelulla. Muutos- ja uudistamistyön arvioitu aloitus on alkuvuonna 2025.

Utfall

Användarna uppdaterade lokalbehovsutredningen våren 2022 och anhöll om tilläggsanslag för att anställa en projektledare. Stadsfullmäktige godkände 13.11.2023 projektplanen och projektet

fortsätter på våren 2024 med genomförandeplanering. Renoverings- och förnyelsearbete förväntas starta i början av 2025.

Uimahalli – Simhallen

UIMAHALLIN VÄLTTÄMÄTTÖMÄT KORJAIKSET – NÖDVÄNDIGA REPARATIONER AV SIMHALLEN

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	50,0	0,0	50,0	47,4	-2,6
Netto	50,0	0,0	50,0	47,4	-2,6

Toteutuminen

Uimahallin elinkaarta jatkavia korjaustoimenpiteitä ja rakennetutkimuksia on tehty kesän 2023 aikana. Uima-altaan rakenteen liikuntasaumot korjattiin ja osa talotekniikasta uusittiin. Välttämättömiä korjauksia jatketaan kesällä 2024.

Utfall

Reparationer som förlänger simhallens livscykel och konstruktionsundersökningar har genomförts under sommaren 2023. Rölsefogarna i simbassängens konstruktioner reparerades och en del av hustekniken förnyades. Nödvändiga reparationer fortsätter på sommaren 2024.

Jäähalli - Ishallen

TEKNIKAN AJANMUKAISTAMINEN JA ENERGIEFFEKTIVITETEN PARANTAMINEN, TOTEUTUSSUUNNITTELU – MODERNISERING AV TEKNIKEN OCH FÖRBÄTTRING AV ENERGIEFFEKTIVITETEN, GENOMFÖRANDEPLANERING

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	110,0	48,9	158,9	95,8	-63,1
Netto	110,0	48,9	158,9	95,8	-63,1

Toteutuminen

Hankkeen luonnos- ja toteutussuunnittelu käynnistyi alkuvuodesta 2023 luonnossuunnittelulla. Luonnossuunnitelmat ja kustannusarvio valmistuivat keväällä 2023. Kaupunginhallitus hyväksyi hankkeen luonnossuunnitelmat sekä lisämäärärahan ja samalla päätti, ettei hanketta toteuteta vuonna 2024, vaan toteutuksesta ja sen aikataulusta päätetään myöhemmin kaupungin talouden tasapainottamisohjelman yhteydessä. Hanketta jatketaan vuonna 2024 toteutussuunnittelulla sekä välttämättömien korjausten toteutuksella.

Utfall

Projektets skiss- och genomförandeplanering startade i början av 2023 med skissplanering. Skissplanerna och kostnadskalkylen blev klara på våren 2023. Stadsstyrelsen godkände projektets skissplaner och tilläggsanslaget och beslutade samtidigt att projektet inte ska genomföras 2024. Staden beslutar om genomförandet och tidtabellen senare i samband med stadens ekonomiska balanseringsprogram. Projektet fortsätter under 2024 med genomförandeplanering och

genomförande av nödvändiga reparationer.

VSS-palloiluhalli - Skyddsrummet/bollhallen

**KALLIOSUOJAN VÄLTTÄMÄTTÖMÄT KORJAUKSET JA AJANMUKAISTAMINEN –
NÖDVÄNDIGA REPARATIONER OCH MODERNISERING AV BERGSRUMMET**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	0,0	69,7	69,7	33,1	-36,6
Netto	0,0	69,7	69,7	33,1	-36,6

Toteutuminen

Välttämättömiä korjauksia ja ajanmukaistamista aloitettiin vuonna 2022 ja töitä jatkettiin vuonna 2023. Sota Ukrainassa on lisännyt väestönsuojamateriaalin kysyntää ja toimitusajat ovat olleet pitkiä. Suurin osa välttämättömistä korjauksista valmistui vuoden 2023 aikana. Dokumentaation päivittämistä ja varusteiden hankintaa jatketaan vuonna 2024. Vuoden 2024 menoihin on varattu määräraha yhdyskuntatoimen käyttötalouteen.

Utfall

Staden har genomfört nödvändiga reparationer och moderniseringar år 2022 och fortsatte med arbetet under år 2023. Kriget i Ukraina har ökat efterfrågan på material som hänför sig till befolkningsskyddet och leveranstiderna har varit långa. Största delen av nödvändiga reparationer blev klara under år 2023. Staden fortsatte uppdatera dokumentationen och anskaffa utrustning år 2024. Ett anslag har reserverats för 2024 års utgifter i samhällsteknikens driftsekonomidel.

JULKINEN OMAISUUS – FAST EGENDOM

YHDYSKUNTATOIMI – SAMHÄLLSTEKNIK

LIIKENNEVÄYLÄT - TRAFIKLEDER

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Tulot - Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter	1 000,0	0,0	1 000,0	976,3	-23,7
Netto	1 000,0	0,0	1 000,0	976,3	-23,7

Toteutuminen

Liikenneväylien investoinnit toteutuivat pääasiassa suunnitellusti. Suurimpana hankkeena oli Gresantien saneeraus, jolla osaltaan ennakoitiin 2024 alkavan kaupunkiratahankkeen joukkoliikenteen tilapäisiä liikennejärjestelyjä. Muita kohteita oli mm. Bredanniitynkujan ja Klostretinkujan päällystyksset, jotka olivat odottaneet alueiden kiinteistöjen rakentumista, nurmialueiden viimeistelyt saatetaan loppuun kesällä 2024. Hautausmaalla ja Asematien alikulkukäytävällä tehtiin valaistusinfraan parannuksia.

Utfall

Investeringarna för trafiklederna utföll i huvudsak planenligt. Det största projektet var saneringen av Gräsavägen. Med saneringen förutsåg staden tillfälliga arrangemang för kollektivtrafiken i

stadsbaneprojektet som startar 2024. Andra objekt var bl.a. beläggningen av Bredaängsgränden och Klostrets gränd, som hade väntat på fastigheter som skulle byggas i områdena. Färdigställandet av gräsmattorna i områdena blir klart på sommaren 2024. Staden förbättrade belysningsinfrastrukturen på begravningsplatsen och i gångtunneln under Stationsvägen.

KATUVALAISTUSVERKON MAAKAPELOINTI JA PYLVÄSVAIHDOT – JORDKABLAR OCH NYA STOLPAR FÖR GATUBELYSNINGSNÄTET

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	100,0	40,0	140,0	137,1	-2,9
Netto	100,0	40,0	140,0	137,1	-2,9

Toteutuminen

Katuvaloverkon maakaapelointi- ja pylväsvaihdot sisältyvät kaupungin ja Carunan yhteiskaivuuna toteuttavaan lähikaapelihankkeeseen. Työt saatiin pääosin valmiiksi vuoden 2023 loppuun mennessä.

Utfall

I stadens och Carunas gemensamma kabelbytesprojekt ingår byte av gatubelysningens luftledningarna mot jordkabler och byte av stolpar. Arbetet var till största delen slutfört i slutet av 2023.

KAUPUNKIRATA - STADSBANAN

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Tulot - Inkomster	0,0	0,0	0,0	156,0	156,0
Menot - Utgifter	2 900,0	0,0	2 900,0	940,1	1 959,9
Netto	2 900,0	0,0	2 900,0	784,0	-2 116,0

Toteutuminen

Helsingin seudun MAL-sopimuksessa 2020-31 valtio ja kunnat sopivat, että valtio käynnistää Espoon kaupunkiradan Leppävaara-Kauklahti toteuttamisen ratasuunnitelman mukaisesti.

Espoon kaupunkiradan toteuttamisesta ja rakentamissuunnittelun laatimisesta allekirjoitettiin 14.1.2021 sopimus (VÄYLÄ/ 7015/04.02.01/2020), jossa Väylävirasto sekä Espoon ja Kauniaisten kaupungit ovat sitoutuneet Espoon kaupunkiradan toteuttamiseen ja sopineet rakentamissuunnittelun käynnistämisestä sekä vastuista.

Hankkeen yleissuunnittelua tehtiin vuodet 2021-2022 ja välittömästi perään jatkettiin rakentamissuunnittelulla vuosi 2023. Kaupunkiradan alueurakoiden kilpailutus, sisältäen kaupungin erilliskohteet, joita ovat Kauniaisissa Postitorin kiertoliittymä ja Rantaradanbaana, käynnistyi loppuvuodesta 2023.

Vuoden 2023 aikana on vielä toteutettu ratasuunnittelun lisäksi suunnittelutyötä tukevia tarkennuksia, osa-alueiden suunnitteluhankintoja ja jatkettu maaperätutkimuksia ym. lähtötietojen selvityksiä.

Hankkeen suunnitteluun on saatu EU:n myöntämää CEF-tukea, josta Kauniaisten osuus on 156 045,88 euroa. Hankkeen rakentamiselle on jätetty CEF-tukihakemus.

Utfall

I MBT-avtalet 2020–2031 slog staten och kommunerna fast att staten inleder byggandet av Esbo stadsbana mellan Alberga och Köklax enligt järnvägsplanen.

14.1.2021 undertecknade staden avtalet (VÄYLÄ/ 7015/04.02.01/2020) om verkställande av Esbo stadsbana och uppförande av byggplanen. I avtalet har Trafikledsverket samt Esbo och Grankulla stad förbundit sig till att verkställa Esbo stadsbana och kommit överens om ansvaret och att inleda byggplaneringen.

Utredningsplaneringen för projektet genomfördes 2021–2022 och direkt därefter fortsattes med byggplanering år 2023. Konkurrensutsättningen av regionala entreprenader för stadsbanan startade i slutet av 2023. I entreprenaderna ingår stadens separata projekt som är Posttorgets cirkulationsplats och banan längs kustbanan.

Under året 2023 har det utöver järnvägsplaneringen gjorts mer exakta planer och anskaffningar för delområdena som stöd för planeringsarbetet. Undersökningarna av jordmånen och utredningarna av utgångsläget har fortsatt.

EU beviljade planeringen av banprojektet ett CEF-stöd på 156 045,88 euro (Grankullas andel). En ansökan om CEF-stöd har lämnats in för byggandet av projektet.

PYÖRÄILYVÄYLÄ – RANTARADAN BAANA – CYKELVÄGEN – BANAN LÄNGS KUSTBANAN

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Tulot - Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter	2 900,0	0,0	2 900,0	200,3	2 699,7
Netto	2 900,0	0,0	2 900,0	200,3	-2 699,7

Toteutuminen

Kaupunkiratahankkeen rinnalla on suunniteltu rantaradanbaanaa, joka sijoittuu pääosin rautatiealueelle. Rakentamissuunnitelmat saatiin valmiiksi suunnitellusti syksyllä 2023, jolloin ne ehtivät kaupungin erilliskohteena mukaan kaupunkiradan rakentamisurakan kilpailutukseen.

Baanan rakentaminen ajoittuu suurimmaksi osin vuosille 2026-2028. Baanaa toteutetaan kuitenkin ratahankkeen alussa työmaateiksi, tarvittavilta osin. Suurimmaksi osaksi baanarakenntämistyöt painottuvat kuitenkin ratahankkeen loppupuolelle. Baanareitin yhteys Forsellesintieltä Espooseen Hiidentielle tulee vielä suunnitella ja toteuttaa Kauniaisten ja Espoon kaupunkien omana hankkeena.

Utfall

I anslutning till stadsbaneprojektet har planerats en cykelled längs kustbanan som kommer i huvudsak att ligga inom järnvägsområdet. Byggplanerna blev klara som planerat på hösten 2023 och därmed ingår de i konkurrensutsättningen av byggentreprenaden för stadsbaneprojektet som ett separat projekt.

Byggandet av banan sker till största delen under åren 2026–2028. Men i början av stadsbaneprojektet kommer cykelleden att byggas för byggplatstrafiken, i de nödvändiga delarna. Byggarbetet för cykelleden kommer således att koncentreras på slutet av stadsbaneprojektet. Cykelledens förbindelse från Forsellesvägen till Jättevägen i Esbo ska städerna ännu planera och verkställa som ett separat projekt.

VIHERALUEET - GRÖOMRÅDEN

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Tulot - Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter	200,0	0,0	200,0	170,2	29,8
Netto	200,0	0,0	200,0	170,2	29,8

Toteutuminen

Kasavuoren metsän laavulle avattiin kävelypolku ladun viereen pienpuustoa poistamalla ja puiden oksia karsimalla. Hautausmaan viereisen ojan ylitykseen rakennettiin puusilta ladun vieressä käveleviä varten. Reitille hankittiin myös opasteviittoja, jotka ohjaavat kävelijöitä polkua pitkin laavulle.

Kasavuoren leikkipuistoon asennettiin uusi, kierrätysmateriaaleista valmistettu leikkilaiva. Metsän Valo- taideteoksen toimimaton valaistus uusittiin. Katu- ja puistoalueiden huonokuntoista kasvillisuutta täydennettiin ja uusittiin muun muassa Kirjastonpuistossa, Kirjastonraitin puistossa, Thurmaninpuistossa, Asematiellä, Bredantiellä, Bredanniitynkujalla, Helsingintiellä ja Kauniaistentiellä. Uusia katupuuryhmiä istutettiin Petaksentielle, Gresantielle ja Kylpyläntielle. Uimahallin urheilukentän viereisen pysäköintialueen ja Asematien välinen viherkaista, josta on poistettu muutama vuosi sitten kurturuusut, kunnostettiin. Kaistalle rakennettiin graniittikivireunat, istutettiin pensaita ja puita ja asennettiin niittymatto. Hankalasti kitkemällä torjuttavia, haitallisia vieraslajeja poistettiin tehostetusti kaivamalla Venevalkamantien ja Vanhan Turuntien risteysalueelta sekä Thurmaninpuistosta.

Kaupungin kesäkuukkaistutuksiin valittiin pääasiassa pölyttäjien ravintokasveja. Kukat houkuttelivat runsaasti pölyttäjähönteisiä. Kokemukset olivat positiivisia myös sekä esteettisesti että kunnossapidon kannalta, ja teemaa jatketaan myös ensi vuonna.

Kaupungin puistoihin ja luontoalueille suunniteltiin yhteistyössä ympäristötoimen kanssa opaskyltit, jotka varustetaan näkövammaisille suunnitelluin taktiiliopastein. Kylttien hankinta ja asennus siirtyivät vuodelle 2024 suunnittelijan vaihdon vuoksi.

Utfall

Staden byggde en separat gångväg som leder till vindskyddet på Kasaberget intill spåret genom att ta bort mindre träd och kvista träd. En träbro byggdes för att korsa diket bredvid begravningsplatsen för fotgängare som går bredvid spåret. Staden köpte också skyltar till gångvägen, som guidar fotgängare längs leden till vindskyddet.

En ny lekbåt tillverkad av återvunnet material installerades i Kasabergets lekpark. Belysningen av Metsän Valo-konstverket, som inte fungerade, förnyades. Kommuntekniken kompletterade och bytte ut tård växtlighet längs med gator och i parkerna bl.a. i Biblioteksparken, Biblioteksstråkets park och Thurmansparken samt på Stationsvägen, Bredaängsgränden, Helsingforsvägen och Grankullavägen. Nya gatuträd planterades på Petasvägen, Gräsavägen och Badets väg. Den gröna zonen mellan parkeringen bredvid simhallens idrottsplats och Stationsvägen, där vresrosen togs bort för några år sedan, renoverades Kantsten av granit byggdes på remsan, buskar och träd planterades och en ängsmatta installerades. Skadliga invasiva arter, som kan vara svåra att utrota genom rensning, togs bort intensivt genom grävning från korsningen mellan Båtläningsvägen och Gamla Åbovägen samt från Thurmansparken.

Staden valde främst valt födoväxter för pollinerare till sommarblommorna. Blommorna lockade till sig

mycket pollinerare. Erfarenheterna var positiva såväl estetiskt som underhållsmässigt och temat kommer att fortsätta även nästa år.

Kommuntekniken och miljöenheten köpte tillsammans planeringstjänster för skyltar för stadens parker och naturområden, som kommer att förses med taktila skyltar avsedda för synskadade. Anskaffning och installation av skyltarna sköts upp till 2024 på grund av byte av planerare.

KIRKONMÄEN PUISTOALUEEN KUNNOSTAMINEN – ISTÅNDSÄTTNING AV KYRBACKENS PARKOMRÅDE

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdg ändring	Ta yht Bdg sammanl	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	100,0	0,0	100,0	0,0	-100,0
Netto	100,0	0,0	100,0	0,0	-100,0

Toteutuminen

Tulevaan kaupunkirataan liittyvä Tunnelitien pohjoispään rakentaminen muuttaa myös puistoalueen eteläosan korkotasoja. Puistoalueen muutossuunnittelu käynnistettiin Tunnelitien suunnitelman valmistuttua 2023. Suunnittelukustannukset on tässä vaiheessa sisällytetty Tunnelitien hankkeen suunnittelubudjettiin. Rakentaminen aloitetaan Tunnelitien rakentamisen jälkeen vuonna 2025. Hanke on odottanut pitkään kaupunkiratahankkeeseen liittyvien suunnitelmien valmistumista.

Utfall

Den kommande stadsbanan orsakar ombyggnad av Tunnelvägens norra ända och det här påverkar även höjdnivåerna i parkområdets södra del. Planeringen av ändringarna i parkområdet startade efter planen för Tunnelvägen blev klar år 2023. Planeringskostnaderna ingår i detta skede i planeringsbudgeten för Tunnelvägsprojektet. Bygget startar efter bygget av Tunnelvägen, år 2025. Projektet har länge väntat på att planerna kring stadsbaneprojektet ska bli klara.

IRTAIN OMAISUUS – LÖS EGENDOM

IT-HANKINNAT – ANSKAFFNING AV IT-UTRUSTNING

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	595,0	0,0	595,0	336,0	259,0
Netto	595,0	0,0	595,0	336,0	259,0

Toteutuminen

IT-verkkoinfrastruktuurin mittavaa modernisointia jatkettiin. Kaikkia sovittuja IT-verkkoinfrastuktuuriin liittyviä hankintoja ja suunniteltuja kehitysprojekteja ei saatu tehtyä kuluneen vuoden aikana avainhenkilöiden pitkien poissaolojen ja henkilövaihdosten takia. Jäljellä oleva investointimääräraha 295 000 euroa esitetään siirrettäväksi vuodelle 2024.

Utfall

Den omfattande moderniseringen av IT-infrastrukturen fortsatte. Staden har inte kunnat slutföra alla överenskomna anskaffningar och planerade utvecklingsprojekt som ansluter sig till IT-infrastrukturen under året på grund av nyckelpersonernas långa frånvaro och personalförändringar. Resten av investeringsanslaget föreslås bli överfört till 2024.

RUOKAPALVELUIDEN LAITEHANKINNAT – ANSKAFFNING AV UTRUSTNING TILL KOSTSERVICEN

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	200,0	0,0	200,0	74,4	125,6
Netto	200,0	0,0	200,0	74,4	125,6

Toteutuminen

Vuodelle 2023 oli ruokapalveluiden laitehankintoihin varattu 200 000 € suuruinen investointimääräraha, joka oli kohdennettu Kasavuoren koulukeskuksen yhteydessä olevan keuhkokuivattimen astianpalautus- ja pesulinjaston uusintaan sekä Samskolanin astianpalautus ja pesulinjaston uusintaan. Määrärahoista käytettiin joulukuun lopussa uusittuun Kasavuoren astianpesukoneen uusintaan 74 437 € ja 100 000 € siirrettiin investointimäärärahoihin vuodelle 2024.

Utfall

För år 2023 hade ett investeringsanslag på 200 000 euro reserverats för anskaffning av utrustning till kostservicen. Investeringsanslaget var avsett för förnyelse av disklinjningsbänken och disklinjen i centralköket som finns i Kasavuoren koulukeskus och för förnyelse av disklinjningsbänken och disklinjen i Gymnasiet Grankulla samskola. Av anslaget användes 74 437 euro till förnyelsen av diskmaskinen i Kasavuoren koulukeskus, som anskaffades i slutet av december, och 100 000 euro överfördes till investeringsanslag för år 2024.

KONEKALUSTO - MASKINPARK

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	Ta yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikkelse
Menot - Utgifter	390,0	130,0	520,0	301,3	-218,7
Netto	390,0	130,0	520,0	301,3	-218,7

Toteutuminen

Konekalustoinvestointien kilpailutukset toteutuivat suunnitelmien mukaan, pois lukien jäteastia koululle, joka selvityksen jälkeen päätettiin jättää hankkimatta, kun jätteen lajittelua ei pystytty tehostamaan investoinnilla. Vuoden aikana hankittiin kunnossapitokuormaaja, 4 sähköpakettiautoa, alueaura sekä sähköpyörä kuntatekniikan käyttöön. Kilpailutettua kalustoa ei kaikilta osin saatu toimitettua vuoden 2023 puolella, vaan kahden sähköpakettiauton toimitus on siirtynyt vuoden 2024 alkupuolelle, näiden osalle on anottu lisämääräraha vuodelle 2024.

Utfall

Konkurrensutsättningen av investeringarna i maskinparken realiserades planenligt, med undantag för ett sopkärl till skolan. Staden beslutade att inte köpa sopkärlet efter utredningen som visade att sortering av avfall inte kunde effektiviseras med investeringen. Kommuntekniken förvärvade en underhållslastare, fyra elbilar, en områdesplog och en elcykel under året. Den konkurrensutsatta utrustningen har inte helt kunnat levereras till kommuntekniken under 2023, utan leveransen av två elpaketbilar har skjutits till början av 2024. Kommuntekniken har anhållit om ett tilläggsanslag för paketbilarna för år 2024.

**PÄIVÄKOTI TAMMIKUMPU - TILOJEN ENSIKERTAINEN VARUSTAMINEN
DAGHEMMET EKKULLA - FÖRSTA INREDNING AV LOKALER**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	180,0	0,0	180,0	167,1	12,9
Netto	180,0	0,0	180,0	167,1	12,9

Toteutuminen

Tilojen ensikertainen varustaminen saatetaan loppuun alkuvuodesta 2024. Varhaiskasvatus esittää käyttämättömän investointimäärärahan siirtoa talousarviovuodelle 2024.

Utfall

Första inredningen av lokalen blir färdig under början av år 2024. Småbarnspedagogiken föreslår överföring av oanvända investeringsanslag till budgetåret 2024.

**KASAVUOREN KOULUKESKUKSEN KAMERAVALVONTAJÄRJESTELMÄN HANKINTA –
ANSKAFFNING AV ETT SYSTEM FÖR KAMERAÖVERVAKNING TILL KASAVUOREN
KOULUKESKUS**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	20,8	0,0	20,8	1,3	19,5
Netto	20,8	0,0	20,8	1,3	19,5

Toteutuminen

Kameravalvontajärjestelmän kamerat on hankittu talousarviovuonna 2022, mutta kameravalvontajärjestelmän asennus toteutui vuonna 2023. Hankinnan toteutus alittaa myönnetyt investointimäärärahan.

Utfall

Staden anskaffade kamerorna för kameraövervakningen under budgetåret 2022, men installeringen av systemet förverkligades år 2023. Anskaffningen förverkligades med mindre investeringsanslag än vad som har beviljats.

**GRANHULTSSKOLAN – MUSIIKKISALIN ENSIKERTAINEN KALUSTAMINEN
GRANHULTSSKOLAN – FÖRSTA INREDNING AV MUSIKSALEN**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	0,0	20,0	20,0	20,0	0,0
Netto	0,0	20,0	20,0	20,0	0,0

Toteutuminen

Ensikertainen varustaminen saatiin valmiiksi vuonna 2023.

Utfall

Första inredningen slutfördes under år 2023.

**KAUPUNGINKIRJASTON ASIAKASTILOJEN UUDISTAMISEN SUUNNITTELU -
PLANERING AV RENOVERING AV KUNDLOKALERNA PÅ STADSBIBLIOTEKET**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	72,0		72,0	3,8	68,2
Netto	72,0	0,0	72,0	3,8	68,2

Toteutuminen

Investointi siirtyy vuodelle 2024.

Utfall

Investeringen flyttas till år 2024.

**ÄLYPALAUTUSHYLLYJEN HANKINTA KAUPUNGINKIRJASTOON -
ANSKAFFNING AV INTELLIGENTA ÅTERLÄMNINGSHYLLOR TILL STADSBIBLIOTEKET**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	14,0		14,0	0,0	14,0
Netto	14,0	0,0	14,0	0,0	14,0

Toteutuminen

Investointi siirtyy vuodelle 2024.

Utfall

Investeringen flyttas till år 2024.

**SAHARAN KENTÄN ULKOVALAISTUKSEN UUSIMINEN - FÖRNYANDET AV
UTEBELYSNINGEN VID SAHARA-PLANEN**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	75,0	0,0	75,0	57,6	17,4
Netto	75,0	0,0	75,0	57,6	17,4

Toteutuminen

Ulkovalaistus uusittiin vuonna 2023.

Utfall

Utebelysningen förnyades under år 2023.

**KESKUSURHEILUKENTÄN KORKEUSHYPPYPATJAN SUOJAKATOKSEN UUSIMINEN -
FÖRNYANDET AV HÖJDHOPPSMADRASSENS SKYDDSTAK VID
CENTRALIDROTTSPLANEN**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	11,0	0,0	11,0	0,0	11,0
Netto	11,0	0,0	11,0	0,0	11,0

Toteutuminen

Suojakatoksen uusintaa ei tarvittu toteuttaa.

Utfall

Förnyandet av skyddstaket behövdes inte genomföras.

**SÄHKÖN KOROTUS PUJOTTELURINTEESEEN – BÄTTRE ELKAPACITET FÖR
SLAOMBACKEN**

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	0,0	30,3	30,3	30,5	-0,2
Netto	0,0	30,3	30,3	30,5	-0,2

Toteutuminen

Investointi saatiin valmiiksi vuonna 2023.

Utfall

Investeringen genomfördes under år 2023.

JÄÄHALLIN TIETOLIIKENNEYHTEYDET – ISHALLENS DATAANSLUTNINGAR

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	0,0	28,0	28,0	27,8	0,2
Netto	0,0	28,0	28,0	27,8	0,2

Toteutuminen

Investointi saatiin valmiiksi vuonna 2023.

Utfall

Investeringen genomfördes under år 2023.

KIRSKUPELLONPOLKU- JOKIHAARANPOLKU ULKOILUREITTIIEN PARANTAMINEN

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Menot - Utgifter	0,0	65,0	65,0	63,1	1,9
Netto	0,0	65,0	65,0	63,1	1,9

Toteutuminen

Investointi saatiin valmiiksi vuonna 2023.

Utfall

Investeringen genomfördes under år 2023.

OSAKKEET JA OSUDET – AKTIER OCH ANDELAR

OSAKEPÄÄOMA - AKTIEKAPITAL

(1000 e)	TA 2023 Budget 2023	TA-muutos Bdgt ändring	TA yht. Bdgt sammanl.	Toteutuma Budgetutfall	Poikkeama Awikelse
Tulot - Inkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Menot - Utgifter	50,0	0,0	50,0	0,0	50,0
Netto	50,0	0,0	50,0	0,0	50,0

Toteutuminen

Ei toteutunut hankintoja tilikaudella.

Utfall

Inga realiserade anskaffningar under redovisningsperioden.

2.6. RAHOITUSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN - FINANSIERINGSDELENS UTFALL

RAHOITUSLASKELMA FINANSIERINGSKALKYL (1 000 €)	TA BG 2023	Muutokset Ändring 2023	Muutettu TA Ändrad BG 2023	TP BOKSLUT 2023	Poikkeama Avvikelse
Toiminnan rahavirta - Kassaflödet i verksamheten					
Vuosikate - Årsbidrag	10 837	-1 417	9 420	11 569	2 149
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillförda medel	-1 288		-1 288	-564	724
Investointien rahavirta - Kassaflödet för investeringarnas del					
Investointimenot - Investeringsutgifter	-18 042	-997	-19 039	-9 310	9 729
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar för investeringar				156	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningsinkomster av tillgångar bestående aktiva	1 312		1 312	652	-660
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN - INVERKAN PÅ LIKVIDITETEN	-7 181	-2 414	-9 595	2 502	11 941
RAHOITUSTOIMINTA - FINANSIERING					
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen				42	42
Antolainojen vähennys - Minskning av utlåningen				42	42
Antolainojen lisäys - Ökning av utlåningen					
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken					
Lyhytaikaisten lainojen vähennys - Minskning av kortfristiga lån					
Lyhytaikaisten lainojen lisäys - Ökning av kortfristiga lån					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Lainakannan muutokset - Lånestock, förändringar	8 000		8 000	0	-8 000
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar				-2 261	-2 261
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA - KASSAFLÖDET I FINANSIERINGEN	8 000		8 000	-2 219	-10 219
Kassavarat - Kassamedel 31.12.	3 381		3 381	20 702	17 321
Lainakanta - Lånestock 31.12	8 000		8 000	0	-8 000

2.7. YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA - SAMMANDRAG AV UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER SOM FULLMÄKTIGE GODKÄNT

Sitovien toimintakatteiden toteumavertailut

	TA	Muutokset	TA yht.	TP	Poikkeama
	BG	Ändring	BG tot.	BOKSLUT	Avvikelse
(1000 €)	2023	2023	2023	2023	
KÄYTTÖTALOUSOSA -					
DRIFTSEKONOMIDEL					
Yleishallinto - Allmän förvaltning					
Kaupunginvaltuusto	-193	0	-193	-141	-52
Kaupunginhallitus ja kaupunginjoht	-737	-400	-1 137	-1 458	321
Hallinto- ja talouspalvelut	-2 690	-572	-3 262	-3 109	-153
Ruoka- ja puhdistuspalvelut	116	0	116	275	159
Yhdyskuntatoimi - Samhällsteknik					
Yhdyskuntalautakunnan hallinto	-536	-81	-617	-515	-102
Maankäyttö	-140	0	-140	-52	-88
Maankäytösopimuskorvaukset ja m	2 712	0	2 712	1 720	992
Ympäristötoimi	-299	0	-299	-264	-34
Tilakeskus	7 383	0	7 383	7 591	-209
Kuntatekniikan tulosalue	-4 297	0	-4 297	-4 265	31
Rakennuslautakunta	-207	0	-207	-217	10
Sivistystoimi - Bildning					
Sivistystoimen hallinto ja talous	-569	-28	-596	-611	15
Varhaiskasvatus	-10 165	-290	-10 455	-10 709	253
Suomenkielinen opetustoimi	-12 024	0	-12 024	-11 492	-531
Ruotsinkielinen opetustoimi	-9 282	0	-9 282	-8 798	-484
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi	-7 080	-46	-7 127	-7 076	-51
	-38 008	-1 417	-39 425	-39 122	-302

Tuloarviot

	TA	Muutokset	TA yht.	TP	Poikkeama
	BG	Ändring	BG tot.	BOKSLUT	Avvikelse
(1000 €)	2023	2023	2023	2023	
TULOSLASKELMAOSA -					
RESULTATRÄKNINGSDEL					
Verotulot - Skatteinkomster		30 843		31 904	-1 061
Valtionosuudet - Statsandelar		17 852		18 007	-155
Korkotulot - Ränteintäkter		150		664	-514
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella intäkter		0		123	-123

Määrärahat

	TA	Muutokset	TA yht.	TP	Poikkeama
	BG	Ändring	BG tot.	BOKSLUT	Avvikelse
(1000 €)	2023	2023	2023	2023	
TULOSLASKELMAOSA -					
RESULTATRÄKNINGSDEL					
Muut rahoitusmenot - Övriga finansiella kostnader				-7	-7

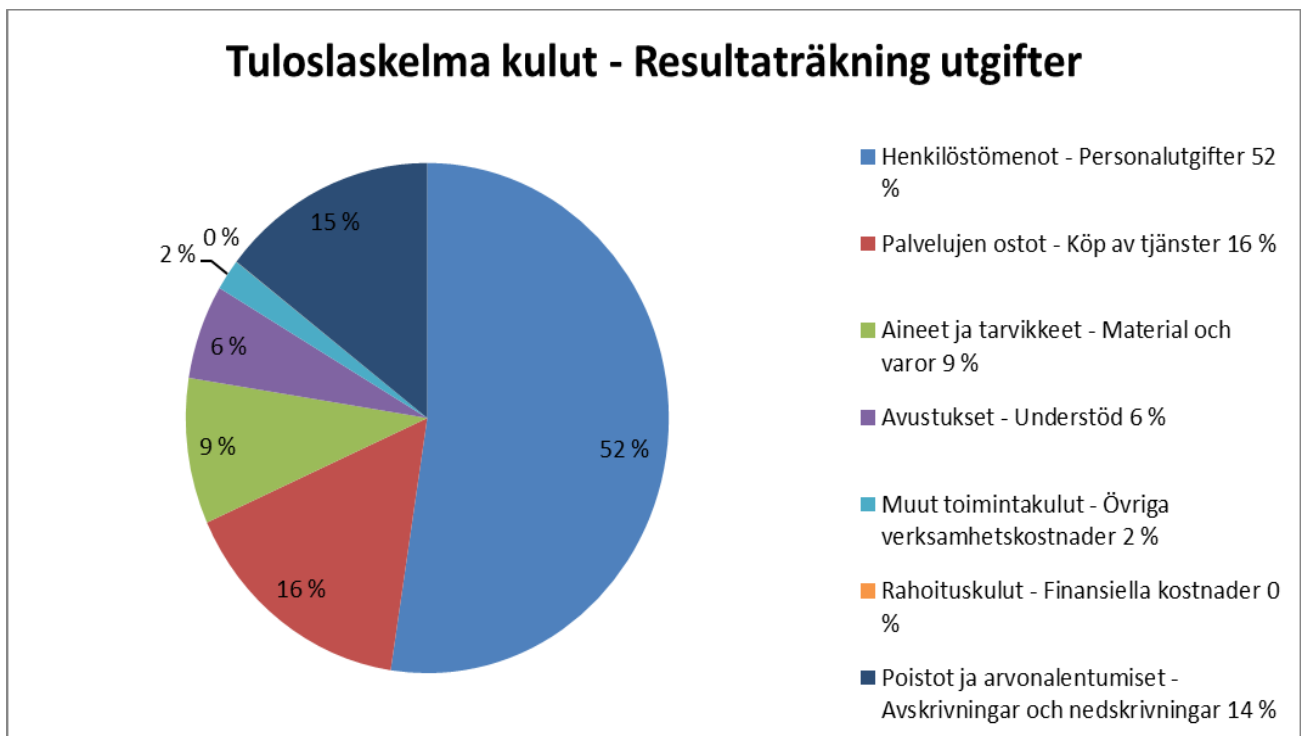
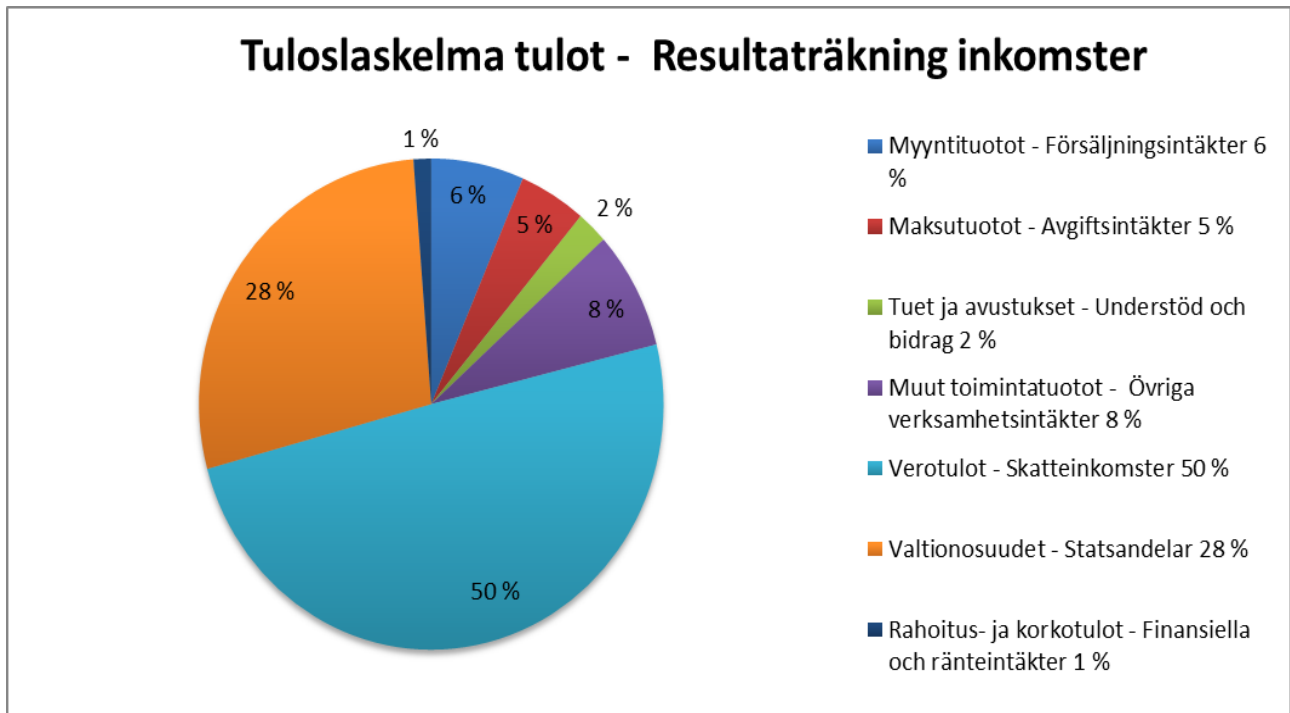

	Määrärahat					Poikkeama
	(1000 €)	TA 2023	Muutokset 2023	TA yht. 2023	TP 2023	
INVESTOINTIOSA - INVESTERINGSDEL						
MAA-ALUEET - MARKOMRÅDEN						
Hankinta - Inköp		-100	0	-100	-2	98
Myynti - Försäljning		24	0	24	11	-13
TALONRAKENNUS - HUSBYGGNAD						
Rakennusten yllä- ja kunnossapitoinvestoinnit - Underhåll och service av byggnader		-1 350	-250	-1 600	-1 454	-146
Villa Anemone		-1 050	0	-1 050	-1 050	0
Kaikki koulut turvakamerat		-400	0	-400	0	-400
Mäntymäen koulu		-30	0	-30	0	-30
Kasavuoren koulu		-1 500	-114	-1 614	0	-1 614
Svenska skolcentrum		-4 635	0	-4 635	-3 045	-1 590
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi		-190	-119	-309	-176	-132
JULKINEN OMAISUUS - PUBLIK EGENDOM						
Liikenneväylät - Trafikleder		-1 000	0	-1 000	-976	-24
Katuvalaistusverkon maakaapelointi ja pylsävaihdot - Jordkablår och nya stolpar för gatubelysningsnätet						
Kaupunkirata - Stadsbanan		-5 800	0	-5 800	-984	-4 816
Viheralueet - Grönområden		-200	0	-200	-170	-30
Kirkonmäen puistoalueen kunnostus		-100	0	-100	0	-100
Katuvalaistusverkko		-100	-40	-140	-137	-3
IRTAIN OMAISUUS - LÖS EGENDOM						
Yleishallinto – Allmän förvaltning		-795	0	-795	-410	-385
Yhdyskuntatoimi - Samhällsteknik		-390	-130	-520	-301	-219
Varhaiskasvatus - Småbarnspedagogik		-180	-180	-360	-167	-193
Suomenkielinen opetustoimi- Finskspåkiga skolförvaltningen		0	-21	-21	-1	-19
Ruotsinkielinen opetustoimi - Svenskspråkiga skolförvaltningen		0	-20	-20	-20	0
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi - Kultur- och fritid		-172	-123	-295	-183	-112
OSAKKEET JA OSUUDET - AKTIER OCH ANDELAR						
Hankinta- Inköp		-50		-50	0	-50
Myynti- Försäljning						
		-18 019	-997	-19 015	-9 067	-9 778
RAHOITUSOSA - FINANSIERINGSDEL						
Lainakannan muutokset - Lånestrock, förändringar		8 000	0	8 000	0	-8 000

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT BOKSLUTSKALKYDER

TULOSLASKELMA 2023 RESULTATRÄKNING

3.1. TULOSLASKELMA - RESULTATRÄKNING

TULOSLASKELMA RESULTATRÄKNING	31.12.2023	31.12.2022
Myyntituotot - Försäljningsintäkter	4 149 757,96	6 351 570,67
Maksutuotot - Avgiftsintäkter	3 003 148,32	4 813 268,19
Tuet ja avustukset - Understöd och bidrag	1 436 979,49	2 077 909,60
Muut toimintatuotot - Övriga verksamhetsintäkter	5 003 384,21	3 310 453,45
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	13 593 269,98	16 553 201,91
Henkilöstömenot - Personalutgifter	32 481 547,99	38 875 218,62
Palkat ja palkkiot - Löner och arvoden	26 118 806,34	31 319 617,87
Henkilösivukulut - Lönebikostnader		
Eläkekulut - Pensionskostnader	4 973 293,53	6 205 406,12
Muut henkilösivukulut - Övriga lönebikostnader	1 389 448,12	1 350 194,63
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	9 571 777,90	36 454 035,10
Aineet ja tarvikkeet - Material och varor	5 723 052,58	6 903 468,72
Avustukset - Understöd	3 713 474,18	4 474 379,43
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetskostnader	1 225 714,34	1 152 689,09
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	52 715 566,99	87 859 790,96
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-39 122 297,01	-71 306 589,05
Verotulot - Skatteinkomster	31 903 929,85	87 635 770,97
Kunnallisvero ansiotulo - Kommunal inkomstskatt	25 326 463,28	80 268 532,69
Yhteisövero - Samfundskatt	1 695 200,60	2 500 582,81
Kiinteistövero - Fastighetsskatt	4 882 265,97	4 866 655,47
Valtionosuudet - Statsandelar	18 007 076,08	3 926 409,75
Rahoitustuotot ja -kulut - Finansiella intäkter och kostnader	780 214,42	372 946,08
Korkotulot - Ränteintäkter	664 178,57	227 428,30
Muut rahoitustuotot- Övriga finansiella intäkter	123 177,55	181 729,21
Korkokulut- Räntkostnader	0,00	26 754,76
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	7 141,70	9 456,67
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	11 568 923,34	20 628 537,75
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar	8 981 042,70	8 469 380,58
Satunnaiset tuotot - Extraordinära intäkter		
Satunnaiset kulut - Extraordinära kostnader		
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULT	2 587 880,64	12 159 157,17
Varausten lisäys - Ökning av reserver		-10 000 000,00
TILKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	2 587 880,64	2 159 157,17

3.2. RAHOITUSLASKELMA - FINANSIERINGSANALYS

RAHOITUSLASKELMA FINANSIERINGSKALKYL	31.12.2023	31.12.2022
Toiminnan rahavirta - kassaflödet i verksamheten		
Vuosikate - Årsbidrag	11 568 923,34	20 628 537,75
Satunnaiset erät, netto- Extraordinära poster, netto		
Tulorahoituksen korjauserät -	-564 284,67	-870 526,33
Korrektivposter till internt tillförda medel		
Investointien rahavirta - kassaflödet för investeringarnas del		
Investointimenot - Investeringsutgifter	-9 309 893,81	-12 563 874,80
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar för inv.	156 045,88	172 912,53
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot -	651 580,61	917 726,39
Försäljninginkomster av tillgångar bestående aktiva		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 502 371,35	8 284 775,54
VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE		
Rahoituksen rahavirta		
Kassaflödet för finansieringens del		
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen		
Antolainasaamisten vähennykset - Minskningar i utlåningen	42 000,00	96 053,74
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar av likviditeten	-2 260 802,21	1 423 875,94
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset -	-7 520,95	-9 017,13
Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital		
Saamisten muutos - Förändring av fordringar	1 783 366,42	-101 981,53
Korottomien velkojen muutos - Förändring av räntefria skulder	-4 036 647,68	1 534 875
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA - FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-2 218 802,21	1 519 929,68
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	283 569,14	9 804 705,22
Rahavarat 31.12. - Likvida medel 31.12.	20 702 446,96	20 418 877,82
Rahavarat 1.1. - Likvida medel 1.1.	20 418 877,82	10 614 172,60
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	283 569,14	9 804 705,22

3.3. TASE - BALANSRÄKNING

TASE BALANSRÄKNING		31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA - AKTIVA			
A	PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÅENDE AKTIVA	104 761 575,35	107 746 114,21
I	Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	770 275,42	911 632,83
	1. Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter		
	2. Tietokoneohjelmistot - Datorprogram	770 275,42	911 632,83
	3. Muut pitkävaikutteiset menot - Övriga utgifter med lång verkningstid		
	4. Ennakkomaksut		
II	Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	92 460 798,28	92 406 697,44
	1. Maa ja vesialueet - Mark- och vattenområden	14 852 155,02	14 861 037,37
	2. Rakennukset - Byggnader	62 871 895,25	62 648 782,20
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet - Fasta konstruktioner och anordningar	9 858 428,97	9 353 823,58
	4. Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	1 735 030,94	1 959 699,79
	5. Muut aineelliset hyödykkeet - Övriga materiella tillgångar		
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat - Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar	3 143 288,10	3 583 354,50
III	Sijoitukset - Placeringar	11 530 501,65	14 427 783,94
	1. Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	6 671 688,31	9 526 970,60
	2. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
	3. Muut lainasaamiset - Övriga fordringar	4 858 813,34	4 900 813,34
	4. Muut saamiset - Övriga fordringar		
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	-600,00	1 812,41
	3. Muut toimeksiantojen varat - Övriga förvaltade medel	-600,00	1 812,41
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA MEDEL	23 024 762,32	24 524 559,60
I	Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar	0,00	0,00
II	Saamiset - Fordringar	2 322 315,36	4 105 681,78
	Pitkäaikaiset saamiset		
	4. Siirtosaamiset - Resultatregleringar	0,00	30 660,71
	Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	2 322 315,36	4 075 021,07
	1. Myyntisaamiset - Kundfordringar	796 082,19	2 460 603,58
	Lainasaamiset		
	3. Muut saamiset - Övriga fordringar	1 096 026,97	1 471 419,08
	4. Siirtosaamiset - Resultatregleringar	430 206,20	142 998,41
III	Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper	65 475,56	65 475,56
	1. Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	65 475,56	65 475,56
	2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
	3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		
	4. Muut arvopaperit		
IV	Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	20 636 971,40	20 353 402,26
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT		127 785 737,67	132 272 486,22

TASE			
BALANSRÄKNING		31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA - PASSIVA			
A	OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL	109 042 051,41	108 240 450,69
I	Peruspääoma - Grundkapital	50 688 353,14	52 474 633,06
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	55 765 817,63	53 606 660,46
V	Tilikauden ylijäämä - Räkenskapsperiodens överskott	2 587 880,64	2 159 157,17
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET - AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	10 000 000,00	10 000 000,00
	Poistoero		
	Muut vapaaehtoiset varaukset - Reserver	10 000 000,00	10 000 000,00
C	PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR	119 393,17	119 393,17
2.	Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	119 393,17	119 393,17
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL	0,00	9 933,36
1.	Valtion toimeksiannot		
2.	Lahjoitusrahastojen pääomat - Donationsfondernas kapital		7 454,25
3.	Muut toimeksiantojen pääomat - Övrigt förvaltad kapital		2 479,11
E	VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL	8 624 293,09	13 902 709,00
I	Pitkäaikainen	16 600,00	16 600,00
5.	Saadut ennakot - Erhålla förskott	16 600,00	16 600,00
	Lyhytaikainen - Kortfristig	8 607 693,09	13 886 109,00
6.	Ostovelat - Leverantörsskulder	3 183 754,77	6 604 507,97
7.	Liittymismaksut ja muut velat - Anslutningsavgifter och övriga skulder	828 161,39	968 312,54
8.	Siirtovelat - Resultatregleringar	4 595 776,93	6 313 288,49
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA TOTALT		127 785 737,67	132 272 486,22

3.4. KONSERNITILINPÄÄTÖS - KONCERNBOKSLUT

KONSERNITULOSLASKELMA KONCERNRESULTATRÄKNING (1 000 €)	31.12.2023	31.12.2022
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	25 902	48 822
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-63 045	-117 201
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta) - Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	2	-25
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-37 141	-68 404
Verotulot - Skatteinkomster	31 904	87 636
Valtionosuudet - Statsandelar	18 007	3 926
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella intäkter och kostnader	225	-84
Korkotulot - Ränteintäkter	686	232
Muut rahoitustulot - Övriga finansiella intäkter	178	212
Korkokulut - Räntekostnader	-591	-380
Muut rahoituskulut - Övriga finansiella kostnader	-48	-148
VUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	12 996	23 074
Poistot ja arvonalentumiset - Avskrivningar och nedskrivningar Suunnitelmanmukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-10 319	-10 304
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	2 676	12 770
Tilinpäätössiirrot - Bokslutsdispositioner	-13	-71
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	2	-3
Laskennalliset verot - Latenta skatter	-3	-19
Vähemmistöosuudet - Minoritetsandelar	-33	-34
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) - RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT (UNDERSKOTT)	2 631	12 642

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1 000 €)		
FINANSIERINGSANALYS FÖR KOMMUNKONCERNEN	31.12.2023	31.12.2022
Toiminnan rahavirta - Kassaflödet i verksamheten	12 410	22 233
Vuosikate - Årsbidrag	12 996	23 074
Tulorahoituksen korjauserät - Korrektivposter till internt tillförda medel	-587	-837
Tilikauden verot - Räkenskapsperiodens skatter	2	-3
Investointien rahavirta - Investeringarnas kassaflöde	-9 908	-14 390
Investointimenot - Investeringsutgifter	-10 738	-15 589
Rahoitusosuudet investointeihin - Finansieringsandelar för investeringsutgifter	177	186
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot - Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva	653	1 012
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA - VERKSAMHETENS OCH INVESTERINGARNAS KASSAFLÖDE	2 503	7 843
Rahoituksen rahavirta - Finansieringens kassaflöde		
Antolainauksen muutokset - Förändringar i utlåningen	42	99
Antolainasaamisten lisäykset - Ökning av utlåningen	0	-1
Antolainasaamisten vähennykset - Minskning av utlåningen	42	100
Lainakannan muutokset - Förändringar i lånestocken	-325	1 958
Pitkäaikaisten lainojen lisäys - Ökning av långfristiga lån	538	2 737
Pitkäaikaisten lainojen vähennys - Minskning av långfristiga lån	-789	-753
Lyhytaikaisten lainojen muutos - Förändring av kortfristiga lån	-73	-26
Oman pääoman muutokset - Förändringar i eget kapital	0	-20
Muut maksuvalmiuden muutokset - Övriga förändringar i likviditeten	-1 980	1 026
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset - Förändring av förvaltade medel och förvaltat kapital	-8	-9
Vaihto-omaisuuden muutos - Förändring av omsättningstillgångar	-7	52
Saamisten muutos - Förändring av fordringar	2 047	-1 372
Korottomien velkojen muutos - Förändring av räntefria skulder	-4 013	2 355
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA- FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-2 263	3 063
Rahavarojen muutos - Förändring av likvida medel	240	10 906
Rahavarat 31.12. - Likvida medel 31.12.	24 096	24 790
Rahavarat 1.1. - Likvida medel 1.1.	23 856	13 885

KONSERNITASE		
KONSERNBALANSRÄKNING	31.12.2023	31.12.2022
(1 000 €)		
VASTAAVAA - AKTIVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT - BESTÄENDE AKTIVA	120 066	131 237
Aineettomat hyödykkeet - Immateriella tillgångar	1 098	1 685
Aineettomat oikeudet - Immateriella rättigheter	971	1 346
Muut pitkävaikutteiset menot -	60	285
Övriga utgifter med lång verkningstid		
Ennakkomaksut - Förskottsbetalningar	67	54
Aineelliset hyödykkeet - Materiella tillgångar	112 746	122 669
Maa ja vesialueet - Mark- och vattenområden	16 711	16 853
Rakennukset - Byggnader	73 208	78 263
Kiinteät rakenteet ja laitteet -	17 741	17 340
Fasta konstruktioner och anordningar		
Koneet ja kalusto - Maskiner och inventarier	1 795	2 766
Muut aineelliset hyödykkeet -	0	28
Övriga materiella tillgångar		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat -	3 291	7 419
Förskottsbetalningar och pågående nyanläggningar		
Sijoitukset - Placeringar	6 221	6 883
Osakkeet ja osuudet - Aktier och andelar	1 822	2 437
Muut lainasaamiset - Övriga lånefordringar	4 399	4 441
Muut saamiset - Övriga fordringar	0	5
TOIMEKSIANTOJEN VARAT - FÖRVALTADE MEDEL	151	115
VAIHTUVAT VASTAAVAT - RÖRLIGA AKTIVA	27 279	32 277
Vaihto-omaisuus - Omsättningstillgångar	39	321
Saamiset - Fordringar	3 144	7 166
Pitkäaikaiset saamiset - Långfristiga fordringar	0	31
Lyhytaikaiset saamiset - Kortfristiga fordringar	3 144	7 135
Rahoitusarvopaperit - Finansiella värdepapper	1 268	1 338
Rahat ja pankkisaamiset - Kassa och bank	22 828	23 452
VASTAAVAA YHTEENSÄ - AKTIVA TOTALT	147 495	163 629

KONSERNITASE		
KONCERNBALANSRÄKNING	31.12.2023	31.12.2022
(1 000 €)		

VASTATTAVAA - PASSIVA

OMA PÄÄOMA - EGET KAPITAL	117 668	117 118
Peruspääoma - Grundkapital	50 688	52 475
Arvonkorotusrahasto - Uppskrivningsfond	0	0
Muut omat rahastot - Övriga egna fonder	179	188
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) - Överskott (underskott) från tidigare räkenskapsperioder	64 169	51 813
Tilikauden ylijäämä / alijäämä Räkenskapsperiodens överskott/underskott	2 631	12 642
VÄHEMMISTÖOSUUDET - MINORITETSANDELAR	60	73
PAKOLLISET VARAUKSET - AVSÄTTNINGAR	258	561
Eläkevaraukset - Avsättning för pensioner	0	4
Muut pakolliset varaukset - Övriga avsättningar	258	557
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT - FÖRVALTAT KAPITAL	152	124
VIERAS PÄÄOMA - FRÄMMANDE KAPITAL	29 356	45 753
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma - Långfristigt räntebelagt främmande kapital	17 064	23 605
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma - Långfristigt räntefritt främmande kapital	742	749
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma - Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	981	1 284
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma - Kortfristigt räntefritt främmande kapital	10 569	20 115
VASTATTAVAA YHTEENSÄ - PASSIVA TOTALT	147 495	163 629

4. LIITETIEDOT NOTER TILL BOKSLUTET

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 2023

4.1. KAUPUNGIN JA KONSERNIN LIITETIEDOT - NOTER TILL STADENS OCH KONCERNENS BOKSLUT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Pysyvien vastaavien – aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla (pl. maa- ja vesialueet). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 18.12.2023 § 70 vahvistaman poistosuunnitelman mukaisesti käyttäen mahdollisimman lyhyitä poistoajoja. Poistosuunnitelmaan on lisätty pysyvien vastaavien erät: osallistuminen toisen yhteisön ratahankkeisiin sekä hallinto- ja laitosrakennukset. Lisäksi on poistettu pysyvien vastaavien erä sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa tarkemmin.

Pysyvät vastaavat - sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno.

Vaihtuvat vastaavat – vaihto-omaisuus

Kaupungilla ei ole olennaisia vaihto-omaisuuseriä.

Vaihtuvat vastaavat - saamiset

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vaihtuvat vastaavat – rahoitusomaisuusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Jaksotusperiaatteet

Kirjanpitolaki edellyttää menojen ja tulojen oikeaa jaksottamista toisin sanoen suoriteperusteista kirjaamista sen vuoden kirjanpitoon, jolloin tavaran tai työsuorituksen toimitus, luovutus on tapahtunut. Tulot ja menot jaksotetaan, jos niiden yhteissumma on yli 6.000 euroa ja jos siitä 6.000 euroa kuuluu jommallekummalle vuodelle.

1.1. Konsernitilinpäätöstä koskevat laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kaupungin tytäryhteisöt ja ne kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Kaupungilla ei ole osakkuusyhteisöjä eikä omistusyhteyssyhteisöjä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta siltä osin kuin niistä tiedot ovat olleet käytettävissä. Kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta olennaisuuden periaatetta noudattaen.

Olennaisia katteita ei pysyvien vastaavien erissä ole ollut.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhtiöiden omistuksen eliminointi on tehty olennaisilta osin hankintamenomentelmää käyttäen.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Olennaiset tytäryhteisöjen pysyvien vastaavien poistot on oikaistu konsernin suunnitelman mukaisten poistojen määräisiksi. Poisto-oikaisu on kirjattu konsernin edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Tilikaudella tapahtuneet muutokset konsernissa ja edellisen tilikauden tietojen vertailtavuus

Kuntayhtymistä Kårkullan, Etevan ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän omistukset siirtyivät hyvinvointialueelle 31.12.2022 eikä näitä kuntayhtymiä ole enää yhdistelty vuoden 2023 konsernitilinpäätökseen.

Laskennalliset verovelat- ja saamiset

Kuntayhtymien taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitilinpäätöksessä omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden yli-/alijäämään. Tytäryhteisöjen taseessa oleva poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on merkitty konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään.

2. Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa tulee ottaa huomioon, että sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen toimialan toiminnot siirtyivät Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vastuulle 1.1.2023 alkaen.

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei olennaisia oikaisuja.

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että sosiaali-, terveydenhuolto- ja pelastuspalvelut siirtyivät 1.1.2023 kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle. Tämän vaikutuksesta tuloslaskelman luvut eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2022 ja 2023 välillä. Siirron seurauksena kaupungin taseessa vähenivät kuntayhtymäosuudet 2 706 689,29 euroa, muut osakkeet ja osuudet 148 593,00 euroa, irtain omaisuus 172 765,86 euroa, peruspääoma 1 786 279,92 euroa ja lomapalkkavelka 1 241 768,23 euroa.

5. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä

Ei olennaisia oikaisuja.

6. Toimintatuotot, 1 000 €	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto	734	531	599	411
Sosiaali- ja terveystoimi	0	26 514	0	5 832
Yhdyskuntatoimi	16 699	14 018	6 146	4 151
Sivistystoimi	8 469	7 759	6 848	6 159
YHTEENSÄ	25 902	48 822	13 593	16 553

7. Verotulojen erittely, 1 000 €	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
Kunnan tulovero	25 326	80 269
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 882	2 501
Kiinteistövero	1 695	4 866
Verotulot yhteensä	31 903	87 636

8. Valtionosuuksien erittely, 1 000 €	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
Kaupungin peruspalveluiden valtionosuus (ilman tasauksia)	16 056	13 157
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-1 613	-13 999
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	2 902	2 756
Verotulomenetyksen korvaus	662	2 012
Valtionosuudet yhteensä	18 007	3 926

9. Palvelujen ostojen erittely, 1 000 €	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	1 974	23 832
Muiden palvelujen ostot	7 597	12 622
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	9 571	36 454

10. Valtuustoryhmille annetut tuet	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

KAUNIAISTEN KAUPUNGIN POISTOSUUNNITELMA

PYSYVÄT VASTAAVAT

	Poisto- suunnitelma	Poisto- menetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Tietotekniset ohjelmistot	3 - 5 vuotta	tasapoisto
Osallistuminen toisen yhteisön		
Ratahankkeisiin	30 - 40 vuotta	tasapoisto
Muut (pitkävaikutteiset menot)	3 - 5 vuotta	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset		
Asuinrakennukset	10 - 50 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 40 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset	10 - 30 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut ja tiet	20 %	menojäännös
Torit ja puistot	20 %	menojäännös
Viemäriverkosto	20 %	menojäännös
Ulkovalaistuskohteet	20 %	menojäännös
Muut kiinteät koneet, laitteet, rakenteet	20 %	menojäännös
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	5 vuotta	tasapoisto
Muut koneet	5 vuotta	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 vuotta	tasapoisto
Tietotekniset laitteet	3 - 5 vuotta	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukaan	
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

Poistosuunnitelma voimassa 31.12.2023 alkaen.

12. Pakollisten varausten muutokset, €	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevastuu 1.1.	3 803	3 803		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-3 803	0		
Eläkevastuu 31.12.	0	3 803		
Ympäristövastuut 1.1.	159 970	159 970		
Lisäykset tilikaudella	-20 873	-2		
Vähennykset tilikaudella	0	0		
Ympäristövastuut 31.12.	139 098	159 968		
Potilasvahinkovastuut 1.1.	269 101	269 101		
Lisäykset tilikaudella	-269 101	0		
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovastuut 31.12.	0	269 101		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	128 134	128 134	119 393	119 393
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-8 741	0		
Muut pakolliset varaukset 31.12.	119 393	128 134	119 393	119 393

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot, 1 000 €	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Käyttöomaisuuden myynti				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	482	482	482	775
Rakennusten myyntivoitot	34	0	34	0
Konekaluston myyntivoitot	48	48	48	103
Yhteensä	564	530	564	878

14. Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely, 1 000 €	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely, €	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
Osinkotuotot		
Metropolilab Oy	0	245
Kuntarahoitus Oyj	59 253	35 278
Elisa Oyj	27 948	26 648
Pääkaupunkiseudun Junakalusto	0	229
Peruspääomakorot kuntayhtymiltä		
Eteva	0	16 342
HSY	16 900	8 450
HUS-kuntayhtymä	0	76 893
Kärkulla	0	528
YHTEENSÄ	104 100	164 612

16. Erittely poistoeron muutoksista

Ei raportoitavaa

17. Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääomalennot, jos tällaisia menoja on aktivoitu

Ei raportoitavaa

18. Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen

Ei raportoitavaa

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19. Pysyvät vastaavat 31.12.2023						
Aineettomat hyödykkeet, €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä			
Poistamaton hankintameno 1.1	911 632,83	0,00	911 632,83			
Lisäykset tilikauden aikana	327 304,83		327 304,83			
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00			
Vähennykset tilikauden aikana	-23 441,98		-23 441,98			
Siirrot erien välillä			0,00			
Tilikauden poisto	-445 220,26		-445 220,26			
Arvonlennukset ja niiden palautukset			0,00			
Poistamaton hankintameno 31.12.	770 275,42	0,00	770 275,42			
Kirjanpitoarvo 31.12.	770 275,42	0,00	770 275,42			
Aineelliset hyödykkeet, €	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakent. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskener. Hankkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	14 861 037,37	62 648 782,20	9 353 823,58	1 959 699,79	3 583 354,50	92 406 697,44
Lisäykset tilikauden aikana	1 720,00	3 092 188,90	2 575 137,73	604 483,64	2 709 058,68	8 982 588,95
Rahoitusosuudet tilikaudella			-156 045,88			-156 045,88
Vähennykset tilikauden aikana	-10 602,35	-76 693,58		-149 323,88		-236 619,81
Siirrot erien välillä		3 090 360,78	1 200,00	57 564,30	-3 149 125,08	0,00
Tilikauden poisto		-5 882 743,05	-1 915 686,46	-737 392,91		-8 535 822,42
Arvonlennukset ja niiden palautukset						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	14 852 155,02	62 871 895,25	9 858 428,97	1 735 030,94	3 143 288,10	92 460 798,28
Kirjanpitoarvo 31.12.	14 852 155,02	62 871 895,25	9 858 428,97	1 735 030,94	3 143 288,10	92 460 798,28
Sijoitukset, €	Osakkeet	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut Lainasaamiset	Yhteensä	Kaikki yhteensä ilman lainasaam.
Poistamaton hankintameno 1.1	2 500 509,20	5 129 507,70	1 896 953,70	4 900 813,34	14 427 783,94	102 845 300,87
Lisäykset tilikauden aikana					0,00	9 309 893,78
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00	-156 045,88
Vähennykset tilikauden aikana		-2 706 689,29	-148 593,00	-42 000,00	-2 897 282,29	-3 115 344,08
Siirrot erien välillä					0,00	0,00
Tilikauden poisto					0,00	-8 981 042,68
Arvonlennukset ja niiden palautukset					0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	2 500 509,20	2 422 818,41	1 748 360,70	4 858 813,34	11 530 501,65	99 902 762,01
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 500 509,20	2 422 818,41	1 748 360,70	4 858 813,34	11 530 501,65	99 902 762,01

20.-22. OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Yritystunnus	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	osuus omasta pääomasta	osuus vieraasta pääomasta	osuus tilikauden voitosta/tappiosta
TYTÄRYHTEISÖT						
Kauniaisten paikallislehti Oy	0127150-7	Kauniainen	100,0 %	30 581,39	30 372,34	-4 212,83
Oy Granilla Ab	0359005-0	Kauniainen	100,0 %	107 924,44	9 849 908,34	13,27
Kiinteistö Oy Jermu	0583751-2	Kauniainen	100,0 %	20 919,23	115 232,46	477,07
Kiinteistö Oy Juus	0823393-3	Kauniainen	51,0 %	124 370,52	1 118 578,41	3,50
As Oy Bredantie 15	0213894-3	Kauniainen	100,0 %	13 561,83	621,91	-1 550,17
KUNTAYHTYMÄT						
Samkommunen för Västra Nylands folkhögskola	0203394-9	Karjaa	3,1 %	28 520,12	7 152,82	-3 009,00
Uudenmaan liitto	0201296-1	Helsinki	0,8 %	10 617,83	25 274,09	-396,34
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia	0502454-6	Espoo	1,7 %	1 189 324,95	345 758,31	-41 008,12
Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä (HSL)	2274586-3	Helsinki	0,8 %	844 519,87	1 102 320,73	230 463,21
Helsingin seudun ympäristöpalvelun kuntayhtymä (HSY)	2274241-9	Helsinki	0,3 %	2 116 480,04	7 106 447,51	-45 016,45

23. Saamiset, €	Kauniaisten kaupunki 2023		Kauniaisten kaupunki 2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		16 500		7 545
Lainasaamiset	445 665		445 665	
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa Kauniainen on jäsenenä				
Myyntisaamiset		0		1 176
Lainasaamiset	4 175 600		4 217 600	

24. Siirtosaamiisiin liittyvät olennaiset erät, € (>30 000 €)	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Ympäristöministeriön avustus	0	49 992	0	49 992
Laskuttamatta olevat tulot	0	35 671	0	35 671
Laskutuksen jaksotukset	121 726	117 280	0	0
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	0	30 428	0	0
Maksamattomat avustukset	106 811	0	106 811	0
Vuotta 2023 koskevat hyvityslaskut	258 660	0	258 660	0

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oma pääoma, €	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma	52 474 633,06	52 474 633,06	52 474 633,06	52 474 633,06
Hyvinvointialuemuutokset	-1 786 279,92		-1 786 279,92	
Peruspääoma 1.1.	50 688 353,14	52 474 633,06	50 688 353,14	52 474 633,06
Peruspääoma 31.12.	50 688 353,14	52 474 633,06	50 688 353,14	52 474 633,06
Muut omat rahastot 1.1.	188 127,75	186 441,71	0,00	0,00
Siirrot rahastoon tilikaudella	0,00	1 686,04		
Siirrot rahastosta tilikaudella	-9 396,95	0,00		
Muut omat rahastot 31.12.	178 730,80	188 127,75	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	51 813 149,54	51 889 660,99	53 606 660,46	54 367 358,98
Edellisten tilikausien ylijäämään tehdyt kirjaukset	-308,39	-17 620,31		
Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten oman pääoman muutoksen osuus	10 013 109,01	71 155,23		
Edellisen tilikauden voitto/tappio ilman eliminointikirjauksia	2 624 491,98	-462 126,78	2 159 157,17	-760 698,52
Eliminointikirjaukset edellisten tilikausien ylijäämään	-265 913,88	340 254,15		
Konsernirakenteen muutokset	-15 163,73	-8 173,74		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	64 169 364,53	51 813 149,54	55 765 817,63	53 606 660,46
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	2 631 177,49	12 641 921,32	2 587 880,64	2 159 157,17
Oma pääoma yhteensä	117 667 625,96	117 117 831,67	109 042 051,41	108 240 450,69

26. Erittely poistoerosta

Ei raportoitavaa

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua, €

Ei raportoitavaa

28. Joukkovelkakirjalainat, €

Ei raportoitavaa

29. Pakolliset varaukset, €	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus	0	3 803		
Ympäristövastuut	139 098	159 968		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	0	269 101		
Muut pakolliset varaukset	119 393	128 134	119 393	119 393
Pakolliset varaukset yhteensä	258 491	561 006	119 393	119 393

30. Pitkä- ja lyhytaikaiset velat, joissa kaupunki on jäsenenä, €	Kauniaisten kaupunki		Kauniaisten kaupunki	
	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 063		635
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Ostovelat		544		7 645

Kauniaisten kaupunki				
31. Luotollinen shekkilimiitti, €	2023		2022	
	Ei raportoitavaa		Ei raportoitavaa	

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
32. Muiden velkojen erittely, €				
Muut velat				
Liittymismaksut	292 691	292 692	0	0
Muut velat	642 332	4 909 126	828 161	968 312
Muut velat yhteensä	935 023	5 201 818	828 161	968 312

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
33. Siirtovelkojen erittely, € (olennaiset erät > 30 000 €)				
Lomapalkkavaraus	3 476 507	5 863 327	3 342 466	4 231 240
Palkkojen jaksotus	35 958	536 749	0	183 323
Opetusministeriön erityisrahoituksen saaneet sivistystoimen projektit	522 956	1 097 627	522 956	1 097 627
Siirtovelat Tammikumpu	52 000	0	52 000	0
Villa Breda, takuuajan työt	139 989	143 920	139 989	143 920
Svenska skolcentrum, H-osa	38 275	38 275	38 275	38 275
Nuorisotalo takuuajan työt	246 420	287 540	246 420	287 540
Muut ostolaskujen jaksotukset	0	98 260	0	98 260
Valtionosuus	84 329	51 756	84 329	51 756
Lipputulujen jaksotukset	97 788	108 104	0	0
Muut korvaukset	81 645	0	0	0

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
34. Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai muu vakuus, €				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	10 942 249	11 887 487	Ei raportoitavaa	Ei raportoitavaa
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	27 630 253	28 278 881		

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
35.-37. Vakuudet, €				
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	102 729	103 218		
Pankkitakaukset	47 578	47 578		
Yhteensä	150 307	150 796		
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset				
Alkuperäinen pääoma	1 650	2 579 382	0	1 234 800
Jäljellä oleva pääoma	1 650	1 109 670	0	56 350
VAKUUDET YHTEENSÄ	151 957	1 260 466	0	56 350

	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
38. Vuokravastuiden yhteismäärä (ml. alv), €				
Toimitilojen vuokravastuut	453 746	450 091	0	0
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 814 826	960 199	2 455 688	216 787
Maa-alueiden vuokravastuut	66 990	66 228		
Muut vuokravastuut	0	3 216 687		
Vuokravastuut yhteensä	3 335 562	4 693 205	2 455 688	216 787
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 006 156	970 275	819 803	105 781

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita.

39. Kunnan antamat vastuusitoumukset samaa konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta, €	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
Vastuusitoumukset tytäryhteisöjen puolesta	3 806 712	3 992 479
Oy Granilla Ab	3 806 712	3 992 479

40. Muut kunnan antamat vastuusitoumukset, €	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takausvastuista	85 314 308	78 704 147
Kunnan osuus kattamattomista takausvastuista	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	67 912	45 513

41. Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt, €	Konserni		Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022	2023	2022
Kaatopaikkojen jälkihoidon vastuuvaje	11 102	11 102		
Vammaispalvelulain mukaisten etuuksien varaukset	0	0		
Muu sopimusvastuu	0	25 518		
Johdannaissopimukset				
Korkojohdannaiset				
Nimellisarvo	274 527	559 305		
Käypä arvo	-20 917	-20 696		
Sähköjohdannaiset				
Käypä arvo	0	115 666		
Arvonlisäveron palautusvastuu	10 494	28 466		
Ara-avustusten palautusvastuu	0	152 747		
Laskennallinen verovelka	432 642	440 160		
Eläkemenoperusteinen maksu, joka kunnalle tulisi, jos jäsenyhteisö purkautuisi	0	42 640	0	42 640

Kaupungin vastuuna on suunnitella ja rakentaa VR-Yhtymän kaupungille luovuttamat asemakaavamuutoksella katu- ja katuaukioalueiksi osoitettavat alueet sekä silloin voimassa olevassa kaavassa oleva katualue, yhteensä noin 1660 m². Kohdetta ei ole vielä suunniteltu eikä kustannusarvioita ole. Toteuttaminen on ajankohtaista, kun liike- ja toimistorakennusten korttelialueet alkavat rakentua. Tällä hetkellä ei ole tietoa näiden alueiden rakentamisaikataulusta.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
42. Henkilöstön lukumäärä		
Yleishallinto	75,1	78,2
Sosiaali- ja terveystoimi	0,0	170,2
Yhdyskuntatoimi	63,0	63,0
Sivistystoimi	437,3	438,3
YHTEENSÄ	575,4	749,7

43. Henkilöstön palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut, €	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	32 481 452	38 861 620
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin (taseen keskeneräisten töiden tililtä)	96	13 598
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	32 481 548	38 875 218

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitettyt luottamushenkilömaksut, €	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
Kokoomus	11 268	10 120
SFP	9 521	8 257
SDP	911	842
Kauniaisten Vihreät r.y.	4 595	3 103
Perussuomalaiset	1 675	1 447
Kristillisdemokraatit	411	352
TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT YHTEENSÄ	28 381	24 122

45. Tilintarkastajan palkkiot, €	Kauniaisten kaupunki	
	2023	2022
KPMG Julkistarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	16 605	14 655
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	9 568	13 551
PALKKIOT YHTEENSÄ	26 173	28 205

46. Kunnan ja sen intressitahojen väliset liiketoimet, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin

Konsernin lähipiirin / intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaista poikkeavia liiketoimia.

5. ERILLISTILINPÄÄTÖKSET SEPARATA BOKSLUT

KIRJANPIDON ERIYTTÄMINEN 2023

Ruokapalveluiden ulkoisen myynnin eriyttäminen perustuu tilinpäätökseen ja suoritelaskentaan

	TP2022	muu toiminta 2022	ulk. myynti 2022	TP2023	muu toiminta 2023	ulk. myynti 2023
3010 TOIMINTATUOTOT/TULOT						
3150 Muut myyntituotot	103 573,35		103 573,35	14 302,12		14 302,12
3293 Ruokalippumaksut	98 848,89		98 848,89	70 681,92		70 681,92
3294 Muut palvelumaksut	180,00	180,00		3 508,77	3 508,77	
3301 Muut tuet valtiolta		0,00		3 539,56	3 539,56	
3700 Sisäiset ruokapalvelutulot	2 205 901,83	2 205 901,83		2 315 448,17	2 315 448,17	
3710 Sisäiset tarjoilutilaukset	79 207,82	79 207,82		64 078,59	64 078,59	
3010 TOIMINTATUOTOT/TULOT	2 487 711,89	2 285 289,65	202 422,24	2 471 559,13	2 386 575,09	84 984,04
3500 TOIMINTAKULUT/MENOT						
3501 Henkilöstökulut						
3502 Palkat	-605 472,47			-834 921,84		
3510 Henkilöstösivukulut	-141 414,53			-186 343,86		
3501 Henkilöstökulut	-746 887,00	-700 206,56	-46 680,44	-1 021 265,70	-957 436,59	-63 829,11
3530 Palvelujen ostot						
5330 Ostot muilta	-1 064,84					
5342 Asiantuntijapalvelut	-3 917,50			-5 403,94		
5343 Työvoimavuokraus	-44 177,11			-1 596,00		
5345 IT-palvelujen ostot	-23 048,24			-13 876,50		
5361 Puhelinpalvelujen ostot	-1 774,33			-1 274,27		
5380 Puhtaanapito- ja kunnossapito- ja huolto- ja korjauspalvelut						
5381 Pesulapalvelut	-8 767,18			-9 861,40		
5400 Koneiden ja laitteiden huollot	-18 738,28			-8 902,61		
5410 Majoitus- ja ravitsemispalvelut	-635,56			-237,26		
5420 Matkustuspalvelut	-17,63			-122,88		
5421 Kuljetuspalvelut	-90,42			-180,30		
5439 Henkilöstökoulutus	-3 800,00			-3 708,38		
5441 Kulttuuripalvelut						
5470 Muut palvelut	-500,00			-595,00		
3530 Palvelujen ostot	-106 531,09	-99 872,90	-6 658,19	-45 758,54	-42 898,63	-2 859,91
3550 Aineet, tarvikkeet ja kalusto						
5500 Toimistotarvikkeet	-1 499,59			-1 641,76		
5501 IT-tarvikkeet ja laitteet	-3 084,04			-3 258,77		
5510 Kirjallisuus	-44,78			-106,29		
5520 Elintarvikkeet	-1 056 040,34			-932 107,16		
5530 Vaatteisto	-2 884,95			-6 564,81		
5540 Lääkkeet ja hoitotarvikkeet	-15,85			-205,39		
5550 Puhdistusaineet ja -tarvikkeet	-17 586,63			-21 455,36		
5580 Kalusto	-21 496,53			-17 420,98		
5599 Muut tarvikkeet (henkilökunnan kahvi, tee, yms.)	-359,00			-1 329,39		
5600 Muu materiaali	-40 085,69			-16 744,00		
3550 Aineet, tarvikkeet ja kalusto	-1 143 097,40	-1 071 653,81	-71 443,59	-1 000 833,91	-938 281,79	-62 552,12
3587 Muut toimintakulut						
5840 Koneiden ja laitteiden vuokrat (pöytäliinat)	-1 008,11			-1 684,46		
5900 Väliilliset verot	-2 034,45			-4 867,77		
5940 Muut kulut				-620,00		
5951 Luottotappiot				-871,97		
3587 Muut toimintakulut	-3 042,56	-2 852,40	-190,16	-8 044,20	-7 541,44	-502,76
3595 Sisäiset menot						
5960 Sisäiset ruokapalvelumenot						
5962 Sisäiset vuokratulot	-136 600,00			-60 000,00		
5963 Sisäiset kuljetuspalvelut	-27 673,75			-21 578,40		
5970 Sisäiset tarjoilutilaukset						
5980 Muut sisäiset kulut						
3595 Sisäiset menot	-164 273,75	-154 006,64	-10 267,11	-81 578,40	-76 479,75	-5 098,65
3500 TOIMINTAKULUT/MENOT	-2 163 831,80	-2 028 592,31	-135 239,49	-2 157 480,75	-2 022 638,20	-134 842,55
3699 TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	323 880,09	256 697,34	67 182,75	314 078,38	363 936,89	-49 858,51

6. LUETTELOT JA SELVITYKSET FÖRTECKNINGAR OCH UTREDNINGAR

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATION KOKOONPANOT 2023 FÖRTROENDEMANNAORGANISATIONENS SAMMANSÄTTNINGAR 2023

KAUPUNGINVALTUUSTO – STADSFULLMÄKTIGE 1.1.–31.12.2023

RKP – SFP (15)

Björk, Bo-Christer
Colliander-Nyman, Nina
Hammarberg, Johanna
Johansson, Johan
Lerche, Jessica
Limnell, Patrik
Löfstedt-Söderholm, Gunilla
Nysten, Patrick
Rehn-Kivi, Veronica
Saarela, Konsta
Sederholm, Camilla
Stenberg, Stefan, I vpj – I vice ordf.
Vaenerberg Lotta
Waselius, Fredrik
Westermarck, Susanna

Vihr. – Gröna (4)

Kiesiläinen, Suvi
Nuutinen, Saana
Pesonen, Juha, II vpj – II vice ordf.
1.6.–31.12.2023
Waselius, Lulu

Kok. – Saml + KD (12 + 1)

(vaaliliitossa – i valförbund)

Ala-Reinikka, Tapani, pj – ordf.
Ant-Wuorinen, Lauri
Häyrinen-Immonen, Ritva
Kauppila, Matti, 24.10.–31.12.2023
Korpela, Minna, 1.1.–23.10.2023
Lehmuskoski, Tuula
Mollgren, Satu, II vpj – II vice ordf., 1.1.–31.5.2023
Palojoki, Risto
Rintamäki-Ovaska, Tiina
Salminen, Mikko J.
Tuohioja, Pauli (KD)
Tupamäki, Binga
Villa, Sami
Wahlstedt, Virva

PS – Sannf (2)

Huttunen, Jarkko
Miettinen, Taisto

SDP (1)

Aitola, Minna

TARKASTUSVALIOKUNTA – REVISIONSUTSKOTTET 1.1.–31.12.2023

Varsinaiset jäsenet – Ordinarie ledamöter

Tuula Lehmuskoski, pj – ordf.
Stefan Stenberg, vpj – vice ordf.

Veronica Fellman
Margit Peltovirta
Erkki Karimaa, 1.1.–13.2.2023
Tapani Jääskeläinen, 14.2.–31.12.2023

Henkilökohtaiset varajäsenet – Personliga ersättare

Sari Mutka
Marina Nygård

John Bergman
Vesa Helkkula
Tapani Jääskeläinen, 1.1.–13.2.2023
Kari Virkkula, 14.2.–31.12.2023

Tilintarkastajat – Revisorer
KPMG Julkistarkastus Oy
vastuullinen tilintarkastaja – ansvarig revisor
JHT, KHT – OFGR, CGR Outi Koskinen

KESKUSVAALILAUTAKUNTA – CENTRALVALNÄMNDEN 1.1.–31.12.2023

Varsinaiset jäsenet – Ordinarie ledamöter

Magnus Öhman, pj – ordf.
Elina Eväsoja, vpj – vice ordf.
Anita Antskog-Karstinen
Pasi Niskanen
Kari Virkkula

Varajäsenet sijaantulojärjestyksessä – Ersättare i inträdesordning

Ritva Kallio
Mira Heikkilä
Holger von Troil
Torolf Hedlund
Martti Syväniemi
Eva-Maija Kuosmanen
Timo-Pekka Mustakallio
Irmeli Virkkula

KAUPUNGINHALLITUS – STADSSTYRELSEN 1.1.–31.12.2023

***Varsinaiset jäsenet –
Ordinarie ledamöter***

Veronica Rehn-Kivi, pj – ordf.
Lauri Ant-Wuorinen, vpj – vice ordf.

Johan Johansson
Fredrik Waselius

Suvi Kiesiläinen

Tiina Rintamäki-Ovaska
Mikko J. Salminen

***Henkilökohtaiset varajäsenet –
Personliga ersättare***

Camilla Sederholm
Minna Korpela, 1.1.–23.10.2023
Virva Wahlstedt, 24.10.–31.12.2023

Patrik Limnell
Susanna Westermarck, 1.1.–31.5.2023
Patrick Nysten, 1.6.–31.12.2023
Juha Pesonen, 1.1.–31.5.2023
Saana Nuutinen, 1.6.–31.12.2023
Sami Villa
Satu Mollgren

HENKILÖSTÖJAOSTO – PERSONALSEKTIONEN 1.1.–31.12.2023

***Varsinaiset jäsenet –
Ordinarie ledamöter***

Lauri Ant-Wuorinen, pj – ordf.
Johan Johansson, vpj – vice ordf.

Suvi Kiesiläinen

***Henkilökohtaiset varajäsenet –
Personliga ersättare***

Mikko J. Salminen
Veronica Rehn-Kivi

Susanna Westermarck

YHDYSKUNTAVALIOKUNTA – SAMHÄLLSTEKNISKA UTSKOTTET 1.1.–31.12.2023

***Varsinaiset jäsenet –
Ordinarie ledamöter***

Konsta Saarela, pj – ordf.
Virva Wahlstedt, vpj – vice ordf.,
1.1.–23.10.2023
Sami Villa, vpj – vice ordf., 24.10.–
31.12.2023

Bo-Christer Björk

Gunilla Löfstedt-Söderholm
Sofia Stolt, 1.1.–31.5.2023
Patrik Limnell, 1.6.–31.12.2023
Pauli Tuohioja, 1.1.–23.10.2023
Hanna-Riikka Myllymäki, 24.10.–
31.12.2023

Hanna-Riikka Myllymäki, 1.1.–
31.5.2023
Binga Tupamäki, 1.6.–31.12.2023
Jarkko Huttunen

Vesa Helkkula, 1.1.–31.5.2023
Lulu Waselius, 1.6.–31.12.2023

***Henkilökohtaiset varajäsenet –
Personliga ersättare***

Martin Uunila
Ulla Laitinen, 1.1.–31.5.2023

Tuula Lehmuskoski, 1.6.–31.12.2023

Tom Karlemo, 1.1.–13.11.2023
Christoffer Lindqvist, 14.11.–31.12.2023
Christel Lamberg-Allardt
Veronica Fellman

Olavi Filppula, 1.1.–31.5.2023
Hanna-Riikka Myllymäki, 1.6.–23.10.2023
Sari Mutka, 24.10.–31.12.2023

Marjut Aminoff, 1.1.–31.5.2023
Lasse Laurikainen, 1.6.–31.12.2023
Esko Suominen, 1.1.–31.5.2023
Juha Nurminen, 1.6.–31.12.2023
Juha Pesonen, 1.1.–31.5.2023
Vesa Helkkula, 1.6.–31.12.2023

RAKENNUSVALIOKUNTA – BYGGNADSUTSKOTTET 1.1.–31.12.2023

***Varsinaiset jäsenet –
Ordinarie ledamöter***

Camilla Sederholm, pj – ordf.
Sami Villa, vpj – vice ordf., 1.1.–23.10.2023
Pauli Tuohioja, 24.10.–31.12.2023

Sari Mutka
Christoffer Lindqvist, 1.1.–31.5.2023
Christel Lamberg-Allardt, 1.6.–31.12.2023
Taisto Miettinen

***Henkilökohtaiset varajäsenet –
Personliga ersättare***

Sonja Hammarén
Pekka Oksanen

Hanna-Riikka Myllymäki
Christopher Langinauer, 1.1.–31.5.2023
Christoffer Lindqvist, 1.6.–31.12.2023

Esko Suominen

**SUOMENKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSVALIOKUNTA –
FINSKA UTSKOTTET FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSPEDAGOGIK
1.1.–31.12.2023**

***Varsinaiset jäsenet –
Ordinarie ledamöter***

Satu Mollgren, pj – ordf.
Saana Nuutinen, vpj – vice ordf.

Petteri Törnberg
Matti Kauppila
Markku Rähmönen
Riina Plosila
Matti Soirinsuo, 1.1.–31.5.2023
Petri Lehtinen, 1.6.–31.12.2023
Sonja Ahtiainen
Pia Rinne, 1.1.–31.5.2023
Pia-Lisa Sundell, 1.6.–31.12.2023

Emma Holsti (Espoo)

***Henkilökohtaiset varajäsenet –
Personliga ersättare***

Ulla Laitinen
Lulu Waselius

Risto Palojoki
Ville Aro
Pauli Tuohioja
Elena Vainio
Juha Nurminen, 1.1.–31.5.2023
Matti Soirinsuo, 1.6.–31.12.2023
Liisa Pesonen
Konsta Saarela, 1.1.–31.5.2023
Pia Rinne, 1.6.–31.12.2023

Maria Kallio (Espoo)

**RUOTSINKIELINEN OPETUS- JA VARHAISKASVATUSVALIOKUNTA –
SVENSKA UTSKOTTET FÖR UNDERVISNING OCH SMÅBARNSPEDAGOGIK
1.1.–31.12.2023**

***Varsinaiset jäsenet –
Ordinarie ledamöter***

Nina Colliander-Nyman, pj – ordf.
Susanna Westermarck,
vpj – vice ordf.

Johanna Hammarberg

Dahham Bahaeddin, 1.1.–31.5.2023
Martin Uunila, 1.6.–31.12.2023
Viktor Grandell
Emilia Lassenius, 1.1.–31.5.2023
Sofia Stolt, 1.6.–31.12.2023
Jens Tegengren

Vesa Helkkula
Virva Wahlstedt

Axel Hagelstam (Esbo)

***Henkilökohtaiset varajäsenet –
Personliga ersättare***

Casimir Mangs
Miivi Selin-Patel

Pia Santaharju, 1.1.–31.5.2023
Harriet Francis-Ehnholm, 1.6.–31.12.2023
Patrik Smulter

John Bergman
Sofia Stolt, 1.1.–31.5.2023
Lukas Grandell, 1.6.–31.12.2023
Jon Tallberg, 1.1.–31.5.2023
Emilia Lassenius, 1.6.–31.12.2023
Jenny Langenskiöld
Tiina-Maria Sandelius

Jenny Fredrikson (Esbo)

HYVINVOINTIVALIOKUNTA – VÄLFÄRDSUTSKOTTET 1.1.–31.12.2023

***Varsinaiset jäsenet –
Ordinarie ledamöter***

Minna Korpela, pj – ordf., 1.1.–23.10.2023
Virva Wahlstedt, pj – ordf., 24.10.–
31.12.2023
Patrick Nysten, vpj – vice ordf.

Lotta Vaenerberg

Jessica Lerche
Juha Pesonen
Risto Palojoki
Harri Fagerlund
Binga Tupamäki, 1.1.–31.5.2023
Ritva Häyrinen-Immonen, 1.6.–31.12.2023
Minna Aitola

***Henkilökohtaiset varajäsenet –
Personliga ersättare***

Ritva Häyrinen-Immonen, 1.1.–31.5.2023
Binga Tupamäki, 1.6.–31.12.2023

Andraé Holmberg

Lukas Grandell, 1.1.–31.5.2023
Anna Lena Karlsson-Finne, 1.6.–31.12.2023
Monica Björkman
Peter Kanerva
Heikki Kurkela
Matti Kivinen
Anne Skand

Jacob Storbjörk

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA – FÖRTECKNING ÖVER
ANVÄNDA BOKFÖRINGSBÖCKER OCH VERIFIKATIONSSLAG

KÄYTETYT TILIKIRJAT - BOKFÖRINGSBÖCKER

Tuloslaskelma		sidottuna tasekirjaan
Tase		sidottuna tasekirjaan
Rahoituslaskelma		sidottuna tasekirjaan
Konsernitase		sidottuna tasekirjaan
Päiväkirjat		erikseen sidottuna
Pääkirjat		erikseen sidottuna
Käyttötalouden toteuma	erikseen sidottuna	
Investointiosan toteuma	erikseen sidottuna	
Tase-erittelyt ja saldospelvitykset	erikseen sidottuna	

TOSITELAJIT – VERIFIKATSERIER

01	Palkat	567	Rak.tston sekalaiset kertalaskut
09	Käyttöomaisuus	568	Sekalaiset, toistuvaislaskut
111	Kansalaisopiston laskutus	569	Sekalaiset, kertalaskut
12	Ostolaskut, IP	571	Krouvinkallio, vuokrat
13	Ostolaskut ulkomaa	573	Rakennusvalvontamaksut
14	Ostolaskujen maksut	575	Kulttuuritoimi, laskut
17	Enkora uimahalli	576	Jäähallin laskutus
19	PKS verkkomaksaminen	577	Korjaamolaskut
20	Tiliotteet	579	Vuodeos.potilaslaskutus, toist.
50	Effica sosiaalipalvelut	580	Varikon koneveloitukset
52	Vanhainkotilaskut	581	Villa Anemonen laskutus
53	Päivähoitolaskut	585	Tilavuokrat/kaupungintalo
530	Villa Breda, sekalaiset kertalaskut	590	Vuokrat, työsuhde
540	Kotihoito Mediatri	591	Vuokrat, eläkeläiset
541	Terveyskeskuksen avohoito	592	Vuokrat, tori
542	Hammashoito	593	Vuokrat, viljelypalstat
543	Fysioterapia	594	Liikehuoneistojen vuokrat
545	Effica suunterveydenhuollon laskutus	595	Sekalaiset vuokrat
552	Studentskrivningsavgift	596	Sekalaiset laskut
553	Yo-kirjoitusmaksut	597	Nuor./liikunta, sekalaiset kertalaskut
554	Koulujen aamuparkkilaskut	598	Vuokrat, Juusintie 5
555	Koulutoimisto sekalaiset	60	Myre viitesuoritukset
556	Primus sekalaiset	720	LiikuntaHellewi
560	Katujen puhtaanapito	730	Uimahallin kassaliittymä
562	Lainat	740	Hautaustoimi
563	Palloiluhallien vuokrat	750	Hautainhoito
564	Tontin vuokrat	90	Konsernitilinpäätösviennit
565	Antolainat	99	Muistiotositteet
566	Peruskorjauslainat		Liitetietositteet

7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT UNDERSKRIFTER OCH ANTECKNINGAR

VUODEN 2023 TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS BOKSLUTSDATUM OCH UNDERSKRIFTER AV BOKSLUTET ÅR 2023

Kauniaisten kaupungin kaupunginhallitus on hyväksynyt vuoden 2023 tilinpäätöksen, konsernitilinpäätöksen ja siihen sisältyvän ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä varmentanut tilinpäätöksen kaupunginvaltuustolle esittämistä varten.

Grankulla stads stadsstyrelse har godkänt bokslutet och koncernbokslutet för 2023 samt förslaget till disposition av räkenskapsperiodens resultat och har bestyrkt bokslutet för att föreläggas stadsfullmäktige.

Kauniaisissa / I Grankulla 25.3.2024

Veronica Rehn-Kivi
kaupunginhallituksen puheenjohtaja
stadsstyrelsens ordförande

Lauri Ant-Wuorinen
kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja
stadsstyrelsens vice ordförande

Johan Johansson
kaupunginhallituksen jäsen
ledemot i stadsstyrelsen

Suvi Kiesiläinen
kaupunginhallituksen jäsen
ledemot i stadsstyrelsen

Sami Villa
kaupunginhallituksen varajäsen
suppleant i stadsstyrelsen

Frederik Waselius
kaupunginhallituksen jäsen
ledemot i stadsstyrelsen

Christoffer Masar
kaupunginjohtaja
stadsdirektör

Kauniaisten kaupunki - Tilintarkastuskertomus 2023 - 28.5.2024

Tämä allekirjoitusliite koskee kaikkia tässä esikatselunäkymässä näkyviä allekirjoitettavia asiakirjoja ja liitteitä (yhdessä "Asiakirjat"). Allekirjoittamalla sähköisesti tämän allekirjoitusliitteen vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni Asiakirjojen sisältämät ehdot ja hyväksyn ne (tarvittaessa asianmukaisen valtuutuksen nojalla).

Tämä asiakirjakokonaisuus sisältää seuraavat asiakirjat:

Allekirjoitettava asiakirja
Kauniaisten kaupunki ttk 2023.pdf

Allekirjoitusliite (sisältäen sähköiset allekirjoitukset allekirjoittamisen jälkeen)
Allekirjoitusliite_Kauniaisten kaupunki ttk 2023.pdf

Allekirjoittajat

KPMG Julkistarkastus Oy
Outi Koskinen
JHT, KHT

Tämä allekirjoitusliite viittaa asiakirjaan
Kauniaisten kaupunki ttk 2023.pdf
jonka SHA256-tiiviste on:

56c6970517c8c498af72f0fddbcf40f9bd516ea8c097105873ebb31c11c0856c